

SÉANCES DU JEUDI 1er AVRIL 1999
VERGADERINGEN VAN DONDERDAG 1 APRIL 1999**MATIN****SOMMAIRE:****EXCUSÉS:**

Page 7487.

ORDRE DES TRAVAUX:

Page 7487.

PROJETS ET PROPOSITIONS DE LOI (Discussion):

Projet de loi adaptant certaines lois et certains arrêtés à la formation de l'Espace économique européen, en exécution de règlements et de directives pris par les institutions des Communautés européennes.

Discussion générale. — *Orateur*: **M. Nothomb**, rapporteur, p. 7487.

Discussion des articles, p. 7488.

Projet de loi concernant la zone économique exclusive de la Belgique en mer du Nord.

Discussion générale. — *Orateur*: **M. Nothomb**, p. 7488.

Discussion des articles, p. 7489.

Projet de loi portant assentiment à la Convention entre le Royaume de Belgique et la République Argentine tendant à éviter les doubles impositions et à prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune, et au Protocole, faits à Bruxelles le 12 juin 1996.

Discussion générale, p. 7503.

Discussion des articles, p. 7504.

Ann. parl. Sénat de Belgique - Session ordinaire 1998-1999
Parlem. Hand. Belgische Senaat - Gewone zitting 1998-1999

OCHTEND**INHOUDSOPGAVE:****VERONTSCHULDIGD:**

Bladzijde 7487.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN:

Bladzijde 7487.

WETSONTWERPEN EN WETSVoorSTELLEN (Bespreking):

Wetsontwerp tot aanpassing aan de totstandkoming van de Europese Economische Ruimte van sommige wetten en besluiten ter uitvoering van verordeningen en richtlijnen van de instellingen van de Europese Gemeenschappen.

Algemene bespreking. — *Spreker*: **de heer Nothomb**, rapporteur, blz. 7487.

Artikelsgewijze bespreking, blz. 7488.

Wetsontwerp betreffende de exclusieve economische zone van België in de Noordzee.

Algemene bespreking. — *Spreker*: **de heer Nothomb**, blz. 7488.

Artikelsgewijze bespreking, blz. 7489.

Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en Argentijnse Republiek tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, en met het Protocol, gedaan te Brussel op 12 juni 1996.

Algemene bespreking, blz. 7503.

Artikelsgewijze bespreking, blz. 7504.

Projet de loi portant assentiment à la Convention contre la torture et autres peines ou traitements cruels, inhumains ou dégradants, adoptée à New York le 10 décembre 1984.

Discussion générale. — *Orateurs*: **Mme Sémer**, rapporteuse, **M. Nothomb**, p. 7504.

Discussion des articles, p. 7505.

Projet de loi modifiant la loi du 25 ventôse an XI contenant organisation du notariat (Évocation).

Projet de loi complétant la loi du 25 ventôse an XI, contenant organisation du notariat, par les articles 76, 1°, 78 à 85 et 95 à 112.

Discussion générale. — *Orateurs*: **MM. Goris, Vandenberghe**, corapporteurs, **Desmedt, Mme Willame-Boonen, M. Raes, M. Van Parys**, ministre de la Justice, p. 7505.

Discussion des articles des projets, pp. 7515 et 7528.

Proposition de loi modifiant la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse.

Discussion générale. — *Oratrice*: **Mme Merchiers**, p. 7535.

Discussion des articles, p. 7536.

Projet de loi modifiant la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse, en ce qui concerne la convocation par procès-verbal dans les affaires en matière de jeunesse.

Discussion générale. — *Oratrice*: **Mme Merchiers**, rapporteuse, p. 7536.

Projet de loi modifiant l'article 3 de la loi du 13 avril 1995 relative au contrat d'agence commerciale (Évocation).

Discussion générale. — *Orateurs*: **MM. Weyts**, rapporteur, **Moens, M. le président, Mme Willame-Boonen, M. Coene**, p. 7537.

Discussion des articles. — *Orateurs*: **M. Coene, M. Van Parys**, ministre de la Justice, p. 7539.

Projet de loi modifiant certaines dispositions relatives au mariage.

Discussion générale, p. 7539.

Discussion des articles, p. 7540.

Projet de loi modifiant la loi du 19 décembre 1974 organisant les relations entre les autorités publiques et les syndicats des agents relevant de ces autorités.

Discussion générale. — *Orateur*: **M. Happart**, rapporteur, p. 7544.

Discussion des articles, p. 7544.

Projet de loi relative au transport de choses par route (Évocation).

Discussion générale. — *Orateurs*: **M. Coene**, rapporteur, **M. Daerden**, ministre des Transports, p. 7545.

Proposition de loi modifiant l'arrêté royal du 22 décembre 1989 fixant les redevances dues pour l'utilisation de l'aéroport de Bruxelles-National.

Discussion. — *Orateurs*: **M. Coene**, rapporteur, **M. Daerden**, ministre des Transports, p. 7546.

Wetsontwerp houdende instemming met het Verdrag tegen foltering en andere wrede, onmenselijke of ontorende behandeling of bestraffing, aangenomen te New York op 10 december 1984.

Algemene bespreking. — *Sprekers*: **mevrouw Sémer**, rapporteur, **de heer Nothomb**, blz. 7504.

Artikelsgewijze bespreking, blz. 7505.

Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 25 ventôse jaar XI op het notarisambt (Evocatie).

Wetsontwerp tot aanvulling van de wet van 25 ventôse jaar XI, op het notarisambt, met de artikelen 76, 1°, 78 tot 85 en 95 tot 112.

Algemene bespreking. — *Sprekers*: **de heren Goris, Vandenberghe**, corapporteurs, **Desmedt, mevrouw Willame-Boonen, de heer Raes, de heer Van Parys**, minister van Justitie, blz. 7505.

Artikelsgewijze bespreking van de ontwerpen, blz. 7515 en 7528.

Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming.

Algemene bespreking. — *Spreker*: **mevrouw Merchiers**, blz. 7535.

Artikelsgewijze bespreking, blz. 7536.

Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, met betrekking tot de oproeping bij proces-verbaal in jeugdzaken.

Algemene bespreking. — *Spreker*: **mevrouw Merchiers**, rapporteur, blz. 7536.

Wetsontwerp tot wijziging van artikel 3 van de wet van 13 april 1995 betreffende de handelsagentuurovereenkomst (Evocatie).

Algemene bespreking. — *Sprekers*: **de heren Weyts**, rapporteur, **Moens, de voorzitter, mevrouw Willame-Boonen, de heer Coene**, blz. 7537.

Artikelsgewijze bespreking. — *Sprekers*: **de heer Coene, de heer Van Parys**, minister van Justitie, blz. 7539.

Wetsontwerp tot wijziging van een aantal bepalingen betreffende het huwelijk.

Algemene bespreking, blz. 7539.

Artikelsgewijze bespreking, blz. 7540.

Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel.

Algemene bespreking. — *Spreker*: **de heer Happart**, rapporteur, blz. 7544.

Artikelsgewijze bespreking, blz. 7544.

Wetsontwerp betreffende het vervoer van zaken over de weg (Evocatie).

Algemene bespreking. — *Sprekers*: **de heer Coene**, rapporteur, **de heer Daerden**, minister van Vervoer, blz. 7545.

Wetsvoorstel tot wijziging van het koninklijk besluit van 22 december 1989 houdende vaststelling van de vergoedingen verschuldigd voor het gebruik van de luchthaven Brussel-Nationaal.

Bespreking. — *Sprekers*: **de heer Coene**, rapporteur, **de heer Daerden**, minister van Vervoer, blz. 7546.

Projet de loi modifiant la loi du 31 décembre 1983 de réformes institutionnelles pour la Communauté germanophone.

Discussion générale. — *Orateurs*: **MM. Nothomb**, rapporteur, **Chantraine**, p. 7548.

Discussion des articles, p. 7549.

Projet de loi relative à la discipline professionnelle des experts-comptables et des conseils fiscaux.

Discussion générale. — *Orateurs*: **MM. Weyts**, rapporteur, **Coene**, p. 7549.

Discussion des articles, p. 7550.

Proposition de loi modifiant l'article 1409, § 1er, et l'article 1410, § 2, du Code judiciaire, en vue d'adapter la quotité non cessible ou non saisissable de la rémunération.

Discussion générale. — *Orateurs*: **Mme Van der Wildt**, **M. Coene**, p. 7553.

Discussion des articles, p. 7554.

Propositions de modification du Règlement du Sénat.

Ajournement, p. 7554.

Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 31 december 1983 tot hervorming van de instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap.

Algemene bespreking. — *Sprekers*: **de heren Nothomb**, rapporteur, **Chantraine**, blz. 7548.

Artikelsgewijze bespreking, blz. 7549.

Wetsontwerp betreffende de beroepstucht voor accountants en belastingconsulenten.

Algemene bespreking. — *Sprekers*: **de heren Weyts**, rapporteur, **Coene**, blz. 7549.

Artikelsgewijze bespreking, blz. 7550.

Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 1409, § 1, en artikel 1410, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek, met het oog op de aanpassing van het bedrag van het loon dat niet vatbaar is voor overdracht of beslag.

Algemene bespreking. — *Sprekers*: **mevrouw Van der Wildt**, **de heer Coene**, blz. 7553.

Artikelsgewijze bespreking, blz. 7554.

Voorstellen tot wijziging van het Reglement van de Senaat.

Verdaging, blz. 7554.

APRÈS-MIDI

SOMMAIRE :

EXCUSÉS :

Page 7555.

MESSAGES :

Page 7555.

Chambre des représentants.

COMMUNICATIONS :

Page 7556.

1. Cour d'arbitrage.

2. Comité consultatif de bioéthique.

ÉVOCATIONS :

Page 7556.

NON-ÉVOCATIONS :

Page 7557.

PÉTITIONS :

Page 7557.

PROJETS DE LOI (Dépôt) :

Page 7557.

Projet de loi portant assentiment à la Convention sur l'évaluation de l'impact sur l'environnement dans un contexte transfrontière, et aux Appendices I, II, III, IV, V, VI et VII, faits à Espoo le 25 février 1991.

NAMIDDAG

INHOUDSOPGAVE :

VERONTSCHULDIGD :

Bladzijde 7555.

BOODSCHAPPEN :

Bladzijde 7555.

Kamer van volksvertegenwoordigers.

MEDEDELINGEN :

Bladzijde 7556.

1. Arbitragehof.

2. Raadgevend Comité voor bio-ethiek.

EVOCATIES :

Bladzijde 7556.

NON-EVOCATIES :

Bladzijde 7557.

VERZOEKSCRIFTEN :

Bladzijde 7557.

WETSONTWERPEN (Indiening) :

Bladzijde 7557.

Wetsontwerp houdende instemming met het Verdrag inzake milieu-effectrapportage in grensoverschrijdend verband, en met de Aanhangsels I, II, III, IV, V, VI en VII, gedaan te Espoo op 25 februari 1991.

Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre l'Union économique belgo-luxembourgeoise et le Gouvernement de la Roumanie concernant l'encouragement et la protection réciproques des investissements, signé à Bruxelles le 4 mars 1996.

Projet de loi portant assentiment au Protocole signé à Manille le 11 mars 1996, amendant la Convention entre le Royaume de Belgique et la République des Philippines tendant à éviter la double imposition et à prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu, signée à Manille le 2 octobre 1976.

Projet de loi portant assentiment à l'accord de coopération concernant le mode de répartition des frais des receveurs régionaux et le mode de prélèvement de la contribution dans ces frais par les administrations, conclu à Bruxelles, le 9 décembre 1997 entre l'État, la Communauté flamande, la Région wallonne et la Communauté germanophone.

PROPOSITIONS DE LOI (Dépôt):

Page 7558.

M. Vandenberghe:

a) Proposition de loi modifiant l'article 254, § 3, du Code judiciaire et l'article 21, alinéa 5, de la loi du 18 juillet 1991 modifiant les règles du Code judiciaire relatives à la formation et au recrutement des magistrats;

b) Proposition de loi portant confirmation de certaines dispositions de l'arrêté royal du 19 août 1998 fixant les rétributions et cotisations dues au Fonds budgétaire des matières premières.

M. Lallemand et consorts. — Proposition de loi tendant à lutter contre la discrimination.

Mme Delcourt-Pêtre. — Proposition de loi modifiant l'arrêté royal du 12 avril 1984 portant exécution des articles 42*bis* et 56, § 2, des lois coordonnées relatives aux allocations familiales pour travailleurs salariés.

DEMANDES D'EXPLICATIONS (Dépôt):

Page 7558.

M. Loones au secrétaire d'État à la Sécurité et secrétaire d'État à l'Intégration sociale et à l'Environnement sur «les réserves marines et la navigation de plaisance».

M. Anciaux au vice-premier ministre et ministre de l'Économie et des Télécommunications sur «les résultats d'une mission économique de 1997 en Turquie».

M. Jonckheer au ministre des Affaires étrangères sur «le 50e anniversaire de l'OTAN».

QUESTIONS ORALES (Discussion):

Question orale de M. Chantraine au ministre de la Santé publique et des Pensions sur «les organismes génétiquement modifiés».

Orateurs: **M. Chantraine, M. Colla**, ministre de la Santé publique et des Pensions, p. 7558.

Question orale de M. Vautmans au ministre des Finances sur «la remise tardive aux communes des rapports d'expertise requis».

Orateurs: **M. Vautmans, M. Viseur**, ministre des Finances, p. 7559.

Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Regering van Roemenië inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend te Brussel op 4 maart 1996.

Wetsontwerp houdende instemming met het Protocol ondertekend te Manilla op 11 maart 1996 tot wijziging van de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Republiek van de Filipijnen tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen, ondertekend te Manilla op 2 oktober 1976.

Wetsontwerp houdende instemming met het samenwerkingsakkoord betreffende de wijze van omslag van de kosten van de gewestelijke ontvangers en de wijze van de inhouding van de bijdrage in die kosten door de besturen, gesloten te Brussel, op 9 december 1997 tussen de Staat, de Vlaamse Gemeenschap, het Waalse Gewest en de Duitstalige Gemeenschap.

WETSVOORSTELLEN (Indiening):

Bladzijde 7558.

De heer Vandenberghe:

a) Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 254, § 3, van het Gerechtelijk Wetboek en van artikel 21, vijfde lid, van de wet van 18 juli 1991 tot wijziging van de voorschriften van het Gerechtelijk Wetboek die betrekking hebben op de opleiding en werving van magistraten;

b) Wetsvoorstel tot bekrachtiging van sommige bepalingen van het koninklijk besluit van 19 augustus 1998 tot vaststelling van de retributies en bijdragen verschuldigd aan het Begrotingsfonds voor de grondstoffen.

De heer Lallemand c.s. — Wetsvoorstel ter bestrijding van discriminatie.

Mevrouw Delcourt-Pêtre. — Wetsvoorstel tot wijziging van het koninklijk besluit van 12 april 1984 tot uitvoering van de artikelen 42*bis* en 56, § 2, van de samengeordende wetten betreffende de kinderbijslag van loonarbeiders.

VRAGEN OM UITLEG (Indiening):

Bladzijde 7558.

De heer Loones aan de staatssecretaris voor Veiligheid en staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie en Leefmilieu over «de zeereservaten en de pleziervaart».

De heer Anciaux aan de vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie over «de resultaten van een handelsmissie naar Turkije in 1997».

De heer Jonckheer aan de minister van Buitenlandse Zaken over «de 50^e verjaardag van de NAVO».

MONDELINGE VRAGEN (Bespreking):

Mondelinge vraag van de heer Chantraine aan de minister van Volksgezondheid en Pensioenen over «de genetische gemodificeerde organismen».

Sprekers: **de heer Chantraine, de heer Colla**, minister van Volksgezondheid en Pensioenen, blz. 7558.

Mondelinge vraag van de heer Vautmans aan de minister van Financiën over «het laattijdig afleveren van de nodige schattingsverslagen aan de gemeenten».

Sprekers: **de heer Vautmans, de heer Viseur**, minister van Financiën, blz. 7559.

Question orale de M. Boutmans au vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur sur «les mesures favorisant la sécurité dans les transports en commun».

Orateurs: M. Boutmans, M. Colla, ministre de la Santé publique et des Pensions, p. 7559.

Question orale de M. Olivier au vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur sur «l'emploi du terme 'Raad' plutôt que 'Parlement' dans les instructions pour les élections du 13 juin (2e question)».

Orateurs: M. Olivier, M. Colla, ministre de la Santé publique et des Pensions, p. 7560.

Fait personnel. — *Orateur: M. De Decker*, p. 7560.

Question orale de Mme Lizin au vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur sur «le risque d'un afflux de réfugiés de guerre kosovars et l'éventuel octroi du statut B en leur faveur».

Question orale de Mme Lizin au vice-premier ministre et ministre de la Défense nationale sur «l'intervention de l'OTAN au Kosovo».

Retrait, p. 7561.

Question orale de Mme Van der Wildt au ministre des Affaires étrangères sur «le patronyme des enfants adoptés d'origine vietnamienne».

Orateurs: Mme Van der Wildt, M. Van Parys, ministre de la Justice, p. 7561.

Question orale de M. De Decker au vice-premier ministre et ministre de la Défense nationale et au ministre des Affaires étrangères sur «sur la nécessité d'une mission humanitaire et de sécurisation en Albanie».

Orateurs: M. De Decker, M. Van Parys, ministre de la Justice, p. 7562.

Question orale de M. De Decker au ministre de la Justice sur «l'absence de nomination des premiers substituts dans l'arrondissement de Bruxelles».

Orateurs: M. De Decker, M. Van Parys, ministre de la Justice, p. 7562.

Question orale de M. D'Hooghe au ministre de la Justice sur «les jetons de présence des juges consulaires».

Orateurs: M. D'Hooghe, M. Van Parys, ministre de la Justice, p. 7563.

BIENVENUE À UNE DÉLÉGATION MAROCAINE:

Page 7560.

PROPOSITIONS DE LOI (Prise en considération):

Pages 7564 et 7582.

M. Vandenberghe. — Proposition de loi modifiant l'article 254, § 3, du Code judiciaire et l'article 21, alinéa 5, de la loi du 18 juillet 1991 modifiant les règles du Code judiciaire relatives à la formation et au recrutement des magistrats.

Mme Nelis-Van Liedekerke. — Proposition de loi modifiant le régime des prestations familiales en faveur des travailleurs indépendants.

Mondelinge vraag van de heer Boutmans aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over «de maatregelen ter bevordering van de veiligheid bij het openbaar vervoer».

Sprekers: de heer Boutmans, de heer Colla, minister van Volksgezondheid en Pensioenen, blz. 7559.

Mondelinge vraag van de heer Olivier aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over «het gebruik van de term 'Raad' in plaats van 'Parlement' in de onderrichtingen voor de verkiezingen van 13 juni (2e vraag)».

Sprekers: de heer Olivier, de heer Colla, minister van Volksgezondheid en Pensioenen, blz. 7560.

Persoonlijk feit. — *Spreker: de heer De Decker*, blz. 7560.

Mondelinge vraag van mevrouw Lizin aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over «de mogelijke toevloed van oorlogsvluchtelingen uit Kosovo en de eventuele toekenning van de B-status aan die vluchtelingen».

Mondelinge vraag van mevrouw Lizin aan de vice-eerste minister en minister van Landsverdediging over «de NAVO-interventie in Kosovo».

Intrekking, blz. 7561.

Mondelinge vraag van mevrouw Van der Wildt aan de minister van Buitenlandse Zaken over «de naamgeving bij Vietnamese adoptie».

Sprekers: mevrouw Van der Wildt, de heer Van Parys, minister van Justitie, blz. 7561.

Mondelinge vraag van de heer De Decker aan de vice-eerste minister en minister van Landsverdediging en aan de minister van Buitenlandse Zaken «over de noodzaak van een humanitaire en veiligheidsopdracht in Albanië».

Sprekers: de heer De Decker, de heer Van Parys, minister van Justitie, blz. 7562.

Mondelinge vraag van de heer De Decker aan de minister van Justitie over «het uitblijven van de benoeming van eerste substituten in het arrondissement Brussel».

Sprekers: de heer De Decker, de heer Van Parys, minister van Justitie, blz. 7562.

Mondelinge vraag van de heer D'Hooghe aan de minister van Justitie over «de presentiegelden van rechters in handelszaken».

Sprekers: de heer D'Hooghe, de heer Van Parys, minister van Justitie, blz. 7563.

VERWELKOMING VAN EEN MAROKAANSE DELEGATIE:

Bladzijde 7560.

WETSVOORSTELLEN (Inoverwegingneming):

Bladzijden 7564 en 7582.

De heer Vandenberghe. — Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 254, § 3, van het Gerechtelijk Wetboek en van artikel 21, vijfde lid, van de wet van 18 juli 1991 tot wijziging van de voorschriften van het Gerechtelijk Wetboek die betrekking hebben op de opleiding en werving van magistraten.

Mevrouw Nelis-Van Liedekerke. — Wetsvoorstel tot wijziging van de gezinsbijslageregeling voor zelfstandigen.

M. Vandenberghe. — Proposition de loi portant confirmation de certaines dispositions de l'arrêté royal du 19 août 1998 fixant les rétributions et cotisations dues au Fonds budgétaire des matières premières.

DEMANDE D'EXPLICATIONS (Discussion):

Demande d'explications de M. Hostekint au secrétaire d'État à la Coopération au Développement sur «la collaboration universitaire avec les pays en voie de développement».

Orateurs: **M. Hostekint, M. Moreels**, secrétaire d'État à la Coopération au Développement, p. 7564.

PROJETS ET PROPOSITIONS DE LOI (Votes):

Projet de loi adaptant certaines lois et certains arrêtés à la formation de l'Espace économique européen, en exécution de règlements et de directives pris par les institutions des Communautés européennes, p. 7575.

Projet de loi concernant la zone économique exclusive de la Belgique en mer du Nord, p. 7576.

Projet de loi portant assentiment à la Convention entre le Royaume de Belgique et la République Argentine tendant à éviter les doubles impositions et à prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune, et au Protocole, faits à Bruxelles le 12 juin 1996, p. 7576.

Projet de loi portant assentiment à la Convention contre la torture et autres peines ou traitements cruels, inhumains ou dégradants, adoptée à New York le 10 décembre 1984, p. 7576.

Proposition de loi modifiant la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse, p. 7577.

Proposition de loi modifiant la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse, en ce qui concerne la convocation par procès-verbal dans les affaires en matière de jeunesse, p. 7577.

Projet de loi modifiant certaines dispositions relatives au mariage, p. 7578.

Projet de loi modifiant la loi du 19 décembre 1974 organisant les relations entre les autorités publiques et les syndicats des agents relevant de ces autorités, p. 7578.

Projet de loi relative au transport de choses par route (Évocation), p. 7579.

Proposition de loi modifiant l'arrêté royal du 22 décembre 1989 fixant les redevances dues pour l'utilisation de l'aéroport de Bruxelles-National.

Rejet, p. 7579.

Projet de loi modifiant la loi du 13 avril 1995 relative au contrat d'agence commerciale (Évocation).

Vote réservé, p. 7574.

Explication de vote: *Orateur:* **M. Coene**, p. 7574.

Vote sur l'ensemble, p. 7580.

Projet de loi modifiant la loi du 31 décembre 1983 de réformes institutionnelles pour la Communauté germanophone, p. 7580.

Projet de loi relative à la discipline professionnelle des experts-comptables et des conseils fiscaux, p. 7581.

Proposition de loi modifiant l'article 1409 du Code judiciaire, en vue d'adapter la quotité non cessible ou non saisissable de la rémunération, p. 7581.

De heer Vandenberghe. — Wetsvoorstel tot bekrachtiging van sommige bepalingen van het koninklijk besluit van 19 augustus 1998 tot vaststelling van de retributies en bijdragen verschuldigd aan het Begrotingsfonds voor de grondstoffen.

VRAAG OM UITLEG (Bespreking):

Vraag om uitleg van de heer Hostekint aan de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking over «de universitaire samenwerking met ontwikkelingslanden».

Sprekers: **de heer Hostekint, de heer Moreels**, staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking, blz. 7564.

WETSONTWERPEN EN WETSVOORSTELLEN (Stemmingen):

Wetsontwerp tot aanpassing aan de toestandkoming van de Europese Economische Ruimte van sommige wetten en besluiten ter uitvoering van verordeningen en richtlijnen van de instellingen van de Europese Gemeenschappen, blz. 7575.

Wetsontwerp betreffende de exclusieve economische zone van België in de Noordzee, blz. 7576.

Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en Argentijnse Republiek tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, en met het Protocol, gedaan te Brussel op 12 juni 1996, blz. 7576.

Wetsontwerp houdende instemming met het Verdrag tegen foltering en andere wrede, onmenselijke of ontorende behandeling of bestraffing, aangenomen te New York op 10 december 1984, blz. 7576.

Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, blz. 7577.

Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, met betrekking tot de oproeping bij proces-verbaal in jeugdzaken, blz. 7577.

Wetsontwerp tot wijziging van een aantal bepalingen betreffende het huwelijk, blz. 7578.

Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel, blz. 7578.

Wetsontwerp betreffende het vervoer van zaken over de weg (Evocatie), blz. 7579.

Wetsvoorstel tot wijziging van het koninklijk besluit van 22 december 1989 houdende vaststelling van de vergoedingen verschuldigd voor het gebruik van de luchthaven Brussel-Nationaal.

Verwerping, blz. 7579.

Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 13 april 1995 betreffende de handelsagentuurovereenkomst (Evocatie).

Aangehouden stemming, blz. 7574.

Stemverklaring: *Spreker:* **de heer Coene**, blz. 7574.

Stemming over het geheel, blz. 7580.

Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 31 december 1983 tot hervorming van de instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap, blz. 7580.

Wetsontwerp betreffende de beroepstucht voor accountants en belastingconsulenten, blz. 7581.

Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 1409 van het Gerechtelijk Wetboek, met het oog op de aanpassing van het bedrag van het loon dat niet vatbaar is voor overdracht of beslag, blz. 7581.

Projet de loi modifiant la loi du 10 avril 1990 sur les entreprises de gardiennage, sur les entreprises de sécurité et sur les services internes de gardiennage (Évocation), p. 7581.

Projet de loi modifiant la loi du 25 ventôse an XI contenant organisation du notariat (Évocation).

Votes réservés, p. 7565.

Explications de vote: *Orateurs*: **MM. Bock, Loones, De Decker, Desmedt, Goris**, pp. 7566, 7568 et 7570.

Renvoi en commission, p. 7570.

Rapport complémentaire: *Orateur*: **M. Goris**, corapporteur, p. 7575.

Vote sur l'ensemble, p. 7582.

Projet de loi complétant la loi du 25 ventôse an XI, contenant organisation du notariat, par les articles 38, § 5, 76, 1°, 78 à 85 et 95 à 112.

Votes réservés, p. 7574.

Vote sur l'ensemble, p. 7582.

ORDRE DES TRAVAUX:

Pages 7570 et 7573.

PROJET DE LOI (Discussion):

Projet de loi modifiant la loi du 10 avril 1990 sur les entreprises de gardiennage, sur les entreprises de sécurité et sur les services internes de gardiennage (Évocation).

Discussion générale — Rapport oral. — *Orateurs*: **MM. Pinoie**, rapporteur, **Loones, Mahoux, Verreycken, Coveliers, Caluwé, Lallemand, Mme Milquet, M. Van den Bossche**, vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur, p. —.

COMMUNICATION DE M. LE PRÉSIDENT:

Page 7573.

VŒUX DE M. LE PRÉSIDENT:

Page 7582.

Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 10 april 1990 op de bewakingsondernemingen, de beveiligingsondernemingen en de interne bewakingsdiensten (Evocatie), blz. 7581.

Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 25 ventôse jaar XI op het notarisambt (Evocatie).

Aangehouden stemmingen, blz. 7565.

Stemverklaringen: *Sprekers*: **de heren Bock, Loones, De Decker, Desmedt, Goris**, blz. 7566, 7568 en 7570.

Terugzending naar de commissie, blz. 7570.

Aanvullend verslag: *Spreker*: **de heer Goris**, corapporteur, blz. 7575.

Stemming over het geheel, blz. 7582.

Wetsontwerp tot aanvulling van de wet van 25 ventôse jaar XI, op het notarisambt, met de artikelen 38, § 5, 76, 1°, 78 tot 85 en 95 tot 112.

Aangehouden stemmingen, blz. 7574.

Stemming over het geheel, blz. 7582.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN:

Bladzijden 7570 en 7573.

WETSONTWERP (Bespreking):

Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 10 april 1990 op de bewakingsondernemingen, de beveiligingsondernemingen en de interne bewakingsdiensten (Evocatie).

Algemene bespreking — Mondeling verslag. — *Sprekers*: **de heren Pinoie**, rapporteur, **Loones, Mahoux, Verreycken, Coveliers, Caluwé, Lallemand, mevrouw Milquet, de heer Van den Bossche**, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken, blz. —.

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER:

Bladzijde 7573.

WENSEN VAN DE VOORZITTER:

Bladzijde 7582.

SÉANCE DU MATIN — OCHTENDVERGADERING

PRÉSIDENCE DE M. MAHOUX, PREMIER VICE-PRÉSIDENT
VOORZITTERSCHAP VAN DE HEER MAHOUX, EERSTE ONDERVOORZITTER

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.
De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 9 h 10.
De vergadering wordt geopend om 9.10 uur.

EXCUSÉS — VERONTSCHULDIGD

MM. Ceder, pour d'autres devoirs; Foret, pour devoirs professionnels, et Hatry, pour raisons personnelles, demandent d'excuser leur absence à la réunion de ce jour.

Afwezig met bericht van verhindering: de heren Ceder, wegens andere plichten; Foret, wegens ambtsplichten, en Hatry, om persoonlijke redenen.

— Pris pour information.

Voor kennisgeving aangenomen.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

ORDRE DES TRAVAUX

De voorzitter. — Dames en heren, het Bureau stelt voor het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, met betrekking tot oproeping bij proces-verbaal in jeugdzaken aan de agenda van vanochtend toe te voegen.

Le Bureau propose d'ajouter le projet de loi modifiant la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse, en ce qui concerne la convocation par procès-verbal dans les affaires en matière de jeunesse, à l'ordre du jour de ce matin.

Geen bezwaar?

Pas d'objections?

Dan is aldus besloten.

Il en sera donc ainsi.

PROJET DE LOI ADAPTANT CERTAINES LOIS ET CERTAINS ARRÊTÉS À LA FORMATION DE L'ESPACE ÉCONOMIQUE EUROPÉEN, EN EXÉCUTION DE RÈGLEMENTS ET DE DIRECTIVES PRIS PAR LES INSTITUTIONS DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES

Discussion générale

Discussion des articles

Ann. parl. Sénat de Belgique - Session ordinaire 1998-1999
Parlem. Hand. Belgische Senaat - Gewone zitting 1998-1999

WETSONTWERP TOT AANPASSING AAN DE TOTSTANDKOMING VAN DE EUROPESE ECONOMISCHE RUIMTE VAN SOMMIGE WETTEN EN BESLUITEN TER UITVOERING VAN VERORDENINGEN EN RICHTLIJNEN VAN DE INSTELLINGEN VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Algemene bespreking

Artikelsgewijze bespreking

M. le président. — Nous abordons l'examen du projet de loi.

We vatten de bespreking aan van het wetsontwerp.

Conformément à notre Règlement, le texte adopté par la commission servira de base à notre discussion. (*Voir document n° 1-1255/3 de la commission des Affaires étrangères du Sénat. Session 1998/1999.*)

Volgens het Reglement geldt de door de commissie aangenomen tekst als basis voor de bespreking. (*Zie gedrukt stuk nr. 1-1255/3 van de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden van de Senaat. Zitting 1998/1999.*)

La discussion générale est ouverte.

De algemene bespreking is geopend.

La parole est au rapporteur.

M. Nothomb (PSC), rapporteur. — Monsieur le président, ce projet de loi résulte de notre adhésion au traité de l'Espace économique européen de 1994. Comme vous le savez, ce traité vise à élargir à la zone de l'Association européenne de libre-échange un certain nombre de dispositions concernant la Communauté économique européenne. La Suisse ayant rejeté l'accord concernant l'Espace économique européen, ce traité ne concerne que l'adaptation à la Norvège, à l'Islande et au Liechtenstein de certaines normes juridiques qui nous permettent d'élargir le marché intérieur.

Le système de transposition est simple. Pour ce qui nous concerne, il n'a guère de conséquences juridiques, puisque toutes les dispositions correspondant à un règlement ou à une directive CEE nous sont déjà applicables. En revanche, les actes qui auraient été conclus après la formation de l'Espace économique européen et qui seraient contenus dans les décisions du Comité mixte de cet espace devraient faire l'objet de mesures législatives individuelles. Ces actes étant nombreux, un système de transposition horizontale a été adopté qui globalise la transposition dans notre droit national.

Au cours de la discussion en commission, deux points ont été évoqués, mais ils n'ont pas été réglés.

Le premier était une critique portant sur la rétroactivité des effets dès le 1er janvier 1994. Le gouvernement a jugé cette disposition nécessaire afin de remédier au vide juridique de 1994 à nos jours. En outre, comme il s'agit en l'espèce non pas d'une matière fiscale mais d'une matière économique et commerciale, la rétroactivité est moins dérangeante.

Par ailleurs, j'avais demandé au ministre de nous indiquer le nombre d'actes concernés par l'actuelle transposition. Le ministre n'était pas en mesure de me répondre en commission mais il a promis que la réponse figurerait au rapport. Comme ce n'est pas le cas, je me proposais d'interroger le ministre en séance plénière. Celui-ci étant absent, je lui poserai ma question ultérieurement. Cela dit, cet élément ne me paraît pas de nature à faire objection à l'adoption du présent projet de loi.

M. le président. — Plus personne ne demandant la parole, la discussion générale est close et nous passons à l'examen des articles.

Daar niemand meer het woord vraagt, is de algemene bespreking gesloten en vatten we de artikelsgewijze bespreking aan.

L'article premier est ainsi libellé :

Article 1er. La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2. Pour l'application de la présente loi, on entend par l'Accord :

1° l'Accord sur l'Espace économique européen, les protocoles, l'acte final et les annexes, signés à Porto le 2 mai 1992 et approuvés par la loi du 18 mars 1993;

2° le Protocole, signé à Bruxelles le 17 mars 1993, portant adaptation de l'Accord sur l'Espace économique européen, approuvé par la loi du 22 juillet 1993.

Art. 2. Voor de toepassing van deze wet wordt verstaan onder het Akkoord :

1° het Akkoord betreffende de Europese Economische Ruimte, de protocollen, de slotakte en de bijlagen, ondertekend te Porto op 2 mei 1992 en goedgekeurd door de wet van 18 maart 1993;

2° het Protocol, ondertekend te Brussel op 17 maart 1993, tot aanpassing van het Akkoord betreffende de Europese Economische Ruimte, goedgekeurd door de wet van 22 juli 1993.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 3. Pour autant que cela résulte de l'Accord, sont assimilés, pour l'application des lois et arrêtés assurant respectivement l'exécution ou la transposition, en droit interne, des règlements et directives pris par les institutions des Communautés européennes :

1° à un État membre de l'Union européenne, tout autre État signataire, sur le territoire duquel l'Accord entre en vigueur;

2° au territoire de l'Union européenne, le territoire auquel l'Accord est en conséquence rendu applicable;

3° aux ressortissants de l'Union européenne, les ressortissants de tout autre État signataire, sur le territoire duquel l'Accord entre en vigueur.

Art. 3. Voor zover dit uit het Akkoord volgt, worden voor de toepassing van de wetten en besluiten die de uitvoering of omzetting in het interne recht verzekeren van de verordeningen en richtlijnen genomen door de instellingen van de Europese Gemeenschappen gelijkgesteld :

1° met een lidstaat van de Europese Unie, iedere andere Staat-ondertekenaar, op wiens grondgebied het Akkoord in werking treedt;

2° met het grondgebied van de Europese Unie, het grondgebied waarop het Akkoord aldus van toepassing is;

3° met onderdanen van de Europese Unie, de onderdanen van iedere andere Staat-ondertekenaar, op wiens grondgebied het Akkoord in werking treedt.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 4. Le Roi prend toutes les mesures que requiert l'exécution de l'Accord.

De même, le Roi peut, par un arrêté délibéré en Conseil des ministres, abroger, compléter, modifier ou remplacer les dispositions légales en vigueur en vue de les mettre en concordance avec l'Accord.

Les arrêtés royaux pris en vertu de l'alinéa 2 cessent de produire leurs effets à la fin du douzième mois qui suit leur publication au *Moniteur belge*, s'ils n'ont pas été confirmés par la loi avant cette date.

Art. 4. De Koning neemt alle maatregelen die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van het Akkoord.

De Koning kan tevens, door een in Ministerraad overlegd besluit, de van kracht zijnde wettelijke bepalingen opheffen, aanvullen, wijzigen of vervangen om ze in overeenstemming te brengen met het Akkoord.

De krachtens het tweede lid genomen koninklijke besluiten houden op uitwerking te hebben op het einde van de twaalfde maand volgend op hun bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*, tenzij zij voor die dag bij wet zijn bekrachtigd.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 5. La présente loi produit ses effets le 1er janvier 1994.

Art. 5. Deze wet heeft uitwerking met ingang van 1 januari 1994.

— Adopté.

Aangenomen.

M. le président. — Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

We stemmen later over het geheel van het wetsontwerp.

WETSONTWERP BETREFFENDE DE EXCLUSIEVE ECONOMISCHE ZONE VAN BELGIË IN DE NOORDZEE

Algemene bespreking

Artikelsgewijze bespreking

PROJET DE LOI CONCERNANT LA ZONE ÉCONOMIQUE EXCLUSIVE DE LA BELGIQUE EN MER DU NORD

Discussion générale

Discussion des articles

De voorzitter. — We vatten de bespreking aan van het wetsontwerp.

Nous abordons l'examen du projet de loi.

Volgens het Reglement geldt de door de commissie aangenomen tekst als basis voor de bespreking. (*Zie gedrukt stuk nr. 1-1292/3 van de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden van de Senaat. Zitting 1998/1999.*)

Conformément à notre Règlement, le texte adopté par la commission servira de base à notre discussion. (*Voir document n° 1-1292/3 de la commission des Affaires étrangères du Sénat. Session 1998/1999.*)

De algemene bespreking is geopend.

La discussion générale est ouverte.

De heer Bourgeois, rapporteur, verwijst naar het verslag.

La parole est à M. Nothomb.

M. Nothomb (PSC). — Monsieur le président, je voudrais brièvement intervenir pour ne pas laisser passer dans l'indifférence la ratification de l'accord concernant la mer du Nord. Cette convention concerne la zone économique exclusive correspondant à la zone définie comme le plateau continental. Elle étend de 2 000 kilomètres carrés la juridiction de la Belgique sur le plateau continental, en matière économique.

En commission des Affaires institutionnelles, une discussion est intervenue quant à la répartition des compétences entre le gouvernement fédéral et les gouvernements régionaux sur cette zone économique exclusive. Aucune réponse n'a été donnée mais il est vrai que cette question ne fait pas l'objet du présent projet de loi. Nous y reviendrons en commission des Affaires institutionnelles.

L'adoption de ce projet de loi, qui représente une avancée considérable résultant d'un accord avec nos voisins, les Pays-Bas, la Grande-Bretagne et la France, ne pose donc pas de problème.

M. le président. — Plus personne ne demandant la parole, la discussion générale est close et nous passons à l'examen des articles.

Daar niemand meer het woord vraagt, is de algemene bespreking gesloten en vatten we de artikelsgewijze bespreking aan.

L'article premier est ainsi libellé:

Article 1er. La présente loi règle des matières visées à l'article 77 de la Constitution.

Artikel 1. Deze wet regelt aangelegenheden zoals bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

— Adopté.

Aangenomen.

Chapitre Ier. — La zone économique exclusive

Art. 2. Il est établi, au-delà de la mer territoriale de la Belgique et adjacente à celle-ci, une zone économique exclusive, désignée ci-après par le sigle ZEE, comprenant les eaux surjacentes aux fonds marins, les fonds marins et leur sous-sol.

Hoofdstuk I. — De exclusieve economische zone

Art. 2. Buiten de Belgische territoriale zee en hieraan grenzend, wordt een exclusieve economische zone, hierna aangeduid als EEZ, ingesteld die de wateren boven de zeebodem, de zeebodem en de ondergrond daarvan omvat.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 3. La ZEE de la Belgique couvre la partie de la mer du Nord dont la délimitation extérieure est constituée par une ligne composée de segments qui relie, dans l'ordre où ils sont énumérés, les points ci-après définis par leurs coordonnées:

1. 51°16'09"N	02°23'25"E
2. 51°33'28"N	02°14'18"E
3. 51°36'47"N	02°15'12"E
4. 51°48'18"N	02°28'54"E
5. 51°52'34,012"N	02°32'21,599"E
6. 51°33'06"N	03°04'53"E

Les positions des points énumérés dans le présent article sont exprimées en latitudes et longitudes dans le système géodésique européen (1er règlement 1950).

Art. 3. De EEZ van België omvat het deel van de Noordzee waarvan de buitengrens wordt bepaald door een lijn bestaande uit segmenten die de volgende, in coördinaten uitgedrukte punten, verbindt, in de volgorde zoals hieronder aangegeven:

1. 51°16'09"N	02°23'25"O
2. 51°33'28"N	02°14'18"O
3. 51°36'47"N	02°15'12"O
4. 51°48'18"N	02°28'54"O
5. 51°52'34,012"N	02°32'21,599"O
6. 51°33'06"N	03°04'53"O

De ligging van de in dit artikel opgesomde punten is uitgedrukt in breedte en lengte volgens het Europees geodetisch systeem (1e vereffening 1950).

— Adopté.

Aangenomen.

Chapitre II. — Régime juridique de la zone économique exclusive

Art. 4. La ZEE est soumise au régime juridique particulier établi par la présente loi. Dans la ZEE, le Royaume de Belgique exerce:

1) des droits souverains aux fins d'exploration et d'exploitation, de conservation et de gestion des ressources naturelles, biologiques ou non biologiques, des eaux surjacentes aux fonds marins, des fonds marins et de leur sous-sol, ainsi qu'en ce qui concerne d'autres activités tendant à l'exploration et à l'exploitation de la zone à des fins économiques, telles que la production d'énergie à partir de l'eau, des courants et des vents;

2) juridiction en ce qui concerne:

a. la mise en place et l'utilisation d'îles artificielles, d'installations et d'ouvrages;

b. la recherche scientifique marine;

c. la protection et la préservation du milieu marin;

3) d'autres droits prévus par le droit international.

Hoofdstuk II. — Rechtsregime van de exclusieve economische zone

Art. 4. De EEZ is onderworpen aan het bijzonder rechtsregime ingesteld bij deze wet. In de EEZ bezit het Koninkrijk België:

1) soevereine rechten ten behoeve van de exploratie en exploitatie, het behoud en het beheer van de natuurlijke rijkdommen, levend en niet-levend, van de wateren boven de zeebodem en van de zeebodem en de ondergrond daarvan, en met betrekking tot andere activiteiten voor de economische exploratie en exploitatie van de zone, zoals de opwekking van energie uit het water, de stromen en de winden;

2) rechtsmacht ten aanzien van:

a. de bouw en het gebruik van kunstmatige eilanden, installaties en inrichtingen;

b. het wetenschappelijk zeeonderzoek;

c. de bescherming en het behoud van het mariene milieu;

3) andere rechten overeenkomstig het internationaal recht.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 5. Lorsque, dans la ZEE, la Belgique exerce ses droits, elle tient dûment compte des droits et obligations des autres États en ce qui concerne notamment la liberté de navigation et de survol, la liberté de poser des câbles et pipelines sous-marins ainsi que de la liberté d'utiliser la mer à d'autres fins internationalement licites liées à l'exercice de ces libertés et compatibles avec d'autres dispositions du droit international.

Art. 5. Bij het uitoefenen van haar rechten in de EEZ houdt België terdege rekening met de rechten en plichten van andere Staten in het bijzonder met de vrijheid van de scheepvaart en het overvliegen, de vrijheid van onderzeese kabels en pijpleidingen te leggen alsook met de vrijheid de zee te gebruiken voor andere internationaal rechtmatige doeleinden met betrekking tot deze vrijheden en verenigbaar met andere bepalingen van het internationaal recht.

— Adopté.

Aangenomen.

Chapitre III. — Des ressources vivantes et de la pêche

Section Ire

Art. 6. L'article 1er, alinéa 1er, de la loi du 12 avril 1957 autorisant le Roi à prescrire des mesures en vue de la conservation des ressources biologiques de la mer, modifié par la loi du 18 juillet 1973, est remplacé par la disposition suivante :

«Le Roi prend les mesures nécessaires pour assurer la conservation des ressources biologiques tant en haute mer que dans la zone économique exclusive et dans la mer territoriale.»

Hoofdstuk III. — Over levende rijkdommen en visvangst

Afdeling I

Art. 6. Artikel 1, eerste lid, van de wet van 12 april 1957 waarbij de Koning wordt gemachtigd maatregelen voor te schrijven ter bescherming van de biologische hulpbronnen van de zee, gewijzigd bij de wet van 18 juli 1973, wordt vervangen door de volgende bepaling :

«De Koning neemt de nodige maatregelen ter bescherming van de biologische hulpbronnen zowel in volle zee als in de exclusieve economische zone en in de territoriale zee.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 7. L'article 2 de la même loi est remplacé par la disposition suivante :

«Art. 2. § 1er. Sans préjudice des pouvoirs des officiers de police judiciaire, les commissaires maritimes et leurs agents, les fonctionnaires et agents du Service de la Pêche maritime du ministère des Classes moyennes et de l'Agriculture, désignés par le ministre qui a l'agriculture dans ses attributions, les commandants des bâtiments garde-pêche ou leurs préposés, les commandants des bâtiments et aéronefs patrouilleurs de l'État ou leurs préposés, les officiers et sous-officiers de la Marine mandatés à cet effet et les agents de l'administration des Douanes et Accises dans les limites de l'article 168 de la loi générale sur les douanes et accises du 18 juillet 1977 sont chargés de veiller à l'application des mesures prescrites en vertu de l'article 1er, et, notamment, de rechercher les infractions et de les constater par des procès-verbaux faisant foi jusqu'à preuve du contraire.

Ils peuvent, à cette fin, visiter en tout temps les bateaux de pêche, exiger la présentation de tous les documents de bord et de toutes les pièces justificatives ainsi que pénétrer dans tous les locaux et lieux quelconques à bord où des engins ou produits de pêche peuvent se trouver. Ils peuvent saisir tous les documents et pièces justificatives pour examen.

En cas de flagrant délit, ils peuvent, aux fins d'engager des poursuites et avec le consentement du procureur du Roi du tribunal de première instance de Bruges, diriger ou faire diriger le bateau de pêche vers un port belge aux frais et risques du propriétaire ou de l'exploitant et, dans la mesure du nécessaire, le mettre à la chaîne à la charge et aux risques du propriétaire ou de l'exploitant.

Dans le cas où ils ont des raisons sérieuses de croire que des infractions ont été commises, ils peuvent, avec le consentement du procureur du Roi du tribunal de première instance de Bruges, diriger ou faire diriger le bateau de pêche vers un port belge, aux frais et risques du propriétaire ou de l'exploitant. Si une infraction est ensuite constatée, ils peuvent, dans la mesure du nécessaire, le mettre à la chaîne à la charge et aux risques du propriétaire ou de l'exploitant.

Lorsqu'il est procédé à la mise à la chaîne d'un bateau de pêche conformément aux dispositions de la présente loi, le bateau de pêche est immédiatement relâché en échange du dépôt par le propriétaire ou la personne agissant pour son compte, d'une caution ou d'une garantie bancaire accordée par une banque établie en Belgique correspondant à un montant fixé par l'agent verbalisant et qui ne peut pas être supérieur au montant maximum de l'amende prévue par la présente loi, augmenté des décimes additionnels. La caution ou la garantie bancaire sera versée, contre remise d'un reçu, entre les mains de l'agent verbalisant qui la consignera auprès d'une agence judiciaire de la Caisse des Dépôts et Consignations.

L'amende prononcée par une décision judiciaire passée en force de chose jugée ainsi que tous autres frais sont récupérés sur le cautionnement. La partie restante est immédiatement restituée. Les intérêts de la somme consignée s'ajoutent au cautionnement.

Dans le cas de la mise à la chaîne d'un bateau de pêche étranger, l'État du pavillon est notifié sans délai par l'intermédiaire de son représentant diplomatique des mesures prises ainsi que des sanctions qui seraient prononcées par la suite.

§ 2. Lorsqu'une infraction est constatée, ils peuvent de plus procéder à la saisie immédiate des produits de la pêche, des engins de pêche et d'autres moyens de production. Ils peuvent faire rejeter en mer les produits de la pêche saisis.

Ils peuvent vendre publiquement les produits de la pêche saisis qui peuvent être mis sur le marché conformément aux réglementations européennes ou nationales en vigueur et pour autant que ceci soit compatible avec la santé publique. La somme obtenue est déposée au greffe du tribunal compétent jusqu'à ce qu'il ait été statué définitivement sur le délit. Cette somme tient lieu des produits de la pêche saisis tant en ce qui concerne la confiscation que la restitution éventuelle.

Ils peuvent remettre à un établissement charitable ou destiner à un autre but, les produits de la pêche saisis qui ne peuvent pas être mis sur le marché conformément aux réglementations européennes ou nationales en vigueur mais qui satisfont aux impératifs de la santé publique.

Si les produits de la pêche saisis ne satisfont pas aux impératifs de la santé publique, ils ne peuvent pas entrer en compte pour la consommation humaine et doivent être dénaturés, transformés et destinés à d'autres emplois, ou bien détruits, le tout aux frais du contrevenant.

Ils peuvent restituer les engins de pêche et les autres moyens de production saisis au contrevenant, contre le dépôt d'une caution ou d'une garantie bancaire accordée par une banque établie en Belgique correspondant à un montant fixé par l'agent verbalisant et qui ne peut pas être supérieur à un cinquième du montant maximum de l'amende prévue par la présente loi, augmenté des décimes additionnels.

Cette possibilité ne peut toutefois pas être utilisée s'il s'agit d'engins de pêche ou de moyens de production qui ne satisfont pas aux réglementations européennes ou nationales en vigueur.

Les engins de pêche et les autres moyens de production saisis sont mis sous séquestre au greffe du tribunal compétent. La caution ou la garantie bancaire sera déposée, contre remise d'un reçu, entre les mains de l'agent verbalisant qui la consignera au greffe du tribunal jusqu'à ce qu'il ait été statué définitivement sur

le délit. Cette somme tient lieu des engins de pêche et des autres moyens de production saisis tant en ce qui concerne la confiscation que la restitution éventuelle.

§ 3. En cas de condamnation, le tribunal peut toujours ordonner la confiscation des produits de la pêche, des engins de pêche et des autres moyens de production saisis.

La confiscation est toujours prononcée et la destruction est toujours ordonnée dans le cas où il s'agit d'engins de pêche ou de moyens de production qui ne satisfont pas aux réglementations européennes ou nationales en vigueur et dans le cas où la nature du produit de la pêche l'impose.

La destruction ordonnée par le tribunal se fait aux frais du condamné.»

Art. 7. Artikel 2 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling :

«Art. 2. § 1. Onverminderd de bevoegdheden van de officieren van de gerechtelijke politie zijn de waterschouten en hun agenten, de ambtenaren en agenten van de Dienst Zeevisserij van het ministerie van Middenstand en Landbouw, aangeduid door de minister die de landbouw onder zijn bevoegdheid heeft, de gezagvoerders van de visserijwachtvaartuigen of hun aangestelden, de gezagvoerders van de patrouillevaartuigen en -vliegtuigen van de Staat of hun aangestelden, de daartoe gemandateerde officieren en onderofficieren van de Marine en de ambtenaren van de administratie der Douane en Accijnzen binnen de grenzen van artikel 168 van de algemene wet inzake de douane en accijnzen van 18 juli 1977, gelast te waken over de toepassing van de krachtens artikel 1 voorgeschreven maatregelen en, onder meer, overtredingen daarvan op te sporen en ze vast te stellen in processen-verbaal die bewijswaarde hebben tot het gedeelte is bewezen.

Zij hebben te dien einde het recht zich te allen tijde aan boord der vissersvaartuigen te begeven, de overlegging van alle scheepspapieren en alle bewijsstukken te eisen alsmede zich te begeven in alle lokalen en plaatsen aan boord waar zich visserijproducten of vistuig kunnen bevinden. Zij mogen alle documenten en bewijsstukken voor onderzoek in beslag nemen.

In geval van ontdekking op heterdaad mogen zij, met het doel een vervolging in te stellen en met instemming van de procureur des Konings bij de rechtbank van eerste aanleg te Brugge, het vissersvaartuig naar een Belgische haven opbrengen of laten opbrengen op kosten en risico van de eigenaar of exploitant en, voor zover nodig, het vissersvaartuig voor rekening en risico van de eigenaar of exploitant aan de ketting leggen.

In geval zij ernstige redenen hebben om te geloven dat er inbreuken zijn begaan, mogen zij, met instemming van de procureur des Konings bij de rechtbank van eerste aanleg te Brugge, het vissersvaartuig naar een Belgische haven opbrengen of laten opbrengen, op kosten en risico van de eigenaar of exploitant. Wanneer vervolgens een inbreuk wordt vastgesteld, mogen zij, voor zover nodig, het vissersvaartuig voor rekening en risico van de eigenaar of de exploitant aan de ketting leggen.

Wanneer een vissersvaartuig in overeenstemming met de beschikkingen van deze wet aan de ketting is gelegd, wordt het vissersvaartuig onmiddellijk vrijgegeven in ruil voor het stellen door de eigenaar of de persoon die voor diens rekening handelt, van een borgsom of een bankgarantie geboden door een in België gevestigde bank overeenkomende met een bedrag dat vastgesteld wordt door de verbalisant en niet meer mag belopen dan de in deze wet vastgestelde maximumgeldboete, verhoogd met de opdecimen. De borgsom of de bankgarantie dient te worden afgegeven, tegen afgifte van een ontvangstbewijs, in handen van de verbalisant die deze in bewaring geeft bij een gerechtelijk agentschap van de Deposito- en Consignatiekas.

De geldboete die is opgelegd door een in kracht van gewijsde gegane rechterlijke beslissing alsmede alle andere kosten worden op de borgsom verhaald. Het overblijvende gedeelte wordt onmiddellijk terugbetaald. De rente van de in consignatie gegeven som wordt bij de borgsom gevoegd.

In geval van het aan de ketting leggen van een vreemd vissersvaartuig, wordt de vlaggestaat via zijn diplomatieke vertegenwoordiger onverwijld in kennis gesteld van de genomen maatregelen en van de eventuele daarna opgelegde straffen.

§ 2. Wanneer een inbreuk wordt vastgesteld, hebben zij bovendien het recht onmiddellijk beslag te leggen op de visserijproducten, het vistuig en andere productiemiddelen. Ze mogen de in beslag genomen visserijproducten terug in zee doen werpen.

Zij mogen de in beslag genomen visserijproducten, die in de handel mogen worden gebracht overeenkomstig de geldende Europese of nationale reglementeringen en voor zover zulks verenigbaar is met de volksgezondheid, openbaar verkopen. De ontvangen som wordt op de griffie van de bevoegde rechtbank gedeponereerd totdat over het misdrijf een eindbeslissing is genomen. Dit bedrag treedt in de plaats van de in beslag genomen visserijproducten zowel wat de verbeurdverklaring als wat de eventuele teruggave betreft.

Zij mogen de in beslag genomen visserijproducten die niet in de handel mogen worden gebracht overeenkomstig de geldende Europese of nationale reglementeringen maar die voldoen aan de eisen van de volksgezondheid schenken aan een instelling van weldadigheid of tot een ander gebruik bestemmen.

Indien de in beslag genomen visserijproducten niet voldoen aan de eisen van de volksgezondheid, mogen ze niet voor menselijke consumptie in aanmerking komen en moeten ze ontaard, verwerkt en tot een ander gebruik bestemd, hetzij vernietigd worden, alles op kosten van de overtreder.

Zij mogen het in beslag genomen vistuig en andere productiemiddelen teruggeven aan de overtreder tegen het stellen van een borgsom of een bankgarantie geboden door een in België gevestigde bank overeenkomende met een bedrag dat vastgesteld wordt door de verbalisant en niet meer mag belopen dan één vijfde van de in deze wet vastgestelde maximumgeldboete, verhoogd met de opdecimen.

Evenwel kan van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt worden indien het vistuig of productiemiddelen betreft die niet voldoen aan de geldende Europese of nationale reglementering.

Het in beslag genomen vistuig en andere productiemiddelen worden in bewaring gegeven bij de griffie van de bevoegde rechtbank. De borgsom of de bankgarantie dient te worden afgegeven, tegen afgifte van een ontvangstbewijs, in handen van de verbalisant die deze op de griffie van de rechtbank deponereert totdat over het misdrijf een eindbeslissing is genomen. Dit bedrag treedt in de plaats van het in beslag genomen vistuig en andere productiemiddelen zowel wat de verbeurdverklaring als wat de eventuele teruggave betreft.

§ 3. Bij veroordeling kan de rechtbank altijd de verbeurdverklaring van de in beslag genomen visserijproducten, vistuig en andere productiemiddelen bevelen.

De verbeurdverklaring wordt steeds uitgesproken en de vernietiging wordt steeds bevolen wanneer het vistuig of productiemiddelen betreft die niet voldoen aan de geldende Europese of nationale reglementering en wanneer de aard van het visserijproduct dit vergt.

De vernietiging door de rechtbank bevolen, gebeurt op kosten van de veroordeelde.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 8. L'article 3 de la même loi, modifié par la loi du 23 février 1971, est remplacé par la disposition suivante :

«Art. 3. Est puni d'une amende de mille cinq cents francs à cent mille francs :

1° celui qui contrevient aux arrêtés pris en vertu de la présente loi;

2° celui qui s'oppose aux visites, inspections, contrôles, prises d'échantillons ou demandes de renseignements ou de documents par les autorités visées à l'article 2, § 1er;

3° celui qui, sciemment, fournit des renseignements ou documents inexacts;

4° celui qui refuse de se conformer aux ordres donnés, par les autorités visées à l'article 2, § 1er, en vertu de la présente loi ou de ses arrêtés d'exécution.

Est puni d'un emprisonnement de quinze jours à un an et d'une amende prévue au présent article ou de l'une de ces peines seulement, celui qui commet dans la mer territoriale une infraction mentionnée au premier alinéa.

Si l'infraction est commise entre le coucher et le lever du soleil ou en cas de récidive dans les trois ans qui suivent une condamnation pour une des infractions visées aux premier et deuxième alinéas, les peines prévues ci-dessus peuvent être portées au double du maximum.

Il est également condamné au paiement de tous les frais encourus, y compris les frais résultant de la saisie des engins de pêche et des moyens de production.

Les dispositions du livre premier du Code pénal, y compris le chapitre VII et l'article 85, sont applicables aux infractions prévues par le présent article.»

Art. 8. Artikel 3 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 23 februari 1971, wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 3. Wordt gestraft met geldboete van duizend vijfhonderd frank tot honderdduizend frank:

1° hij die krachtens deze wet genomen besluiten overtreedt;

2° hij die zich verzet tegen bezoeken, inspecties, controles, monsternemingen of vragen naar inlichtingen of documenten door de in artikel 2, § 1, bedoelde overheden;

3° hij die wetens onjuiste inlichtingen of documenten verstrekt;

4° hij die weigert te gehoorzamen aan de bevelen welke door de in artikel 2, § 1, bedoelde overheden krachtens deze wet of haar uitvoeringsbesluiten worden gegeven.

Wordt gestraft met een gevangenisstraf van vijftien dagen tot één jaar en met geldboete voorzien in dit artikel, of met één van die straffen alleen, diegene die in de territoriale zee een in het eerste lid vermelde overtreding begaat.

Indien de overtreding wordt begaan tussen zonsopgang en zonsopgang of bij herhaling binnen drie jaar na de vorige veroordeling wegens één der misdrijven bedoeld in het eerste en het tweede lid, kunnen de hierboven voorziene straffen tot het dubbele van het maximum worden gebracht.

Hij wordt tevens veroordeeld tot betaling van alle gemaakte kosten met inbegrip van de kosten voortvloeiend uit de inbeslagname van vistuig en productiemiddelen.

De bepalingen van boek I van het Strafwetboek, met inbegrip van hoofdstuk VII en artikel 85, zijn op de in dit artikel bepaalde misdrijven van toepassing.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 9. L'article 4 de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 4. Les tribunaux correctionnels d'Anvers, de Bruges, de Bruxelles et de Furnes sont seuls compétents pour connaître des infractions à cette loi et à ses arrêtés d'exécution.»

Art. 9. Artikel 4 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 4. Alleen de correctionele rechtbanken van Antwerpen, Brugge, Brussel en Veurne zijn bevoegd om kennis te nemen van de inbreuken tegen deze wet en haar uitvoeringsbesluiten.»

— Adopté.

Aangenomen.

Section II

Art. 10. L'article 1er de la loi du 10 octobre 1978 portant établissement d'une zone de pêche de la Belgique est remplacé par la disposition suivante:

«Article 1er. Il est établi, au-delà de la mer territoriale de la Belgique, une zone de pêche nationale dont les limites sont celles de la zone économique exclusive.»

Afdeling II

Art. 10. Artikel 1 van de wet van 10 oktober 1978 houdende vaststelling van een Belgische visserijzone, wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Artikel 1. Buiten de Belgische territoriale zee wordt een nationale visserijzone ingesteld waarvan de grenzen deze zijn van de exclusieve economische zone.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 11. L'article 3, deuxième alinéa, de la même loi, est remplacé par la disposition suivante:

«Cette interdiction vaut sous réserve des droits qui, pour les navires étrangers, découlent du Traité sur l'Union européenne et des règles du droit international applicables en la matière.»

Art. 11. Artikel 3, tweede lid, van dezelfde wet wordt vervangen door het volgende lid:

«Dit verbod geldt evenwel onder voorbehoud van de rechten die voor vreemde schepen voortvloeien uit het Verdrag tot oprichting van de Europese Unie en uit de terzake toepasselijke regels van het internationaal recht.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 12. L'article 4 de la même loi, modifié par la loi du 30 juin 1983 est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 4. § 1er. Sans préjudice des pouvoirs des officiers de police judiciaire, les commissaires maritimes et leurs agents, les fonctionnaires et agents du Service de la Pêche maritime du ministère des Classes moyennes et de l'Agriculture, désignés par le ministre qui a l'agriculture dans ses attributions, les commandants des bâtiments garde-pêche ou leurs préposés, les commandants des bâtiments et aéronefs patrouilleurs de l'État ou leurs préposés, les officiers et sous-officiers de la Marine mandatés à cet effet et les agents de l'administration des Douanes et Accises dans les limites de l'article 168 de la loi générale sur les douanes et accises du 18 juillet 1977 sont chargés de veiller à l'application de la présente loi et des arrêtés pris en vertu de celle-ci et, notamment, de rechercher les infractions et les constater par des procès-verbaux faisant foi jusqu'à preuve du contraire.

Ils peuvent, à cette fin, visiter en tout temps les bateaux de pêche, exiger la présentation de tous les documents de bord et de toutes les pièces justificatives ainsi que pénétrer dans tous les locaux et lieux quelconques à bord où des engins ou produits de pêche peuvent se trouver. Ils peuvent saisir tous les documents et pièces justificatives pour examen.

En cas de flagrant délit, ils peuvent, aux fins d'engager des poursuites et avec le consentement du procureur du Roi du tribunal de première instance de Bruges, diriger ou faire diriger le bateau de pêche vers un port belge aux frais et risques du propriétaire ou de l'exploitant et, dans la mesure du nécessaire, le mettre à la chaîne à la charge et aux risques du propriétaire ou de l'exploitant.

Dans le cas où ils ont des raisons sérieuses de croire que des infractions ont été commises, ils peuvent avec le consentement du procureur du Roi du tribunal de première instance de Bruges, diriger ou faire diriger le bateau de pêche vers un port belge, aux frais et risques du propriétaire ou de l'exploitant. Si une infraction est ensuite constatée, ils peuvent, dans la mesure du nécessaire, le mettre à la chaîne à la charge et aux risques du propriétaire ou de l'exploitant.

§ 2. Lorsqu'une infraction est constatée, ils peuvent de plus procéder à la saisie immédiate des produits de la pêche et des engins de pêche et autres moyens de production. Ils peuvent faire rejeter en mer les produits de la pêche saisis.

Ils peuvent vendre publiquement les produits de la pêche saisis qui peuvent être mis sur le marché, conformément aux réglementations européennes ou nationales en vigueur et pour autant que ceci soit compatible avec la santé publique. La somme obtenue est

déposée au greffe du tribunal compétent jusqu'à ce qu'il ait été statué définitivement sur le délit. Cette somme tient lieu des produits de la pêche saisis tant en ce qui concerne la confiscation que la restitution éventuelle.

Ils peuvent remettre à un établissement charitable ou destiner à un autre but, les produits de la pêche saisis qui ne peuvent pas être mis sur le marché conformément aux réglementations européennes ou nationales en vigueur mais qui satisfont aux impératifs de la santé publique.

Si les produits de la pêche saisis ne satisfont pas aux impératifs de la santé publique, ils ne peuvent pas entrer en compte pour la consommation humaine et doivent être dénaturés, transformés et destinés à d'autres emplois, ou bien détruits, le tout aux frais du contrevenant.

Ils peuvent restituer les engins de pêche et les autres moyens de production saisis au contrevenant, contre le dépôt d'une caution ou d'une garantie bancaire accordée par une banque établie en Belgique correspondant à un montant fixé par l'agent verbalisant et qui ne peut pas être supérieur à un cinquième du montant maximum de l'amende prévue par la présente loi, augmenté des décimes additionnels.

Cette possibilité ne peut toutefois pas être utilisée s'il s'agit d'engins de pêche ou de moyens de production qui ne satisfont pas aux réglementations européennes ou nationales en vigueur.

Les engins de pêche et les autres moyens de production saisis sont mis sous séquestre au greffe du tribunal compétent. La caution ou la garantie bancaire sera déposée entre les mains de l'agent verbalisant qui la consignera au greffe du tribunal jusqu'à ce qu'il ait été statué définitivement sur le délit. Cette somme tient lieu des engins de pêche et des autres moyens de production saisis tant en ce qui concerne la confiscation que la restitution éventuelle.

§ 3. En cas de condamnation, le tribunal peut toujours ordonner la confiscation des produits de la pêche, des engins de pêche et des autres moyens de production saisis.

La confiscation est toujours prononcée et la destruction est toujours ordonnée dans le cas où il s'agit d'engins de pêche ou de moyens de production qui ne satisfont pas aux réglementations européennes ou nationales en vigueur et dans le cas où la nature du produit de la pêche l'impose.

La destruction ordonnée par le tribunal se fait aux frais du condamné.»

Art. 12. Artikel 4 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 30 juni 1983, wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 4. § 1. Onverminderd de bevoegdheden van de officieren van de gerechtelijke politie zijn de waterschouten en hun agenten, de ambtenaren en agenten van de Dienst Zeevisserij van het ministerie van Middenstand en Landbouw, aangeduid door de minister die de landbouw onder zijn bevoegdheid heeft, de gezagvoerders van de visserijwachtvaartuigen of hun aangestelden, de gezagvoerders van de patrouillevaartuigen en -vliegtuigen van de Staat of hun aangestelden, de daartoe gemandateerde officieren en onderofficieren van de Marine en de ambtenaren van de administratie der Douane en Accijnzen binnen de grenzen van artikel 68 van de algemene wet inzake de douane en accijnzen van 18 juli 1977 belast met het toezicht op de toepassing van deze wet en krachtens deze wet genomen besluiten en, onder meer, overtredingen daarvan op te sporen en ze vast te stellen in processen-verbaal die bewijswaarde hebben tot het tegendeel is bewezen.

Zij hebben te dien einde het recht zich te allen tijde aan boord der vissersvaartuigen te begeven, de overlegging van alle scheepspapieren en alle bewijsstukken te eisen alsmede zich te begeven in alle lokalen en plaatsen aan boord waar zich visserijproducten of vistuig kunnen bevinden. Zij mogen alle documenten en bewijsstukken voor onderzoek in beslag nemen.

In geval van ontdekking op heterdaad mogen zij, met het doel een vervolging in te stellen en met instemming van de procureur des Konings bij de rechtbank van eerste aanleg te Brugge, het vissersvaartuig naar een Belgische haven opbrengen of laten opbrengen op kosten en risico van de eigenaar of exploitant en, voor zover nodig, het vissersvaartuig voor rekening en risico van de eigenaar of exploitant aan de ketting leggen.

In geval zij ernstige redenen hebben om te geloven dat er inbreuken zijn begaan, mogen zij, met instemming van de procureur des Konings bij de rechtbank van eerste aanleg te Brugge, het vissersvaartuig naar een Belgische haven opbrengen of laten opbrengen, op kosten en risico van de eigenaar of exploitant. Wanneer vervolgens een inbreuk wordt vastgesteld, mogen zij, voor zover nodig, het vissersvaartuig voor rekening en risico van de eigenaar of de exploitant aan de ketting leggen.

§ 2. Wanneer een inbreuk wordt vastgesteld, hebben zij bovendien het recht onmiddellijk beslag te leggen op de visserijproducten, het vistuig en andere productiemiddelen. Ze mogen de in beslag genomen visserijproducten terug in zee doen werpen.

Zij mogen de in beslag genomen visserijproducten, die in de handel mogen worden gebracht, overeenkomstig de geldende Europese of nationale reglementeringen en voor zover zulks verenigbaar is met de volksgezondheid, openbaar verkopen. De ontvangsten som wordt op de griffie van de bevoegde rechtbank gedeponereerd totdat over het misdrijf een eindbeslissing is genomen. Dit bedrag treedt in de plaats van de in beslag genomen visserijproducten zowel wat de verbeurdverklaring als wat de eventuele teruggave betreft.

Zij mogen de in beslag genomen visserijproducten die niet in de handel mogen worden gebracht overeenkomstig de geldende Europese of nationale reglementeringen, maar die voldoen aan de eisen van de volksgezondheid schenken aan een instelling van weldadigheid of tot een ander gebruik bestemmen.

Indien de in beslag genomen visserijproducten niet voldoen aan de eisen van de volksgezondheid, mogen ze niet voor menselijke consumptie in aanmerking komen en moeten ze ontaard, verwerkt en tot een ander gebruik bestemd, hetzij vernietigd worden, alles op kosten van de overtreder.

Zij mogen het in beslag genomen vistuig en andere productiemiddelen teruggeven aan de overtreder tegen het stellen van een borgsom of een bankgarantie geboden door een in België gevestigde bank overeenkomende met een bedrag dat vastgesteld wordt door de verbalisant en niet meer mag belopen dan één vijfde van de in deze wet vastgestelde maximumgeldboete, verhoogd met de opdecimen.

Evenwel kan van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt worden indien het vistuig of productiemiddelen betreft die niet voldoen aan de geldende Europese of nationale reglementering.

Het in beslag genomen vistuig en andere productiemiddelen worden in bewaring gegeven bij de griffie van de bevoegde rechtbank. De borgsom of de bankgarantie dient te worden afgegeven tegen afgifte van een ontvangstbewijs, in handen van de verbalisant die deze op de griffie van de rechtbank deponereert totdat over het misdrijf een eindbeslissing is genomen. Dit bedrag treedt in de plaats van het in beslag genomen vistuig en andere productiemiddelen zowel wat de verbeurdverklaring als wat de eventuele teruggave betreft.

§ 3. Bij veroordeling kan de rechtbank altijd de verbeurdverklaring van de in beslag genomen visserijproducten, vistuig en andere productiemiddelen bevelen.

De verbeurdverklaring wordt steeds uitgesproken en de vernietiging wordt steeds bevolen wanneer het vistuig of productiemiddelen betreft die niet voldoen aan de geldende Europese of nationale reglementering en wanneer de aard van het visserijproduct dit vergt.

De vernietiging door de rechtbank bevolen, gebeurt op kosten van de veroordeelde.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 13. L'article 5 de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 5. Lorsqu'il est procédé à la mise à la chaîne d'un bateau de pêche conformément aux dispositions de la présente loi, le bateau de pêche est immédiatement relâché en échange du dépôt par le propriétaire ou la personne agissant pour son compte, d'une caution ou d'une garantie accordée par une banque établie en Belgique correspondant à un montant fixé par l'agent verbalisant

et qui ne peut pas être supérieur à une cinquième du montant maximum de l'amende prévue par la présente loi, augmenté des décimes additionnels. La caution ou la garantie bancaire sera versée, contre remise d'un reçu, entre les mains de l'agent verbalisant qui la consignera auprès d'une agence judiciaire de la Caisse des dépôts et consignations.

L'amende prononcée par une décision judiciaire passée en force de chose jugée ainsi que tous autres frais sont récupérés sur le cautionnement. La partie restante est immédiatement restituée. Les intérêts de la somme consignée s'ajoutent au cautionnement.

Dans les cas de la mise à la chaîne d'un bateau de pêche étranger, l'État du pavillon est notifié sans délai par l'intermédiaire de son représentant diplomatique des mesures prises ainsi que des sanctions qui seraient prononcées par la suite.»

Art. 13. Artikel 5 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling :

«Art. 5. Wanneer een vissersvaartuig in overeenstemming met de beschikkingen van deze wet aan de ketting is gelegd, wordt het vissersvaartuig onmiddellijk vrijgegeven in ruil voor het stellen door de eigenaar of de persoon die voor diens rekening handelt, van een borgsom of een bankgarantie geboden door een in België gevestigde bank overeenkomende met een bedrag dat vastgesteld wordt door de verbalisant en niet meer mag belopen dan de in deze wet vastgestelde maximumgeldboete, verhoogd met de opdeciemen. De borgsom of de bankgarantie dient te worden afgegeven, tegen afgifte van een ontvangstbewijs, in handen van de verbalisant die deze in bewaring geeft bij een gerechtelijk agentschap van de Deposito- en Consignatiekas.

De geldboete die is opgelegd door een in kracht van gewijsde gegane rechterlijke beslissing alsmede alle andere kosten, worden op de borgsom verhaald. Het overblijvend gedeelte wordt onmiddellijk terugbetaald. De rente van de in consignatie gegeven som wordt bij de borgsom gevoegd.

In geval van het aan de ketting leggen van een vreemd vissersvaartuig, wordt de vlaggestaat via zijn diplomatieke vertegenwoordiger onverwijld in kennis gesteld van de genomen maatregelen en van de eventuele daarna opgelegde straffen.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 14. L'article 6 de la même loi, modifié par la loi du 30 juin 1983, est remplacé par la disposition suivante :

«Art. 6. Est puni d'une amende de mille cinq cents francs à cent mille francs :

1° celui qui contrevient à cette loi ou aux arrêtés pris en vertu de la présente loi;

2° celui qui s'oppose aux visites, inspections, contrôles, prises d'échantillons ou demandes de renseignements ou de documents par les autorités visées à l'article 4, paragraphe 1er;

3° celui qui, sciemment, fournit des renseignements ou documents inexacts;

4° celui qui refuse de se conformer aux ordres donnés, par les autorités visées à l'article 4, paragraphe 1er, en vertu de la présente loi ou de ses arrêtés d'exécution.

Si l'infraction est commise entre le coucher et le lever du soleil ou en cas de récidive dans les trois ans qui suivent une condamnation pour une des infractions visées au premier alinéa, les peines prévues ci-dessus peuvent être portées au double du maximum.

Il est également condamné au paiement de tous les frais encourus, y compris les frais résultant de la saisie des engins de pêche et des moyens de production.

Les dispositions du Livre premier du Code pénal, y compris le chapitre VII et l'article 85, sont applicables aux infractions prévues par le présent article.»

Art. 14. Artikel 6 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 30 juni 1983, wordt vervangen door de volgende bepaling :

«Art. 6. Wordt gestraft met geldboete van duizend vijfhonderd frank tot honderdduizend frank :

1° hij die deze wet of de krachtens deze wet genomen besluiten overtreedt;

2° hij die zich verzet tegen bezoeken, inspecties, controles, monsternemingen of vragen naar inlichtingen of documenten door de in artikel 4, paragraaf 1, bedoelde overheden;

3° hij die wetens onjuiste inlichtingen of documenten verstrekt;

4° hij die weigert te gehoorzamen aan de bevelen welke door de in artikel 4, paragraaf 1, bedoelde overheden krachtens deze wet of haar uitvoeringsbesluiten worden gegeven.

Indien de overtreding wordt begaan tussen zonsopgang en zonsopgang of bij herhaling binnen drie jaar na de vorige veroordeling wegens één der misdrijven bedoeld in het eerste lid, kunnen de hierboven voorziene straffen tot het dubbele van het maximum worden gebracht.

Hij wordt tevens veroordeeld tot betaling van alle gemaakte kosten, met inbegrip van de kosten voortvloeiend uit de inbeslagname van vistuig en productiemiddelen.

De bepalingen van Boek I van het Strafwetboek, met inbegrip van hoofdstuk VII en artikel 85, zijn op de in dit artikel bepaalde misdrijven van toepassing.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 15. L'article 7 de la même loi est remplacé par la disposition suivante :

«Art. 7. Les tribunaux correctionnels d'Anvers, de Bruges, de Bruxelles et de Furnes sont seuls compétents pour connaître des infractions à cette loi et à ses arrêtés d'exécution.»

Art. 15. Artikel 7 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling :

«Art. 7. Alleen de correctionele rechtbanken van Antwerpen, Brugge, Brussel en Veurne zijn bevoegd om kennis te nemen van de inbreuken tegen deze wet en haar uitvoeringsbesluiten.»

— Adopté.

Aangenomen.

Section III

Art. 16. L'intitulé de la loi du 19 août 1891 relative à la pêche maritime dans les eaux territoriales est remplacé par l'intitulé suivant : «Loi du 19 août 1891 relative à la pêche maritime dans la mer territoriale».

Afdeling III

Art. 16. Het opschrift van de wet van 19 augustus 1891 betreffende de zeevisvangst in de territoriale wateren, wordt vervangen door het volgende opschrift : «Wet van 19 augustus 1891 betreffende de zeevisserij in de territoriale zee».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 17. L'article 1er de la même loi est remplacé par la disposition suivante :

«Article 1er. L'exercice de la pêche dans la mer territoriale tombe sous la juridiction belge.

Sont considérés comme faits de pêche :

1. la capture ou la tentative de capture de tout poisson, mollusque ou crustacé;

2. la destruction ou l'enlèvement du frai, du fretin et du nais-sain.

Pour les bateaux de pêche étrangers, la pêche est interdite dans la mer territoriale.

Cette interdiction vaut sous réserve des droits qui, pour les navires étrangers, découlent du Traité sur l'Union européenne et des règles du droit international applicables en la matière.»

Art. 17. Artikel 1 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Artikel 1. Het uitoefenen van de visserij in de territoriale zee valt onder de rechtsmacht van België.

Worden als daden van visserij beschouwd:

1. het vangen of de poging tot het vangen van vis, week- of schaaldieren;

2. het vernietigen of wegnemen van kuit, van het broedsel en het oesterbroed.

Voor vreemde vissersvaartuigen geldt visserijverbod in de territoriale zee.

Dit verbod geldt evenwel onder voorbehoud van de rechten die voor vreemde schepen voortvloeien uit het Verdrag tot oprichting van de Europese Unie en uit de terzake toepasselijke regels van het internationaal recht.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 18. L'article 3 de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 3. § 1er. Sans préjudice des pouvoirs des officiers de police judiciaire, les commissaires maritimes et leurs agents, les fonctionnaires et agents du Service de la Pêche maritime du ministère des Classes moyennes et de l'Agriculture, désignés par le ministre qui a l'agriculture dans ses attributions, les commandants des bâtiments garde-pêche ou leurs préposés, les commandants des bâtiments et aéronefs patrouilleurs de l'État ou leurs préposés, les officiers et sous-officiers de la Marine mandatés à cet effet et les agents de l'administration des Douanes et Accises dans les limites de l'article 168 de la loi générale sur les douanes et accises du 18 juillet 1977 sont chargés de veiller à l'application de la présente loi ou de ses arrêtés d'exécution et, notamment, de rechercher les infractions et de les constater par des procès-verbaux faisant foi jusqu'à preuve du contraire.

Ils peuvent, à cette fin, visiter en tout temps les bateaux de pêche, exiger la présentation de tous les documents de bord et de toutes les pièces justificatives ainsi que pénétrer dans tous les locaux et lieux quelconques à bord où des engins ou produits de pêche peuvent se trouver. Ils peuvent saisir tous les documents et pièces justificatives pour examen.

En cas de flagrant délit, ils peuvent, aux fins d'engager des poursuites et avec le consentement du procureur du Roi du tribunal de première instance de Bruges, diriger ou faire diriger le bateau de pêche vers un port belge aux frais et risques du propriétaire ou de l'exploitant et, dans la mesure du nécessaire, le mettre à la chaîne à la charge et aux risques du propriétaire ou de l'exploitant.

Dans le cas où ils ont des raisons sérieuses de croire que des infractions ont été commises, ils peuvent, avec le consentement du procureur du Roi du tribunal de première instance de Bruges, diriger ou faire diriger le bateau de pêche vers un port belge, aux frais et risques du propriétaire ou de l'exploitant. Si une infraction est ensuite constatée, ils peuvent, dans la mesure du nécessaire, le mettre à la chaîne à la charge et aux risques du propriétaire ou de l'exploitant.

Lorsqu'il est procédé à la mise à la chaîne d'un bateau de pêche conformément aux dispositions de la présente loi, le bateau de pêche est immédiatement relâché en échange du dépôt par le propriétaire ou la personne agissant pour son compte, d'une caution ou d'une garantie bancaire accordée par une banque établie en Belgique correspondant à un montant fixé par l'agent verbalisant et qui ne peut pas être supérieur au montant maximum de l'amende prévue par la présente loi, augmenté des décimes additionnels. La caution ou la garantie bancaire sera versée, contre remise d'un reçu, entre les mains de l'agent verbalisant qui la consignera auprès d'une agence judiciaire de la Caisse des Dépôts et Consignations.

Ann. parl. Sénat de Belgique - Session ordinaire 1998-1999
Parlem. Hand. Belgische Senaat - Gewone zitting 1998-1999

L'amende prononcée par une décision judiciaire passée en force de chose jugée ainsi que tous autres frais sont récupérés sur le cautionnement. La partie restante est immédiatement restituée. Les intérêts de la somme consignée s'ajoutent au cautionnement.

Dans le cas de la mise à la chaîne d'un bateau de pêche étranger, l'État du pavillon est notifié sans délai par l'intermédiaire de son représentant diplomatique des mesures prises ainsi que des sanctions qui seraient prononcées par la suite.

§ 2. Lorsqu'une infraction est constatée, ils peuvent de plus procéder à la saisie immédiate des produits de la pêche, des engins de pêche et d'autres moyens de production. Ils peuvent faire rejeter en mer les produits de la pêche saisis.

Ils peuvent vendre publiquement les produits de la pêche saisis qui peuvent être mis sur le marché conformément aux réglementations européennes ou nationales en vigueur et pour autant que ceci soit compatible avec la santé publique. La somme obtenue est déposée au greffe du tribunal compétent jusqu'à ce qu'il ait été statué définitivement sur le délit. Cette somme tient lieu des produits de la pêche saisis tant en ce qui concerne la confiscation que la restitution éventuelle.

Ils peuvent remettre à un établissement charitable ou destiner à un autre but, les produits de la pêche saisis qui ne peuvent pas être mis sur le marché conformément aux réglementations européennes ou nationales en vigueur mais qui satisfont aux impératifs de la santé publique.

Si les produits de la pêche saisis ne satisfont pas aux impératifs de la santé publique, ils ne peuvent pas entrer en compte pour la consommation humaine et doivent être dénaturés, transformés et destinés à d'autres emplois, ou bien détruits, le tout aux frais du contrevenant.

Ils peuvent restituer les engins de pêche et les autres moyens de production saisis au contrevenant, contre le dépôt d'une caution ou d'une garantie bancaire accordée par une banque établie en Belgique correspondant à un montant fixé par l'agent verbalisant et qui ne peut pas être supérieur à un cinquième du montant maximum de l'amende prévue par la présente loi, augmenté des décimes additionnels.

Cette possibilité ne peut toutefois pas être utilisée s'il s'agit d'engins de pêche ou de moyens de production qui ne satisfont pas aux réglementations européennes ou nationales en vigueur.

Les engins de pêche et les autres moyens de production saisis sont mis sous séquestre au greffe du tribunal compétent. La caution ou la garantie bancaire sera déposée, contre remise d'un reçu, entre les mains de l'agent verbalisant qui la consignera au greffe du tribunal jusqu'à ce qu'il ait été statué définitivement sur le délit. Cette somme tient lieu des engins de pêche et des autres moyens de production saisis tant en ce qui concerne la confiscation que la restitution éventuelle.

§ 3. En cas de condamnation, le tribunal peut toujours ordonner la confiscation des produits de la pêche, des engins de pêche et des autres moyens de production saisis.

La confiscation est toujours prononcée et la destruction est toujours ordonnée dans le cas où il s'agit d'engins de pêche ou de moyens de production qui ne satisfont pas aux réglementations européennes ou nationales en vigueur et dans le cas où la nature du produit de la pêche l'impose.

La destruction ordonnée par le tribunal se fait aux frais du condamné.»

Art. 18. Artikel 3 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 3. § 1. Onverminderd de bevoegdheden van de officieren van de gerechtelijke politie zijn de waterschouten en hun agenten, de ambtenaren en agenten van de Dienst Zeevisserij van het ministerie van Middenstand en Landbouw, aangeduid door de minister die de landbouw onder zijn bevoegdheid heeft, de gezagvoerders van de visserijwachtvaartuigen of hun aangestelden, de gezagvoerders van de patrouillevaartuigen en -vliegtuigen van de Staat of hun aangestelden, de daartoe gemandateerde officieren en

onderofficieren van de Marine en de ambtenaren van de administratie der Douane en Accijnzen binnen de grenzen van artikel 168 van de algemene wet inzake de douane en accijnzen van 18 juli 1977, belast met het toezicht op de toepassing van deze wet of van zijn uitvoeringsbesluiten en, onder meer, overtredingen daarvan op te sporen en ze vast te stellen in processen-verbaal die bewijsbaar hebben tot het tegendeel is bewezen.

Zij hebben te dien einde het recht zich te allen tijde aan boord der vissersvaartuigen te begeven, de overlegging van alle scheepspapieren en alle bewijsstukken te eisen alsmede zich te begeven in alle lokalen en plaatsen aan boord waar zich visserijproducten of vistuig kunnen bevinden. Zij mogen alle documenten en bewijsstukken voor onderzoek in beslag nemen.

In geval van ontdekking op heterdaad mogen zij, met het doel een vervolging in te stellen en met instemming van de procureur des Konings bij de rechtbank van eerste aanleg te Brugge, het vissersvaartuig naar een Belgische haven opbrengen of laten opbrengen op kosten en risico van de eigenaar of exploitant en, voor zover nodig, het vissersvaartuig voor rekening en risico van de eigenaar of exploitant aan de ketting leggen.

In geval zij ernstige redenen hebben om te geloven dat er inbreuken zijn begaan, mogen zij, met instemming van de procureur des Konings bij de rechtbank van eerste aanleg te Brugge, het vissersvaartuig naar een Belgische haven opbrengen of laten opbrengen, op kosten en risico van de eigenaar of exploitant. Wanneer vervolgens een inbreuk wordt vastgesteld, mogen zij, voor zover nodig, het vissersvaartuig voor rekening en risico van de eigenaar of de exploitant aan de ketting leggen.

Wanneer een vissersvaartuig in overeenstemming met de beschikkingen van deze wet aan de ketting is gelegd, wordt het vissersvaartuig onmiddellijk vrijgegeven in ruil voor het stellen door de eigenaar of de persoon die voor diens rekening handelt, van een borgsom of een bankgarantie geboden door een in België gevestigde bank overeenkomende met een bedrag dat vastgesteld wordt door de verbalisant en niet meer mag belopen dan de in deze wet vastgestelde maximumgeldboete, verhoogd met de opdecimen. De borgsom of de bankgarantie dient te worden afgegeven, tegen afgifte van een ontvangstbewijs, in handen van de verbalisant die deze in bewaring geeft bij een gerechtelijk agentschap van de Deposito- en Consignatiekas.

De geldboete die is opgelegd door een in kracht van gewijsde gegane rechterlijke beslissing alsmede alle andere kosten worden op de borgsom verhaald. Het overblijvende gedeelte wordt onmiddellijk terugbetaald. De rente van de in consignatie gegeven som wordt bij de borgsom gevoegd.

In geval van het aan de ketting leggen van een vreemd vissersvaartuig, wordt de vlaggestaat via zijn diplomatieke vertegenwoordiger onverwijld in kennis gesteld van de genomen maatregelen en van de eventuele daarna opgelegde straffen.

§ 2. Wanneer een inbreuk wordt vastgesteld, hebben zij bovendien het recht onmiddellijk beslag te leggen op de visserijproducten, het vistuig en andere productiemiddelen. Ze mogen de in beslag genomen visserijproducten terug in zee doen werpen.

Zij mogen de in beslag genomen visserijproducten, die in de handel mogen worden gebracht overeenkomstig de geldende Europese of nationale reglementeringen en voor zover zulks verenigbaar is met de volksgezondheid, openbaar verkopen. De ontvangen som wordt op de griffie van de bevoegde rechtbank gedeponereerd totdat over het misdrijf een eindbeslissing is genomen. Dit bedrag treedt in de plaats van de in beslag genomen visserijproducten zowel voor wat de verbeurdverklaring als voor wat de eventuele teruggave betreft.

Zij mogen de in beslag genomen visserijproducten die niet in de handel mogen worden gebracht overeenkomstig de geldende Europese of nationale reglementeringen maar die voldoen aan de eisen van de volksgezondheid, schenken aan een instelling van weldadigheid of tot een ander gebruik bestemmen.

Indien de in beslag genomen visserijproducten niet voldoen aan de eisen van de volksgezondheid, mogen ze niet voor menselijke consumptie in aanmerking komen en moeten ze ontaard, verwerkt en tot een ander gebruik bestemd, hetzij vernietigd worden, alles op kosten van de overtreder.

Zij mogen het in beslag genomen vistuig en andere productiemiddelen teruggeven aan de overtreder tegen het stellen van een borgsom of een bankgarantie geboden door een in België gevestigde bank overeenkomende met een bedrag dat vastgesteld wordt door de verbalisant en niet meer mag belopen dan één vijfde van de in deze wet vastgestelde maximumgeldboete, verhoogd met de opdecimen.

Evenwel kan van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt worden indien het vistuig of productiemiddelen betreft die niet voldoen aan de geldende Europese of nationale reglementering.

Het in beslag genomen vistuig en andere productiemiddelen worden in bewaring gegeven bij de griffie van de bevoegde rechtbank. De borgsom of de bankgarantie dient te worden afgegeven, tegen afgifte van een ontvangstbewijs, in handen van de verbalisant die deze op de griffie van de rechtbank deponereert totdat over het misdrijf een eindbeslissing is genomen. Dit bedrag treedt in de plaats van het in beslag genomen vistuig en andere productiemiddelen zowel wat de verbeurdverklaring als wat de eventuele teruggave betreft.

§ 3. Bij veroordeling kan de rechtbank altijd de verbeurdverklaring van de in beslag genomen visserijproducten, vistuig en andere productiemiddelen bevelen.

De verbeurdverklaring wordt steeds uitgesproken en de vernietiging wordt steeds bevolen wanneer het vistuig of productiemiddelen betreft die niet voldoen aan de geldende Europese of nationale reglementering en wanneer de aard van het visserijproduct dit vergt.

De vernietiging door de rechtbank bevolen, gebeurt op kosten van de veroordeelde.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 19. L'article 4 de la même loi est abrogé.

Art. 19. Artikel 4 van dezelfde wet wordt opgeheven.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 20. L'article 5 de la même loi est abrogé.

Art. 20. Artikel 5 van dezelfde wet wordt opgeheven.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 21. L'article 6 de la même loi est remplacé par la disposition suivante :

«Art. 6. Est puni d'un emprisonnement de quinze jours à un an et d'une amende de mille cinq cents francs à cent mille francs ou de l'une de ces peines seulement :

1° celui qui contrevient à cette loi ou aux arrêtés pris en vertu de la présente loi;

2° celui qui s'oppose aux visites, inspections, contrôles, prises d'échantillons ou demandes de renseignements ou de documents par les autorités visées à l'article 3, paragraphe 1er;

3° celui qui, sciemment, fournit des renseignements ou documents inexacts;

4° celui qui refuse de se conformer aux ordres donnés, par les autorités visées à l'article 3, paragraphe 1er, en vertu de la présente loi ou de ses arrêtés d'exécution.

Si l'infraction est commise entre le coucher et le lever du soleil ou en cas de récidive dans les trois ans qui suivent une condamnation pour une des infractions visées au premier alinéa, les peines prévues ci-dessus peuvent être portées au double du maximum.

Il est également condamné au paiement de tous les frais encourus, y compris les frais résultant de la saisie des engins de pêche et des moyens de production.

Les dispositions du Livre premier du Code pénal, y compris le chapitre VII et l'article 85, sont applicables aux infractions prévues par le présent article.»

Art. 21. Artikel 6 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 6. Wordt gestraft met gevangenisstraf van vijftien dagen tot een jaar en met geldboete van duizend vijfhonderd frank tot honderdduizend frank, of met een van die straffen alleen:

1° hij die deze wet of krachtens deze wet genomen besluiten overtreedt;

2° hij die zich verzet tegen bezoeken, inspecties, controles, monsternemingen of vragen naar inlichtingen of documenten door de in artikel 3, paragraaf 1 bedoelde overheden;

3° hij die wetens onjuiste inlichtingen of documenten verstrekt;

4° hij die weigert te gehoorzamen aan de bevelen welke door de in artikel 3, paragraaf 1 bedoelde overheden krachtens deze wet of zijn uitvoeringsbesluiten worden gegeven.

Indien de overtreding wordt begaan tussen zonsondergang en zonsopgang of bij herhaling binnen drie jaar na de vorige veroordeling wegens één der misdrijven bedoeld in het eerste lid, kunnen de hierboven voorziene straffen tot het dubbele van het maximum worden gebracht.

Hij wordt tevens veroordeeld tot betaling van alle gemaakte kosten, met inbegrip van de kosten voortvloeiend uit de inbeslagname van vistuig en productiemiddelen.

De bepalingen van Boek I van het Strafwetboek, met inbegrip van hoofdstuk VII en artikel 85, zijn op de in dit artikel bepaalde misdrijven van toepassing.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 22. L'article 7 de la même loi est abrogé.

Art. 22. Artikel 7 van dezelfde wet wordt opgeheven.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 23. L'article 9 de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 9. Les tribunaux correctionnels d'Anvers, de Bruges, de Bruxelles et de Furnes sont seuls compétents pour connaître des infractions à cette loi et à ses arrêtés d'exécution.»

Art. 23. Artikel 9 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 9. Alleen de correctionele rechtbanken van Antwerpen, Brugge, Brussel en Veurne zijn bevoegd om kennis te nemen van de inbreuken tegen deze wet en haar uitvoeringsbesluiten.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 24. L'article 10 de la même loi est abrogé.

Art. 24. Artikel 10 van dezelfde wet wordt opgeheven.

— Adopté.

Aangenomen.

Section IV

Art. 25. Pour ce qui concerne les activités relatives à la pêche, la loi du 28 mars 1975 relative au commerce des produits de l'agriculture, de l'horticulture et de la pêche maritime est également d'application dans la ZEE.

L'application des peines d'emprisonnement y prévues est exclue pour des infractions commises dans la ZEE.

Afdeling IV

Art. 25. Wat de activiteiten inzake visserij betreft, is de wet van 28 maart 1975 betreffende de handel in landbouw-, tuinbouw- en zeevisserijproducten eveneens van toepassing in de EEZ.

Toepassing van de aldaar voorziene gevangenisstraffen, is echter uitgesloten voor overtredingen van deze wet, gepleegd in de EEZ.

— Adopté.

Aangenomen.

Chapitre IV. — Des ressources non vivantes

Art. 26. L'intitulé de la loi du 13 juin 1969 sur le plateau continental de la Belgique est remplacé par l'intitulé suivant: «Loi sur l'exploration et l'exploitation des ressources non vivantes de la mer territoriale et du plateau continental».

Hoofdstuk IV. — Over niet-levende rijkdommen

Art. 26. Het opschrift van de wet van 13 juni 1969 inzake het continentaal plat van België wordt vervangen door het volgende opschrift: «Wet inzake de exploratie en de exploitatie van niet-levende rijkdommen van de territoriale zee en het continentaal plat».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 27. L'article 1er de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

«Article 1er. Le Royaume de Belgique exerce sa souveraineté sur la mer territoriale et des droits souverains sur le plateau continental aux fins de l'exploration et de l'exploitation des ressources minérales et autres ressources non vivantes.»

Art. 27. Artikel 1 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Artikel 1. Het Koninkrijk België oefent zijn soevereiniteit uit over de territoriale zee en soevereine rechten over het continentaal plat ter exploratie en ter exploitatie van de minerale en andere niet-levende rijkdommen.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 28. L'article 2 de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 2. Le plateau continental de Belgique comprend le fond marin et le sous-sol des régions sous-marines, adjacentes aux côtes mais situées en dehors de la mer territoriale et dont la délimitation extérieure est constituée par une ligne composée de segments, qui relie, dans l'ordre où ils sont énumérés, les points ci-après définis par leurs coordonnées:

1. 51°16'09"N	02°23'25"E
2. 51°33'28"N	02°14'18"E
3. 51°36'47"N	02°15'12"E
4. 51°48'18"N	02°28'54"E
5. 51°52'34,012"N	02°32'21,599"E
6. 51°33'06"N	03°04'53"E

Les positions des points énumérés dans le présent article sont exprimées en latitudes et longitudes dans le système géodésique européen (1er règlement 1950).»

Art. 28. Artikel 2 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 2. Het continentaal plat van België omvat de zeebodem en de ondergrond van de onder water gelegen gebieden die aan de kust aansluiten doch buiten de territoriale zee gelegen zijn en waarvan de buitengrens bepaald wordt door de lijn bestaande uit segmenten die de volgende, in coördinaten uitgedrukte punten, verbindt, in de volgorde zoals hieronder aangegeven:

1. 51°16'09"N	02°23'25"O
2. 51°33'28"N	02°14'18"O
3. 51°36'47"N	02°15'12"O
4. 51°48'18"N	02°28'54"O
5. 51°52'34,012"N	02°32'21,599"O
6. 51°33'06"N	03°04'53"O

De ligging van de in dit artikel opgesomde punten is uitgedrukt in breedte en lengte volgens het Europees geodetisch systeem (1e vereffening 1950).»

— Adopté.
Aangenomen.

Art. 29. À l'article 3 de la même loi sont apportées les modifications suivantes :

1° les mots « lit de la mer » sont remplacés par les mots « fonds marin »;

2° l'article est complété par l'alinéa suivant :

« Il détermine également la procédure à suivre pour le retrait ou le transfert partiel ou entier de la concession. »

Art. 29. In artikel 3 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° het woord « zeebedding » wordt vervangen door het woord « zeebodem »;

2° het artikel wordt aangevuld met het volgende lid :

« Hij bepaalt eveneens de procedure voor de gedeeltelijke of gehele intrekking of overdracht van de concessie. »

— Adopté.
Aangenomen.

Art. 30. L'article 4 de la même loi est remplacé par la disposition suivante :

« Art. 4. La pose de câbles ou de pipelines

— qui pénètrent dans la mer territoriale ou dans le territoire national

— ou qui sont installés ou utilisés dans le cadre de l'exploration du plateau continental, de l'exploitation des ressources minérales et autres ressources non vivantes ou d'exploitation d'îles artificielles, d'installations ou d'ouvrages relevant de la juridiction belge est subordonnée à l'obtention d'une autorisation qui est accordée ou retirée selon les modalités déterminées par le Roi.

Pour les pipelines, le tracé doit être approuvé par le Roi, compte tenu de l'exploration du plateau continental, de l'exploitation des ressources minérales et autres ressources non vivantes.

Le Roi peut imposer des mesures supplémentaires pour prévenir, réduire ou lutter contre la pollution par les pipelines. »

Art. 30. Artikel 4 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Art. 4. Voor het leggen van kabels of pijpleidingen

— die in de territoriale zee of het nationaal grondgebied binnenkomen

— of die geplaatst of gebruikt worden in het kader van de exploratie van het continentaal plat, de exploitatie van de minerale en andere niet-levende rijkdommen daarvan of van de werkzaamheden van kunstmatige eilanden, installaties of inrichtingen die onder Belgische rechtsmacht vallen is een machtiging vereist die wordt verleend of ingetrokken volgens de regels die de Koning bepaalt.

Voor pijpleidingen moet het tracé door de Koning goedgekeurd worden rekening houdend met de exploratie van het continentaal plat en de exploitatie van de minerale en andere niet-levende rijkdommen daarvan.

De Koning kan bijkomende maatregelen opleggen om verontreiniging door pijpleidingen te voorkomen, verminderen of bestrijden. »

— Adopté.
Aangenomen.

Art. 31. À l'article 5 de la même loi sont apportées les modifications suivantes :

1° au premier alinéa, les mots « installations et autres dispositifs établis en haute mer » sont remplacés par les mots « îles artificielles, installations et autres dispositifs »;

2° au même alinéa, le mot « naturelles » est remplacé par les mots « minérales et autres ressources non vivantes »;

3° au troisième alinéa, les mots « eaux de la mer » sont remplacés par les mots « de la mer, de la flore, de la faune et de leurs habitats ».

Art. 31. In artikel 5 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in het eerste lid worden de woorden « in volle zee gevestigde » vervangen door de woorden « kunstmatige eilanden, installaties en andere inrichtingen »;

2° in hetzelfde lid wordt het woord « natuurlijke » vervangen door de woorden « minerale en andere niet-levende »;

3° in het derde lid worden de woorden « het zeewater en » vervangen door de woorden « de zee, de flora, de fauna en hun habitats alsook de ».

— Adopté.
Aangenomen.

Art. 32. À l'article 6 de la même loi sont apportées les modifications suivantes :

1° au premier alinéa, les mots « île artificielle » sont insérés entre les mots « pour chaque » et « installation ou dispositif »;

2° au même alinéa, les mots « dans la mer territoriale ou » sont insérés entre les mots « situé » et « sur le plateau continental »;

3° au deuxième alinéa, les mots « îles artificielles » sont insérés entre les mots « du bord extérieur de ces » et « installations ou dispositifs ».

Art. 32. In artikel 6 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in het eerste lid worden tussen de woorden « voor iedere » en « op het continentaal plat » de woorden « in de territoriale zee of » ingevoegd;

2° in hetzelfde lid worden tussen de woorden « op het continentaal plat gelegen » en « installatie of inrichting » de woorden « kunstmatig eiland, » ingevoegd;

3° in het tweede lid worden tussen de woorden « de buitengrens van » en « de installatie » de woorden « het kunstmatig eiland » ingevoegd.

— Adopté.
Aangenomen.

Art. 33. À l'article 7 de la même loi sont apportées les modifications suivantes :

1° les mots « installations ou autres dispositifs, situés en haute mer » sont remplacés par les mots « îles artificielles, installations ou autres dispositifs »;

2° les mots « dans la mer territoriale ou » sont insérés entre les mots « fixés à demeure » et « sur le plateau continental »;

3° les mots « sur ces installations ou dispositifs » sont remplacés par les mots « sur ces îles artificielles, installations ou dispositifs ».

Art. 33. In artikel 7 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° de woorden « in volle zee gevestigde » worden vervangen door de woorden « kunstmatige eilanden »;

2° tussen de woorden « die blijvend » en « op het continentaal plat » worden de woorden « in de territoriale zee of » ingevoegd;

3° de woorden « aan boord van deze » worden vervangen door de woorden « op de kunstmatige eilanden ».

— Adopté.
Aangenomen.

Art. 34. Dans l'article 8, premier alinéa, de la même loi, les mots « sur une installation ou un autre dispositif, visé à l'article précédent » sont remplacés par les mots « sur ces îles artificielles, installations ou dispositifs, visées par la présente loi ».

Art. 34. In artikel 8, eerste lid, van dezelfde wet worden de woorden «aan boord van een in het voorafgaand artikel bedoelde» vervangen door de woorden «op een in deze wet bedoeld kunstmatig eiland».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 35. Dans l'article 9, premier alinéa, de la même loi, les mots «d'une île artificielle ou» sont insérés entre les mots «à l'égard» et «d'une installation».

Art. 35. In artikel 9, eerste lid, van dezelfde wet worden tussen de woorden «ten aanzien van» en «een installatie» de woorden «een kunstmatig eiland» ingevoegd.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 36. Un article 10, rédigé comme suit, est inséré dans la même loi :

«Art. 10. Les infractions à la présente loi ou à ses arrêtés d'exécution sont punies, conformément aux articles 55 et 56 de la loi du ... concernant la zone économique exclusive de la Belgique en mer du Nord.»

Art. 36. Een artikel 10, luidend als volgt, wordt in dezelfde wet ingevoegd :

«Art. 10. De inbreuken op deze wet of zijn uitvoeringsbesluiten, worden bestraft overeenkomstig de artikelen 55 en 56 van de wet van ... betreffende de exclusieve economische zone van België in de Noordzee.»

— Adopté.

Aangenomen.

Chapitre V. — Des îles artificielles, installations et ouvrages

Art. 37. Dans la ZEE, la Belgique a juridiction exclusive sur les îles artificielles, installations et ouvrages, y compris en matière de lois et règlements douaniers, fiscaux, sanitaires, de sécurité et d'immigration.

Dans la mer territoriale, la Belgique a la souveraineté sur les îles artificielles, installations et ouvrages.

Hoofdstuk V. — Over kunstmatige eilanden, installaties en inrichtingen

Art. 37. België bezit in de EEZ uitsluitende rechtsmacht over kunstmatige eilanden, installaties en inrichtingen, met inbegrip van de wetten en voorschriften inzake douane, belastingen, volksgezondheid, veiligheid en immigratie.

In de territoriale zee heeft België de soevereiniteit over de kunstmatige eilanden, installaties en inrichtingen.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 38. Les dispositions relatives aux îles artificielles, installations et ouvrages visées par la loi du 13 juin 1969 sur l'exploration et l'exploitation des ressources non vivantes de la mer territoriale et du plateau continental, sont également d'application pour les îles artificielles, installations et ouvrages érigés dans la ZEE et la mer territoriale ayant d'autres fins que l'exploration et l'exploitation des ressources minérales et autres ressources non vivantes.

Art. 38. De bepalingen betreffende kunstmatige eilanden, installaties en inrichtingen, zoals vervat in de wet van 13 juni 1969 inzake de exploratie en de exploitatie van niet-levende rijkdommen van de territoriale zee en het continentaal plat, zijn eveneens van toepassing op kunstmatige eilanden, installaties en inrichtin-

gen in de EEZ en de territoriale zee die voor andere doeleinden worden gebruikt dan de exploratie en exploitatie van minerale en andere niet-levende rijkdommen.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 39. Les installations ou ouvrages érigés dans la ZEE abandonnés ou désaffectés doivent être enlevés notamment afin d'assurer la sécurité de la navigation.

Cette disposition est également d'application dans la mer territoriale.

Art. 39. Installaties of inrichtingen in de EEZ die worden verlaten of die niet meer worden gebruikt, dienen te worden verwijderd onder meer ter verzekering van de veiligheid van de scheepvaart.

Deze bepaling is eveneens van toepassing in de territoriale zee.

— Adopté.

Aangenomen.

Chapitre VI. — De la recherche scientifique marine

Art. 40. Toute recherche scientifique marine, de quelque nature que ce soit, menée dans la mer territoriale et la ZEE par un navire, aéronef, engin submersible ou instrument dérivant étranger, est soumise au consentement du ministre qui a les Affaires étrangères dans ses attributions, lequel consulte à cette fin les ministres concernés.

Hoofdstuk VI. — Over wetenschappelijke zeeonderzoek

Art. 40. Elk wetenschappelijk zeeonderzoek in de territoriale zee en de EEZ, van welke aard ook, door een buitenlands schip, vliegtuig, drijvend tuig of onderwaterinstrument, is onderworpen aan de toestemming van de minister die de Buitenlandse Zaken onder zijn bevoegdheid heeft, die daartoe de betrokken ministers raadpleegt.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 41. § 1er. En vue de l'obtention du consentement visé à l'article 40, une demande est transmise par la voie diplomatique, au plus tard trois mois avant le début du projet envisagé. Le Roi détermine les informations qui doivent être jointes à cette demande.

§ 2. Si un projet de recherche scientifique marine est mis sur pied dans le cadre d'une organisation internationale à laquelle la Belgique est partie ou à laquelle la Belgique est liée par un accord bilatéral et qu'il a reçu l'approbation de la Belgique, la Belgique est censée avoir accordé son consentement pour la recherche scientifique marine conduite dans la mer territoriale et la ZEE dans le cadre du projet, à moins qu'elle ne signifie son objection dans les deux mois après le dépôt de la demande officielle par voie diplomatique.

Art. 41. § 1. Met het oog op het bekomen van de in artikel 40 bedoelde toestemming wordt een verzoek via diplomatieke weg overgemaakt uiterlijk drie maanden vóór het begin van het in het vooruitzicht gestelde project. De Koning bepaalt de inlichtingen die bij deze aanvraag moeten gevoegd worden.

§ 2. Indien binnen het kader van een internationale organisatie, waarbij België partij is of waarmee België een bilaterale overeenkomst heeft, een project voor wetenschappelijk zeeonderzoek wordt uitgewerkt dat de goedkeuring van België wegdraagt, dan wordt België geacht toestemming te hebben verleend voor het verrichten van wetenschappelijk zeeonderzoek in de territoriale zee en de EEZ binnen het kader van dit project, tenzij binnen de twee maanden na het indienen van het officieel verzoek via diplomatieke weg België bezwaar heeft aangetekend.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 42. Outre l'obligation de satisfaire aux conditions prévues par le droit international, l'exécution de la recherche scientifique marine par des navires étrangers dans la mer territoriale et la ZEE est soumise à la législation belge relative à la protection et à la conservation du milieu marin.

Art. 42. Onverminderd de verplichting om aan de bij internationaal recht voorziene voorwaarden te voldoen, is het verrichten van wetenschappelijk zeeonderzoek door buitenlandse schepen in de territoriale zee en de EEZ onderworpen aan de Belgische wetgeving inzake de bescherming en het behoud van het mariene milieu.

— Adopté.
Aangenomen.

Art. 43. § 1er. La mise en place et l'utilisation dans la mer territoriale et la ZEE d'installations ou de matériel scientifiques de tout type sont subordonnées aux dispositions du chapitre VI.

§ 2. Les installations ou le matériel visés sont munis de marques d'identification indiquant l'État d'immatriculation ou l'organisation internationale à laquelle ils appartiennent, ainsi que les moyens de signalisation prescrits par le Roi.

§ 3. Les dispositions du présent article ne confèrent pas le statut d'île artificielle aux installations et matériel visés.

Art. 43. § 1. De plaatsing en het gebruik in de territoriale zee en de EEZ van wetenschappelijke installaties of apparatuur, van welk type ook, zijn onderworpen aan de bepalingen van hoofdstuk VI.

§ 2. De bedoelde installaties en apparatuur dragen identificatiekenmerken waaruit de Staat van registratie of de internationale organisatie waaraan zij toebehoren blijkt, alsook de waarschuwingssignalen, voorgeschreven door de Koning.

§ 3. De bepalingen van dit artikel geven aan de bedoelde installaties en apparatuur niet het statuut van kunstmatig eiland.

— Adopté.
Aangenomen.

Art. 44. S'il s'avère que les travaux de recherche scientifique marine ne sont pas conduits en conformité avec le prescrit du présent chapitre, ils font l'objet d'une suspension ou d'une cessation, dans les conditions et suivant les modalités prévues par le droit international.

Art. 44. Indien de werkzaamheden van het wetenschappelijk zeeonderzoek niet verricht worden overeenkomstig de bepalingen van dit hoofdstuk, zullen ze het voorwerp uitmaken van een opschorting of een beëindiging in de voorwaarden en volgens de bij internationaal recht voorziene modaliteiten.

— Adopté.
Aangenomen.

Art. 45. Le Roi arrête les mesures additionnelles d'application que pourrait requérir la mise en œuvre des dispositions de ce chapitre. Le Roi peut prévoir des dérogations dans des cas spécifiques.

Art. 45. De Koning bepaalt de bijkomende toepassingschikkingen die de uitvoering van de bepalingen van dit hoofdstuk met zich kan meebrengen. De Koning kan afwijkingen voorzien in specifieke gevallen.

— Adopté.
Aangenomen.

Chapitre VII. — De la protection du milieu marin

Art. 46. La Belgique exerce dans la ZEE sa juridiction en matière de protection et de préservation du milieu marin, y compris la protection et la conservation des espèces de la faune et

de la flore, leurs habitats et leur environnement physique. L'exercice de cette juridiction est régi par la législation belge en la matière.

Hoofdstuk VII. — Over de bescherming van het mariene milieu

Art. 46. België oefent in de EEZ haar rechtsmacht inzake de bescherming en het behoud van het mariene milieu uit, daarin inbegrepen de bescherming en het behoud van de soorten van de fauna en flora, hun habitats en hun fysische omgeving. De uitoefening van deze rechtsmacht wordt geregeld door de Belgische wetgeving terzake.

— Adopté.
Aangenomen.

Chapitre VIII. — Des contrôles douaniers, fiscaux, sanitaires et d'immigration

Art. 47. Dans les douze premiers milles marins de la ZEE, c'est-à-dire dans une zone contiguë à sa mer territoriale s'étendant sur une largeur de douze milles marins, la Belgique exerce le contrôle nécessaire en vue de :

1° prévenir les infractions à ses lois et règlements douaniers, fiscaux, d'immigration ou sanitaires en vigueur sur son territoire ou dans sa mer territoriale;

2° réprimer les infractions à ces mêmes lois et règlements commises sur son territoire ou dans sa mer territoriale.

Hoofdstuk VIII. — Over het douane-, fiscale, gezondheids- en immigratie-toezicht

Art. 47. In de eerste twaalf zeemijl van de EEZ, dit betekent in de aansluitende zone die grenst aan zijn territoriale zee en zich uitstrekt tot een breedte van twaalf zeemijl, oefent België het nodige toezicht uit teneinde :

1° te voorkomen dat inbreuk wordt gemaakt op de wetten en voorschriften inzake douane, belastingen, immigratie of volksgezondheid die binnen zijn grondgebied of territoriale zee van kracht zijn;

2° een binnen zijn grondgebied of territoriale zee gemaakte inbreuk op bovenbedoelde voorschriften te bestraffen.

— Adopté.
Aangenomen.

Art. 48. L'article 167 de la loi générale sur les douanes et accises du 18 juillet 1977 est remplacé par la disposition suivante :

«Art. 167. Le rayon des douanes occupe :

1° le long de la côte maritime, une zone qui s'étend vers l'intérieur du pays sur une largeur de 5 kilomètres à partir de la ligne marée basse;

2° le territoire des ports maritimes douaniers et des aéroports douaniers ainsi qu'une zone en dehors de ce territoire sur une largeur de 250 m à partir des limites de ce territoire.»

Art. 48. Artikel 167 van de algemene wet inzake douane en accijnzen van 18 juli 1977 wordt vervangen door de volgende bepaling :

«Art. 167. De tolkring beslaat :

1° langs de zee kust, een strook die zich vanaf de laagwaterlijn uitstrekt over een afstand van 5 kilometer in de richting van het binnenland;

2° het grondgebied van de douanezee- en luchthavens evenals een zone buiten dat grondgebied over een breedte van 250 m vanaf de grens van dat grondgebied.»

— Adopté.
Aangenomen.

Art. 49. L'article 168 de la même loi est remplacé par la disposition suivante :

« Art. 168. Les agents exercent, dans l'espace visé à l'article 47 de la loi du ... concernant la zone économique exclusive de la Belgique en mer du Nord, tout contrôle en vue de :

1° prévenir les infractions aux lois et règlements que la douane est chargée de faire respecter sur le territoire belge ou dans sa mer territoriale;

2° réprimer les infractions à ces mêmes lois et règlements commises sur le territoire belge ou dans sa mer territoriale. »

Art. 49. Artikel 168 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Art. 168. De ambtenaren oefenen, binnen de in artikel 47 van de wet van ... betreffende de exclusieve economische zone van België in de Noordzee bepaalde ruimte, alle toezicht uit teneinde :

1° de inbreuken te voorkomen op de wetten en verordeningen waarvoor de douane belast is met de controle op de naleving ervan op het Belgisch grondgebied of in zijn territoriale zee;

2° de op het Belgisch grondgebied of zijn territoriale zee gemaakte inbreuken op diezelfde wetten en verordeningen te bestraffen. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 50. L'article 169 de la même loi est remplacé par la disposition suivante :

« Art. 169. § 1er. Sans préjudice des dispositions relatives au droit de passage inoffensif, les agents peuvent, dans la mer territoriale de la Belgique, visiter les navires et se faire présenter les connaissements et autres papiers de bord relatifs au chargement en vue de vérifier si les marchandises se trouvant à bord y sont en situation régulière au point de vue de la réglementation douanière et accisienne ou des mesures de prohibition, de restriction ou de contrôle à l'importation, exportation ou transit, et de constater les infractions aux dispositions précitées.

§ 2. Pour l'application du présent article, on entend par navire : tout engin ou tout appareil de quelque nature que ce soit, y compris les engins sans tirant d'eau et les hydravions, utilisé ou susceptible d'être utilisé comme moyen de transport sur l'eau ainsi que les plates-formes fixes ou flottantes. »

Art. 50. Artikel 169 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Art. 169. § 1. Onverminderd de bepalingen inzake het recht van onschuldige doorvaart, mogen de ambtenaren, binnen de Belgische territoriale zee, zich aan boord van de vaartuigen begeven en zich de cognossements en andere boordpapieren betreffende de lading doen voorleggen om na te gaan of de goederen die zich aan boord bevinden er regelmatig aanwezig zijn met betrekking tot de reglementering inzake douane en accijnzen of inzake verbods-, beperkings- of controlemaatregelen bij invoer, uitvoer of doorvoer, en om inbreuken op voormelde reglementering vast te stellen.

§ 2. Voor de toepassing van dit artikel verstaat men onder vaartuig : elk drijvend tuig, met inbegrip van vaartuigen zonder waterverschuiving en watervliegtuigen, gebruikt of geschikt om te worden gebruikt als een middel van vervoer te water, alsmede vaste en drijvende platforms. »

— Adopté.

Aangenomen.

Chapitre IX. — Modifications du Code judiciaire

Art. 51. L'article 513 du Code judiciaire, modifié par la loi du 6 avril 1992, est complété par l'alinéa suivant :

« Les huissiers de justice ayant leur étude dans les arrondissements judiciaires d'Anvers, Bruges et Furnes, sont compétents pour instrumenter sur la mer territoriale visée à l'article 1er de la

loi du 6 octobre 1987 fixant la largeur de la mer territoriale de la Belgique, ainsi que dans la zone économique exclusive, visée à l'article 2 de la loi du ... concernant la zone économique exclusive de la Belgique en mer du Nord. »

Hoofdstuk IX. — Wijzigingen aan het Gerechtelijk Wetboek

Art. 51. Artikel 513 van het Gerechtelijk Wetboek, gewijzigd door de wet van 6 april 1992, wordt aangevuld met het volgende lid :

« De gerechtsdeurwaarders met kantoor in de gerechtelijke arrondissementen van Antwerpen, Brugge en Veurne, zijn bevoegd om hun ambt uit te oefenen in de territoriale zee bedoeld bij artikel 1 van de wet van 6 oktober 1987 tot vaststelling van de breedte van de territoriale zee van België, evenals in de exclusieve economische zone, bedoeld in artikel 2 van de wet van ... betreffende de exclusieve economische zone van België in de Noordzee. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 52. À l'article 569 du même Code sont apportées les modifications suivantes :

A) l'alinéa premier, 24° à 27°, inséré par les lois des 4 août 1992, 5 août 1992, 6 août 1993, 20 mai 1994, 30 juin 1994 et 28 octobre 1996, est remplacé par le texte suivant :

« 24° des demandes de facilités de paiement prévues par l'article 59 de la loi du 4 août 1992 relative au crédit hypothécaire;

25° des procédures intentées en vertu de l'article 49 de la loi sur la fonction de police;

26° des demandes visées par l'article 13 de la loi du 30 juin 1994 transposant en droit belge la directive européenne du 14 mai 1991 concernant la protection juridique des programmes d'ordinateur;

27° des procédures intentées en vertu de l'article 93 de la loi du 20 mai 1994 relative aux statuts du personnel militaire;

28° des demandes fondées sur la Convention internationale portant création d'un Fonds international d'indemnisation pour les dommages dus à la pollution par les hydrocarbures, faite à Bruxelles le 18 décembre 1971, sur le Protocole à cette convention fait à Londres le 19 novembre 1976, et sur la loi portant approbation et exécution de cette Convention et de ce Protocole;

29° des demandes en restitution de biens culturels introduites sur la base de l'article 7 de la loi du 28 octobre 1996 relative à la restitution de biens culturels ayant quitté illicitement le territoire de certains États étrangers. »;

B) le même alinéa, modifié pour la dernière fois par la loi du 28 octobre 1996 est complété comme suit :

« 30° à défaut d'autres dispositions attributives de compétence, des demandes introduites en vertu de la loi du ... concernant la zone économique exclusive de la Belgique en mer du Nord »;

C) le deuxième alinéa, modifié pour la dernière fois par la loi du 28 octobre 1996, est remplacé par l'alinéa suivant :

« Le tribunal de première instance de Bruxelles est seul compétent dans les cas prévus au premier alinéa, 8°, 17°, 21°, 28°, et 29°, et celui d'Anvers dans le cas prévu au premier alinéa, 18°. »

Art. 52. In artikel 569 van hetzelfde Wetboek worden de volgende wijzigingen aangebracht :

A) het eerste lid, 24° tot 27°, ingevoegd bij de wetten van 4 augustus 1992, 5 augustus 1992, 6 augustus 1993, 20 mei 1994, 30 juni 1994 en 28 oktober 1996, wordt vervangen door de volgende bepalingen :

« 24° van de vorderingen tot het verkrijgen van betalingsfaciliteiten zoals geregeld in artikel 59 van de wet van 4 augustus 1992 op het hypothecair krediet;

25° van de gedingen ingesteld krachtens artikel 49 van de wet op het politieambt;

26° van de vorderingen bedoeld bij artikel 13 van de wet van 30 juni 1994 houdende omzetting in Belgisch recht van de Europese richtlijn van 14 mei 1991 betreffende de rechtsbescherming van computerprogramma's;

27° van de gedingen ingesteld krachtens artikel 93 van de wet van 20 mei 1994 inzake de rechtstoestanden van het militair personeel;

28° van de vorderingen die gebaseerd zijn op het Internationale Verdrag ter oprichting van een internationaal fonds voor vergoeding van schade door verontreiniging door olie, opgemaakt te Brussel op 18 december 1971 en van het Protocol bij dit Verdrag, opgemaakt te Londen op 19 november 1976 en op de wet houdende goedkeuring en uitvoering van dat Verdrag en van dat Protocol;

29° van de vorderingen tot teruggave van cultuurgoederen ingesteld op grond van artikel 7 van de wet van 28 oktober 1996 betreffende de teruggave van cultuurgoederen die op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van bepaalde buitenlandse Staten zijn gebracht.»;

B) hetzelfde lid, laatst gewijzigd bij de wet van 28 oktober 1996, wordt aangevuld als volgt:

«30° bij gebreke van andere bepalingen luidens welke bevoegdheid wordt toegekend, de vorderingen ingesteld krachtens de wet van ... betreffende de exclusieve economische zone van België in de Noordzee»;

C) het tweede lid, laatst gewijzigd bij de wet van 28 oktober 1996, wordt vervangen door het volgende lid:

«In de gevallen onder het eerste lid, 8°, 17°, 21°, 28° en 29°, is alleen de rechtbank van eerste aanleg te Brussel bevoegd en in het geval onder het eerste lid, 18°, die te Antwerpen.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 53. L'article 627 du même Code, modifié pour la dernière fois par la loi du 10 février 1998, est complété comme suit:

«15° le tribunal de première instance d'Anvers, lorsqu'il s'agit de demandes introduites en vertu de la loi du ... concernant la zone économique exclusive de la Belgique en mer du Nord.»

Art. 53. Artikel 627 van hetzelfde Wetboek, laatst gewijzigd bij de wet van 10 februari 1998, wordt aangevuld als volgt:

«15° de rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen wanneer het gaat om vorderingen ingesteld op grond van de wet van ... betreffende de exclusieve economische zone van België in de Noordzee.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 54. L'article 633 du même Code est complété par l'alinéa suivant:

«Si la demande a trait à une saisie opérée dans la mer territoriale visée à l'article 1er de la loi du 6 octobre 1987 fixant la largeur de la mer territoriale de la Belgique ou dans la zone économique exclusive visée à l'article 2 de la loi du ... concernant la zone économique exclusive de la Belgique en mer du Nord, les juges des saisies des arrondissements d'Anvers, Bruges et Furnes sont également compétents.»

Art. 54. Artikel 633 van hetzelfde Wetboek wordt aangevuld met het volgende lid:

«Indien de vordering betrekking heeft op een beslag gelegd in de territoriale zee, bedoeld in artikel 1 van de wet van 6 oktober 1987 tot bepaling van de breedte van de territoriale zee van België, of in de exclusieve economische zone, bedoeld in artikel 2 van de wet van ... betreffende de exclusieve economische zone van België in de Noordzee, zijn de beslagrechters van de arrondissementen Antwerpen, Brugge en Veurne eveneens bevoegd.»

— Adopté.

Aangenomen.

Chapitre X. — Dispositions pénales

Art. 55. Pour ce qui concerne les chapitres V et VI de la présente loi et leurs arrêtés d'exécution,

(1) est puni d'un emprisonnement de quinze jours à un an et d'une amende de mille francs à un million de francs ou d'une de ces peines seulement celui qui s'est livré sans autorisation ou concession à une activité soumise à autorisation ou subordonnée à une concession;

(2) est puni d'un emprisonnement de quinze jours à un an et d'une amende de deux cents francs à cinq cent mille francs ou d'une de ces peines seulement celui qui ne s'est pas conformé aux conditions ou modalités définies dans l'autorisation ou la concession qui lui a été délivrée ou octroyée;

(3) est puni d'un emprisonnement de quinze jours à un an et d'une amende de deux mille francs à cent mille francs ou d'une de ces peines seulement celui qui a refusé, à un fonctionnaire ou agent compétent, les accès prévus à l'article 60 de la présente loi;

(4) est puni d'un emprisonnement de quinze jours à un an et d'une amende de mille francs à cent mille francs ou d'une de ces peines seulement, celui qui n'a pas respecté les zones et mesures de sécurité fixées en exécution de l'article 6 la loi du 13 juni 1969 concernant l'exploration et l'exploitation des ressources non vivantes de la mer territoriale et du plateau continental.

Si l'infraction est commise entre le coucher et le lever du soleil ou en cas de récidive dans les trois ans qui suivent une condamnation pour une des infractions visées au premier alinéa, les peines prévues ci-dessus peuvent être portées au double du maximum.

Hoofdstuk X. — Strafbepalingen

Art. 55. Wat de hoofdstukken V en VI van deze wet en hun uitvoeringsbesluiten betreft,

(1) wordt gestraft met een gevangenisstraf van vijftien dagen tot één jaar en met geldboete van duizend frank tot één miljoen frank of met een van die straffen alleen, hij die zonder vergunning of concessie een activiteit uitoefent die onderworpen is aan een vergunning of ondergeschikt aan een concessie;

(2) wordt gestraft met een gevangenisstraf van vijftien dagen tot één jaar en met geldboete van tweehonderd frank tot vijfhonderdduizend frank of met een van die straffen alleen, hij die de voorwaarden of modaliteiten niet naleeft waaraan de hem verleende vergunning of concessie zijn verbonden;

(3) wordt gestraft met een gevangenisstraf van vijftien dagen tot één jaar en met geldboete van tweeduizend frank tot honderdduizend frank of met een van die straffen alleen, hij die de bij artikel 60 van deze wet voorziene toegang ontzegt aan een bevoegde ambtenaar of agent;

(4) wordt gestraft met een gevangenisstraf van vijftien dagen tot één jaar en met geldboete van duizend frank tot honderdduizend frank of met een van die straffen alleen, hij die de veiligheidszones en ... maatregelen niet naleeft vastgesteld ter uitvoering van artikel 6 van de wet van 13 juni 1969 inzake de exploratie en de exploitatie van niet-levende rijkdommen van de territoriale zee en het continentaal plat.

Indien de overtreding wordt begaan tussen zonsopgang en zonsopgang of bij herhaling binnen drie jaar na de vorige veroordeling wegens een der misdrijven bedoeld in het eerste lid, kunnen de hierboven voorziene straffen tot het dubbele van het maximum worden gebracht.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 56. Les personnes morales sont civilement responsables pour le paiement des dommages et intérêts, des amendes et des frais résultant des condamnations prononcées contre leurs organes ou préposés pour infraction aux dispositions de la présente loi ou de ses arrêtés d'exécution.

Art. 56. De rechtspersonen zijn burgerrechtelijk aansprakelijk voor de betaling van de schadevergoedingen, geldboetes en kosten, voortvloeiend uit veroordelingen uitgesproken tegen hun organen of aangestelden wegens inbreuken op de bepalingen van deze wet en hun uitvoeringsbesluiten.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 57. Les personnes qui sont punies d'une amende visée à l'article 55 sont tenues de verser 20 % de cette amende au Fonds Environnement.

Art. 57. De personen die worden gestraft met een in artikel 55 bedoelde geldboete, zijn ertoe gehouden 20 % van deze geldboete te storten in het Fonds Leefmilieu.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 58. Au tableau annexé à la loi organique du 27 décembre 1990 créant des fonds budgétaires, à la rubrique «25 — 4 Fonds Environnement», les mots «les amendes visées à l'article 55 de la loi du ... concernant la zone économique exclusive de la Belgique en mer du Nord» sont insérés entre les mots «les amendes visées à l'article 30 de la loi du 6 avril 1995 relative à la prévention de la pollution de la mer par les navires» et «Nature des dépenses autorisées».

Art. 58. In de tabel gevoegd bij de organieke wet van 27 december 1990 houdende oprichting van begrotingsfondsen worden in de rubriek «25 — 4 Fonds Leefmilieu» tussen de woorden «de geldboeten bedoeld in artikel 30 van de wet van 6 april 1995 betreffende de voorkoming van de verontreiniging door schepen» en «Aard van de gemachtigde uitgaven» de woorden «de geldboeten bedoeld in artikel 55 van de wet van ... betreffende de exclusieve economische zone van België in de Noordzee» ingevoegd.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 59. Sans préjudice des pouvoirs des officiers de police judiciaire, les commissaires maritimes et les fonctionnaires et agents de la Police maritime, les commandants des bâtiments et aéronefs patrouilleurs de l'État et leurs préposés, les fonctionnaires et agents de l'Unité de Gestion du Modèle Mathématique de la mer du Nord, les fonctionnaires et agents du ministère des Affaires économiques désignés par le ministre qui a les affaires économiques dans ses attributions et les officiers et sous-officiers de la Marine mandatés à cet effet veillent à l'application de la présente loi et des arrêtés pris en vue de son exécution. Ils recherchent les infractions et les constatent par des procès-verbaux, faisant foi jusqu'à la preuve du contraire.

Art. 59. Onverminderd de bevoegdheden van de officieren van gerechtelijke politie waken de waterschouten en de ambtenaren en agenten van de Zeevaartpolitie, de gezagvoerders van de patrouillevaartuigen en -vliegtuigen van de Staat en hun aangestelden, de ambtenaren en agenten van de Beheerseenheid Mathematisch Model Noordzee, de ambtenaren en agenten van het ministerie van Economische Zaken, aangeduid door de minister die de economische zaken onder zijn bevoegdheid heeft en de daartoe gemandateerde officieren en onderofficieren van de Marine over de toepassing van deze wet en de in uitvoering daarvan genomen besluiten. Zij sporen overtredingen daarvan op en stellen ze vast in processen-verbaal die bewijskracht hebben tot het tegendeel is bewezen.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 60. Les fonctionnaires et agents visés à l'article 59 ont à tout moment droit à l'accès aux navires, entreprises, lieux d'amarrage, îles artificielles, installations, ouvrages et autres

endroits, pour autant que leur présence soit raisonnablement requise pour l'accomplissement de leur tâche, en vue de procéder aux constatations inhérentes à leur mission. Ils peuvent se faire assister par des experts. Au besoin, ils peuvent recourir à la force publique pour s'introduire dans ces lieux.

Art. 60. De in artikel 59 vermelde ambtenaren en agenten hebben het recht te allen tijde schepen, ondernemingen, aanligplaatsen, kunstmatige eilanden, installaties en inrichtingen en andere plaatsen te betreden teneinde er de vaststellingen te doen welke tot hun opdracht behoren, voor zover dit redelijkerwijs voor de vervulling van hun taak noodzakelijk is. Zij kunnen zich doen bijstaan door deskundigen. Zo nodig kunnen zij een beroep doen op de openbare macht om zich tot die plaatsen toegang te verschaffen.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 61. Toutes les personnes que les présentes dispositions rendent compétentes pour surveiller l'application de la présente loi présenteront, dans l'exercice de cette surveillance, qu'elles interviennent en uniforme ou non, les pièces d'identification, dont le Roi fixe le modèle, qui peuvent être considérées comme raisonnablement suffisantes pour indiquer leur compétence dans le cadre de la présente loi.

Art. 61. Alle personen die overeenkomstig deze bepalingen bevoegd worden gemaakt voor het toezicht op de toepassing van deze wet, zullen bij het uitoefenen van dit toezicht, ongeacht of ze optreden in uniform of niet, de identificatiebewijzen voorleggen, waarvan de Koning het model vastlegt, die redelijkerwijze voldoende kan geacht worden om hun bevoegdheid aan te tonen in het kader van deze wet.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 62. Toutes les dispositions du Livre Ier du Code pénal, y compris le chapitre VII et l'article 85, sont d'application.

Art. 62. Alle bepalingen van Boek I van het Strafwetboek, met inbegrip van hoofdstuk VII en artikel 85, zijn van toepassing.

— Adopté.

Aangenomen.

M. le président. — Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

We stemmen later over het geheel van het wetsontwerp.

WETSONTWERP HOUDENDE INSTEMMING MET DE OVEREENKOMST TUSSEN HET KONINKRIJK BELGIË EN ARGENTIENSE REPUBLIEK TOT HET VERMIJDEN VAN DUBBELE BELASTING EN TOT HET VOORKOMEN VAN HET ONTGAAN VAN BELASTING INZAKE BELASTINGEN NAAR HET INKOMEN EN NAAR HET VERMOGEN, EN MET HET PROTOCOL, GEDAAN TE BRUSSEL OP 12 JUNI 1996

Algemene bespreking

Artikelsgewijze bespreking

PROJET DE LOI PORTANT ASSENTIMENT À LA CONVENTION ENTRE LE ROYAUME DE BELGIQUE ET LA RÉPUBLIQUE ARGENTINE TENDANT À ÉVITER LES DOUBLES IMPOSITIONS ET À PRÉVENIR L'ÉVASION FISCALE EN MATIÈRE D'IMPÔTS SUR LE REVENU ET SUR LA FORTUNE, ET AU PROTOCOLE FAITS À BRUXELLES LE 12 JUNI 1996

Discussion générale

Discussion des articles

De voorzitter. — We vatten de bespreking aan van het wetsontwerp.

Nous abordons l'examen du projet de loi.

Volgens het Reglement geldt de door de commissie aangenomen tekst als basis voor de bespreking. (*Zie document nr. 1-1295/3 van de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden. Zitting 1998/1999.*)

Conformément à notre Règlement, le texte adopté par la commission servira de base à notre discussion. (*Voir document n° 1-1295/3 de la commission des Affaires étrangères. Session 1998/1999.*)

De algemene bespreking is geopend.

La discussion générale est ouverte.

De heer Devolder, rapporteur, verwijst naar het verslag.

Daar niemand het woord vraagt, is de algemene bespreking gesloten en vatten we de artikelsgewijze bespreking aan.

Personne ne demandant la parole, la discussion générale est close et nous passons à l'examen des articles.

L'article premier est ainsi libellé:

Article premier. La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2. La Convention entre le Royaume de Belgique et la République Argentine tendant à éviter les doubles impositions et à prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune, et le Protocole, faits à Bruxelles le 12 juin 1996, sortiront leur plein et entier effet.

Art. 2. De Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en Argentijnse Republiek tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, en het Protocol, gedaan te Brussel op 12 juni 1996, zullen volkomen gevolg hebben.

— Adopté.

Aangenomen.

De voorzitter. — We stemmen later over het geheel van het wetsontwerp.

Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

WETSONTWERP HOUDENDE INSTEMMING MET HET VERDRAG TEGEN FOLTERING EN ANDERE WREDE, ONMENSELIJKE OF ONTERENDE BEHANDELING OF BESTRAFFING, AANGENOMEN TE NEW YORK OP 10 DECEMBER 1984

Algemene bespreking

Artikelsgewijze bespreking

PROJET DE LOI PORTANT ASSENTIMENT À LA CONVENTION CONTRE LA TORTURE ET AUTRES PEINES OU TRAITEMENTS CRUELS, INHUMAINS OU DÉGRADANTS ADOPTÉE À NEW YORK LE 10 DÉCEMBRE 1984

Discussion générale

Discussion des articles

De voorzitter. — We vatten de bespreking aan van het wetsontwerp.

Nous abordons l'examen du projet de loi.

Volgens het Reglement geldt de door de commissie aangenomen tekst als basis voor de bespreking. (*Zie gedrukt stuk nr. 1-1296/3 van de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden van de Senaat. Zitting 1998/1999.*)

Conformément à notre Règlement, le texte adopté par la commission servira de base à notre discussion. (*Voir document n° 1-1296/3 de la commission des Affaires étrangères du Sénat. Session 1998/1999.*)

De algemene bespreking is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Het woord is aan de rapporteur.

Mevrouw Sémer (SP), rapporteur. — Mijnheer de voorzitter, de minister van Buitenlandse Zaken wees in zijn inleidende uiteenzetting in de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden op het belang van dit verdrag. De regering slaagde er niet in de ratificatieprocedure in 1998 vóór de viering van 50e verjaardag van de Universele Verklaring van de rechten van de mens te beëindigen omdat ze moest wachten op het advies van de Raad van State.

Het verdrag is op 10 december 1984 door de algemene vergadering van de Verenigde Naties bij consensus goedgekeurd. Op 4 februari 1985 is het voor ondertekening opengesteld en op die dag door ons land ondertekend. Op dit ogenblik hebben 104 landen het verdrag geratificeerd. Dertien andere landen, waaronder België en Ierland, hebben het verdrag ondertekend, maar nog niet geratificeerd.

Vervolgens lichtte de minister de inhoud en de structuur van het verdrag toe. Het verdrag bestaat uit drie delen.

Het eerste deel definieert het begrip «foltering» en somt de verplichtingen van de verdragsluitende partijen op. Op het verbod tot foltering bestaat geen enkele uitzondering. Bovendien mogen personen niet worden uitgewezen of teruggezonden en niet worden uitgeleverd aan een staat waar ze het risico lopen het slachtoffer te worden van foltering.

Het tweede deel van het verdrag behandelt de indeling en de bevoegdheden van het Comité tegen foltering, een internationaal orgaan dat nagaat of de verdragsluitende partijen de aangegane verplichtingen naleven. De minister beschouwde dit deel als het zwakste element van het verdrag, omdat er geen optimale middelen worden gegarandeerd om toezicht uit te oefenen op de naleving van het verdrag. Het verdrag is in feite een compromis tussen staten die internationale controle op de toestand in de verdragsluitende landen nastreven, enerzijds, en staten die op dit vlak een meer terughoudend standpunt innemen, anderzijds.

Deel drie bevat de slotbepalingen van het verdrag met betrekking tot de toetreding, de inwerkingtreding en de procedure tot wijziging.

Na de uiteenzetting van de minister werden enkele vragen gesteld. In de eerste plaats werd gevraagd in welk kader het Comité tegen foltering zal worden opgericht. Hierop antwoordde de minister dat dit comité zal worden georganiseerd op het niveau van de Verenigde Naties.

Een andere vraag betrof de stand van zaken van de noodzakelijke aanpassing van sommige bepalingen van ons Strafwetboek bij de toepassing van het verdrag. De minister van Buitenlandse Zaken antwoordde hierop dat de minister van Justitie van plan is snel de nodige wijzigingen voor te stellen.

Voorts werden er enkele bedenkingen gemaakt over de uitwijzing naar landen zoals Honduras, Liberia, Pakistan en Swaziland. Deze landen hebben het verdrag niet ondertekend, maar hebben met België bilaterale uitwijzingsakkoorden gesloten. De minister vestigde er de aandacht op dat België niet uitwijst naar landen waar wordt gefolterd. Bovendien hebben multilaterale verdragen, zoals dit verdrag, in het internationaal recht hoe dan ook voorrang op bilaterale verdragen.

Een andere bedenking had betrekking op de erkenning van het Comité tegen foltering. Indien sommige staten de bevoegdheid van het comité inzake de schending van het verdrag weigeren te erkennen, zullen er problemen rijzen bij de toepassing van de be-

palingen. De minister was het hiermee eens. Duitsland heeft op 1 januari 1996 niet uitdrukkelijk verklaard dat het de bevoegdheid van het comité erkent.

Tot besluit herinnerde de minister eraan dat er binnen de Raad van Europa een comité tegen foltering bestaat dat een bijdrage heeft geleverd in de strijd tegen folterpraktijken.

Tot daar het verslag. Nu wil ik nog enkele persoonlijke bedenkingen maken. Dit verdrag dient te worden gesitueerd in de algemene problematiek van de mensenrechten en houdt eigenlijk een concretisering in van de Universele Verklaring van de rechten van de mens. Dit maakt het verdrag zo belangrijk. Vorig jaar blies de Universele Verklaring 50 kaarsjes uit. Ze heeft dus de middelbare leeftijd bereikt en een verdere verfijning, en zelfs een herbevestiging van de fundamentele principes, is wel nodig. Iedereen is voor de eerbiediging van de mensenrechten, maar zelden is dit een prioriteit. Al te vaak blijft de aandacht voor de mensenrechten beperkt tot een of andere symbolische daad en wordt er gauw voorrang gegeven aan economische of commerciële belangen. Het debat mist daardoor vaak geloofwaardigheid.

Mensenrechten zijn universeel, maar gelden blijkbaar niet voor iedereen. Waarom komt de NAVO wel tussenbeide voor de rechten van de Kosovaren, terwijl Turkijë de vrije hand krijgt in het onderdrukken van de Koerden? Waarom mag Israël verscheidene VN-resoluties naast zich leggen, terwijl andere landen in een wurggreep worden gehouden?

De mensenrechten dienen iedere dag opnieuw voor iedereen te worden gewaarborgd. Dat is een gedeelde verplichting van de internationale gemeenschap. Wanneer de leden van de internationale gemeenschap zich gebonden achten aan en zich gemotiveerd voelen voor deze gedeelde verplichting, dan wordt het samenwerken tussen de verschillende landen, volkeren en belangen gemakkelijker en blijven conflicten binnen aanvaardbare grenzen. Het is toch niet toevallig dat, bijvoorbeeld, de Europese integratie en samenwerking gepaard gaan met het waarborgen van de democratie en de mensenrechten.

De goedkeuring van dit verdrag moet dan ook worden gezien als een onderdeel van de algemene strijd voor het respect voor de mensenrechten. De aantasting van de fysieke integriteit door foltering of door andere mensenwaardige praktijken is nergens aanvaardbaar: niet in Ierland, niet in Congo, niet in Palestina!

Gelukkig wordt er vooruitgang geboekt. De zaak-Pinochet heeft aan de mensenrechtenbeweging een nieuwe wending gegeven. Het arrest van de Britse Law Lords over Augusto Pinochet zendt een signaal uit: misdaden tegen de mensheid zoals folteringen kunnen niet langer door de beugel, ook niet voor staatshoofden.

Tot besluit spreek ik de hoop uit dat het naleven van de mensenrechten met de oprichting van het Internationaal Strafhof een sterke duw in de rug zal krijgen. (*Applaus.*)

M. le président. — La parole est à M. Nothomb.

M. Nothomb (PSC). — Monsieur le président, je souhai terais souligner l'importance de la convention que nous ratifions aujourd'hui.

Comme l'a précisé l'excellent rapport de Mme Sémer, cette convention constitue une avancée dans le cadre des Nations unies. Nous avons déjà pris, dans le passé, des obligations plus contraignantes à l'échelon du Conseil de l'Europe. La présente convention renforce donc notre volonté de lutter contre la torture partout où c'est possible.

En commission des Affaires étrangères, il nous a été indiqué que le ministre de la Justice, qui représente aujourd'hui le ministre des Affaires étrangères, avait l'intention de proposer rapidement les adaptations nécessaires dans notre droit national. Je me réjouis de cet assentiment.

M. le président. — Plus personne ne demandant la parole, la discussion générale est close et nous passons à l'examen des articles.

Daar niemand meer het woord vraagt, is de algemene bespreking gesloten en vatten we de artikelsgewijze bespreking aan.

L'article premier est ainsi libellé:

Article premier. La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2. La Convention contre la torture et autres peines ou traitements cruels, inhumains ou dégradants, adoptée à New York le 10 décembre 1984, sortira son plein et entier effet.

Art. 2. Het Verdrag tegen foltering en andere wrede, onmenselijke of ontorende behandeling of bestraffing, aangenomen te New York op 10 december 1984, zal volkomen gevolg hebben.

— Adopté.

Aangenomen.

M. le président. — Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

We stemmen later over het geheel van het wetsontwerp.

WETSONTWERP TOT WIJZIGING VAN DE WET VAN 25 VENTÔSE JAAR XI OP HET NOTARISAMBT (EVOCATIE)

WETSONTWERP TOT AANVULLING VAN DE WET VAN 25 VENTÔSE JAAR XI, OP HET NOTARISAMBT, MET DE ARTIKELEN 76, 1°, 78 TOT 85 EN 95 TOT 112

Algemene bespreking

Artikelsgewijze bespreking

(Artikelen 60 en 56 van het Reglement)

PROJET DE LOI MODIFIANT LA LOI DU 25 VENTÔSE AN XI CONTENANT ORGANISATION DU NOTARIAT (ÉVOCATION)

PROJET DE LOI COMPLÉTANT LA LOI DU 25 VENTÔSE AN XI, CONTENANT ORGANISATION DU NOTARIAT, PAR LES ARTICLES 76, 1°, 78 À 85 ET 95 À 112

Discussion générale

Discussion des articles

(Articles 60 et 56 du Règlement)

De voorzitter. — Ik stel de Senaat voor deze wetsontwerpen samen te bespreken.

Je propose au Sénat de joindre la discussion de ces projets de loi. (*Assentiment.*)

Volgens het Reglement gelden de door de commissie aangenomen teksten als basis voor de bespreking. (*Zie gedrukte stukken nrs. 1-1276/4 en 1-1277/4 van de commissie voor de Justitie van de Senaat. Zitting 1998/1999.*)

Conformément à notre Règlement, les textes adoptés par la commission serviront de base à notre discussion. (*Voir documents nos 1276/4 et 1-1277/4 de la commission de la Justice du Sénat. Session 1998/1999.*)

De algemene bespreking is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Het woord is aan de heer Goris, corapporteur.

De heer Goris (VLD), corapporteur. — Mijnheer de voorzitter, het is mij een genoegen verslag uit te brengen over de werkzaamheden van de commissie voor de Justitie betreffende het wets-

ontwerp tot wijziging van de wet van 25 ventôse jaar XI op het notarisambt. De commissie voor de Justitie heeft beide wetsontwerpen besproken tijdens verschillende vergaderingen in de maand maart.

De minister van Justitie wees er in een inleidende uiteenzetting op dat het oorspronkelijke ontwerp voor het eerst werd behandeld in de commissie voor de Justitie van de Kamer van volksvertegenwoordigers op 17 maart 1998. Er werd een hoorzitting gehouden met specialisten in de materie. Op 13 januari 1999 werd het ontwerp in de commissie voor de Justitie van de Kamer van volksvertegenwoordigers goedgekeurd en op 10 februari 1999 in de plenaire vergadering.

Vervolgens heeft de minister van Justitie de grote lijnen van het ontwerp uiteengezet. Eerst kwam de objectivering van de benoemingsprocedure aan bod. Het doel van de objectivering is het beroep open te stellen voor een bredere groep van de maatschappij en eveneens diegenen te benoemen die het best aan de bekwaamheidsvereisten voldoen. Na het behalen van een licentie in het notariaat moet men een stage doen van drie jaar, waarna men de titel «houder van een stagecertificaat» krijgt. Met die titel kan men kandidaat-notaris worden. Daartoe moet men een vergelijkende toelatingsproef afleggen. Dit is een nieuw element. De proef wordt afgelegd voor een benoemingscommissie, die bestaat uit vier notarissen en vier externen. De kandidaat moet op de schriftelijke proef 60 % behalen en op de mondelinge 50 %. Nadien wordt een definitieve rangschikking opgesteld door de bevoegde benoemingscommissie. De Koning bepaalt het aantal kandidaat-notarissen dat mag worden benoemd. Dit aantal mag niet hoger zijn dan 60. Bij wijze van overgangsmaatregel mag dit aantal het eerste jaar 115 bedragen en de twee daaropvolgende jaren 80. Dit was althans de tekst die aan de Senaat werd overgezonden.

Eenmaal benoemd, draagt men de titel van kandidaat-notaris. Tot notaris-titularis kan men slechts benoemd worden als men de titel van kandidaat-notaris heeft verworven. De bevoegde benoemingscommissie rangschikt daartoe de drie meest geschikte kandidaten.

Een tweede belangrijk punt is het nieuwe statuut van kandidaat-notaris. Dit statuut kan men verkrijgen door na een vergelijkende toelatingsproef te worden benoemd door de minister van Justitie. Op dat moment kan men volwaardig het ambt van notaris uitoefenen en kan men zich volwaardig kandidaat stellen voor een benoeming tot notaris-titularis.

Het derde punt betreft de mogelijkheid tot associatie. Een notaris kan zijn beroep uitoefenen in associatie met een of meerdere notarissen-titularis uit hetzelfde gerechtelijk arrondissement. Hij kan het beroep eveneens uitoefenen met één of meer kandidaat-notarissen, uiteraard voorzover ze ingeschreven zijn. Het gaat hier om burgerlijke vennootschappen en deze notarissen krijgen de titel van geassocieerd notaris.

Het vierde punt betreft de nieuwe functie van de plaatsvervangende notaris. Wanneer een notaris of geassocieerd notaris tijdelijk zijn beroep niet kan uitoefenen of wanneer een plaats vacant is, dan kan de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg voor een periode van maximum twee jaar, die eenmaal met twee jaar verlengbaar is, een plaatsvervangende notaris aanwijzen. Deze moet alle verplichtingen van het notarisambt naleven.

Het vijfde punt handelt over de invoering van een pensioenleeftijd. Er wordt voorgesteld de notarissen, zoals de magistraten, op 67 jaar met pensioen te laten gaan.

Het zesde punt betreft de modernisering van de lezing van de akte. Vroeger moest de volledige akte worden voorgelezen. Nu is dit niet langer verplicht, ze wordt toegelicht. Wanneer in een akte wordt verwezen naar een vroeger verleden akte, moet deze laatste ook niet meer integraal worden voorgelezen, maar enkel worden toegelicht.

Het zevende punt betreft de modernisering van het tuchtrecht. Tuchtmaatregelen worden voortaan opgelegd door een provinciale kamer van notarissen, die volgende straffen kan uitspreken: terechtwijzing, blaam en tuchtrechtelijke geldboete. Dit orgaan werd op een hoger niveau gebracht om een grotere objectiviteit te waarborgen. Daarnaast blijven uiteraard de hogere tuchtstraffen, zoals de hoge tuchtrechtelijke geldboetes, de schorsing, de afzet-

ting, de schrapping van het tableau en het verlies van de eretitel, bestaan, maar deze kunnen enkel door de bevoegde rechtbank worden uitgesproken.

Het achtste punt gaat over de oprichting van de Nationale Kamer van notarissen. Dit is een openbare instelling met verscheidene taken, vooral van deontologische aard, maar ook inzake de beroepsaansprakelijkheid. Deze kamer moet de bevoegdheden van de genootschappen en kamers harmoniseren.

Het negende punt betreft het Notariële Fonds. Het fonds is een afzonderlijke rechtspersoon en moet ervoor instaan dat de notaris, van wie het ereloon daalt door een verminderd registratierecht, een compensatie krijgt. Het fonds wordt gestijfd door een bijdrage van 1,5 % op het netto belastbaar inkomen van alle notarissen.

De commissie is daarna overgegaan tot de algemene bespreking van het ontwerp. De voorzitter merkte terecht op dat verscheidene belangengroepen en individuele notarissen en kandidaat-notarissen kritische opmerkingen naar de commissieleden hebben gestuurd. Hij stelde voor al deze documenten in de bespreking te betrekken. Enkele leden suggereerden een vertegenwoordiger van de Federatie van notarissen alsnog te horen, maar na een korte discussie heeft de commissie uiteindelijk beslist dit niet te doen. Dat gebeurde reeds uitvoerig in de commissie voor de Justitie in de Kamer. Bovendien waren een aantal leden van mening dat iets dergelijks de wetgever niet ontslaat van zijn eigen verantwoordelijkheid te bepalen hoe de wet luidt.

Een spreker verklaarde dat het wetsontwerp beter een volledig nieuwe wet op het notariaat had ingevoerd, eerder dan het amenderen van de oude ventôsewet. In dat verband verwees hij naar de nieuwe notariswet in Nederland en naar de kritische opmerkingen dienaangaande van professor Luijten. De Nederlandse wet voorziet in een feitelijke opheffing van de numerus clausus, waardoor iedereen die aan de voorwaarden voldoet, zich vrij als notaris kan vestigen. Bovendien wordt de vrije tariefvorming ingevoerd. Dit betekent dat voor de erelonen het principe van de vrije concurrentie geldt. De spreker benadrukte dat iets wat goed werkt en bevrediging schenkt, niet moet worden afgeschaft, maar gemoderniseerd. Derhalve dient het numerus-claususbeginsel gehandhaafd te worden. Dit gaat immers uit van de opvatting dat het notarisambt geen commerciële activiteit is, maar een openbare functie waarbij het aspect dienstverlening centraal staat.

Verscheidene commissieleden vreesden dat het ontwerp de kandidaat-notarissen of de licentiaten in het notariaat zal ontmoedigen om nog voor dit beroep te kiezen. Een lid schetste het lange parcours dat een notaris in de toekomst zal moeten afleggen. Hij moet een licentiaatsdiploma in de rechten en in het notariaat halen alsook een stagecertificaat. Tijdens de stageperiode wordt hij aan een bestendige evaluatie onderworpen. Na een jaar krijgt hij opnieuw een grondige beoordeling, waarna nog eens een driejaarlijkse evaluatie volgt. Na een aantal jaren op een notariaat te hebben gewerkt, moet hij nog deelnemen aan een vergelijkende proef, ook al is hij dan al op een rijpere leeftijd gekomen. Pas dan kan hij benoemd worden tot kandidaat-notaris, uiteraard op voorwaarde dat hij voor deze proef slaagt.

Desondanks vonden andere commissieleden dat het voorgestelde systeem een duidelijke stap vooruit betekent in de democratisering van het beroep, dat al te lang een familiaal beroep is gebleven. Ze vonden dat er ook een sterke vooruitgang is in de objectivering van de benoemingen. Het is trouwens opvallend dat vele notarissen hun opvolging nog snel in het oude regime trachten te regelen.

De derde pijler van de hervorming, zo vond een spreker, bestaat in de invoering van kwaliteitsnormen. Die moeten bij de uitoefening van om het even welke openbare functie volgens hem altijd een belangrijke plaats innemen.

Na de algemene bespreking kwamen er ook verschillende specifieke vragen naar voren. Voor een volledig overzicht hiervan verwijs ik naar het schriftelijk verslag. Ik wil ze heel snel in globo overlopen.

Een eerste groep vragen betrof de wetgevende procedure, waarop we in de artikelsgewijze bespreking uitvoerig zullen terugkomen.

Een tweede groep handelde over de leeftijdsgrens. Over dit punt werd een minidebat gehouden, dat uiteindelijk resulteerde in een amendement en een lichte aanpassing van het ontwerp.

Een derde groep vragen betrof de openbare en de internationale testamenten.

Een vierde reeks ging over de tegenstrijdige belangen. De vraag was welke draagwijdte precies moet worden gegeven aan de termen «tegenstrijdige belangen» en «onevenwichtige bedingen». Verschillende commissieleden vonden dat dit nader moet worden onderzocht.

Een volgende vraag betrof de toevoeging van een kopie van een vroegere akte. Heeft de nieuwe bepaling tot gevolg dat de notaris alle akten betreffende, bijvoorbeeld, de erfdiensbaarheden uit de vorige eeuw bij de nieuwe akten moet voegen? Ook over de bewaargeving werden vragen gesteld. Sommigen vonden de voorgestelde regeling niet sluitend.

De belangrijkste discussie handelde uiteraard over de beperking van het aantal te benoemen kandidaten tot 60 per jaar en over de inhoud en het programma van de vergelijkende toelatingsproef in punt 2.7 op pagina 12 van het verslag. De discussie hierover staat onder punt 2.2.7. Overeenkomstig artikel 35, paragraaf 2, legt de Koning ieder jaar het aantal te benoemen notarissen per taalrol vast. Dit aantal mag niet hoger zijn dan 60. Daarnaast is er artikel 51, de overgangsbepaling, dat zegt dat het totale aantal voor de eerste proef maximaal 115 mag bedragen en voor de volgende twee proeven maximaal 80. In het door de regering ingediende ontwerp was van een dergelijke beperking aanvankelijk geen sprake. De beperking tot 60 plaatsen werd in de Kamer van volksvertegenwoordigers ingevoerd door subamendement nummer 53 van de heer Landuyt. Notarissen merkten op dat dit aantal hoogstens zal volstaan om de uittreedende notarissen te vervangen.

Volgens een commissielid is een van de verdiensten van het ontwerp dat het de toegang tot het notarisambt objectieveert en dat het tegelijk op een afdoende manier tegemoet komt aan de noden. Overeenkomstig artikel 39 dienen de houders van een stagecertificaat die kandidaat-notaris willen worden, deel te nemen aan de vergelijkende toelatingsproef. Het voorgestelde artikel 35, paragraaf 2, voert een quotum in van het aantal kandidaat-notarissen dat jaarlijks kan worden benoemd en legt dit vast op 60. Het commissielid haalde aan dat hij als universiteitsprofessor de relativiteit van de examens maar al te goed weet in te schatten en merkte op dat voor de toegang tot de magistratuur terecht twee soorten examens worden georganiseerd. Hij heeft geen bezwaar tegen de vergelijkende toelatingsproef, maar vraagt zich af of het wel in overeenstemming is met het gelijkheidsbeginsel wanneer een en dezelfde proef wordt georganiseerd voor twee totaal van elkaar verschillende categorieën kandidaten. Hij stelt de commissie het alternatief voor om naar analogie met de magistratuur twee verschillende soorten van examens te organiseren.

Hij wees er ook op dat het quotum van de notarissen die mogen worden benoemd te laag is. Door dit quotum heeft 70 % van de huidige kandidaten geen uitzicht meer op een benoeming tot kandidaat-notaris. Ze kunnen derhalve niet meer zinvol in het notariaat werken. Er heeft alleszins een levendige discussie plaatsgevonden omtrent het quotum waarin de wet voorziet.

Een volgende vraag ging over de representatieve verenigingen van licentiaten in de rechten. Een lid wenste te weten onder welke voorwaarden de verenigingen van licentiaten in het notariaat als representatief kunnen worden beschouwd.

Een negende groep vragen betreft de kandidaatstelling voor een benoeming tot kandidaat-notaris. Men krijgt slechts drie kansen om deel te nemen aan het examen. Sommige leden wensten de ratio legis hiervan te kennen. Een lid vond deze beperking onge-rechtvaardigd. Deze bepaling is later trouwens door een unaniem aanvaard amendement geschrapt.

Dan komen we tot de benoeming tot notaris-titularis. Er waren vragen omtrent het garanderen van de objectiviteit. Een specifieke vraag was of een zoon zich als kandidaat-notaris mag associëren met zijn vader in de hoop diens kantoor later te kunnen overnemen wanneer hij door de benoemingscommissie bij de drie meest geschikte kandidaten wordt gerangschikt. De vraag is ook of de minister van Justitie in dat geval bij de voordracht rekening zal

houden met de familieband. Er zijn in de commissie argumenten pro en contra aangehaald. De voorstanders haalden het argument van de continuïteit in de vertrouwelijke relatie tussen de burger en zijn notaris aan. De tegenstanders merkten op dat het privilegiëren van de familieband strijdig is met een grotere toegankelijkheid van het ambt.

Een elfde groep vragen handelde over de vennootschappen van notarissen. Een lid wees erop dat de Raad van State de vraag stelt of het niet beter zou zijn «een rechtsfiguur sui generis te scheppen die het gezamenlijk uitoefenen van het notarisambt zou regelen zonder te werken met het begrip vennootschap en zonder een rechtspersoon tot een notaris te maken». Ook hierrond heeft zich een discussie ontploend.

Wat de overnamevergoeding voor een kantoor betreft, was de Raad van State de mening toegedaan dat een dergelijk financieel criterium een discriminatie inhoudt en strijdig is met het gelijkheidsbeginsel. Een lid was van oordeel dat de vergoeding niet aanvaardbaar zou zijn indien ze overeenstemt met het bedrag van de overname van andere bestanddelen dan de invordering van honoraria voor akten die nog verschuldigd zijn, en hun aandeel in de uitgifte.

De genootschappen van notarissen worden voortaan per provincie georganiseerd. Daarom is er eveneens een discussie geweest. Een lid vroeg de minister waarom hij die vorm van organisatie verkozen heeft boven de bestaande arrondissementele organisatie die in het algemeen in onze rechterlijke orde toegepast wordt.

Een senator vroeg of de Nationale Kamer van notarissen geen anachronisme is, gezien de evolutie binnen de advocatuur, meer bepaald de oprichting van de Vereniging van de Vlaamse balies. Is het nog opportuun om een log orgaan als de Nationale Kamer van notarissen op te richten?

De vragen omtrent de nietigheid van de akten zullen tevens tijdens de artikelsgewijze bespreking worden toegelicht.

De tuchtprocedure is ook een onderwerp van discussie geweest in de commissie voor de Justitie. Wat de samenstelling van het provinciaal tuchtorgaan betreft, kan zich een probleem voordoen met betrekking tot de vertegenwoordiging van de grote en de kleine arrondissementen. De kleine arrondissementen zouden beducht zijn voor de expansiedrift van de grote. Een andere opmerking was dat moet worden nagegaan of er, in navolging van de Orde van geneesheren, geen magistraat in de Kamer van notarissen zitting zou moeten nemen, teneinde de objectiviteit bij de toepassing van het tuchtrecht te verzekeren. Nog een andere opmerking ging over de zeer ongelukkige redactie van de tekst van het voorgestelde artikel 108, eerste lid. Niet enkel de procureur des Konings, maar ook de Nationale Kamer van notarissen kan een zaak aanbrengen. Deze aangelegenheid wordt ook verder uitgediept in de artikelsgewijze bespreking.

Volgens sommige leden bevatten de wetsontwerpen onvoldoende overgangsmaatregelen of overgangsmaatregelen die niet niet ver genoeg gingen, voor de taalrijke kandidaat-notarissen met een zeer ruime ervaring. Ook inzake de inwerkingtreding van de wet rezen enkele vragen. Deze wet treedt uiterlijk op 1 januari 2000 in werking. Voor de plaatsen die vóór 3 mei 1999 in het *Belgisch Staatsblad* vacant werden verklaard, kunnen de benoemingen verlopen op grond van de bepalingen die van kracht waren vóór de goedkeuring van deze wet. Op de vacatures die na 3 mei 1999 ontstaan, zal de nieuwe wet van toepassing zijn. Verschillende leden wensten te weten wat er tijdens de tussenperiode zal gebeuren. Een lid was er geen voorstander van dat de minister gebruik maakt van zijn mogelijkheid om erenotarissen als plaatsvervangers aan te wijzen. De minister heeft op al deze vragen en opmerkingen uitvoerig en afdoend geantwoord. Ter afsluiting van de eerste ronde van de algemene bespreking konden de leden die dat wensten, nog repliceren.

Nadien ontwikkelde er zich een tweede gedachtewisseling waarbij de leden zich vooral toespitsten op het probleem van de toegang tot het ambt van notaris. De voornaamste knelpunten in dit verband zijn de vergelijkende toelatingsproef en de beperking van het aantal benoemde kandidaat-notarissen tot maximum 60 per jaar, de zogenaamde quotaregeling. Ook hierover werd uitvoerig gediscussieerd. Ik verwijs dan ook naar het schriftelijk verslag voor een volledige weergave van dit debat.

Na dit punt werd de algemene bespreking gesloten en werd de artikelsgewijze bespreking aangevat. Collega Vandenberghe zal hier uitvoerig op ingaan. (*Applaus.*)

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Vandenberghe, corapporteur.

De heer Vandenberghe (CVP), corapporteur. — Mijnheer de voorzitter, de bespreking van het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 25 ventôse jaar XI op het notarisambt is een historische gebeurtenis omdat een wet die dateert van het begin van de 19e eeuw vandaag voor het eerst een grondige hervorming ondergaat, waardoor het notarisambt met moderne middelen de 21e eeuw kan ingaan. Ik ga dieper in op enkele specifieke problemen die aanleiding hebben gegeven tot amenderingen. In het tweede deel van mijn betoog zal ik het standpunt van de CVP-fractie verduidelijken.

Ten eerste is er het probleem dat is ontstaan na de hervorming van de wetgevende procedure, namelijk de vraag of wetsontwerpen onder artikel 77 dan wel onder artikel 78 van de Grondwet vallen. De hervorming van het notarisambt wordt geregeld in twee afzonderlijke wetsontwerpen. Het eerste valt onder de optioneel bicamerale procedure, het tweede onder de verplichte bicamerale procedure. Voorafgaandelijk werd dan ook onderzocht of de kwalificatie die aan de voorgestelde bepalingen werd gegeven, wel aan de grondwettelijke vereisten beantwoordde.

Een lid van de commissie voor de Justitie verwees naar drie artikelen die volgens hem ten onrechte als optioneel bicameraal werden bestempeld.

Ten eerste bevatte artikel 21 van het ontwerp, dat in de Kamer werd goedgekeurd, de bepaling dat de leden «niet-notaris» van de benoemingscommissie afwisselend worden aangewezen door de Kamer van volksvertegenwoordigers en de Senaat, met een tweederde meerderheid van de uitgebrachte stemmen. Niet alleen wees de Raad van State erop dat een dergelijk voorschrift in strijd is met de artikelen 53 en 60 van de Grondwet, omdat het slechts de grondwetgever en de reglementen van de Wetgevende Kamers toekomt te bepalen welke meerderheid vereist is bij de stemming in plenaire vergadering. Bovendien zou dit erop neerkomen dat de Kamer uiteindelijk de bevoegdheid zou krijgen om de werking van de Senaat te bepalen, en dit volgens de optioneel bicamerale procedure.

Er waren nog twee andere punten die eventueel een probleem konden vormen onder de artikelen 77 en 78. Ik denk echter niet dat we daarop moeten terugkomen, want die punten werden afgevoerd.

Er was in de commissie voor de Justitie overeenstemming om de stemming met tweederde meerderheid voor de leden van de benoemingscommissie, op te nemen in het bicamerale ontwerp. De twee andere punten gaven aanleiding tot twijfel, zodat men niet aandrong om ze op te nemen. Er werd dus beslist deze kwestie aan de parlementaire overlegcommissie voor te leggen. Deze besliste ten slotte dat de betrokken bepalingen dienden te worden overgeheveld van het optionele ontwerp naar het verplichte bicamerale ontwerp. Amendementen in die zin werden dan ook ingediend en door de commissie voor de Justitie eenparig aangenomen.

Ik zal eerst het optioneel bicamerale ontwerp tot wijziging van de wet van 25 ventôse jaar XI op het notarisambt bespreken. Overeenkomstig artikel 60, 3°, van het Reglement van de Senaat moet enkel worden gesproken over de amendementen die worden ingediend en over de artikelen waarvoor de toevoeging bij amendement wordt voorgesteld.

Het eerste amendement dat werd besproken en goedgekeurd, betrof een louter technische aangelegenheid. In artikel 8 van de ventôsewet werd de verwijzing naar de graad van oom en neef, die dateert van vóór 1958 toen vrouwen nog niet werden toegelaten tot het notarisambt, gewijzigd in een verwijzing naar de verwantschap tot in de derde graad.

Het volgende discussiepunt was de verplichting die aan de notaris wordt opgelegd om de aandacht van de partijen te vestigen op tegenstrijdige belangen en manifest onevenwichtige bedingen en om hen vervolgens mede te delen dat ze het recht hebben een andere notaris aan te stellen. Er werd op gewezen dat voor vele

akten de tegenstrijdige belangen de regel zijn. Bij een verkoop bijvoorbeeld is er tegenstelling tussen verkoper en koper, toch minstens wat de prijs betreft. Dat is ook zo bij de verdeling van een nalatenschap. Daardoor staat voor een hele reeks akten de mogelijkheid op een tweede notaris een beroep te doen open. Het uitgangspunt is echter dat de notaris een openbaar ambtenaar is die objectief moet optreden en de belangen van een bepaalde partij niet mag bevorderen. De minister gaf aan dat het hier louter een versterking is van de adviesplicht van de notaris. Hij kon echter akkoord gaan met een subsidiair amendement waarin werd bepaald dat tegenstrijdige belangen manifest dienen te zijn en dat de aanwezigheid van onevenwichtige bedingen duidelijk moet zijn. Beide elementen moeten een duidelijk actueel karakter hebben. De commissie voor de Justitie heeft het amendement eenparig aangenomen.

Een ander juridisch-technisch amendement had betrekking op artikel 12 van de ventôsewet. Het eerste lid hiervan werd gesplitst opdat de verwijzing naar dit artikel in het nieuwe artikel 114 van de ventôsewet correct zou zijn. Dit was zo bepaald in de Kamer.

Het voorgestelde artikel 35 van de ventôsewet gaf aanleiding tot een uitvoerige discussie en tot heel wat amendementen. Volgens dit artikel bepaalt de Koning elk jaar het aantal te benoemen kandidaat-notarissen, maar er mogen er niet meer dan 60 worden benoemd. De heer Goris heeft reeds op deze problematiek gewezen. In eerste instantie werden er amendementen ingediend om deze beperking af te schaffen, en in tweede instantie om dit aantal te verhogen. Tevens werden er amendementen ingediend die voorzagen in hogere quota gedurende de overgangperiode. Op dit punt zal ik straks nog terugkomen.

De beperking van het aantal kandidaat-notarissen is volgens de minister het gevolg van de behoeftenanalyse. In de analyse werd rekening gehouden met vijf factoren: ten eerste, de jaarlijkse vervangingsbehoefte van de notarissen-titularis; ten tweede, de nieuwe notariaten — 20 tot 25 — die ingevolge deze wet zullen worden opgericht; ten derde, het eenmalige effect van de invoering van de vervroegde pensionering op 67 jaar; ten vierde, de behoefte aan plaatsvervangende notarissen, naar schatting 25 en ten slotte de behoefte aan kandidaat-notarissen voor associaties.

De minister moest toegeven dat twee factoren in deze analyse relatief onzeker zijn, namelijk het aantal notarissen dat in de loop van de volgende jaren ontslag zal nemen en het aantal notarissen dat met een kandidaat-notaris zal associëren. De eerste factor zal wellicht een negatieve invloed hebben op het berekende aantal omdat het aantal ontslagen de komende jaren waarschijnlijk tijdelijk zal verminderen ingevolge het feit dat tal van notarissen met het oog op de inwerkingtreding van de nieuwe wet onlangs hun ontslag hebben ingediend en zich reeds hebben laten vervangen door een jongere notaris. De minister hoopt dat de tweede onzekere factor een positieve invloed zal hebben en dat meer kandidaat-notarissen dan men aanvankelijk verwachtte, zich zullen associëren.

Ten slotte kondigde de minister aan dat de quota na twee of drie jaar zullen worden geëvalueerd. Sommige leden van de commissie waren niet overtuigd door de uitleg van de minister. Een lid verklaarde dat ingevolge de nieuwe procedure, de carrière als notaris-titularis veel korter zou worden zodat er een grotere nood aan opvolgers zal zijn. Wat de aangekondigde evaluatie betreft, merkte hetzelfde lid op dat het stilaan een modeverschijnsel lijkt te worden wetten goed te keuren die na twee of drie jaar moeten worden geëvalueerd. Voorts werd erop gewezen dat een notaris-titularis die zich wenst te associëren, over een zekere keuze moet kunnen beschikken. Wanneer er slechts weinig kandidaat-notarissen zijn, zal deze keuze beperkt zijn. Er is dan ook nood aan een reserve van kandidaat-notarissen.

Uiteindelijk werd geen enkel van de voorgestelde amendementen aanvaard. In deze context moet rekening worden gehouden met de overgangsbepaling, die wel werd geamendeerd. Ik kom hierop nog terug.

Voorts werden er verschillende amendementen ingediend die ertoe strekten de Nationale Kamer van notarissen op te splitsen in een Vlaamse en een Waalse kamer. Al deze amendementen werden evenwel verworpen, onder meer op grond van de vaststelling dat de nationale kamer de algemene regels inzake de deontologie

zal moeten vaststellen. Men kan zich echter moeilijk inbeelden dat de plichtenleer in het zuiden van het land zal verschillen van deze in het noorden van het land zolang het notariaat federaal wordt georganiseerd.

Een andere bepaling uit het optioneel bicamerale ontwerp waarop veel kritiek werd uitgeoefend, was de bepaling dat er maximum drie keer aan het vergelijkende examen voor de benoeming tot kandidaat-notaris kan worden deelgenomen. Er werd op gewezen dat dit in combinatie met de jaarlijkse quota tot resultaat zou hebben dat van de naar schatting 1 000 personen die thans in aanmerking komen voor een benoeming tot notaris, er na verloop van tijd 700 definitief uit de boot zouden vallen. De minister replieerde dat het zogenaamde trissen ook in het universitair onderwijs verboden is. Bovendien zou er een soort gewenning kunnen ontstaan, waardoor ook mindere valabele kandidaten uiteindelijk voor het examen zullen slagen. Men mag volgens de minister ook niet uit het oog verliezen dat de kandidaten zelf kunnen bepalen wanneer ze aan de vergelijkende toelatingsproef deelnemen. Ze kunnen hun voorbereiding dus plannen en zich inschrijven wanneer ze de tijd rijp achten.

Hierop werd dan weer geantwoord dat de vergelijking met de universitaire examens mank loopt omdat het in dat geval niet gaat om een vergelijkend examen. Het feit dat het om een vergelijkend examen gaat, betekent immers dat kandidaten die zijn geslaagd voor het examen, toch nog kunnen afvallen omdat ze niet gunstig werden gerangschikt.

Meer algemeen werd de vraag gesteld naar de waarde van het universitair diploma en de doorlopen stage in het nieuwe systeem. Gelet op deze argumenten en gelet op het behoud van de jaarlijkse quota, heeft de commissie voor de Justitie uiteindelijk beslist het verbod om meer dan driemaal deel te nemen aan het vergelijkend examen, af te schaffen. De tekst van de Kamer werd in die zin gewijzigd.

Een ander commissielid had bedenkingen bij het openstellen van de evaluatieverslagen waarin door de nieuwe benoemingsprocedure wordt voorzien, en had kritiek bij het ontbreken van de mogelijkheid om tegen een evaluatie beroep in te stellen. Ook de Raad van State achtte dit onaanvaardbaar. Volgens de minister vormt de evaluatie niet langer een formeel element van het benoemingsdossier, ze behoort enkel tot de voorbereidende stukken op grond waarvan het adviescomité een objectief advies moet kunnen verstrekken. Bovendien heeft de betrokkene de mogelijkheid om opmerkingen te formuleren; een formeel beroep lijkt daarom niet noodzakelijk te zijn.

Een volgende vraag betrof de representativiteit van de vereniging van licentiaten in het notariaat die de kandidaat-notaris voor het adviescomité dienen voor te dragen. Uit de voorgestelde tekst kon immers niet duidelijk worden opgemaakt onder welke voorwaarden en door wie over deze representativiteit wordt beslist. Daarom werd een amendement goedgekeurd ertoe strekkende de Koning hierover te laten beslissen, onder meer op grond van het aantal leden van die vereniging.

Er werd een amendement ingediend om het vergelijkend examen aan te passen aan de beroepservaring en aan de leeftijd van de kandidaat. Voor een pas afgestudeerde licentiaat in het notariaat is het afleggen van een examen een opdracht van een totaal andere aard dan voor een kandidaat-notaris met twintig jaar beroepservaring. Er werd ook verwezen naar een vergelijkbaar onderscheid dat wordt gemaakt voor de proef die toegang verleent tot het ambt van magistraat. Deze proef bestaat uit een vergelijkend toegangsexamen voor de gerechtelijke stage enerzijds en anderzijds uit een examen over de beroepsbekwaamheid. Hoewel sommige leden het eens waren met de achterliggende gedachte bij dit amendement, konden ze het toch niet goedkeuren. Twee verschillende programma's zouden een volwaardige vergelijking van de kandidaten niet meer mogelijk maken. Het amendement werd daarop ingetrokken.

Inzake associaties van vennootschappen werd een amendement ingediend om licentiaten die aan het vergelijkend examen hebben deelgenomen en het minimum aantal vereiste punten hebben behaald, toe te laten zich te associëren. Zodoende zouden ook diegenen die niet in nuttige orde werden gerangschikt, het beroep kun-

nen uitoefenen. Volgens de minister zou dit ingaan tegen de vooropgestelde doelstelling om het aantal kandidaten voor het ambt van notaris te beperken. Het amendement werd verworpen.

Een ander punt van discussie betrof het Genootschap van notarissen te Brussel. Volgens de tekst van het ontwerp zal dit genootschap samengesteld zijn uit de notarissen van het grondgebied van de tweetalige vrederechtkantons van het gerechtelijk arrondissement Brussel. Bij amendement werd voorgesteld het genootschap te Brussel op te richten voor het gerechtelijk arrondissement Brussel. *In concreto* zou dit betekenen dat de notarissen uit Halle-Vilvoorde geen deel zouden uitmaken van het genootschap Leuven, zoals bepaald in het ontwerp, maar van het genootschap Brussel. Volgens de indieners van het amendement zou de voorgestelde opdeling aanleiding kunnen geven tot problemen omdat het gerechtelijk arrondissement Brussel niet is gesplitst. Zo zouden notarissen die bevoegd zijn voor hetzelfde arrondissement, onder een verschillende kamer van notarissen ressorteren waardoor andere deontologische regels op hen van toepassing zouden zijn en een ander tuchtrechtelijk orgaan voor hen bevoegd. Ook voor het parket van Brussel zou dit aanleiding kunnen geven tot moeilijkheden omdat twee kamers van notarissen onder haar bevoegdheid vallen. Voorts werd erop gewezen dat er problemen kunnen ontstaan voor de verdeling van het vermogen van de huidige Kamer van notarissen voor Brussel. Tot dit vermogen hebben immers ook de notarissen uit Halle-Vilvoorde bijgedragen die thans echter tot het genootschap Leuven zullen behoren. De indieners van dit amendement hebben deze regeling bestempeld als een te betreuren politiek precedent.

De minister heeft hierop geantwoord dat een soortgelijk amendement in de Kamer werd verworpen omdat de volksvertegenwoordigers van oordeel waren dat de benoeming van alle notarissen op het grondgebied van de Vlaamse provincies diende te gebeuren door de benoemingscommissie voor de Nederlandstaligen. Zo men zou ingaan op het amendement, dan zou de commissie voor Brussel ook bevoegd worden over de adviezen over de notarissen die zich kandidaat stellen voor een betrekking in Halle-Vilvoorde, waardoor vragen rijzen bij de taalwetgeving.

Wat de deontologie betreft, verklaarde de minister dat de nationale kamer die wordt opgericht een overkoepelende rol zal spelen. De deontologische regels zullen slechts afdwingbaar zijn in de mate dat ze door de Koning worden bekrachtigd. De verdeling van het patrimonium kan volgens de minister evenzeer worden gevraagd door de andere provincies en die verdeling zal afhangen van de concrete omstandigheden.

Met betrekking tot Brussel werden vragen gesteld over de samenstelling van het adviescomité. Gelet op het overwicht van Franstalige notarissen dat zal ontstaan ingevolge het wegvallen van de notarissen uit Halle-Vilvoorde, lijkt de samenstelling van het adviescomité voor Brussel-Hoofdstad paradoxaal. Dit zal namelijk bestaan uit vijf leden, beurtelings uit drie Franstaligen en twee Nederlandstaligen en omgekeerd. Het amendement met betrekking tot het genootschap voor Brussel werd verworpen.

Aangaande de overgangsbepalingen werden diverse amendementen ingediend. Een eerste amendement werd aangenomen. Notarissen die vóór de inwerkingtreding van deze wet werden benoemd en die de leeftijdsgrens hebben bereikt, maar die hun ambt nog geen dertig jaar uitoefenden, kunnen hun ambt nog uitoefenen tot dat ze 30 jaar hebben volbracht, zonder daarbij evenwel de leeftijd van 75 jaar te overschrijden. Dit amendement steunt op de stelling dat notarissen die op latere leeftijd werden benoemd, de mogelijkheid moeten krijgen — met andere woorden voldoende tijd — om hun financiële verplichtingen na te komen.

Een andere overgangsbepaling die werd aangepast, betreft het jaarlijks aantal te benoemen kandidaat-notarissen gedurende de eerste periode van drie jaar. Verschillende amendementen werden daartoe ingediend. Uiteindelijk werd het amendement aangenomen dat dit maximum op 115 vastlegt gedurende de eerste drie jaar, in plaats van 115 het eerste jaar en 80 de twee daarop volgende jaren.

Een amendement volgens hetwelk de nieuwe benoemingsprocedure slechts in werking zou treden op het ogenblik dat de benoemingscommissie voor het eerst zou worden geïnstalleerd,

werd verworpen. Het werd als volgt verantwoord: aangezien de nieuwe procedure geldt voor de plaatsen die vanaf 3 mei 1999 vacant worden verklaard, zouden er gedurende een periode van minstens één jaar geen benoemingen kunnen plaatsvinden bij gebrek aan laureaten van het vergelijkend examen. De minister wees erop dat de notaris die ontslag heeft genomen zijn functie zal kunnen blijven uitoefenen tot de nieuwe notaris is benoemd. Gedurende deze overgangperiode zal een erenotaris, indien nodig, als plaatsvervangend notaris kunnen optreden.

Een amendement dat voorzag in een eenmalige toelatingsproef voor alle licentiaten in het notariaat die hun stage hebben beëindigd, werd eveneens verworpen. Het optioneel bicameraal ontwerp werd vervolgens aangenomen met 8 stemmen bij 4 onthoudingen.

Een ander wetsontwerp tot aanvulling van de wet van 25 ventôse jaar XI op het notarisambt regelt de bepalingen die onder artikel 77 vallen, met andere woorden het verplichte bicamerale stelsel. Ik heb reeds gewezen op de bepalingen van dit ontwerp betreffende de aanwijzing van de leden van de benoemingscommissie die geen notaris zijn door Kamer en Senaat. Aan de samenstelling van de kamers van notarissen werd niet geraakt. Wel werden bedenkingen geuit omtrent de organisatie op provinciaal niveau in plaats van op arrondissementeel niveau. Er werd herhaald dat te kleine kamers niet wenselijk zijn omdat de onvermijdelijk nauwe banden tussen de leden problemen kunnen opleveren bij de behandeling van tuchtzaken. Een lid uitte kritiek op het feit dat de kamers zetelend in tuchtzaken niet worden voorgezeten door een magistraat, wat bij andere beroepsverenigingen wel het geval is. Daarop werd geantwoord dat men notarissen die openbare ambtenaren zijn, niet kan vergelijken met vertegenwoordigers van andere vrije beroepen. Ook werd erop gewezen dat het beroepsorgaan volledig is samengesteld uit magistraten, aangezien het beroep door de burgerlijke rechtbank wordt behandeld.

Er werd ook de vraag gesteld of het aanwezigheidsquorum van twee derde er niet toe kan leiden dat sommige leden de werkzaamheden van de kamer blokkeren. De minister herinnerde eraan dat de procureur des Konings steeds zelf een tuchtprocedure voor de rechtbank kan inleiden en dat de betrokken leden kunnen worden gewraakt.

De vraag werd eveneens opgeworpen wat er gebeurt indien een burgerlijke rechtbank, die recht doende op een beroep tegen een beslissing van de Kamer van notarissen, een veel hogere straf uitspreekt. Beschikt de betrokkene dan over een nieuwe beroepsmogelijkheid? Omdat het antwoord op deze vraag negatief was, werd de tekst van deze bepaling aangepast. Een amendement dat bepaalt dat in dat geval de rechtbank geen hogere straf kan uitspreken, werd aangenomen. Daarnaast werd evenwel bepaald dat de procureur des Konings in kennis moet worden gesteld van de oproeping van een notaris door de Kamer van notarissen. Dit maakt het voor de rechtbank die van oordeel is dat een hogere tuchtstraf moet worden uitgesproken, mogelijk de zaak naar zich toe te trekken en aanhangig te maken bij de burgerlijke rechtbank.

Een ander amendement dat werd aangenomen, had betrekking op de bepaling dat de beslissingen van de burgerlijke rechtbank in tuchtzaken niet bij voorrang uitvoerbaar zijn, maar dat de notaris in geval van schorsing of ontzetting uit zijn ambt, eveneens de uitoefening van zijn beroep onmiddellijk moet stopzetten. Er werd met andere woorden enerzijds de indruk gewekt dat de beslissingen niet onmiddellijk uitvoerbaar zijn en anderzijds dat ze dat wel degelijk zijn. Daarom werd een amendement ingediend en aangenomen dat bepaalt dat de rechtbank, voor een periode die ze vaststelt, een preventieve schorsing — uiteraard gemotiveerd — kan uitspreken. De beslissing tot schorsing kan eventueel onmiddellijk in hoger beroep worden aangevochten. Men moet immers vermijden dat de preventieve schorsing te lang aansleept en zo het karakter van een straf krijgt. Bovendien is het mogelijk voor de duur van de schorsing een plaatsvervanger aan te wijzen, zodat het kantoor kan blijven functioneren.

Het aldus gewijzigde bicamerale wetsontwerp werd door de commissie voor de Justitie met eenparigheid van stemmen aangenomen.

Tot zover het verslag van de commissiewerkzaamheden. Hierbij aansluitend, wil ik graag het standpunt van de CVP-fractie naar voren brengen.

Onderhavige ontwerpen houden een diepgaande hervorming van het notariaat in. Ze beogen een objectivering en professionalisering van het ambt van notaris. In zekere zin sluiten ze aan bij het Octopusakkoord. Sommige van de bepalingen zijn trouwens duidelijk door dit akkoord geïnspireerd. De benoemingscommissie die in het leven wordt geroepen, vertoont bijvoorbeeld duidelijk gelijkenissen met de Hoge Raad voor de Justitie.

De Common Law-landen hebben een rechtstraditie die op het getuigenbewijs steunt. Ons rechtstelsel hecht aan het geschreven bewijs nog steeds een bijzonder belang. Contracten tussen de partijen vormen dan ook een belangrijke rechtsbron. Het belang van een goed opgestelde overeenkomst is daarom nog steeds groot. Duidelijke en rechtszekere geschriften kunnen conflicten helpen voorkomen. Als onpartijdig persoon die helpt bij het opstellen van overeenkomsten, kan de notaris bijgevolg worden beschouwd als iemand die aan preventieve justitie doet, wat moet worden bevorderd. Of, zoals de memorie van toelichting bij ontwerpen het formuleert; het ingrijpen van de notaris «moet aan de partijen de zin ontnemen een geding te beginnen dat een onzorgvuldige of inadequate opstelling van de eenzijdige akten en overeenkomsten zou kunnen veroorzaken». In onze samenleving blijft het ambt van notaris dan ook zeer betekenisvol, zeker omdat we nog altijd worden geconfronteerd met een overbevraging van de rechtbanken. Men mag in dit verband trouwens niet vergeten dat notarisakten de waarde en de kracht van een vonnis hebben. Bovendien zorgen de notarissen door het verlenen van de authentieke akten voor de overdracht van onroerende goederen onder levenden en voor de stabiliteit en de publiciteit van de onroerend-goedtransacties en dus van het openbaar kredietwezen dat op het onroerend goed steunt. Dit aspect is niet te onderschatten.

Het belang van het notariaat blijkt ook uit de cijfers. Het derde jaarverslag van de Koninklijke Federatie van notarissen, dat op het Internet te raadplegen is, geeft aan dat er in 1997, 750 000 akten werden verleden. Daaruit blijkt tevens dat er 1 221 notarissen zijn en 4 359 notariële medewerkers.

Alvorens in te gaan op de krachtlijnen van de ontwerpen, wil ik even stilstaan bij de procedurele aspecten ervan.

Hoewel de eerste legislatuur van de nieuwe Senaat er bijna opzit, stellen we vast dat de kwalificatie van wetsontwerpen of -voorstellen nog altijd problemen oplevert. In het bijzonder betreurt ik dat de Kamer van volksvertegenwoordigers blijkbaar de Parlementaire Overlegcommissie niet meer wenst te raadplegen en steeds meer eenzijdig overgaat tot de wijziging van de kwalificatie van wetsontwerpen. In dit geval diende de Senaat daarom nogmaals zelf het initiatief te nemen om de Parlementaire Overlegcommissie bijeen te roepen. Aangezien voldoende is bekend over welke bepalingen er discussie was, hoef ik daar niet meer op terug te komen.

Wat de grote krachtlijnen van het ontwerp zelf betreft, kan ik mij beperken tot een kort overzicht, aangezien de corapporteur die hier reeds uitvoerig heeft behandeld.

Het ontwerp vraagt een maximale objectivering van de benoeming tot notaris. Dit is een belangrijke stap vooruit, aangezien in het verleden een aanzienlijk deel van de ambten voorbehouden bleef voor een lid van de familie, wat bezwaarlijk is, aangezien het hier gaat om een openbaar ambt. Het ambt van notaris is geen commerciële activiteit, maar een openbare functie waarin het aspect dienstverlening centraal staat.

Een tweede belangrijk discussiepunt was dat het maximale aantal te benoemen kandidaat-notarissen tijdens de overgangperiodes wordt opgetrokken tot driemaal 115 kandidaten. Daarmee is tegemoetgekomen aan de kritiek dat er onvoldoende kandidaten zouden overblijven voor het oprichten van associaties. Naar schatting zullen er immers een twee- à driehonderdtal notarissen van deze nieuwe mogelijkheid gebruik maken. Aangezien er jaarlijks ongeveer 40 kandidaat-notarissen nodig zijn om de ontslagnemende notarissen te vervangen, is het optrekken van het aantal kandidaten voor de hele overgangperiode van 275 naar 345, een noodzakelijke en verantwoorde aanpassing.

Een andere verbetering aan het ontwerp betreft de afschaffing van de mogelijkheid om slechts driemaal deel te nemen aan een vergelijkend examen voor het verkrijgen van de titel van kandidaat-notaris. In combinatie met de vermelde beperking van het aantal jaarlijks te benoemen notarissen zou dit tot menselijke drama's kunnen leiden. Daarom kunnen wij ons volledig scharen achter deze correctie.

Het ontwerp heeft ook tot doel te komen tot een grotere professionalisering en tot een verbetering van de kwaliteit van de dienstverlening. De notaris zal zijn beroep kunnen uitoefenen binnen een professionele vennootschap en zal, zoals reeds aangegeven, zich kunnen associëren met andere notarissen-titularis of met kandidaat-notarissen. Daardoor zal de notaris zich zo kunnen organiseren dat hij optimaal kan inspelen op zowel de behoeften van zijn cliënteel als op de steeds toenemende en complexer wordende regelgeving.

Hieromtrent wil ik de minister graag een vraag stellen. Het oorspronkelijk ontwerp was vrij liberaal op het vlak van de associaties en de vennootschappen van notarissen. Zo was bijvoorbeeld de associatie tussen notarissen mogelijk over de arrondissementsgrenzen heen, zonder enige beperking, mits instemming van de minister. Daaraanstoos behoorden ook interprofessionele middenvennootschappen tot de mogelijkheden. Daarvan blijft evenwel, na de behandeling in de Kamer, expliciet niet veel over in de goedgekeurde tekst. Ik zou de minister dan ook willen vragen hoe de huidige situatie van de vennootschappen van notarissen eruit ziet.

Notarissen beschikken, net zoals artsen en advocaten, over een bepaald monopolie. Het is dan ook een goede zaak dat de notariële organisatiestructuren op een moderne leest worden geschoeid. De beroepsorde moet er immers op een adequate wijze over kunnen waken dat de dienst waarvoor de notarissen het monopolie hebben, naar behoren wordt vervuld. De hervorming van de tuchtprocedure is met het oog op het verzekeren van een goede dienstverlening een positief element.

Ik kom nu tot mijn besluit. Diverse bepalingen in het ontwerp of in de ontwerpen strekken er in hoofdzaak toe de kwaliteit van het notariaat en van de diensten die het notariaat verleent, te verbeteren. Het ontwerp is duidelijk geschreven vanuit de bezorgdheid voor een goede dienstverlening en een integrale kwaliteitszorg. De rol die de notaris te vervullen heeft in het kader van de preventieve justitie wordt erin bestendigd en verder uitgebouwd.

De wijzigingen die voorliggen, zijn vrij aanzienlijk en diepgaand. Vanuit het oogpunt van een goede wetgeving rijst zelfs de vraag of het niet beter was geweest een totaal nieuwe notariswet te schrijven in de plaats van de ventôsewet te herschrijven. Voor de duidelijkheid was een nieuwe wet beter geweest.

Niettegenstaande deze opmerkingen vormen de voorliggende teksten een stevige basis waarop het notariaat verder kan bouwen om zich waar te maken op het terrein. In tegenstelling tot wat sommigen misschien voor ogen hadden, blijft het voortbestaan van het notariaat ten dienste van het algemeen welzijn verzekerd. *(Applaus.)*

M. le président. — La parole est à M. Desmedt.

M. Desmedt (PRL-FDF). — Monsieur le président, nous examinons aujourd'hui deux projets importants visant à moderniser l'exercice de la profession de notaire, sans modifier cependant la compétence et le rôle du notaire, ainsi qu'à revoir les conditions d'accès au notariat et le statut disciplinaire.

L'examen de ces projets de loi a été précédé d'une large concertation avec la profession. Il faut cependant constater que les importantes modifications apportées par la Chambre n'ont que peu tenu compte de la concertation antérieure. Bien entendu, il est normal qu'une assemblée législative modifie un projet comme elle l'entend, mais il n'en reste pas moins que cela pose des questions concernant une concertation qui, finalement, n'est pas suivie

d'effets. De plus, nous sommes en présence de textes qui ont certes été soumis au Conseil d'État, mais dans une mouture assez différente de celle votée par la Chambre.

Quoi qu'il en soit, nous sommes donc en présence de deux projets distincts. L'un relève de l'article 77 de la Constitution et concerne le statut disciplinaire des notaires, tandis que l'autre relève de l'article 78 de la Constitution et envisage les autres aspects du problème. Ces deux projets sont traités en commun. Je ne reviendrai pas sur le premier, relatif au statut disciplinaire et qui a été voté à l'unanimité en commission. Je ne ferai pas davantage la synthèse du second projet, cela a été fait d'excellente façon par les deux rapporteurs, MM. Goris et Vandenberghe. Je m'attacherai cependant à quelques aspects particuliers qui ont retenu l'attention de la commission.

Une première constatation: le parcours que doit accomplir un licencié en droit ou en notariat avant de devenir notaire est long et ardu. Rappelons qu'il faut, bien entendu, obtenir d'abord une licence en notariat qui est généralement couplée à une licence en droit. Il faut ensuite accomplir un stage de trois ans minimum dans une étude notariale. À la suite de ce stage, il faut obtenir une évaluation positive et, ensuite, participer à un concours écrit et oral, qu'il convient évidemment de réussir et à l'issue duquel il faut être classé en ordre utile. Enfin, il faut être retenu parmi les trois candidats qui seront présentés pour chaque vacance notariale. Il s'agit donc d'un parcours extrêmement sévère, qui doit assurer que les notaires désignés à l'avenir seront parfaitement à même de remplir leurs fonctions.

Les critiques formulées concernant le texte qui nous est soumis par la Chambre visent essentiellement trois points. Tout d'abord, la limitation du nombre annuel de candidats notaires à 60. Ensuite, l'impossibilité de présenter le concours à plus de trois reprises. Enfin, la limite d'âge fixée à 67 ans, sans dispositions transitoires suffisantes.

Les débats en commission ont essentiellement porté sur les trois points que je viens de citer. En ce qui concerne la limitation annuelle à 60 candidats notaires, nous avions déposé un amendement selon lequel ce nombre annuel serait fixé par le Roi, suivant les besoins. Ces derniers sont doubles. En effet, ces candidats notaires peuvent être nommés notaires effectifs, mais ils peuvent également s'associer avec des notaires effectifs, dans le cadre d'une association de notaires. Il nous semblait dès lors préférable, plutôt que de fixer un contingent arbitraire dès le départ, de prévoir une évaluation annuelle, comme c'est le cas pour les stagiaires judiciaires. Notre amendement a été rejeté de justesse en commission, à une voix près. Nous le regrettons et nous présenterons à nouveau cet amendement en séance publique. Néanmoins, des améliorations ont été apportées puisqu'il a été prévu, par voie d'amendement, que pendant les trois premières années, le nombre de candidats notaires sera fixé à 115. Ce ne sera qu'à partir de la quatrième année que ce nombre sera ramené à 60.

Le deuxième problème posé est la limitation des possibilités de présenter le concours à plus de trois reprises. Entendons-nous bien. S'il s'agissait d'un examen, on pourrait concevoir effectivement qu'après trois échecs, on ne pourrait plus le représenter. C'est ce qui se passe, par exemple, à l'université. Il ne s'agit pas ici d'un examen mais d'un concours. Certains candidats peuvent réussir parfaitement les épreuves orale et écrite mais ne pas être retenus dans le contingent très limité de 60 candidats annuels. Ils seront dès lors écartés, alors qu'ils disposent des capacités intellectuelles pour exercer la fonction de candidat-notaire. Mme Willame et moi-même avons déposé des amendements visant à supprimer cette disposition. Nous nous réjouissons qu'ils aient été adoptés en commission et qu'il n'y ait dès lors aucune limitation de la possibilité de présenter le concours. Il est bien entendu que les candidats ne pourront pas le présenter des dizaines de fois. Toutefois, un candidat ayant réussi à diverses reprises, mais n'étant pas repris dans le quota, pourra utilement se représenter au concours.

Le troisième problème est la limite d'âge de 67 ans. Celle-ci est tout à fait raisonnable et s'impose pour l'avenir. Il nous semble cependant que l'on n'ait pas tenu compte de la situation des notai-

res qui auraient été nommés tardivement et qui, devant prendre leur pension à 67 ans, auraient une carrière trop courte. C'est pourquoi un amendement, sous-amendé d'ailleurs, a été adopté en commission. Il prévoit à titre transitoire que des notaires ayant moins de 30 années d'exercice dans la fonction pourront conserver leur charge jusqu'à l'âge de 75 ans. C'est une solution raisonnable mais exceptionnelle.

Il nous semble dès lors que le projet émanant des travaux de notre commission est dans l'ensemble parfaitement équilibré et acceptable.

En effet, on procèdera désormais à des nominations objectives et, espérons-le, dépolitisées des notaires. Un contrôle effectif et une évaluation seront réalisés au cours du stage. Une valeur réelle sera attribuée au titre de candidat-notaire, qui aura désormais une signification légale et qui couvrira des droits précis. Il faut rappeler que cette fonction n'existait pas réellement jusqu'à présent. On parlait de candidat-notaire, mais cela ne correspondait à rien de concret. Le projet assurera également un statut légal aux associations de notaires qui pourront rassembler des notaires effectifs et des candidats-notaires. Enfin, le premier projet établit un statut disciplinaire aménagé, mettant davantage de distance entre les notaires qui seront poursuivis et ceux qui seront appelés à examiner leur dossier, cette procédure s'effectuant au stade provincial. De plus, cette procédure respectera parfaitement les droits de la défense.

En conclusion, malgré certaines réserves et le souhait de voir nos amendements adoptés, nous estimons que ce projet est tout à fait positif et nous pourrions lui apporter notre appui.

M. le président. — La parole est à Mme Willame.

Mme Willame-Boonen (PSC). — Monsieur le président, en prenant la parole aujourd'hui, je suis partagée entre des sentiments contradictoires. En effet, je me réjouis, comme chacun, que nous votions enfin une réforme si longtemps attendue par le notariat.

MM. Vandenberghe et Desmedt l'ont d'ailleurs longuement et brillamment expliqué. Par contre, je regrette, comme j'ai déjà pu l'exprimer en commission de la Justice, que nous n'ayons pas amendé de manière bien plus significative le projet de loi qui nous a été transmis par la Chambre des représentants.

Notre groupe, après avoir évoqué, dans un souci de cohérence, le projet de loi qui n'était pas bicaméral, a tenté d'apporter des modifications constructives aux textes. Notre seul et unique objectif était et reste d'améliorer la qualité des prestations des notaires ainsi que leur encadrement.

C'est dans cet esprit que je dépose à nouveau en séance plénière un amendement que la commission de la Justice a, à mon grand regret, rejeté. Je m'en expliquerai dans quelques instants.

En ce qui concerne la globalité du projet, je m'inscris totalement dans l'esprit qui a présidé aux diverses réformes. En réalité, les premières réformes datent de 1990, lorsque le ministre de la Justice de l'époque a instauré une commission mixte sous la présidence du baron Ernest Krings. Les travaux de cette commission ont débouché sur une série de propositions très élaborées qui se retrouvent dans les textes que nous sommes appelés à voter.

Nous réformons en profondeur certains aspects de la législation existante pour renforcer le rôle du notaire en matière de justice préventive. Nous donnons également aux notaires la possibilité de s'adapter à l'évolution de la société sur le plan de la démocratisation, de l'objectivation et du professionnalisme.

Les trois lignes de force des projets sont l'accès à la fonction notariale, la création du statut de candidat-notaire agréé et du statut de notaire associé ainsi que la réforme des règles disciplinaires et de l'organisation professionnelle du notariat. Vu les réactions publiques tant des associations de notaires ou de licenciés en notariat que des notaires individuellement, je ne dois évidemment pas vous rappeler que certains aspects des textes ont été plus contestés que d'autres. M. Desmedt l'a rappelé.

L'objectivation de la nomination prévue dans les projets est excellente car un notaire ne doit pas seulement être bon juriste; il doit aussi posséder des aptitudes dans le domaine social et de communication. Je ne suis dès lors pas opposée à l'objectivation prévue en trois étapes mais je dois en regretter certains aspects.

Le premier niveau d'objectivation, c'est le stage de trois ans qui doit être effectué par les licenciés en notariat. Le texte me paraît adéquat puisque l'on prévoit une évaluation concrète et objective de ce stage. Nous avons prévu une possibilité de réaction dans le chef de l'intéressé puisqu'il pourra faire valoir ses observations par écrit.

La seconde étape est le passage du concours par les personnes qui souhaitent être nommées notaire. Le concours n'est pas en soi une mauvaise chose; mais notre groupe ne pouvait admettre que les intéressés ne puissent présenter ce concours qu'à trois reprises. À nos objections, il a été répondu qu'à l'université également, on interdisait dans une certaine mesure de «trisser». Cette réponse n'était évidemment pas pertinente! En effet, à l'université, les étudiants présentent des examens et non point un concours avec un classement limité de lauréats. De plus, en l'espèce, il s'agit là de personnes qui sont titulaires d'au moins deux diplômes universitaires et qui disposent d'une expérience professionnelle de minimum trois années.

Dans ces conditions, nous avons déposé un amendement visant à ôter cette interdiction de présenter plus de trois fois le concours. Je suis d'ailleurs particulièrement heureuse d'avoir pu emporter l'accord des autres commissaires quant à cet amendement.

Dans un troisième stade et à l'instar de la magistrature, nous instaurons un collège central de nomination du notariat, composé par moitié de notaires et pour l'autre moitié de magistrats, de professeurs d'université et de fonctionnaires. Il sera chargé d'émettre, à l'intention du ministre de la Justice, pour chaque nomination de notaire, un avis motivé, contenant le classement des trois candidats les plus aptes. L'objectivation est poussée jusqu'au bout puisque le ministre ne pourra déroger au classement sans motiver expressément son choix.

Si la réforme facilite l'accès à la profession proprement dite, on organise aussi des associations poussées entre les études de notaire et au sein de celles-ci. L'idée est d'améliorer la qualité du service envers les citoyens et je pense que le texte répond adéquatement à cet objectif. Nous pourrions en effet nommer une série de candidats notaires agréés, et ce sur la base de la procédure et des exigences qui prévalent pour la nomination des notaires. Cette nomination au titre de candidat notaire agréé confèrera à l'intéressé le même statut que celui du notaire pour autant qu'il s'associe avec au moins un notaire titulaire.

Nous réformons également la procédure disciplinaire et instaurons une série de mesures disciplinaires appropriées permettant d'obtenir un exercice meilleur et correct de la fonction. Ici aussi je dois me réjouir du texte tel que nous allons le voter car, à mon avis, nous améliorons significativement ces procédures sans porter préjudice aux garanties juridiques propres à tout État de droit ou aux compétences des autorités judiciaires.

Enfin, pour remédier aux difficultés actuelles, une Chambre nationale des notaires chapeautant les arrondissements est créée. Elle sera chargée notamment de représenter le notariat et d'uniformiser la déontologie professionnelle. La restructuration des chambres d'arrondissement existantes et la création de compagnies contribueront à surmonter ce problème de structures.

Vous aurez constaté que je suis globalement satisfaite des projets que nous allons voter; mais globalement ne signifie pas pleinement. Certains aspects des projets auraient dû, de mon point de vue, être revus. J'avais d'ailleurs avec d'autres membres de mon groupe déposé divers amendements à ce propos mais — contrairement à celui afférent au concours — ils n'ont pas recueilli la majorité en commission de la Justice.

Premièrement, je me suis opposée au «quota de candidats notaires». Celui-ci n'existait d'ailleurs pas dans le projet initial, il a été introduit par amendement lors de la discussion à la Chambre des représentants et je le regrette. Le texte qui nous a été transmis par la Chambre prévoyait, au paragraphe 2 du nouvel article 35 de la loi du 25 ventôse an XI, un quota maximum de 60 candidats par an. Ce nombre maximum me semblait incohérent car il n'y avait aucune raison de le déterminer à l'avance, sans une quelconque justification chiffrée, d'autant que les chiffres communiqués par la Fédération royale des notaires étaient largement supérieurs. Dans ces conditions, le groupe PSC avait déposé un amendement visant à porter ce nombre à un maximum de 150 lauréats par an.

Cet amendement nous paraissait tout à fait raisonnable. Notre raisonnement tenait aussi compte du fait que ce nombre constituait un maximum annuel et que le Roi aurait toujours la faculté d'arrêter un nombre inférieur en fonction des besoins. Les autres commissaires n'ont malheureusement pas accepté notre argumentation et notre amendement a été rejeté. Nous avons dès lors dû nous contenter d'un amendement «minimaliste» déposé par M. Vandenberghe qui modifiait uniquement la période transitoire prévue à l'article 51. Cet amendement, prévoyant un quota de 115 lauréats pendant les trois dernières années, a été adopté par la commission. Toutefois, après cette période transitoire, il faudra se contenter de 60 lauréats par an. Ce plafond me paraît tout à fait insuffisant, d'autant que certains évoquent déjà une répartition linguistique sur la base d'une clé deux tiers-un tiers, soit 20 francophones. Cette situation serait infiniment regrettable.

Je me suis également inquiétée des mesures transitoires des projets. En effet, le premier concours devrait être organisé en 2001 alors que les nominations de notaires seront bloquées dès le 3 mai 1999. Il est par conséquent indéniable qu'il y aura un déficit de notaires que les nouvelles conditions de nominations ne permettront pas de combler. Selon les calculs effectués par l'association des licenciés, il devrait manquer 370 notaires pour assurer le bon fonctionnement des études du pays. À cet égard, il aurait été intéressant de prévoir des mesures particulières de nominations entre le 3 mai 1999 — article 56, alinéa 2, du projet — et les six mois suivant la première nomination prévue en 2002. Hélas, la commission ne s'est pas ralliée à cette opinion. J'espère que sur ce point aussi, le législateur ne regrettera pas d'avoir refusé l'introduction de telles mesures transitoires et que le service public qu'est le notariat ne souffrira pas trop pendant la période qui nous conduira aux premières nominations sur la base de cette procédure rénovée.

D'aucuns s'étaient opposés à l'instauration d'un âge maximum pour l'exercice de la profession. Je considère pourtant qu'il s'agit d'une bonne mesure et que sa fixation à 67 ans — article 49 du projet — est adéquate. Par contre, je pouvais comprendre les craintes de certains notaires nommés assez tardivement. En effet, ils craignaient, compte tenu de l'obligation de quitter la profession à 67 ans, d'être dans l'incapacité de faire face de manière satisfaisante à leurs engagements financiers. Le ministre de la Justice a d'ailleurs admis en commission que la durée moyenne d'une carrière de notaire devait être fixée à plus ou moins trente années. Dans ces conditions, nous avons déposé un amendement visant à permettre aux notaires, nommés avant l'entrée en vigueur de la loi, de rester en fonction au-delà de l'âge de 67 ans, jusqu'à ce qu'ils atteignent trente ans de carrière. Cette mesure a été assortie d'un âge maximal, à savoir 75 ans, au-delà duquel nul ne pourra poursuivre l'exercice de la profession. Je me réjouis que la commission de la Justice ait adopté cet amendement.

Je clôturerai mon intervention en parlant de la scission de la compagnie des notaires de l'arrondissement de Bruxelles-Halle-Vilvoorde prévue à l'article 38 du projet. Le PSC, comme il l'avait fait à la Chambre des représentants, a déposé un amendement à l'article 68 nouveau de la loi. Cet amendement ayant été rejeté par la commission de la Justice, M. Lallemand et moi avons décidé de le réintroduire en séance plénière car la réponse du ministre ne nous avait pas convaincus sur ce point. Je m'étonne d'ailleurs de l'absence de mon collègue. Cet amendement consiste à déroger à l'alinéa premier de l'article 68 en rétablissant une compagnie ayant son siège à Bruxelles pour l'arrondissement judiciaire de Bruxelles et une compagnie ayant son siège à Louvain pour l'arrondissement judiciaire de Louvain. En effet, Bruxelles «19 communes» était considérée par le projet de loi comme une «onzième province», les autres communes périphériques de Bruxelles constituant l'ensemble «Halle-Vilvoorde». Pareille scission fictive poserait manifestement de nombreuses difficultés, notamment en ce qui concerne le patrimoine des chambres et les aspects judiciaire et disciplinaire. J'espère donc vivement que vous suivrez le groupe PSC et accepterez de voter positivement notre amendement. (*Applaudissements.*)

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Raes.

De heer Raes (Vl. Bl.). — Mijnheer de voorzitter, het Vlaams Blok kan zich scharen achter de grote lijnen van het wetsontwerp over het notarisambt. De aanzienlijke verbeteringen aan de

huidige wet zijn voldoende belicht, zodat ik er niet uitgebreid op moet terugkeren. Met dit wetsontwerp wordt onbetwistbaar de basis gelegd voor een notariaat dat aan de noden en mentaliteit van de moderne samenleving is aangepast. Het ambt wordt ook in belangrijke mate klantvriendelijker. Dat daarbij zeer grondig aan de democratisering van het notariaat en aan de verhoopte kwaliteitsverbetering gesleuteld is, kan ons alleen maar verheugen.

In feite heeft het Vlaams Blok slechts bij één onderdeel van het wetsontwerp fundamentele bedenkingen. Er wordt namelijk voorzien in één nationale Kamer voor notarissen. We menen dat op dit punt toch niet toekomstgericht wordt gewerkt. Men kan de loop van de geschiedenis immers niet tegenhouden, laat staan dat men de klok zou kunnen terugdraaien. Of men het wil zien of niet, op het grondgebied van deze Staat leven twee volksgemeenschappen, elk met een eigen cultuur en een eigen mentaliteit. Wat zou er logischer zijn dan het aanpassen van de notarissenkamer aan de dualiteit van de Staat? Die stap is niet gedaan, al waren er genoeg aanleidingen toe. Denken we maar aan de recente problemen rond de Orde van advocaten, de beweging binnen de Orde van geneesheren enzovoort.

Het Vlaams Blok heeft dan ook enkele amendementen ingediend die werden geïnspireerd door de amendementen die in de Kamer door de heer Bourgeois werden verdedigd. Deze amendementen komen op het volgende neer.

In de paragrafen 2, 3 en 4 van het voorgestelde artikel 36, het nieuwe artikel 20, en in artikel 21 telkens de woorden «nationale Kamer» vervangen door «Vlaamse Kamer of Waalse Kamer».

In artikel 40 stellen we voor om het opschrift van de voorgestelde afdeling III te vervangen door «Vlaamse Kamer, respectievelijk Waalse Kamer voor notarissen».

Ten slotte stellen we voor het voorgestelde artikel 40 te vervangen als volgt: «Er worden een Vlaamse en een Waalse Kamer voor notarissen opgericht. Beiden Kamers zijn openbare instellingen en hebben hun zetel in Brussel. De Vlaamse Kamer van notarissen bestaat uit de genootschappen van notarissen van de gerechtelijke arrondissementen Antwerpen, Brugge, Dendermonde, Gent, Hasselt, Ieper, Kortrijk, Leuven, Mechelen, Oudenaarde, Tongeren, Turnhout en Veurne. De Waalse Kamer van notarissen bestaat uit de genootschappen van notarissen van de gerechtelijke arrondissementen Aarlen, Bergen, Charleroi, Dinant, Doornik, Eupen, Hoei, Luik, Marche-en-Famenne, Namen, Neufchâteau, Nijvel en Verviers. De notarissen met standplaats in het gerechtelijk arrondissement Brussel kiezen vrij tot welke Kamer zij behoren.»

Deze amendementen werden door ons reeds in de bevoegde commissie ingediend, maar vonden daar geen meerderheid. We dienen ze opnieuw in zodat de Senaat zich kan uitspreken over een voorstel dat we volkomen logisch en gerechtvaardigd achten.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Goris.

De heer Goris (VLD), corapporteur. — Mijnheer de voorzitter, het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 25 ventôse jaar XI op het notarisambt kende reeds een lange lijdensweg. Reeds verschillende jaren werden er door de verschillende politieke families denksporen uitgetekend tot hervorming van het notariaat. Het ene was al ingrijpender dan het andere. De voorbije maanden kwam de discussie in een stroomversnelling. Het huidige ontwerp is daarvan het gevolg. De regering had het vaste voornemen om nog voor het einde van deze legislatuur dit ontwerp door beide Kamers te laten goedkeuren. Als voornaamste oppositiepartij had de VLD het wapen van de amendementenslag kunnen bovenhalen, maar aangezien ook wij overtuigd waren van het belang van een wijziging, verkozen we constructief aan dit belangrijk wetsontwerp mee te werken, zonder verdragingsmanoeuvres. Het is inderdaad belangrijk dat de notarissen en kandidaat-notarissen eindelijk zekerheid krijgen over hun nieuw statuut. Hen nog eens enkele maanden of zelfs jaren in het ongewisse laten, zou getuigen van onvoldoende erkenning van hun belangrijke maatschappelijke functie.

De VLD-fractie van de Senaat vond wel dat het ontwerp, zoals het door de Kamer van volksvertegenwoordigers werd goedgekeurd, een aantal onvolkomenheden bevat en te weinig aansluit bij de maatschappelijke realiteit.

Ik wil het eerst hebben over de groep van de kandidaat-notarissen. Op het ogenblik dragen ongeveer 900 licentiaten in het notariaat de informele titel van kandidaat-notaris, aangezien ze de stage volbrachten en in aanmerking komen voor een benoeming. De grote meerderheid onder hen postuleerde meermaals voor een vacante betrekking, echter zonder resultaat. Sommigen postuleerden reeds meer dan 25 keer tevergeefs. Ze kwamen op diverse redenen niet in aanmerking. De politieke kleur of de familiale band van de betrokken kandidaat was soms doorslaggevend. Dit is geen verwijt aan de minister. Het is een geplogenheid zo oud als de ventôsewet zelf. Het voorliggende ontwerp voert eindelijk de objectieve benoemingsprocedure in, een primeur waar de VLD volledig achter staat. We zijn hierover zeer verheugd.

Toch vind ik dat deze 900 kandidaat-notarissen door het ontwerp nog steeds erg in hun rechten worden geschaad. De toekomstmogelijkheden van recent afgestudeerden en kandidaten die reeds jaren op een notariskantoor werken, worden te zeer beperkt door de invoering van een strenge quotaregeling en een éénvormig examen. Het lijkt mij onwettelijk dat iemand die reeds 25 maal postuleerde, en dus door de wetgever en door de minister beschouwd wordt als een valabel notaris, zo niet zou hij niet mogen postuleren, plots niet meer als een valabel kandidaat wordt aanzien. Het kan toch niet dat iemand die aan alle voorwaarden voldeed, dat plots niet meer doet.

Ik stel overigens de vraag of deze kandidaten geen verhaal hebben tegen het voorliggend ontwerp. Gisteren konden ze nog worden benoemd, vandaag moeten ze een vergelijkend examen ondergaan, zelfs na 20 jaar praktijkervaring. Door de strenge quotaregeling zullen drie vierden van de huidige kandidaat-notarissen zich in de nabije toekomst niet langer kandidaat-notaris mogen noemen. Ze zullen klerk of eerste klerk worden en geen uitzicht hebben op een benoeming of een mogelijkheid tot associatie. Tot op vandaag konden ze minstens nog de droom koesteren ooit zelf notaris te worden. Notarissen-titularis die zich om diverse redenen wensen te associëren, zullen zich niet kunnen associëren met hun eerste klerk-kandidaat-notaris. De benoemingscommissie zal een beslissende voordracht doen, en de zetelende klerk-kandidaat-notaris zal moeten opschuiven met alle financiële gevolgen vandien. Hoe goed het systeem ook bedoeld is, het zal altijd menselijke drama's veroorzaken bij circa 600 van de huidige 900 kandidaat-notarissen.

Mijn eerste voorstel was dan ook om alle licentiaten in het notariaat die zich vandaag kandidaat-notaris mogen noemen, deze titel te laten dragen. Met dit voorstel stond ik in de commissie voor de Justitie van de Senaat echter nagenoeg alleen, zodat ik het niet langer aangehouden heb.

Vervolgens heb ik voorgesteld om de quotaregeling te schrappen en, zoals in het oorspronkelijke wetsontwerp stond, het aantal kandidaten per jaar te laten bepalen door de Koning, volgens de behoeften van het moment. De federatie van notarissen is van oordeel dat een dergelijke regeling veel adequater is dan de aanpassing van de wet. Het voorgestelde quotum van 60 zal over twee jaar immers misschien onvoldoende blijken te zijn. Volgens mijn voorstel zou de minister van Justitie jaarlijks de behoeften vastleggen na overleg met de beroepsfederatie. Zo zou men het ene jaar 40 kandidaten kunnen benoemen en het volgende jaar misschien 120. Dit voorstel kon niet op goedkeuring rekenen van de commissie voor de Justitie. Dit was vooral te wijten aan de druk van de SP-fractie, meer bepaald van volksvertegenwoordiger Landuyt. Uiteindelijk poogden we de quotaregeling zelf te amenderen door in de wet een hoger maximaal plafond in te schrijven dan de voorgestelde 60 per jaar. Volgens verschillende berekeningen zijn deze 60 kandidaten ruim onvoldoende om in de bestaande behoeften te voorzien. Hierover heeft zich in de commissie een welles-nietesdebat ontsponnen. Het is volstrekt onbegrijpelijk dat uiterekend de SP zo strikt vasthoudt aan dit erg beperkte quotum, waardoor het elitaire karakter van het notarisambt in stand wordt gehouden. *Qui potest capere, capiat.*

Om de minister van Justitie meer ruimte te geven, diende ik een amendement in om het jaarlijkse plafond van 60 kandidaten op te trekken tot 150. Een gelijkaardig voorstel werd ingediend door onze collega's van de PRL en van de PSC. Bij de stemming over dit amendement was de PSC-fractie echter verdeeld. Enkel mevrouw Willame heeft voor gestemd. Dit debat onttaarde in een koehan-

del toen de voorstellen voor quota's van 120 en 80 aan bod kwamen. De CVP-fractie trachtte de meerderheidspartijen te sussen en slaagde daar bovendien in door de overgangsmaatregel voor de eerste drie jaar aan te passen tot 115 per jaar. Door de goedkeuring van dit amendement kan de minister van Justitie het tweede en derde jaar 35 extra kandidaten benoemen. Voor de 900 huidige kandidaten, plus de kandidaten die jaarlijks hun stage beëindigen, is dit getal uiteraard een druppel op een hete plaat. De partijen van de meerderheid beschouwen dit niettemin als een enorme toegeving. De VLD en de PRL hebben hun veel verdergaande amendementen met veel vuur, doch tevergeefs, verdedigd.

Intussen heeft de PSC-fractie een zegebulletin gericht aan alle notarissen. Wellicht heeft dat iets te maken met de verkiezingen die in zicht zijn. In dit schrijven vertelt deze fractie het heroïsche verhaal van haar pogingen om het jaarlijks wettelijk quotum te verhogen tot 150. Uiteindelijk zou de PSC-fractie niet in haar opzet zijn geslaagd omdat het niet op de steun van voldoende collega's kon rekenen. Ik wil de PSC en in het bijzonder mevrouw Willame, erop wijzen dat ik hun amendement letterlijk heb overgenomen en zal voorleggen aan de plenaire vergadering van de Senaat. Indien de PSC-fractie consequent wil zijn met het bericht aan de notarissen en met het standpunt dat zopas op deze tribune werd vertolkt, moet ze dit amendement steunen. Indien ze dit niet doet, vallen de maskers af en zal duidelijk blijken dat ze enkel uit is op goedkoop electoraal gewin en haar schriftelijke toezegging niet nakomt. Ik hoop uiteraard dat de PSC dit amendement zal goedkeuren.

Mme Willame-Boonen (PSC). — Quelle dramatisation! J'agis en conscience.

De heer Goris (VLD), corapporteur. — We zullen zien of de PSC-fractie dit amendement uiteindelijk zal steunen. Indien dit niet het geval is, zie ik mij genoodzaakt de notarissen individueel in te lichten over het ware verloop van de gebeurtenissen in de Senaat.

Verder wil ik nog even ingaan op het belangrijke punt van het vergelijkend examen. De commissie heeft unaniem besloten de beperking tot drie deelnames af te schaffen. Ze heeft mijns inziens een juiste beslissing genomen en kwam tegemoet aan één van de standpunten van de VLD. Ook andere partijen waren trouwens vragende partij op dit punt en het verheugt me dan ook dat het gezond verstand heeft gezegevierd.

Met bijzonder veel aandacht heb ik geluisterd naar het betoog van collega Vandenberghé, de fractieleider van de CVP. Blijkbaar is hij in hetzelfde bedje ziek als de PSC: zijn woorden stemmen evenmin overeen met zijn daden. Sta me toe professor Vandenberghé kort te citeren uit het verslag van de commissie voor de Justitie: «Spreker, die als universiteitsprofessor de relativiteit van examens weet in te schatten, merkt op dat voor de toegang tot de magistratuur terecht twee soorten examens zijn ingesteld, te weten het vergelijkend toelatingsexamen tot de gerechtelijke stage, bedoeld voor licentiaten in de rechten met een jaar ervaring aan de balie, en het examen inzake beroepsbekwaamheid, bedoeld voor kandidaten met een zekere beroepservaring. Deze twee toegangswegen vinden hun verantwoording in de vaststelling dat kandidaten van 40 jaar een examen op een andere wijze afleggen dan die van 23 jaar. De veeleer parate kennis en didactische wijze van antwoorden maken gaandeweg plaats voor een groter probleemoplossend vermogen.

Het lid heeft op zich geen bezwaar tegen een vergelijkende toelatingsexamen, maar vraagt zich op grond van het gelijkheidsbeginsel af in welke mate een en dezelfde proef kan functioneren voor twee verschillende categorieën kandidaten, dat wil zeggen enerzijds zij die pas de stage hebben volbracht en anderzijds zij die als geruime tijd, bijvoorbeeld 10 à 15 jaar, op een notariskantoor werkzaam zijn. Zou onder meer ter wille van de parallelle met de magistratuur niet in twee soorten examens moeten worden voorzien?»

En verder: «Interveniënt vreest dat de eenvormigheid van de criteria die volgens het wetsontwerp voor de vergelijkende toelatingsexamen gelden, de slaagkansen van de oudere kandidaten aanzienlijk zal doen dalen.»

Het was ook mijn aanvoelen dat collega Vandenberghe vanuit zijn academische ervaring nagels met koppen sloeg. Groot was dan ook mijn verwondering dat hij geen enkel initiatief nam om een gesplitst examen voor te stellen. De verhoging van het quotum tot 115 kandidaten tijdens het tweede en derde jaar is het pauvere resultaat van al deze terechte academische overwegingen. De olifant heeft een muis gebaard. Collega Vandenberghe heeft mij, vanuit zijn ervaring, gesterkt in mijn overtuiging dat er best een afzonderlijk examen voor de huidige kandidaat-notarissen zou worden ingericht en ik heb dan ook een amendement in die zin ingediend. Dit amendement voorziet tevens in het opvoeren van het volgens mij te beperkte quotum, maar de minister van Justitie en de meerderheidspartijen, vonden dit blijkbaar onbespreekbaar. Mijn subsidiair amendement houdt wel rekening met de quota van de minister en van de meerderheidspartijen. Het strekt ertoe dat ook tijdens de eerste drie overgangsjaren slechts 60 kandidaten via het voormelde vergelijkend examen kunnen worden geselecteerd en dat het saldo van driemaal 55, ofte 165 kandidaten in een eenmalig examen uitsluitend kunnen worden gerekruteerd uit de groep van de huidige, meestal oudere kandidaat-notarissen. Het programma van dit examen kan dan worden toegespitst op de specifieke groep van kandidaten met een lange of relatief lange beroepservaring. Op die manier zijn de slaagkansen van minstens 165 van de 900 huidige kandidaat-notarissen gegarandeerd. Ik roep de CVP-fractie op om de daad bij het woord te voegen en hun academisch gefundeerde overwegingen in wetteksten om te zetten.

Mijnheer de voorzitter, dit ontwerp vertoont tal van onvolkomenheden en sluit alleszins onvoldoende aan bij de maatschappelijke realiteit. Toch luidt dit ontwerp een belangrijke evolutie in voor het notarisambt. De objectivering van de benoemingsprocedure, de creatie van het statuut van kandidaat-notaris, de mogelijkheid tot associatie, de modernisering van de lezing van de acte en de modernisering van het tuchtrecht brengen een omwenteling teweeg in een beroep dat nog steeds wordt beheerst door de Napoleontische regelgeving. De VLD-fractie vindt het ontwerp nog te beperkend. De overgangsmaatregelen houden onvoldoende rekening met de maatschappelijke realiteit van 900 kandidaat-notarissen. De verbeteringen aan de stokoude ventôsewet zijn echter noemenswaardig en om die reden zal onze fractie het ontwerp toch goedkeuren. (*Applaus.*)

De voorzitter. — Het woord is aan minister Van Parys.

De heer Van Parys, minister van Justitie. — Mijnheer de voorzitter, uit het uitstekend verslag van de heren Vandenberghe en Goris is duidelijk gebleken op welke wijze de wetsontwerpen in de commissie voor de Justitie werden besproken. Er kwamen verschillende discussiepunten aan bod waarop ik niet wil terugkomen.

Één vraag bleef onbeantwoord, namelijk de vraag van de CVP-Senaatsfractie in verband met de mogelijkheden tot associatie. Artikel 50, paragraaf 1°, stelt als principe voorop dat de uitoefening van het notarisberoep, alleen of in associatie, toegelaten is binnen een professionele vennootschap. In punt *b*) worden de mogelijkheden opgesomd voor de associatie van een dergelijke professionele notarisvennootschap.

Ten eerste is een associatie mogelijk met titularissen met standplaats in hetzelfde gerechtelijk arrondissement. Een associatie over de grenzen van de arrondissementen heen zou tot een scheefgroei kunnen leiden ten koste van economisch zwakkere gebieden.

Een tweede mogelijkheid is een associatie met kandidaat-notarissen die zijn opgenomen op het tableau van een kamer van notarissen. Punt *c*) voegt de beperking in dat het doel van de professionele vennootschap enkel het beoefenen van het notarisambt kan zijn en dat het vermogen van de vennootschap beperkt moet blijven tot het strikt noodzakelijke. In paragraaf 2 van artikel 50 wordt vastgesteld dat de uitoefening van het notarisambt enkel mogelijk is binnen een professionele vennootschap en niet binnen een interprofessionele vennootschap.

Ik verheug er mij over dat de discussie in de commissie voor de Justitie bijzonder vruchtbaar is geweest. We zijn erin geslaagd een unieke combinatie tot stand te brengen tussen enerzijds de beoefe-

ning van het openbaar ambt en anderzijds de beoefening van een vrij beroep. Deze combinatie is essentieel in het kader van de dienstverlening aan de bevolking. De kwaliteit van de dienstverlening wordt immers het best gegarandeerd door een combinatie van de notaris-ambtenaar en de notaris als beoefenaar van een vrij beroep met zijn specifieke verantwoordelijkheid en beschikbaarheid. De kloof tussen de burger en de overheid wordt hier overbrugd. Het ambt van notaris speelt een belangrijke rol in cruciale momenten in het leven van de burger, bijvoorbeeld bij een huwelijk, een huwelijkscontract, de aankoop van de gezinswoning, hypothecaire leningen en testamenten. De notaris doet aan preventieve justitie waardoor heel wat geschillen kunnen worden voorkomen. Hij draagt zo bij tot een verlichting van de belasting van het gerecht.

De belangrijke uitgangspunten van de wetsontwerpen kwamen uitvoerig aan bod. Vooral de objectivering van de aanstellingen met de invoering van de criteria bekwaamheid en geschiktheid, kreeg de bijzondere aandacht. Daarbij werd vastgesteld dat niet enkel de juridisch-technische kennis van belang is, maar ook de sociale vaardigheid om met mensen om te gaan.

Het belangrijkste element is echter dat kandidaat-notarissen nu eindelijk de mogelijkheid krijgen te associëren. We kennen allemaal de huidige situatie van jonge kandidaat-notarissen die zich vaak kandidaat stellen zonder enig perspectief op benoeming. Hun kansen worden nu aanzienlijk groter. Omdat ze de mogelijkheid krijgen zich te associëren, krijgen jonge bekwame juristen een reële kans op het ambt van notaris. Dit is overigens ook een element van arbeidsherverdeling. Notarissen-titularis kunnen een deel van hun werk aan kandidaat-notarissen doorgeven en op die manier leveren we misschien ook een bijdrage tot een beter gezinsleven. Dit laatste aspect mag ook wel eens worden benadrukt.

Een laatste belangrijk element van de hervorming waarop ik even de aandacht wil vestigen, maar dat tijdens de bespreking vandaag nauwelijks aan bod is gekomen, is de hervorming van het tuchtsysteem. Tijdens deze legislatuur werd het tuchtsysteem van de politie hervormd. Gisteren werd in de Kamer de hervorming van het tuchtrecht voor magistraten besproken. Ik hoop dat dit project nog tijdens deze legislatuur kan worden afgerond en dat het ontwerp na de paasvakantie in de commissie voor de Justitie en in de plenaire vergadering van de Senaat wordt goedgekeurd. Er zal dan efficiënt kunnen worden opgetreden. In het verleden hebben we vaak moeten vaststellen dat we daartoe vaak niet in staat waren, waardoor veel nadeel werd berokkend aan degenen die het ambt behoorlijk uitoefenen.

Enfin, je me réjouis que les membres de la commission de la Justice et les membres du gouvernement aient travaillé dans un excellent esprit de collaboration. Cela nous a permis d'aboutir à un texte qui modernise le notariat et prépare cette profession aux prochaines années. Selon moi, ce projet était tout à fait nécessaire. Je suis également d'avis qu'une telle collaboration entre le Parlement et le gouvernement est la garantie d'une législation de qualité.

Je remercie tous ceux qui ont participé à ces travaux et j'espère que nous ferons en sorte que ce projet aboutisse au cours de la présente législature, car tel est notre devoir. (*Applaudissements.*)

M. le président. — Plus personne ne demandant la parole, la discussion générale est close et nous passons à l'examen des articles du projet de loi soumis à la procédure d'évocation et auxquels des amendements ont été déposés.

Daar niemand meer het woord vraagt, is de algemene bespreking gesloten en gaan we over tot de bespreking van de artikelen van het wetsontwerp dat aan de evocatieprocedure is onderworpen en waarop amendementen werden ingediend.

L'article 19 est ainsi libellé :

Art. 19. L'article 35 de la même loi, modifié par la loi du 9 avril 1980, est remplacé par la disposition suivante :

« Art. 35. § 1er. Chaque année, le Roi nomme un certain nombre de candidats-notaires.

§ 2. Après avoir recueilli l'avis de chaque commission de nomination pour le notariat, le Roi arrête chaque année le nombre, par rôle linguistique, de candidats-notaires à nommer. Ce nombre est fixé par le Roi en fonction du nombre des notaires-titulaires à nommer, du nombre des notaires suppléants désignés, du nombre de lauréats des sessions précédentes qui ne sont pas encore associés ou nommés ainsi qu'en fonction du besoin en associés. Le nombre total ne peut excéder 60. Le rôle linguistique est déterminé par la langue du diplôme de licencié en notariat.

L'arrêté royal visé à l'alinéa premier ainsi qu'un appel aux candidats sont publiés chaque année au *Moniteur belge*.

§ 3. Pour pouvoir être nommé candidat-notaire, l'intéressé doit :

- 1° être Belge et jouir des droits civils et politiques;
- 2° être porteur du certificat de stage prévu à l'article 36, § 4;
- 3° figurer à la liste définitive visée à l'article 39, § 5, quatrième alinéa.

§ 4. Pour pouvoir exercer la fonction de notaire, le candidat-notaire doit, soit être nommé notaire titulaire conformément à l'article 45, soit s'associer avec un notaire titulaire conformément à l'article 52, § 2.»

Art. 19. Artikel 35 van dezelfde wet, gewijzigd door de wet van 9 april 1980, wordt vervangen door de volgende bepaling :

«Art. 35. § 1. Ieder jaar benoemt de Koning een bepaald aantal kandidaat-notarissen.

§ 2. Na het advies van elke benoemingscommissie voor het notariaat ingewonnen te hebben, stelt de Koning ieder jaar het aantal te benoemen kandidaat-notarissen, per taalrol, vast. Dit aantal wordt vastgesteld door de Koning op basis van het aantal te benoemen notarissen-titularis, van het aantal aangewezen plaatsvervangende notarissen, van het aantal laureaten van vroegere sessies die nog niet geassocieerd of niet benoemd zijn en in functie van de behoefte aan geassocieerden. Het totale aantal mag niet hoger zijn dan 60. De taalrol wordt bepaald door de taal van het diploma van licentiaat in het notariaat.

Het koninklijk besluit bedoeld in het eerste lid wordt jaarlijks in het *Belgisch Staatsblad* bekendgemaakt samen met een oproep tot kandidaatstelling.

§ 3. Om tot kandidaat-notaris te worden benoemd, moet de betrokkene :

- 1° Belg zijn en in het genot van de burgerlijke en politieke rechten;
- 2° houder zijn van het stagecertificaat, bedoeld in artikel 36, § 4;
- 3° voorkomen op de definitieve lijst, bedoeld in artikel 39, § 5, vierde lid.

§ 4. Om het notarisambt te kunnen uitoefenen moet de kandidaat-notaris, hetzij benoemd worden tot notaris-titularis overeenkomstig artikel 45, hetzij zich associëren met een notaris-titularis overeenkomstig artikel 52, § 2.»

MM. Desmedt et Goris présentent l'amendement que voici :

«Remplacer le § 2 de l'article 35 proposé par ce qui suit :

«§ 2. Après avoir recueilli l'avis de chaque commission de nomination pour le notariat, le Roi arrête chaque année le nombre, par rôle linguistique, de candidats-notaires à nommer. Ce nombre est fixé par arrêté royal délibéré en Conseil des ministres en fonction du nombre des notaires titulaires à nommer, du nombre des notaires suppléants désignés ainsi qu'en fonction du besoin des associés. Le rôle linguistique est déterminé par la langue du diplôme.

L'arrêté royal visé à l'alinéa 1er ainsi qu'un appel aux candidats sont publiés chaque année au *Moniteur belge*. »

«Paragraaf 2 van het voorgestelde artikel 35 vervangen als volgt :

«§ 2. Na het advies van elke benoemingscommissie voor het notariaat ingewonnen te hebben, stelt de Koning ieder jaar het aantal te benoemen kandidaat-notarissen, per taalrol, vast. Dit

aantal wordt vastgesteld bij in Ministerraad overlegd koninklijk besluit op basis van het aantal te benoemen notarissen-titularis, op basis van het aantal aangewezen plaatsvervangende notarissen en op basis van de behoefte aan geassocieerden. De taalrol wordt bepaald door de taal van het diploma.

Het koninklijk besluit bedoeld in het eerste lid wordt jaarlijks in het *Belgisch Staatsblad* bekendgemaakt samen met een oproep tot kandidaatstelling. »

M. Desmedt et consorts présentent un premier amendement subsidiaire à l'amendement n° 36 que voici :

«Remplacer le § 2 de l'article 35 proposé par ce qui suit :

«§ 2. Après avoir recueilli l'avis de chaque commission de nomination pour le notariat, le Roi arrête chaque année le nombre, par rôle linguistique, de candidats-notaires à nommer. Ce nombre est fixé par le Roi en fonction du nombre des notaires titulaires à nommer, du nombre des notaires suppléants désignés ainsi qu'en fonction du besoin des associés. Le nombre total ne peut excéder 150. Le rôle linguistique est déterminé par la langue du diplôme.

L'arrêté royal visé à l'alinéa 1er ainsi qu'un appel aux candidats sont publiés chaque année au *Moniteur belge*. »

«Paragraaf 2 van het voorgestelde artikel 35 vervangen als volgt :

«§ 2. Na het advies van elke benoemingscommissie voor het notariaat ingewonnen te hebben, stelt de Koning ieder jaar het aantal te benoemen kandidaat-notarissen, per taalrol, vast. Dit aantal wordt vastgesteld door de Koning op basis van het aantal te benoemen notarissen-titularis, op basis van het aantal aangewezen plaatsvervangende notarissen en op basis van de behoefte aan geassocieerden. Het totale aantal mag niet hoger zijn dan 150. De taalrol wordt bepaald door de taal van het diploma.

Het koninklijk besluit bedoeld in het eerste lid wordt jaarlijks in het *Belgisch Staatsblad* bekendgemaakt samen met een oproep tot kandidaatstelling. »

M. Desmedt et consorts présentent un deuxième amendement subsidiaire à l'amendement n° 36 que voici :

«Remplacer le § 2 de l'article 35 proposé par ce qui suit :

«§ 2. Après avoir recueilli l'avis de chaque commission de nomination pour le notariat, le Roi arrête chaque année le nombre, par rôle linguistique, de candidats-notaires à nommer. Ce nombre est fixé par le Roi en fonction du nombre des notaires titulaires à nommer, du nombre des notaires suppléants désignés ainsi qu'en fonction du besoin des associés. Le nombre total ne peut excéder 120. Le rôle linguistique est déterminé par la langue du diplôme.

L'arrêté royal visé à l'alinéa 1er ainsi qu'un appel aux candidats sont publiés chaque année au *Moniteur belge*. »

«Paragraaf 2 van het voorgestelde artikel 35 vervangen als volgt :

«§ 2. Na het advies van elke benoemingscommissie voor het notariaat ingewonnen te hebben, stelt de Koning ieder jaar het aantal te benoemen kandidaat-notarissen, per taalrol, vast. Dit aantal wordt vastgesteld door de Koning op basis van het aantal te benoemen notarissen-titularis, op basis van het aantal aangewezen plaatsvervangende notarissen en op basis van de behoefte aan geassocieerden. Het totale aantal mag niet hoger zijn dan 120. De taalrol wordt bepaald door de taal van het diploma.

Het koninklijk besluit bedoeld in het eerste lid wordt jaarlijks in het *Belgisch Staatsblad* bekendgemaakt samen met een oproep tot kandidaatstelling. »

M. Desmedt et consorts présentent un troisième amendement subsidiaire à l'amendement n° 36 que voici :

«Remplacer le § 2 de l'article 35 proposé par ce qui suit :

«§ 2. Après avoir recueilli l'avis de chaque commission de nomination pour le notariat, le Roi arrête chaque année le nombre, par rôle linguistique, de candidats-notaires à nommer. Ce nombre est fixé par le Roi en fonction du nombre des notaires

titulaires à nommer, du nombre des notaires suppléants désignés ainsi qu'en fonction du besoin des associés. Le nombre total ne peut excéder 80. Le rôle linguistique est déterminé par la langue du diplôme.

L'arrêté royal visé à l'alinéa 1er ainsi qu'un appel aux candidats sont publiés chaque année au Moniteur belge.»

«Paragraaf 2 van het voorgestelde artikel 35 vervangen als volgt:

«§ 2. Na het advies van elke benoemingscommissie voor het notariaat ingewonnen te hebben, stelt de Koning ieder jaar het aantal te benoemen kandidaat-notarissen, per taalrol, vast. Dit aantal wordt vastgesteld door de Koning op basis van het aantal te benoemen notarissen-titularis, op basis van het aantal aangewezen plaatsvervangende notarissen en op basis van de behoefte aan geassocieerden. Het totale aantal mag niet hoger zijn dan 80. De taalrol wordt bepaald door de taal van het diploma.

Het koninklijk besluit bedoeld in het eerste lid wordt jaarlijks in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt samen met een oproep tot kandidaatstelling.»

Le vote sur les amendements est réservé.

De stemming over de amendementen wordt aangehouden.

L'article 21 est ainsi libellé:

Art. 21. L'article 36 de la même loi, remplacé par la loi du 16 avril 1927, est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 36. § 1er. Pour obtenir un certificat de stage, l'intéressé doit accomplir à titre d'activité principale un stage d'au moins trois années entières dans une ou plusieurs études notariales. Le stage ne peut être interrompu que pour une durée maximale d'un an.

Sans préjudice des dispositions de l'alinéa qui précède, le stage peut également être accompli pour une durée maximale d'une année:

- 1° dans une ou plusieurs études notariales situées à l'étranger;
- 2° dans un bureau de l'enregistrement en Belgique;
- 3° dans une conservation des hypothèques en Belgique;
- 4° en qualité d'assistant auprès d'une faculté de droit d'une université;
- 5° au barreau.

§ 2. Le temps de stage ne commence à compter qu'à partir du moment où l'intéressé a obtenu le diplôme de licencié en notariat.

La Chambre nationale des notaires peut accorder une dérogation en ce qui concerne le début de la période de stage, si l'intéressé a exercé pendant cinq ans au moins, à titre d'activité professionnelle principale, une fonction juridique dans une ou plusieurs études notariales.

§ 3. Le service militaire et le service civil en tenant lieu ne sont pas une cause d'interruption, mais seulement de suspension du stage.

Le stage peut également être suspendu pour une durée qui ne peut excéder une année moyennant autorisation de la Chambre nationale des notaires.

§ 4. La justification du temps de stage résulte des attestations établies par le(s) maître(s) de stage.

Ces attestations sont établies en deux exemplaires. Un exemplaire est remis au stagiaire avec accusé de réception. Le deuxième est transmis à la Chambre nationale des notaires.

Après réception des attestations de stage et vérification de leur conformité aux conditions fixées par cet article, la Chambre nationale des notaires délivre un certificat de stage au stagiaire.»

Art. 21. Artikel 36 van dezelfde wet, vervangen bij de wet van 16 april 1927, wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 36. § 1. Om een stagecertificaat te verkrijgen, moet de betrokkene als voornaamste activiteit een stage van ten minste drie volle jaren verrichten in één of meer notariskantoren. De stage kan maximaal voor de duur van één jaar onderbroken worden.

Onverminderd het bepaalde in het vorige lid mag voor een maximale duur van één jaar de stage ook worden verricht:

1° in één of meer notariskantoren in het buitenland;

2° in een Belgisch registratiekantoor;

3° in een Belgisch hypotheekkantoor;

4° als assistent aan de faculteit voor rechtsgeleerdheid van een universiteit;

5° bij de balie.

§ 2. De stage kan pas ingaan nadat de betrokkene het diploma van licentiaat in het notariaat heeft behaald.

De Nationale Kamer van notarissen kan een afwijking aangaande de aanvangsdatum van de stageperiode toestaan indien de betrokkene gedurende minstens vijf jaar als voornaamste beroepsactiviteit een juridische functie in één of meer notariskantoren heeft uitgeoefend.

§ 3. De militaire dienst of de vervangende burgerdienst gelden niet als onderbreking, maar slechts als schorsing van de stage.

De stage mag ook worden geschorst voor een maximale duur van één jaar mits toestemming van de Nationale Kamer van notarissen.

§ 4. De duur van de stage moet blijken uit de attesten opgesteld door de stagemester(s).

Deze attesten worden in tweevoud opgemaakt. Een exemplaar wordt aan de stagiair tegen ontvangstbewijs afgegeven. Het tweede wordt aan de Nationale Kamer van notarissen overgezonden.

Na ontvangst van de stageattesten en controle van hun overeenstemming met de in dit artikel vermelde voorwaarden reikt de Nationale Kamer van notarissen aan de stagiair een stagecertificaat uit.»

De heer Raes stelt volgend amendement voor:

«In het voorgestelde artikel 36, §§ 2, 3 en 4 de woorden «Nationale Kamer», vervangen door telkens «Vlaamse of Waalse Kamer.»

«Aux §§ 2, 3 et 4 de l'article 36 proposé, remplacer les mots «la Chambre nationale», par les mots «la Chambre wallonne ou la Chambre flamande.»

Het woord is aan de heer Raes.

De heer Raes (Vl. Bl.). — Mijnheer de voorzitter, ik heb mijn amendement al toegelicht tijdens mijn uiteenzetting.

De voorzitter. — De heer Loones stelt volgend amendement voor:

«In de §§ 2 tot 4 van het voorgestelde artikel 36, het woord «Nationale» telkens vervangen door de woorden «Vlaamse of Waalse.»

«Aux §§ 2 à 4 de l'article 36 proposé, remplacer partout les mots «la Chambre nationale» par les mots «la Chambre wallonne ou la Chambre flamande.»

Le vote sur les amendements est réservé.

De stemming over de amendementen wordt aangehouden.

L'article 22 est ainsi libellé:

Art. 22. Les articles 37 à 41 de la même loi, abrogés par la loi du 16 avril 1927, sont rétablis dans la rédaction suivante:

«Art. 37. § 1er. Les stagiaires et les détenteurs d'un certificat de stage qui exercent à titre d'activité professionnelle principale une fonction juridique dans une étude notariale ou dans un organisme notarial, sont évalués tous les trois ans par une commission d'évaluation de la compagnie des notaires où ils exercent leur activité professionnelle. Une première évaluation s'effectue après une année de stage. Les personnes concernées peuvent également demander une évaluation chaque fois qu'il est mis fin au stage ou à l'activité professionnelle dans une étude notariale ou dans un

organisme notarial. Toutefois le détenteur d'un certificat de stage qui en exprime le souhait, ne doit plus être soumis à une évaluation.

L'évaluation est effectuée sur la base des critères suivants :

- 1° la capacité;
- 2° l'aptitude à la fonction.

Le Roi fixe des normes uniformes auxquelles les évaluations doivent répondre.

§ 2. Il est institué au moins deux commissions d'évaluation au sein de chaque compagnie des notaires. Ces commissions se composent de trois membres, désignés pour un délai de trois ans renouvelable une seule fois, à savoir :

- un notaire titulaire ou notaire associé élu par la compagnie. Si la compagnie compte plusieurs arrondissements judiciaires, un deuxième notaire issu d'un arrondissement déterminé ne peut être élu membre à moins que tous les arrondissements comptent déjà un membre au sein d'une commission d'évaluation;
- un notaire honoraire désigné par la compagnie;
- un membre externe désigné par le ministre de la Justice pour sa compétence, sur présentation de la commission de nomination compétente.

Chaque compagnie est chargée d'assurer le secrétariat des commissions d'évaluation. Les membres des commissions d'évaluation perçoivent une indemnité dont le montant est fixé par le Roi.

La commission d'évaluation s'abstient d'évaluer une personne si un de ses membres a un intérêt personnel ou direct, ou :

- 1° si un membre se trouve par rapport à la personne évaluée dans un lien de parenté visé à l'article 8;
- 2° si un membre a ou a eu la qualité d'employeur de l'intéressé, ou s'il exerce ou a exercé une autorité sur celui-ci sur le plan professionnel.

Dans ces cas, l'intéressé est évalué par une autre commission d'évaluation.

§ 3. La commission d'évaluation procède à l'évaluation après avoir entendu le maître de stage ou l'employeur ainsi que la personne évaluée. Le rapport de la commission d'évaluation est rédigé après consensus de ses membres. À défaut de consensus, les différents avis sont mentionnés dans le rapport. Le rapport d'évaluation est transmis à la personne évaluée ainsi qu'à la chambre des notaires.

§ 4. Au cas où l'intéressé a des observations à formuler, il doit les transmettre, à peine de déchéance, dans un délai d'un mois à dater de la réception du rapport d'évaluation, par lettre recommandée à la poste, à la commission d'évaluation concernée.

§ 5. Un exemplaire du rapport d'évaluation est transmis, le cas échéant accompagné des observations, par la commission d'évaluation à la chambre des notaires qui le tient à la disposition du comité d'avis.

§ 6. Lorsque l'intéressé rejoint une étude notariale ou un organisme notarial situé dans une autre province, son dossier d'évaluation est transmis à la chambre des notaires de cette province.

§ 7. Les membres des commissions d'évaluation concernées, des chambres des notaires et leurs préposés, qui ont pris connaissance du contenu du dossier, sont tenus au secret. L'article 458 du Code pénal leur est applicable.

Art. 38. § 1er. Il est institué une commission de nomination de langue néerlandaise et une commission de nomination de langue française pour le notariat.

§ 2. Chaque commission compte huit membres effectifs et huit membres suppléants, tous de nationalité belge.

La commission de nomination de langue néerlandaise est compétente pour :

1° le classement des candidats les plus aptes à une nomination de candidat-notaire, dont la langue du diplôme de licencié en notariat est le néerlandais;

2° le classement des candidats à une nomination de notaire titulaire dont la résidence est située dans les provinces d'Anvers, de Limbourg, de Flandre occidentale, de Flandre orientale et de Brabant flamand;

3° les plaintes de particuliers concernant les études notariales situées dans les arrondissements judiciaires, visés au 2°.

La commission de nomination de langue française est compétente pour :

1° le classement des candidats les plus aptes à une nomination de candidat-notaire, dont la langue du diplôme de licencié en notariat est le français;

2° le classement des candidats à une nomination de notaire titulaire dont la résidence est située dans les arrondissements judiciaires qui font partie des provinces de Hainaut, de Liège, de Luxembourg et de Namur et du Brabant wallon;

3° les plaintes de particuliers concernant les études notariales situées dans les arrondissements judiciaires visés au 2°.

§ 3. La commission de nomination de langue néerlandaise et la commission de nomination de langue française forment ensemble les commissions de nomination réunies.

Les commissions de nomination réunies sont compétentes pour :

1° le classement des candidats à une nomination de notaire titulaire dont la résidence est située dans un des cantons des justices de paix bilingues de l'arrondissement judiciaire de Bruxelles, visés à l'article 43, § 12, alinéa 2, de la loi du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire;

2° les plaintes de particuliers concernant les études notariales situées dans les cantons des justices de paix visés au 1°;

3° l'établissement du programme du concours, visé à l'article 39, § 2;

4° formuler des avis et des propositions concernant le fonctionnement général du notariat.

§ 4. Chaque commission de nomination est composée comme suit :

1° trois notaires issus de trois compagnies différentes dont un est nommé depuis moins de cinq ans;

2° un notaire associé non titulaire;

3° un magistrat en fonction choisi parmi les magistrats du siège des cours et tribunaux et les magistrats du ministère public;

4° un chargé de cours ou un professeur de droit d'une faculté de droit d'une université belge qui n'est pas notaire, candidat-notaire ou notaire associé;

5° deux membres externes ayant une expérience professionnelle utile pour la mission.

Il est désigné pour chaque membre un suppléant qui répond aux mêmes conditions.

§ 5. Pendant la durée de leur mandat, les candidats à un mandat au sein de la commission de nomination ne peuvent être atteints par la limite d'âge fixée pour l'exercice de la fonction de notaire.

Les membres effectifs, notaires, des commissions de nomination et leurs suppléants sont désignés par les membres de l'assemblée générale de la Chambre nationale des notaires qui appartiennent respectivement au rôle linguistique néerlandais ou français.

Chaque membre est désigné pour faire partie de l'une ou de l'autre commission de nomination, selon son rôle linguistique. Le rôle linguistique est déterminé pour les notaires par la langue de leur diplôme de licencié en notariat; pour les chargés de cours et les professeurs, par la langue de leur diplôme de licencié ou de docteur en droit. Au moins un membre de la commission de nomination de langue française ou un suppléant doit justifier de la connaissance de l'allemand, conformément aux articles 43, § 13, alinéa 2, et 43quinquies de la loi du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire.

§ 6. Un mandat au sein d'une commission de nomination est incompatible avec :

1° un mandat dans la Chambre nationale des notaires, dans une chambre des notaires, dans une commission d'évaluation visée à l'article 37 ou dans un comité d'avis visé à l'article 38*bis*;

2° la qualité de procureur du Roi;

3° un mandat au Conseil supérieur de la Justice ou au Conseil consultatif de la magistrature;

4° un mandat politique conféré par élection.

Le mandat expire de plein droit:

1° au cas où survient une incompatibilité visée à l'alinéa premier;

2° lorsqu'un membre perd la qualité requise pour siéger dans une commission de nomination;

3° lorsqu'un membre se porte candidat pour une nomination de notaire ou de candidat-notaire.

§ 7. Les membres d'une commission de nomination siègent pour une durée de quatre ans; un membre sortant n'est pas immédiatement rééligible. Nul ne peut exercer plus de deux mandats au sein de la commission de nomination.

Tout membre peut, à sa demande, être déchargé de son mandat par le président de la commission de nomination.

La succession du membre effectif déchargé de son mandat est assurée de plein droit par son suppléant, qui achève le mandat. Le président demande que soit désigné un nouveau suppléant qui achève le mandat du membre suppléant qui, soit est devenu membre effectif, soit a été déchargé de son mandat.

§ 8. Chaque commission de nomination choisit, à la majorité ordinaire, parmi ses membres effectifs, pour une durée de deux ans renouvelable une seule fois, un président et un vice-président qui, le cas échéant, remplace le président, ainsi qu'un secrétaire. Le président et le vice-président ne peuvent être tous deux notaires ou notaires associés.

La présidence des commissions de nomination réunies est exercée pour une durée de deux ans alternativement par les présidents respectifs des commissions de nomination. La première présidence sera confiée au plus âgé des deux.

§ 9. Pour délibérer et prendre des décisions valablement, la majorité des membres de la commission de nomination doit être présente. En cas d'absence ou d'empêchement d'un membre effectif, son suppléant le remplace. Les décisions sont prises à la majorité ordinaire des voix. En cas de parité, la voix du président de la commission de nomination ou du vice-président qui le remplace, est prépondérante.

Pour délibérer et prendre des décisions valablement dans les commissions de nomination réunies, la majorité des membres de chaque commission de nomination doit être présente. La décision est prise à la majorité ordinaire des voix. En cas de parité, la voix du président des commissions de nomination réunies est prépondérante.

§ 10. Il est interdit aux membres d'une commission de nomination de participer à une délibération ou à une décision dans laquelle ils ont intérêt personnel ou direct ou:

1° si un membre se trouve dans un lien de parenté visé à l'article 8 avec un candidat;

2° si un membre a donné un avis sur un candidat pour la nomination dont il s'agit ou s'il a été membre d'une instance appelée à rendre un avis visée à l'article 39, § 3;

3° si un membre a ou a eu la qualité d'employeur d'un candidat ou s'il exerce ou a exercé une autorité sur celui-ci sur le plan professionnel.

§ 11. Les modalités de fonctionnement des commissions de nomination et les jetons de présence des membres sont déterminés par le Roi. Les commissions de nomination peuvent établir un règlement d'ordre intérieur qui doit être approuvé par le Roi.

Art. 38*bis*. Il est institué par province un comité d'avis des notaires, chargé d'émettre des avis destinés aux commissions de nomination.

Pour l'application de la présente loi, le territoire des cantons des justices de paix bilingues de l'arrondissement judiciaire de Bruxelles, visés à l'article 43, § 12, alinéa 2, de la loi du 15 juin 1935 sur l'emploi des langues en matière judiciaire, est considéré comme une onzième province.

Chaque comité d'avis est composé comme suit:

1° de quatre notaires; si la compagnie couvre plusieurs arrondissements judiciaires deux d'entre eux au maximum peuvent être issus d'un même arrondissement;

2° d'un candidat-notaire figurant au tableau.

Les membres notaires sont désignés par les chambres des notaires concernées. Au moins l'un d'eux doit être membre de la chambre.

Deux notaires appartenant au rôle linguistique français et deux notaires appartenant au rôle linguistique néerlandais doivent être membres du comité d'avis de Bruxelles-Capitale.

Les membres candidats-notaires sont désignés par le ministre de la Justice sur présentation par une association représentative des licenciés en notariat. Le Roi décide de la représentativité de cette association notamment en se basant sur le nombre de ses membres.

Le membre candidat notaire du comité d'avis pour Bruxelles-Capitale appartient alternativement au rôle linguistique français et au rôle linguistique néerlandais.

Pour chaque membre, un suppléant est désigné de la même manière.

Les membres d'un comité d'avis siègent pour une durée d'un an; leur mandat est renouvelable au maximum trois fois.

Il est interdit aux membres d'un comité d'avis de participer à une délibération ou à une décision dans laquelle ils ont un intérêt personnel ou direct, ou:

1° si un membre se trouve dans un lien de parenté visé à l'article 8 avec le candidat;

2° si un membre a ou a eu la qualité d'employeur du candidat ou s'il exerce ou a exercé une autorité sur celui-ci sur le plan professionnel.

Le fonctionnement des comités d'avis est déterminé par la Chambre nationale des notaires.

Le Roi fixe des normes uniformes auxquelles doivent répondre les avis qui doivent avoir trait à la capacité et à l'aptitude du candidat.

Art. 39. § 1er. Le porteur d'un certificat de stage visé à l'article 36, § 4, qui souhaite devenir candidat-notaire doit, à peine de déchéance, poser sa candidature par lettre recommandée à la poste adressée au ministre de la Justice dans un délai d'un mois à dater de la publication au *Moniteur belge* de l'arrêté royal visé à l'article 35, § 2, alinéa 2.

Pour être recevable, chaque candidature à une nomination de candidat-notaire doit contenir les annexes déterminées par le Roi.

§ 2. Chaque candidat qui répond aux conditions de l'article 35, § 3, 1° et 2°, est renvoyé selon son rôle linguistique à l'une ou l'autre commission de nomination visée à l'article 38, § 1er.

Chaque commission de nomination doit évaluer la connaissance, la maturité et les aptitudes pratiques des candidats, requises pour l'exercice de la fonction notariale, et classer les candidats les plus aptes en fonction de leurs capacités et de leurs aptitudes. Le classement est établi sur la base d'un concours qui comporte une épreuve écrite et une épreuve orale et sur la base d'un examen des avis. Seuls les candidats ayant obtenu au moins 60 % des points à l'épreuve écrite sont admis à l'épreuve orale. L'épreuve orale a lieu avant que les membres de la commission de nomination aient pu prendre connaissance des avis. Le candidat doit avoir obtenu au moins 50 % des points à l'épreuve orale.

La partie écrite et la partie orale entrent en compte dans une même proportion pour le résultat final du concours.

Le programme des épreuves écrites et orales est établi par les commissions de nomination réunies. Il est approuvé par le ministre de la Justice par arrêté ministériel publié au *Moniteur belge*.

§ 3. Dans les septante-cinq jours à dater de la publication au *Moniteur belge* de l'arrêté royal visé à l'article 35, § 2, alinéa 2, la commission de nomination convoque les candidats admis à l'épreuve orale. Simultanément, la commission de nomination demande au ministre de la Justice de recueillir des avis écrits et motivés au sujet de ces candidats auprès :

1° du procureur du Roi de l'arrondissement dans lequel le candidat est domicilié, en vue de vérifier s'il a encouru des condamnations ou s'il fait l'objet d'une enquête pénale;

2° du comité d'avis des notaires de la province dans laquelle le candidat exerce ou a exercé en dernier lieu son activité professionnelle dans le notariat.

Les instances qui ont été appelées à rendre un avis, doivent transmettre, dans les quarante-cinq jours de la demande, cet avis en double exemplaire, au ministre de la Justice. Le comité d'avis envoie simultanément une copie de son avis, par lettre recommandée à la poste, au candidat concerné.

§ 4. Dans les vingt jours de l'envoi de la copie, le candidat peut transmettre par lettre recommandée à la poste, ses observations concernant cet avis, simultanément à l'instance qui a rendu l'avis et au ministre de la Justice.

§ 5. Dans les soixante jours qui suivent l'appel aux candidats pour l'épreuve orale, la commission de nomination établit un classement provisoire des candidats les plus aptes sur la base des résultats obtenus aux épreuves écrite et orale.

Le ministre de la Justice envoie les avis requis au président de la commission de nomination après que celle-ci lui ait transmis le classement provisoire.

La commission de nomination peut décider de réentendre l'intéressé qui a adressé ses observations, en application du § 4.

Après examen des avis, la commission de nomination établit un classement définitif des candidats et envoie la liste des candidats classés en vue de la nomination au ministre de la Justice ainsi qu'un procès-verbal motivé signé par le président et par le secrétaire de la commission de nomination concernée. La commission de nomination y joint également les dossiers des candidats classés. Le nombre de candidats classés ne peut dépasser le nombre de places de candidats-notaires à pourvoir, tel que repris dans l'arrêté royal qui a été publié au *Moniteur belge*, conformément à l'article 35, § 2, avec l'appel aux candidats pour le concours dont il s'agit.

§ 6. Dans le mois de la transmission de la liste définitive des candidats classés, le Roi nomme ceux-ci candidats-notaires. Ces nominations sont publiées au *Moniteur belge*.

§ 7. L'aspirant qui n'est pas nommé candidat-notaire peut poser à nouveau sa candidature les années suivantes.

§ 8. Chaque candidat peut, sur demande écrite adressée à la commission de nomination, obtenir dans les huit jours copie uniquement de la partie du procès-verbal qui le concerne et de celle qui concerne les candidats nommés.

Art. 40. Les candidats-notaires sont inscrits au tableau visé à l'article 77. Le candidat-notaire qui figure sur ce tableau est soumis à l'autorité des organes professionnels des notaires.

Art. 41. § 1er. Lorsqu'un candidat-notaire n'exerce plus son activité professionnelle principale dans une étude notariale depuis au moins six mois, la chambre des notaires procède à l'omission de son inscription au tableau visé à l'article 77. Le candidat-notaire peut néanmoins, pour des motifs sérieux, demander le maintien de son inscription au tableau. Le candidat-notaire est entendu.

La décision de la chambre des notaires est motivée et notifiée dans le mois au candidat-notaire. Ce dernier peut, dans un délai d'un mois à dater de la notification, introduire un recours contre cette décision auprès de la Chambre nationale des notaires, par lettre recommandée à la poste.

Le comité de direction visé à l'article 92, § 1er, entend le candidat-notaire et rend sa décision dans les deux mois à dater de l'introduction du recours. La décision motivée est notifiée dans le plus bref délai au candidat-notaire et à la chambre concernée.

§ 2. Le candidat-notaire qui a mis fin à son activité professionnelle principale dans une étude notariale peut demander à la chambre des notaires l'omission de son inscription au tableau.

§ 3. Un candidat-notaire qui, en application du § 1er ou du § 2, a été omis du tableau peut à tout moment demander sa réinscription à la chambre des notaires du ressort où il exerce à nouveau son activité professionnelle principale dans une étude notariale. Un recours contre le refus de réinscription peut être introduit auprès de la Chambre nationale des notaires suivant les règles prévues au § 1er.

Art. 22. De artikelen 37 tot 41 van dezelfde wet, opgeheven door de wet van 16 april 1927, worden opnieuw opgenomen in de volgende lezing :

«Art. 37. § 1. De stagiairs en de houders van een stagecertificaat die als voornaamste beroepsactiviteit een juridische functie in een notariskantoor of een notariële instelling uitoefenen, worden om de drie jaar geëvalueerd door een evaluatiecommissie van het genootschap van notarissen waar zij hun beroepsactiviteit uitoefenen. Een eerste evaluatie vindt plaats na één jaar stage. Betrokkenen kunnen tevens een evaluatie vragen telkens wanneer de stage of de beroepsactiviteit in een notariskantoor of een notariële instelling wordt beëindigd. De houder van het stagecertificaat die daartoe de wens uitdrukt, wordt echter niet meer geëvalueerd.

De evaluatie geschiedt op grond van de volgende criteria :

1° de bekwaamheid;

2° de geschiktheid voor het ambt.

De Koning bepaalt uniforme standaarden waaraan de evaluaties moeten voldoen.

§ 2. Binnen elk genootschap van notarissen worden minstens twee evaluatiecommissies ingesteld. Deze commissies bestaan uit drie leden, aangewezen voor een éénmalig hernieuwbare termijn van drie jaar, te weten :

— een notaris-titularis of geassocieerd notaris verkozen door het genootschap. Indien het genootschap meerdere gerechtelijke arrondissementen telt kan geen tweede notaris uit een bepaald arrondissement als lid worden gekozen tenzij alle arrondissementen reeds een lid tellen in een evaluatiecommissie;

— een erenotaris aangewezen door het genootschap;

— een extern lid, vanwege zijn deskundigheid aangewezen door de minister van Justitie op voordracht van de bevoegde benoemingscommissie.

Elk genootschap verzorgt het secretariaat van de evaluatiecommissies. De leden van de evaluatiecommissies ontvangen een vergoeding waarvan het bedrag door de Koning wordt vastgesteld.

De evaluatiecommissie onthoudt zich ervan iemand te evalueren indien één van haar leden een persoonlijk of rechtstreeks belang heeft, of indien :

1° een lid zich ten opzichte van de geëvalueerde in een graad van verwantschap bedoeld in artikel 8, bevindt;

2° een lid werkgever is of is geweest van de betrokkene of gezag over hem uitoefent of heeft uitgeoefend op professioneel vlak.

In die gevallen wordt de betrokkene geëvalueerd door een andere evaluatiecommissie.

§ 3. De evaluatiecommissie gaat over tot de evaluatie na de stagemester of de werkgever en de geëvalueerde gehoord te hebben. Het verslag van de evaluatiecommissie wordt opgesteld bij consensus van de leden. Bij gebreke van een consensus worden de verschillende meningen opgenomen in het verslag. Het evaluatieverslag wordt overgezonden aan de geëvalueerde en aan de kamer van notarissen.

§ 4. Indien de betrokkene opmerkingen heeft, moet hij deze, op straffe van verval, binnen één maand na ontvangst van het evaluatieverslag, bij een ter post aangetekende brief, verzenden aan de betrokken evaluatiecommissie.

§ 5. Een exemplaar van het evaluatieverslag wordt, in voorkomend geval samen met de opmerkingen, door de evaluatiecommissie overgezonden aan de kamer van notarissen die het ter beschikking houdt van het adviescomité.

§ 6. Wanneer de betrokkene een notariskantoor of een notariële instelling gelegen in een andere provincie vervoegt, wordt zijn evaluatiedossier aan de kamer van notarissen van die provincie overgezonden.

§ 7. De leden van de betrokken evaluatiecommissies, van de kamers van notarissen en hun aangestelden die kennis hebben van de inhoud van het dossier, zijn tot geheimhouding verplicht. Artikel 458 van het Strafwetboek is op hen van toepassing.

Art. 38. § 1. Er wordt een Nederlandstalige en een Franstalige benoemingscommissie voor het notariaat opgericht.

§ 2. Elke commissie bestaat uit acht werkende en acht plaatsvervangende leden van Belgische nationaliteit.

De Nederlandstalige benoemingscommissie is bevoegd voor:

1° de rangschikking van de meest geschikte kandidaten voor een benoeming tot kandidaat-notaris, waarvan de taal van het diploma van licentiaat in het notariaat het Nederlands is;

2° de rangschikking van de kandidaten voor een benoeming tot notaris-titularis met standplaats in de provincies Antwerpen, Limburg, Oost-Vlaanderen, West-Vlaanderen en Vlaams-Brabant;

3° de klachten van particulieren met betrekking tot notariskantoren gevestigd in de gerechtelijke arrondissementen, bedoeld onder 2°.

De Franstalige benoemingscommissie is bevoegd voor:

1° de rangschikking van de meest geschikte kandidaten voor een benoeming tot kandidaat-notaris, waarvan de taal van het diploma van licentiaat in het notariaat het Frans is;

2° de rangschikking van de kandidaten voor een benoeming tot notaris-titularis met standplaats in de gerechtelijke arrondissementen die deel uitmaken van de provincies Henegouwen, Luik, Luxemburg, Namen en Waals-Brabant;

3° de klachten van particulieren met betrekking tot notariskantoren gevestigd in de gerechtelijke arrondissementen, bedoeld onder 2°.

§ 3. De Nederlandstalige en Franstalige benoemingscommissie vormen samen de verenigde benoemingscommissies.

De verenigde benoemingscommissies zijn bevoegd:

1° voor de rangschikking van de kandidaten voor een benoeming tot notaris-titularis met standplaats in een van de tweetalige vrederegerechtskantons van het gerechtelijk arrondissement Brussel, bedoeld in artikel 43, § 12, tweede lid, van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken;

2° voor de klachten van particulieren met betrekking tot notariskantoren gevestigd in de vrederegerechtskantons bedoeld onder 1°;

3° voor het opstellen van het programma van de vergelijkende toelatingsproef, bedoeld in artikel 39, § 2;

4° om adviezen en voorstellen te doen over de algemene werking van het notariaat.

§ 4. Elke benoemingscommissie is als volgt samengesteld:

1° drie notarissen, waarvan er één minder dan vijf jaar benoemd is, uit drie verschillende genootschappen;

2° één geassocieerd notaris die geen titularis is;

3° één magistraat in functie gekozen uit de zittende magistraten van de hoven en rechtbanken en de magistraten bij het openbaar ministerie;

4° een docent of een hoogleraar in de rechten aan een faculteit voor rechtsgeleerdheid van een Belgische universiteit, die geen notaris, kandidaat-notaris of geassocieerde notaris is;

5° twee externe leden met een voor de opdracht relevante beroepservaring.

Voor elk lid wordt een plaatsvervanger aangewezen die aan dezelfde voorwaarden voldoet.

§ 5. De kandidaten voor een mandaat in een benoemingscommissie mogen in de loop van hun mandaat de leeftijdsgrenzen voor het uitoefenen van het ambt van notaris niet overschreden hebben.

De werkende leden van de benoemingscommissies die notaris zijn en hun plaatsvervangers worden respectievelijk aangewezen door de leden van de algemene vergadering van de Nationale Kamer van notarissen naargelang zij tot de Nederlandse of de Franse taalrol behoren.

Elk lid wordt volgens zijn taalrol aangewezen voor de ene of de andere benoemingscommissie. De taalrol wordt voor notarissen door de taal van hun diploma van licentiaat in het notariaat bepaald; voor docenten en hoogleraren door die van hun diploma van licentiaat of doctor in de rechten. Ten minste één lid van de Franstalige benoemingscommissie of een plaatsvervanger, moet het bewijs leveren van de kennis van het Duits overeenkomstig het bepaalde in de artikelen 43, § 13, tweede lid, en 43^{quinquies} van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken.

§ 6. Een mandaat in een benoemingscommissie is onverenigbaar met:

1° een mandaat in de Nationale Kamer van notarissen, in een kamer van notarissen, in een evaluatiecommissie bedoeld in artikel 37 of in een adviescomité bedoeld in artikel 38bis;

2° de hoedanigheid van procureur des Konings;

3° een mandaat in de Hoge Raad voor de Justitie of in de Adviesraad van de magistratuur;

4° een bij verkiezing verleend politiek mandaat.

Het mandaat houdt van rechtswege op indien:

1° een onverenigbaarheid ontstaat bedoeld in het eerste lid;

2° een lid de hoedanigheid verliest om zitting te kunnen hebben in een benoemingscommissie;

3° een lid zich kandidaat stelt voor een benoeming tot notaris of kandidaat-notaris.

§ 7. De leden van een benoemingscommissie hebben zitting voor een termijn van vier jaar; een uittreidend lid is niet onmiddellijk herkiesbaar. Niemand mag echter gedurende meer dan twee termijnen deel uitmaken van de benoemingscommissie.

Elk lid kan op zijn verzoek van zijn mandaat worden ontheven door de voorzitter van de benoemingscommissie.

Het werkend lid dat van zijn mandaat wordt ontheven, wordt van rechtswege opgevolgd door zijn plaatsvervanger, die het mandaat uitdient. De voorzitter verzoekt om de aanwijzing van een nieuwe plaatsvervanger die het mandaat uitdient van het plaatsvervangend lid, dat hetzij werkend lid geworden is, hetzij van zijn mandaat werd ontheven.

§ 8. Elke benoemingscommissie kiest uit haar werkende leden, bij gewone meerderheid, voor een éénmalige hernieuwbare termijn van twee jaar, een voorzitter en een vice-voorzitter die in voorkomend geval de voorzitter vervangt, alsmede een secretaris. De voorzitter en de vice-voorzitter mogen niet beiden notaris of geassocieerd notaris zijn.

Het voorzitterschap van de verenigde benoemingscommissies wordt beurtelings bekleed voor een termijn van twee jaar door de respectieve voorzitters van de benoemingscommissies. Het eerste voorzitterschap zal worden toevertrouwd aan de oudste van beide.

§ 9. Om geldig te kunnen beraadslagen en beslissen, moet de meerderheid van de leden van de benoemingscommissie aanwezig zijn. In geval van afwezigheid of verhindering van een werkend lid, treedt zijn plaatsvervanger op. De beslissingen worden bij gewone meerderheid van stemmen genomen. Bij staking van stemmen is de stem van de voorzitter van de benoemingscommissie, of van de vice-voorzitter die hem vervangt, doorslaggevend.

Om geldig te kunnen beraadslagen en beslissen, moet bij de verenigde benoemingscommissies een meerderheid van de leden van elke benoemingscommissie aanwezig zijn. De beslissing wordt genomen bij gewone meerderheid van stemmen. Bij staking van stemmen is de stem van de voorzitter van de verenigde benoemingscommissies doorslaggevend.

§ 10. Het is de leden van een benoemingscommissie verboden deel te nemen aan een beraadslaging of een beslissing waarbij zij een persoonlijk of rechtstreeks belang hebben of indien:

1° een lid zich ten overstaan van een kandidaat in een graad van verwantschap bedoeld in artikel 8, bevindt;

2° een lid betreffende een kandidaat een advies heeft verleend voor de benoeming waarover het gaat of lid is geweest van een adviesverlenende instantie als bedoeld in artikel 39, § 3;

3° een lid werkgever is of was van een kandidaat of gezag over hem uitoefent of heeft uitgeoefend op professioneel vlak.

§ 11. De nadere regels voor de werking van de benoemingscommissies en het presentiegeld van de leden worden bepaald door de Koning. De benoemingscommissies kunnen een huishoudelijk reglement opstellen dat dient goedgekeurd te worden door de Koning.

Art. 38bis. Er bestaat één adviescomité van notarissen per provincie, dat belast is met het uitbrengen van adviezen ten behoeve van de benoemingscommissies.

Voor de toepassing van deze wet wordt het grondgebied van de tweetalige vredegerichtskantons van het gerechtelijk arrondissement Brussel, bedoeld in artikel 43, § 12, tweede lid, van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, beschouwd als een elfde provincie.

Elk adviescomité is als volgt samengesteld:

1° vier notarissen waarbij, indien het genootschap meerdere gerechtelijke arrondissementen omvat, uit één arrondissement hoogstens twee leden kunnen afkomstig zijn;

2° één kandidaat-notaris ingeschreven op het tableau.

De leden notarissen worden aangewezen door de betrokken kamers van notarissen. Minstens één van hen moet lid zijn van de kamer.

Van het adviescomité voor Brussel-Hoofdstad dienen twee notarissen behorend tot de Franse en twee behorend tot de Nederlandse taalrol deel uit te maken.

De leden kandidaat-notarissen worden aangewezen door de minister van Justitie op voordracht van een representatieve vereniging van licentiaten in het notariaat. Over de representativiteit van deze vereniging wordt door de Koning beslist ondermeer op basis van het aantal leden ervan.

Het lid kandidaat-notaris van het adviescomité voor Brussel-Hoofdstad behoort afwisselend tot de Nederlandse en tot de Franse taalrol.

Voor elk lid wordt op dezelfde wijze een plaatsvervanger aangewezen.

De leden van een adviescomité hebben zitting voor een termijn van één jaar en hun mandaat is maximaal drie maal hernieuwbaar.

Het is de leden van een adviescomité verboden deel te nemen aan een beraadslaging of een beslissing waarbij zij een persoonlijk of rechtstreeks belang hebben of indien:

1° een lid zich ten opzichte van de kandidaat in een graad van verwantschap bedoeld in artikel 8, bevindt;

2° een lid werkgever is of is geweest van de kandidaat of gezag over hem uitoefent of heeft uitgeoefend op professioneel vlak.

De werking van de adviescomités wordt bepaald door de Nationale Kamer van notarissen.

De Koning bepaalt uniforme standaarden waaraan de adviezen die betrekking moeten hebben op de bekwaamheid en geschiktheid van de kandidaat, moeten voldoen.

Art. 39. § 1. De houder van een stagecertificaat bedoeld in artikel 36, § 4, die kandidaat-notaris wil worden, moet, op straffe van verval, zijn kandidatuur bij een ter post aangetekende brief bij de minister van Justitie indienen binnen een termijn van één maand na de bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad* van het koninklijk besluit bedoeld in artikel 35, § 2, tweede lid.

Om ontvankelijk te zijn, moet iedere kandidaatstelling voor een benoeming tot kandidaat-notaris de door de Koning bepaalde bijlagen bevatten.

§ 2. Elke kandidaat die aan de voorwaarden van artikel 35, § 3, 1° en 2°, voldoet, wordt volgens zijn taalrol verwezen naar de ene of de andere benoemingscommissie bedoeld in artikel 38, § 1.

Elke benoemingscommissie moet de voor de uitoefening van het notarisambt noodzakelijke kennis, maturiteit en praktische bekwaamheden van de kandidaten beoordelen en de meest geschikte kandidaten rangschikken op basis van hun bekwaamheid en geschiktheid. De rangschikking wordt opgemaakt op grond van een vergelijkend examen dat bestaat uit een schriftelijk en een mondeling gedeelte en op grond van een onderzoek van de adviezen. Tot het mondeling gedeelte worden slechts die kandidaten toegelaten die op het schriftelijk gedeelte minstens 60 % van de punten hebben behaald. Het mondeling gedeelte wordt afgenomen vooraleer de leden van de benoemingscommissie kennis kunnen nemen van de adviezen. Op het mondeling gedeelte moet de kandidaat minstens 50 % van de punten hebben behaald.

Het schriftelijk en het mondeling gedeelte tellen in gelijke mate mee voor de berekening van de einduitslag van het vergelijkend examen.

Het programma van het schriftelijk en mondeling gedeelte wordt opgesteld door de verenigde benoemingscommissies. Het programma wordt bij ministerieel besluit door de minister van Justitie goedgekeurd en in het *Belgisch Staatsblad* bekendgemaakt.

§ 3. Binnen vijfenzeventig dagen na de bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad* van het koninklijk besluit bedoeld in artikel 35, § 2, tweede lid, nodigt de benoemingscommissie de kandidaten die toegelaten worden tot het mondeling gedeelte uit. Tenzelfder tijd verzoekt de benoemingscommissie de minister van Justitie om schriftelijke en gemotiveerde adviezen over deze kandidaten in te winnen bij:

1° de procureur des Konings van het arrondissement waar de kandidaat zijn woonplaats heeft met betrekking tot de vraag of de kandidaat veroordelingen heeft opgelopen en of er een strafonderzoek hangende is;

2° het adviescomité van notarissen van de provincie waar de kandidaat zijn beroepsactiviteit in het notariaat uitoefent of het laatst heeft uitgeoefend.

Deze adviezen dienen binnen vijfenveertig dagen na het verzoek door de adviesverlenende instanties in tweevoud te worden overgezonden aan de minister van Justitie. Het adviescomité zendt gelijktijdig een afschrift van zijn advies bij een ter post aangetekende brief aan de betrokken kandidaat.

§ 4. De kandidaat kan binnen twintig dagen na de verzending van het afschrift, zijn opmerkingen over dat advies bij een ter post aangetekende brief gelijktijdig aan de adviesverlenende instantie en aan de minister van Justitie verzenden.

§ 5. De benoemingscommissie maakt binnen zestig dagen na de oproep tot de kandidaten voor het mondeling gedeelte een voorlopige rangschikking op van de meest geschikte kandidaten op basis van de resultaten van het schriftelijke en mondelinge gedeelte.

De minister van Justitie zendt de gevraagde adviezen over aan de voorzitter van de benoemingscommissie nadat deze laatste hem de voorlopige rangschikking heeft overgezonden.

De benoemingscommissie kan beslissen om de betrokkene die opmerkingen heeft overgezonden, nogmaals te horen in toepassing van § 4.

Na het onderzoek van de adviezen gaat de benoemingscommissie over tot een definitieve rangschikking van de kandidaten en zendt de lijst van de gerangschikte kandidaten ter benoeming over aan de minister van Justitie samen met een gemotiveerd proces-verbaal dat ondertekend wordt door de voorzitter en de secretaris van de betrokken benoemingscommissie. De benoemingscommissie voegt hierbij ook de dossiers van de gerangschikte kandidaten. Er worden maximaal zoveel kandidaten gerangschikt als er vacante plaatsen zijn van kandidaat-notaris, zoals vermeld in het koninklijk besluit dat bekendgemaakt is in het *Belgisch Staatsblad*, overeenkomstig artikel 35, § 2, samen met de oproep tot kandidaatstelling voor de betrokken vergelijkende toelatingsproef.

§ 6. De Koning benoemt de betrokkenen tot kandidaat-notaris binnen de maand na de verzending van de definitieve lijst met de gerangschikte kandidaten. Deze benoemingen worden in het *Belgisch Staatsblad* bekendgemaakt.

§ 7. De gegadigde die niet tot kandidaat-notaris is benoemd, kan zich de volgende jaren opnieuw kandidaat stellen.

§ 8. Elke kandidaat kan, mits schriftelijk verzoek gericht aan de benoemingscommissie, binnen acht dagen afschrift krijgen van het gedeelte van het proces-verbaal dat uitsluitend op hem en op de benoemde kandidaten betrekking heeft.

Art. 40. De kandidaat-notarissen worden opgenomen op het in artikel 77 bedoelde tableau. De kandidaat-notaris die op dit tableau voorkomt, is onderworpen aan het gezag van de beroepsorganen van de notarissen.

Art. 41. § 1. Wanneer een kandidaat-notaris sedert ten minste zes maanden zijn voornaamste beroepsactiviteit niet meer in een notariskantoor uitoefent, wordt zijn inschrijving op het in artikel 77 bedoelde tableau door de kamer van notarissen weggelaten. De kandidaat-notaris kan evenwel om ernstige redenen vragen dat zijn inschrijving op het tableau wordt gehandhaafd. De kandidaat-notaris wordt gehoord.

De beslissing van de kamer van notarissen wordt met redenen omkleed en binnen één maand wordt er kennis van gegeven aan de kandidaat-notaris. Deze laatste kan, binnen een termijn van één maand na de kennisgeving, tegen die beslissing bij een ter post aangetekende brief beroep instellen bij de Nationale Kamer van notarissen.

Het directiecomité bedoeld in artikel 92, § 1, hoort de kandidaat-notaris en doet binnen twee maanden na de instelling van het beroep, uitspraak. Van de met redenen omklede beslissing wordt binnen de kortst mogelijke tijd kennis gegeven aan de kandidaat-notaris en de betrokken kamer.

§ 2. De kandidaat-notaris die zijn beroepsactiviteit in een notariskantoor beëindigt, kan de kamer van notarissen om de weglating van zijn inschrijving op het tableau verzoeken.

§ 3. Een kandidaat-notaris die met toepassing van § 1 of § 2 weggelaten is van het tableau kan op elk ogenblik aan de kamer van notarissen van het rechtsgebied waar hij opnieuw zijn voornaamste beroepsactiviteit in een notariskantoor uitoefent, zijn wederinschrijving vragen. Tegen een weigering is beroep mogelijk bij de Nationale Kamer van notarissen overeenkomstig de regels bepaald in § 1.

De heer Raes stelt volgend amendement voor:

«*In het voorgestelde artikel 38, §§ 5 en 6, 1°, de woorden «Nationale Kamer» telkens vervangen door «Vlaamse Kamer of Waalse Kamer.»*

«*Aux §§ 5 et 6, 1°, de l'article 38 proposé, remplacer partout les mots «la Chambre nationale» par les mots «la Chambre wallonne ou la Chambre flamande.»*

De heer Loones stelt volgende amendementen voor:

«*In de voorgestelde artikelen 37 tot 41, het woord «Nationale» telkens vervangen door de woorden «Vlaamse, respectievelijk Waalse.»*

«*Dans les articles 37 à 41, remplacer partout les mots «la Chambre nationale» par les mots «la Chambre wallonne ou la Chambre flamande.»*

«*In het voorgestelde artikel 38, § 4, 4°, het woord «Belgische» doen vervallen.»*

«*Au § 4, 4°, de l'article 38 proposé, supprimer le mot «belge.»*

Le vote sur les amendements est réservé.

De stemming over de amendementen wordt aangehouden.

L'article 27 est ainsi libellé:

Art. 27. L'article 50 de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 50. § 1er. a) Le notaire peut exercer sa profession, seul ou en association, au sein d'une société professionnelle dans les conditions et conformément aux modalités mentionnées ci-après. Il reste, néanmoins, personnellement titulaire de la fonction de

notaire et est responsable solidairement avec la société des fautes professionnelles qu'il commet, sans préjudice du recours de la société contre le notaire.

b) Le notaire peut exercer sa profession en association avec un ou plusieurs notaires titulaires, dont la résidence est située dans le même arrondissement judiciaire. L'article 5, § 1er, deuxième phrase, est applicable.

Une association est également possible avec un ou plusieurs candidats-notaires figurant au tableau tenu par une chambre des notaires.

Les associés ne peuvent exercer leur profession, en tout ou en partie, en dehors de la société. Chaque associé porte le titre de notaire associé.

c) Les sociétés visées au présent paragraphe ont pour seul objet social l'exercice, sous forme d'association ou non, de la profession de notaire. Elles ne peuvent posséder d'autres biens que ceux qui sont prévus à l'article 55, § 1er, a), alinéa premier.

d) Quelle que soit la forme adoptée, les dispositions des articles qui suivent dans la présente section sont d'application aux sociétés visées au présent paragraphe.

§ 2. Toutes autres formes d'association ou de société en vue de l'exercice de la profession de notaire sont interdites.

§ 3. Les sociétés visées au paragraphe 1er sont des sociétés civiles qui peuvent adopter la forme d'une société ou d'un groupement, organisés par la loi, à l'exception de la société anonyme ou en commandite.

§ 4. Sans préjudice des dispositions de l'article 52, le contrat de constitution d'une société ou d'un groupement visés au § 3 est conclu, et les modifications éventuelles du contrat adoptées, sous la condition suspensive de l'approbation par la chambre des notaires.

La chambre des notaires examine la légalité des contrats proposés ainsi que leur compatibilité avec les règles de la déontologie. Les intéressés peuvent interjeter appel d'une décision négative de la chambre des notaires auprès de la Chambre nationale des notaires.

Les conventions conclues à titre définitif ou même exécutées de manière tacite, sans l'approbation de la chambre des notaires, peuvent être déclarées nulles et entraîner une peine de haute discipline.»

Art. 27. Artikel 50 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 50. § 1. a) Een notaris kan, alleen of in associatie, zijn beroep uitoefenen binnen een professionele vennootschap onder de voorwaarden en op de wijze hierna bepaald. Hij blijft nochtans persoonlijk titularis van het notarisambt en is met de vennootschap hoofdelijk aansprakelijk voor de beroepsfouten die hij begaat, onverminderd verhaal van de vennootschap op de notaris.

b) Een notaris kan zijn beroep uitoefenen in associatie met een of meer notarissen-titularis, waarvan de standplaats gelegen is in hetzelfde gerechtelijk arrondissement. Artikel 5, § 1, tweede zin, is van toepassing.

Een associatie is eveneens mogelijk met een of meer kandidaat-notarissen die zijn opgenomen op het tableau bijgehouden door een kamer van notarissen.

De vennoten mogen hun beroep, noch geheel noch gedeeltelijk, buiten de vennootschap uitoefenen. Elke vennoot draagt de titel van geassocieerd notaris.

c) De vennootschappen bedoeld in deze paragraaf hebben tot enig maatschappelijk doel het uitoefenen, al dan niet in associatie, van het beroep van notaris. Zij mogen geen andere goederen bezitten dan die omschreven in artikel 55, § 1, a), eerste lid.

d) De bepalingen van de volgende artikelen van deze afdeling zijn van toepassing op de in deze afdeling bedoelde vennootschappen, ongeacht de vorm waarvoor wordt gekozen.

§ 2. Alle andere vormen van associatie of vennootschap zijn voor de uitoefening van het beroep van notaris verboden.

§ 3. De vennootschappen bedoeld in de § 1 zijn burgerlijke vennootschappen die de vorm kunnen aannemen van een bij wet geregelde vennootschap of samenwerkingsverband, uitgezonderd de naamloze of de commanditaire vennootschap.

§ 4. Onverminderd het bepaalde in artikel 52, wordt het contract tot oprichting van een in § 3 bedoelde vennootschap of samenwerkingsverband gesloten, en de eventuele wijzigingen van het contract aangenomen, onder de opschortende voorwaarde van goedkeuring door de kamer van notarissen.

De kamer van notarissen onderzoekt de contracten op hun wettelijkheid en verenigbaarheid met de regels van de deontologie. De betrokkenen kunnen tegen een negatieve beslissing van de kamer van notarissen beroep instellen bij de Nationale Kamer van notarissen.

Overeenkomsten die ten definitieven titel worden gesloten of zelfs stilzwijgend worden uitgevoerd, zonder goedkeuring van de kamer van notarissen, kunnen worden nietigverklaard en kunnen aanleiding geven tot een hogere tuchtstraf. »

M. Desmedt et consorts présentent l'amendement que voici :

« Remplacer le § 2 de l'article 50 proposé par ce qui suit :

« § 2. Toutes autres formes d'association ou de société en vue de l'exercice de la profession de notaire sont interdites. Sont toutefois autorisées les associations ou les sociétés entre notaire et licenciés en notariat ayant présenté le concours et ayant obtenu les résultats minima requis à l'article 39, § 2, de la présente loi. »

« Paragraaf 2 van het voorgestelde artikel 50 vervangen als volgt :

« § 2. Alle andere vormen van associatie of vennootschap voor de uitoefening van het beroep van notaris zijn verboden. Toegestaan zijn evenwel de associaties of vennootschappen van een notaris en licentiaten in het notariaat die aan het examen hebben deelgenomen en ten minste het minimum aantal punten hebben behaald zoals voorgeschreven in artikel 39, § 2, van deze wet. »

Le vote sur l'amendement est réservé.

De stemming over het amendement wordt aangehouden.

L'article 39 est ainsi libellé :

Art. 39. Le titre III de la même loi, modifié par la loi du 23 septembre 1985, les « Dispositions générales » de la même loi, comprenant l'article 68, modifié par l'arrêté royal n° 213 du 13 décembre 1935, et l'article 69 sont remplacés par les dispositions suivantes :

« Titre III. — Organisation professionnelle

Section Ire. — Des compagnies des notaires

Art. 68. Il est créé au chef-lieu de chaque province une compagnie des notaires. Les membres de la compagnie sont :

1° les notaires qui ont leur résidence dans la province, sont associés avec un notaire dont la résidence est établie dans la province ou désignés suppléants d'un notaire dont la résidence est établie dans la province;

2° les candidats-notaires inscrits au tableau de la compagnie.

La compagnie des notaires est une institution publique.

Art. 69. L'assemblée générale de la compagnie des notaires a pour attributions :

1° d'élire parmi ses membres une chambre des notaires;

2° d'établir les règles relatives à la pratique notariale.

Dans l'exercice de cette compétence, les compagnies ne peuvent porter préjudice à celle de la Chambre nationale des notaires. Les décisions n'acquiescent force obligatoire qu'après approbation par le Roi, qui peut toujours y apporter des modifications;

3° d'établir son règlement d'ordre intérieur;

4° de fixer chaque année le budget et d'approuver les comptes qui lui sont soumis par la chambre des notaires;

5° d'établir chaque année la cotisation à charge des membres de la compagnie et de la répartir entre eux;

6° d'élire les représentants de la compagnie à la Chambre nationale des notaires et leurs suppléants, conformément à l'article 92, § 2.

Art. 70. Les assemblées générales de la compagnie se tiennent dans un local approprié, situé dans le ressort de la compagnie.

Chaque année, il y a de droit deux assemblées générales, l'une en mai et l'autre en novembre. Il peut y avoir des assemblées extraordinaires quand la chambre des notaires le juge opportun, ou sur la demande motivée adressée à la chambre des notaires par le cinquième au moins des membres de la compagnie.

Les assemblées générales sont convoquées par lettre missive contenant l'ordre du jour, signée par le président ou par le secrétaire de la chambre des notaires, et expédiée quinze jours au moins avant la réunion.

Art. 71. Le président et le secrétaire de la chambre des notaires exercent les mêmes fonctions à l'assemblée générale.

Art. 72. Tous les membres de l'assemblée générale de chaque compagnie disposent d'une voix délibérative.

Art. 73. Il ne peut être pris de décision en assemblée générale que si au moins les deux tiers des membres sont présents et si plus de la moitié desdits membres présents exprime un vote favorable.

Si ce quorum de présence n'est pas atteint, une deuxième assemblée générale sera réunie après un délai de quinze jours au moins et pourra prendre des décisions quel que soit le nombre des membres présents.

Nonobstant les dispositions de l'alinéa qui précède, les règles visées à l'article 69, 2°, ne peuvent être adoptées que si la moitié des membres exprime, au scrutin secret, un vote favorable.

Ces règles sont portées à la connaissance des membres de la compagnie par lettre circulaire dans le mois qui suit leur approbation par le Roi et deviennent de ce fait obligatoires.

Art. 74. Le rôle de la cotisation annuelle visée à l'article 69, 5°, est, s'il y a lieu à recouvrement forcé, rendu exécutoire par le président du tribunal de première instance du chef-lieu de la province, après avoir sollicité l'avis du procureur du Roi.

Tout membre de la compagnie concerné peut interjeter appel d'un recouvrement forcé auprès de la cour d'appel du ressort.

Art. 75. L'assemblée générale du mois de novembre fixe le budget de la compagnie pour l'année civile qui suit, ainsi que la cotisation à charge de ses membres.

L'assemblée générale du mois de mai examine et approuve les comptes de la compagnie pour l'année civile précédente. Elle procède à l'élection des membres de la chambre des notaires visés à l'article 78 et, s'il échet, à l'élection des représentants de la compagnie à la Chambre nationale des notaires et de leurs suppléants. »

Art. 39. Titel III van dezelfde wet, gewijzigd door de wet van 23 september 1985, de « Algemene bepalingen » van dezelfde wet, die bestaan uit artikel 68, gewijzigd bij koninklijk besluit nr. 213 van 13 december 1935, en artikel 69 worden door de volgende bepalingen vervangen :

« Titel III. — Beroepsorganisatie

Afdeling I. — Genootschappen van notarissen

Art. 68. In de hoofdplaats van elke provincie wordt een genootschap van notarissen opgericht, bestaande uit de volgende leden :

1° de notarissen die hun standplaats in de provincie hebben, geassocieerd zijn met of aangewezen zijn tot plaatsvervanger van een notaris met standplaats in de provincie;

2° de kandidaat-notarissen die op het tableau van het genootschap zijn opgenomen.

Het genootschap van notarissen is een openbare instelling.

Art. 69. De algemene vergadering van het genootschap van notarissen heeft tot taak :

1° onder haar leden een kamer van notarissen te verkiezen;

2° de regels vast te stellen die betrekking hebben op de notariële praktijk.

De genootschappen mogen bij de uitoefening van deze bevoegdheid geen afbreuk doen aan de bevoegdheid van de Nationale Kamer van notarissen. De beslissingen hebben slechts bindende kracht na goedkeuring door de Koning, die steeds aanpassingen kan aanbrengen;

3° haar huishoudelijk reglement op te stellen;

4° jaarlijks de begroting vast te stellen en de rekeningen goed te keuren, die door de kamer van notarissen worden voorgelegd;

5° jaarlijks de bijdrage ten laste van de leden van het genootschap vast te stellen en onder hen om te slaan;

6° de vertegenwoordigers van het genootschap bij de Nationale Kamer van notarissen en hun plaatsvervangers te verkiezen, overeenkomstig artikel 92, § 2.

Art. 70. De algemene vergaderingen van het genootschap worden gehouden in een daartoe geschikt lokaal in het rechtsgebied van het genootschap.

Ieder jaar hebben er rechtens twee algemene vergaderingen plaats, een in mei en een in november. Bovendien kunnen er buitengewone algemene vergaderingen worden gehouden indien de kamer van notarissen het raadzaam acht, of indien ten minste een vijfde van de leden van het genootschap daartoe een gemotiveerd verzoek tot de kamer van notarissen heeft gericht.

De algemene vergaderingen worden bijeengeroepen bij gewone brief, ondertekend door de voorzitter of de secretaris van de kamer van notarissen, die ten minste vijftien dagen voor de vergadering moet worden verzonden en die de agenda bevat.

Art. 71. De voorzitter en de secretaris van de kamer van notarissen vervullen dezelfde functies in de algemene vergadering.

Art. 72. Alle leden van de algemene vergadering van elk genootschap hebben één beraadslagende stem.

Art. 73. In de algemene vergadering kan slechts worden beslist als ten minste twee derden van de leden aanwezig is en meer dan de helft van die aanwezige leden voorstemt.

Indien het aanwezigheidsquorum niet wordt bereikt, komt na verloop van ten minste vijftien dagen een tweede algemene vergadering samen, die kan beslissen ongeacht het aantal aanwezige leden.

Niettegenstaande het bepaalde in het vorige lid, kunnen de in artikel 69, 2°, bedoelde regels pas worden aangenomen als de helft van de leden, bij geheime stemming, voorstemt.

Die regels worden binnen een maand na hun goedkeuring door de Koning bij omzendbrief ter kennis gebracht van de leden van het genootschap en verkrijgen dientengevolge bindende kracht.

Art. 74. Het kohier van de jaarlijkse bijdragen bedoeld in artikel 69, 5°, wordt, indien tot gedwongen invordering moet worden overgegaan, uitvoerbaar verklaard door de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg van de hoofdplaats van de provincie, op advies van de procureur des Konings.

Tegen een gedwongen invordering kan door elk betrokken lid van het genootschap beroep worden ingesteld bij het hof van beroep van het rechtsgebied.

Art. 75. De algemene vergadering van de maand november stelt de begroting van het genootschap vast voor het volgende kalenderjaar, alsmede de bijdrage die haar leden zullen moeten betalen.

De algemene vergadering van de maand mei onderzoekt en keurt de rekeningen van het genootschap goed voor het voorafgaande kalenderjaar. Zij verkiest de leden van de kamer van notarissen bedoeld in artikel 78 en, in voorkomend geval, de vertegenwoordigers van het genootschap bij de Nationale Kamer van notarissen alsook hun plaatsvervangers.»

Mme Willame et M. Lallemand proposent l'amendement que voici :

«À l'article 68 proposé, insérer, après la première phrase, qui devient l'alinéa 1er, un alinéa libellé comme suit :

«Par dérogation à l'alinéa 1er, il est établi une compagnie pour l'arrondissement judiciaire de Bruxelles, ayant son siège à Bruxelles, et une compagnie pour l'arrondissement de Louvain, ayant son siège à Louvain.»

«In het voorgestelde artikel 68 na de eerste volzin, die het eerste lid wordt, een tweede lid invoegen, luidende :

«In afwijking van het eerste lid wordt voor het gerechtelijk arrondissement Brussel een genootschap opgericht dat zijn zetel te Brussel heeft, en voor het arrondissement Leuven een genootschap dat zijn zetel te Leuven heeft.»

La parole est à Mme Willame.

Mme Willame-Boonen (PSC). — Monsieur le président, nous nous sommes déjà largement expliqués sur cet amendement en commission.

M. le président. — M. De Decker propose les amendements que voici :

«À l'article 68, alinéa 1er, proposé, remplacer les mots « au chef-lieu de chaque province » par les mots « par arrondissement judiciaire. »

«In het voorgestelde artikel 68, eerste lid, de woorden «In de hoofdplaats van elke provincie» vervangen door de woorden «Per gerechtelijk arrondissement.»

«À l'article 74, alinéa 1er, proposé, remplacer les mots « du chef-lieu de chaque province » par les mots « de l'arrondissement judiciaire. »

«In het voorgestelde artikel 74, eerste lid, de woorden «van de hoofdplaats van de provincie» vervangen door de woorden «van het gerechtelijk arrondissement.»

Le vote sur les amendements est réservé.

De stemming over de amendementen wordt aangehouden.

L'article 41 est ainsi libellé :

Art. 41. Il est inséré dans la même loi sous le titre III, section II, une nouvelle sous-section 3, une section III et une section IV, comprenant les articles 86 à 94 :

«Sous-section 3. — Procédure en matière d'avis

Art. 86. En cas de différends entre membres de la compagnie qui sont portés devant la chambre des notaires, les membres concernés sont soit invités par le secrétaire au moyen d'une lettre missive, en vue d'un règlement amiable, soit convoqués directement par le syndic par lettre recommandée à la poste.

Un membre convoqué a le droit de récuser un membre de la chambre des notaires, conformément aux règles établies à l'article 101.

Art. 87. Le rapporteur recueille tous les renseignements utiles et la chambre des notaires prend sa décision à la majorité simple, après l'avoir entendu. Le rapporteur et le syndic ne participent ni à la délibération, ni au vote.

Art. 88. La décision est motivée, consignée au registre et signée par le président et le secrétaire. Elle mentionne le nom des membres présents.

La décision n'est pas opposable aux personnes qui n'ont pas été parties à la procédure d'avis.

Dans les huit jours, l'avis est communiqué aux intéressés, au moyen d'une lettre missive, signée par le secrétaire.

Art. 89. Lorsqu'un avis est demandé à la chambre des notaires autrement que dans les circonstances prévues à l'article 86, il est procédé comme prévu aux articles 87 et 88.

Section III. — De la Chambre nationale des notaires

Art. 90. La Chambre nationale des notaires est une institution publique ayant son siège à Bruxelles.

Art. 91. Outre celles qui lui sont confiées par les autres dispositions de la présente loi, la Chambre nationale des notaires a pour attributions :

1° d'établir les règles générales de la déontologie et de définir un cadre réglementaire général pour l'exercice des compétences des compagnies des notaires, visées à l'article 69, 2° et 5°, et des compétences des chambres des notaires, visées à l'article 76, 3° et 5°;

2° de prendre toutes mesures propres à faire face, dans les limites et conditions qu'elle détermine, aux obligations résultant de la responsabilité professionnelle des notaires;

3° d'adresser aux chambres des notaires les recommandations nécessaires ou utiles au respect de la discipline;

4° de concilier tous différends prévus à l'article 76, 3°, entre membres de compagnies différentes; en cas de non conciliation et sur requête de l'un des membres en cause, d'entendre les intéressés et de rendre un avis, sauf en ce qui concerne les droits civils;

5° d'établir les règles générales relatives :

— à la prestation du stage;

— au mode et à la tenue de la comptabilité;

6° d'approuver chaque année ses comptes et budget et de fixer chaque année la participation de chaque compagnie des notaires à ses frais de fonctionnement;

7° de déterminer, en appel, les modalités de la remise aux notaires intéressés de tous les éléments meubles corporels et incorporels dépendant d'une place supprimée;

8° d'émettre, d'initiative ou sur demande, à destination de toutes autorités publiques ou personnes privées, tous avis sur toutes questions d'ordre général relatives à l'exercice de la profession notariale;

9° de représenter, dans les limites de ses attributions, tous les membres des compagnies des notaires du Royaume à l'égard de tout pouvoir et institution;

10° d'agir en justice, en tant que demanderesse ou défenderesse, en toute matière intéressant la profession notariale dans son ensemble;

11° d'établir son règlement d'ordre intérieur.

Pour être obligatoires, les règles visées au premier alinéa, 1° et 5° et les mesures visées au premier alinéa, 2°, doivent être approuvées par le Roi. Il peut, le cas échéant, y apporter des modifications.

Si la Chambre nationale des notaires reste en défaut d'établir les règles ou mesures visées au deuxième alinéa, le Roi est habilité à en prendre lui-même l'initiative.

Art. 92. § 1er. Les organes de la Chambre nationale des notaires sont :

1° l'assemblée générale;

2° le comité de direction.

§ 2. L'assemblée générale de la Chambre nationale des notaires est composée des représentants des compagnies ou, en leur absence, de leurs suppléants. Ils sont élus par l'assemblée générale de la compagnie, parmi ses membres exerçant la fonction notariale depuis dix ans au moins.

Par tranche entamée de trente notaires, chaque compagnie a droit à un représentant.

La durée du mandat de représentant et de suppléant, est de cinq ans, non renouvelable. Les représentants et suppléants sont renouvelés chaque année, par cinquième, toute fraction étant négligée.

Un représentant ou suppléant élu en remplacement d'un représentant ou d'un suppléant en cours de mandat, achève le mandat de son prédécesseur mais n'est pas immédiatement rééligible.

L'assemblée générale de la Chambre nationale des notaires prend ses décisions à la majorité des deux tiers des suffrages émis.

§ 3. Le comité de direction de la Chambre nationale est composé d'un président, d'un vice-président, d'un secrétaire, d'un trésorier, et de deux rapporteurs, tous élus par l'assemblée générale en son sein, pour un terme de trois ans au plus, sans que ce terme puisse dépasser la durée du mandat visé au § 2, troisième alinéa.

Le président et le vice-président, le secrétaire et le trésorier, et chacun des deux rapporteurs, doivent appartenir à des groupes linguistiques différents.

Les membres du comité de direction sont issus des cinq ressorts des cours d'appel; au moins trois membres du comité de direction ont leur résidence dans un arrondissement judiciaire n'abritant pas le siège d'une cour d'appel.

§ 4. Le comité de direction est compétent pour la préparation des tâches de la Chambre nationale des notaires et pour l'exécution des tâches qui lui ont été confiées par la Chambre nationale des notaires.

Pour l'exercice des attributions prévues à l'article 91, alinéa premier, 9° et 10°, la Chambre nationale des notaires est représentée par le président ou par le membre du comité de direction qu'il délègue à cette fin.

Le comité de direction exécute les décisions de l'assemblée générale et l'informe de l'exercice de ses tâches.

Section IV. — Des annulations et des recours

Art. 93. Les décisions prises par une compagnie conformément à l'article 69, 2°, sont communiquées, dans le mois de leur date, à la Chambre nationale des notaires.

La Chambre nationale des notaires peut annuler ces décisions dans les trois mois de leur communication; le délai d'annulation est suspensif. Elles ne sont soumises au Roi qu'après expiration de ce délai.

Les décisions postérieures prises par la Chambre nationale des notaires et qui ne révoquent pas d'une manière expresse des règlements antérieurs pris par les compagnies, n'annulent dans ceux-ci que les décisions qui sont incompatibles avec les décisions nouvelles ou qui y sont contraires.

Art. 94. Les décisions des compagnies, qui établissent toute cotisation, répartition ou participation aux frais sont adressées dans le mois à la Chambre nationale des notaires. »

Art. 41. In dezelfde wet worden onder titel III een nieuwe onderafdeling 3 van afdeling II, een afdeling III en een afdeling IV ingevoegd, bestaande uit de artikelen 86 tot 94 :

« Onderafdeling 3. — Adviesprocedure

Art. 86. Bij geschillen tussen leden van het genootschap die aanhangig gemaakt worden bij de kamer van notarissen, worden de betrokken leden ofwel uitgenodigd door de secretaris bij gewone brief, met het oog op een minnelijke regeling, ofwel rechtstreeks door de syndicus opgeroepen bij een ter post aangetekende brief.

Een opgeroepen lid heeft het recht een lid van de kamer van notarissen te wraken overeenkomstig de regels bepaald in artikel 101.

Art. 87. De verslaggever wint alle nuttige inlichtingen in en de kamer van notarissen beslist bij gewone meerderheid na hem te hebben gehoord. De verslaggever en de syndicus nemen niet deel aan de beraadslaging en de stemming.

Art. 88. De beslissing wordt met redenen omkleed, in het register opgetekend en door de voorzitter en de secretaris ondertekend. Zij maakt melding van de naam van de aanwezige leden.

De beslissing kan niet worden tegengeworpen aan personen die geen partij waren bij de adviesprocedure.

Het advies wordt binnen acht dagen aan de betrokkenen meegedeeld bij gewone brief, ondertekend door de secretaris.

Art. 89. Wanneer in andere omstandigheden dan die omschreven in artikel 86 aan de kamer van notarissen advies wordt gevraagd, wordt gehandeld op de wijze bepaald in de artikelen 87 en 88.

Afdeling III. — Nationale Kamer van notarissen

Art. 90. De Nationale Kamer van notarissen is een openbare instelling met zetel te Brussel.

Art. 91. Naast de taken die haar door andere bepalingen van deze wet zijn opgedragen, heeft de Nationale Kamer van notarissen tot taak :

1° de algemene regels inzake deontologie vast te stellen en een algemeen reglementair kader vast te stellen waarbinnen de bevoegdheden van de genootschappen van notarissen, bedoeld in artikel 69, 2° en 5°, en van de kamers van notarissen, bedoeld in artikel 76, 3° en 5°, uitgeoefend worden;

2° alle geschikte maatregelen te nemen tot nakoming, binnen de grenzen en onder de voorwaarden die zij bepaalt, van de verplichtingen die uit de beroepsaansprakelijkheid van de notarissen voortvloeien;

3° aan de kamers van notarissen noodzakelijke of nuttige aanbevelingen te doen met het oog op de naleving van de tucht;

4° minnelijke schikkingen tot stand te brengen inzake de geschillen, bedoeld in artikel 76, 3°, tussen leden van verschillende genootschappen. Indien geen minnelijke schikking tot stand kan worden gebracht, moet zij, op verzoek van een van de bij de zaak betrokken leden, de betrokkenen horen en advies uitbrengen, behalve wat de burgerlijke rechten betreft;

5° de algemene regels vast te stellen:

— inzake de stage;

— inzake de boekhouding en de wijze waarop zij moet worden gevoerd;

6° ieder jaar haar rekeningen en begroting goed te keuren en het aandeel van elk genootschap van notarissen in haar werkingskosten vast te stellen;

7° in hoger beroep de regels te bepalen voor de overdracht aan de betrokken notarissen van alle lichamelijke en onlichamelijke roerende bestanddelen van een opgeheven plaats;

8° op eigen initiatief of op verzoek, ten behoeve van alle openbare overheden of privé-personen, adviezen uit te brengen in verband met aangelegenheden van algemeen belang betreffende de uitoefening van het notarisberoep;

9° binnen de grenzen van haar bevoegdheid, alle leden van de genootschappen van notarissen van het Rijk te vertegenwoordigen ten aanzien van elke overheid of instelling;

10° in rechte op te treden, als eiser of als verweerder, in om het even welke zaak die het notarisberoep in zijn geheel aanbelangt;

11° haar huishoudelijk reglement op te stellen.

Om bindend te zijn, moeten de regels bepaald in het eerste lid, 1° en 5°, en de maatregelen bedoeld in het eerste lid, 2°, door de Koning goedgekeurd worden. Hij kan in voorkomend geval aanpassingen aanbrengen.

Indien de Nationale Kamer van notarissen in gebreke blijft de in het tweede lid bedoelde regels of maatregelen vast te stellen, heeft de Koning de macht om zelf het initiatief hiertoe te nemen.

Art. 92. § 1. De organen van de Nationale Kamer van notarissen zijn:

1° de algemene vergadering;

2° het directiecomité.

§ 2. De algemene vergadering van de Nationale Kamer van notarissen bestaat uit de vertegenwoordigers van de genootschappen of, bij hun afwezigheid, uit hun plaatsvervangers. Zij worden verkozen door de algemene vergadering van het genootschap uit de leden die sedert ten minste tien jaar het notarisambt uitoefenen.

Per begonnen schijf van dertig notarissen heeft elk genootschap recht op één vertegenwoordiger.

Het mandaat van vertegenwoordiger en van plaatsvervanger duurt vijf jaar en is niet verlengbaar. Het aantal vertegenwoordigers en plaatsvervangers wordt jaarlijks voor een vijfde hernieuwd, waarbij kleinere fracties buiten beschouwing worden gelaten.

De vertegenwoordiger of plaatsvervanger die tijdens het mandaat in de plaats van een vertegenwoordiger of plaatsvervanger wordt gekozen, dient het mandaat van zijn voorganger uit, maar is niet onmiddellijk herkiesbaar.

De algemene vergadering van de Nationale Kamer van notarissen beslist bij tweederde meerderheid van de uitgebrachte stemmen.

§ 3. Het directiecomité van de Nationale Kamer van notarissen bestaat uit een voorzitter, een vice-voorzitter, een secretaris, een penningmeester en twee verslaggevers, die allen door de algemene vergadering onder haar leden worden gekozen, voor een termijn van ten hoogste drie jaar zonder dat deze termijn de duur van het mandaat bedoeld in § 2, derde lid, kan overschrijden.

De voorzitter en de vice-voorzitter, de secretaris en de penningmeester en elk van beide verslaggevers moeten tot verschillende taalgroepen behoren.

De leden van het directiecomité komen uit de vijf rechtsgebieden van de hoven van beroep; minstens drie leden van het directiecomité hebben hun standplaats in een gerechtelijk arrondissement waarin geen zetel van een hof van beroep gelegen is.

§ 4. Het directiecomité is bevoegd voor de voorbereiding van de taken van de Nationale Kamer van notarissen en voor de uitvoering van de haar door de Nationale Kamer van notarissen opgedragen taken.

Voor de uitoefening van de taken omschreven in artikel 91, eerste lid, 9° en 10°, wordt de Nationale Kamer van notarissen vertegenwoordigd door de voorzitter of door het daartoe door hem gedelegeerd lid van het directiecomité.

Het directiecomité voert de beslissingen van de algemene vergadering uit en brengt haar op de hoogte van de vervulling van zijn taken.

Afdeling IV. — Nietigverklaring en verhaal

Art. 93. De beslissingen die een genootschap overeenkomstig artikel 69, 2°, neemt, worden binnen één maand na hun dagtekening aan de Nationale Kamer van notarissen meegedeeld.

De Nationale Kamer van notarissen kan deze beslissingen binnen drie maanden na mededeling ervan nietig verklaren. Die termijn heeft schorsende kracht. Zij worden pas voorgelegd aan de Koning nadat deze termijn is verstreken.

Latere beslissingen van de Nationale Kamer van notarissen, die de door de genootschappen vroeger opgestelde reglementen niet uitdrukkelijk herroepen, vernietigen in voornoemde reglementen slechts die beslissingen welke met de nieuwe beslissingen onverenigbaar of strijdig zijn.

Art. 94. De beslissingen van de genootschappen die een bijdrage, een omslagregeling of een aandeel in de kosten vaststellen, worden binnen één maand meegedeeld aan de Nationale Kamer van notarissen.»

De heer Raes stelt volgende amendementen voor:

«*In het opschrift van de voorgestelde afdeling III de hoofding «Nationale Kamer van notarissen» vervangen door de woorden «Vlaamse Kamer, respectievelijk Waalse Kamer, van notarissen.»*

«*Remplacer, dans l'intitulé de la section III proposée, les mots «la Chambre nationale» par les mots «des Chambres wallonne et flamande des notaires.»*

«*Het voorgestelde artikel 90 vervangen als volgt:*

«*Art. 90. Er worden een Vlaamse en een Waalse Kamer voor notarissen opgericht. Beide Kamers zijn openbare instellingen en hebben hun zetel in Brussel.*

De Vlaamse Kamer van notarissen bestaat uit de genootschappen van notarissen van de gerechtelijke arrondissementen Antwerpen, Brugge, Dendermonde, Gent, Hasselt, Ieper, Kortrijk, Leuven, Mechelen, Oudenaarde, Tongeren, Turnhout en Veurne.

De Waalse Kamer van notarissen bestaat uit de genootschappen van notarissen van de gerechtelijke arrondissementen Aarlen, Bergen, Charleroi, Dinant, Doornik, Eupen, Hoei, Luik, Marche-en-Famenne, Namen, Neufchâteau, Nijvel en Verviers.

De notarissen met standplaats in het gerechtelijk arrondissement Brussel kiezen vrij tot welke Kamer zij behoren.»

«*Remplacer l'article 90 proposé comme suit:*

«*Art. 90. Il est créé une Chambre wallonne et une Chambre flamande des notaires. Ces deux chambres sont des institutions publiques ayant leur siège à Bruxelles.*

La Chambre flamande des notaires se compose des compagnies de notaires des arrondissements judiciaires d'Anvers, de Bruges, de Termonde, de Gand, de Hasselt, d'Ypres, de Courtrai, de Louvain, de Malines, d'Audenarde, de Tongres, de Turnhout et de Furnes.

La Chambre wallonne des notaires se compose des compagnies des notaires des arrondissements judiciaires d'Arlon, de Mons, de Charleroi, de Dinant, de Tournai, d'Eupen, de Huy, de Liège, de Marche-en-Famenne, de Namur, de Neufchâteau, de Nivelles et de Verviers.

Les notaires qui ont leur résidence dans l'arrondissement judiciaire de Bruxelles choisissent librement la Chambre à laquelle ils appartiendront.»

«In het 9° van het voorgestelde artikel 91 het zinsdeel «van het Rijk» doen vervallen.»

«Au 9° de l'article 91 proposé, supprimer les mots «du Royaume.»

De heer Loones stelt volgend amendement voor:

«In de voorgestelde tekst de volgende wijzigingen aanbrengen:

A. Het opschrift van afdeling III, subartikel 90, vervangen door het volgende opschrift:

«Afdeling III. — Vlaamse en Waalse Kamer van notarissen.»

B. Artikel 90 vervangen als volgt:

«Art. 90. Er bestaat een Vlaamse Kamer van notarissen en een Waalse Kamer van notarissen. Beide kamers zijn een openbare instelling met zetel te Brussel.

De Vlaamse Kamer van notarissen bestaat uit de genootschappen van notarissen van de gerechtelijke arrondissementen Antwerpen, Brugge, Dendermonde, Gent, Hasselt, Ieper, Kortrijk, Leuven, Mechelen, Oudenaarde, Tongeren, Turnhout en Veurne.

De Waalse Kamer van notarissen bestaat uit de genootschappen van notarissen van de gerechtelijke arrondissementen Aarlen, Bergen, Charleroi, Dinant, Doornik, Eupen, Hoei, Luik, Marche-en-Famenne, Namen, Neufchâteau, Nijvel en Verviers.

De notarissen met standplaats in het gerechtelijk arrondissement Brussel kiezen vrij tot welke kamer zij behoren.»

C. In artikel 91, eerste lid, 9°, de woorden «van het Rijk» doen vervallen.»

«Apporter les modifications suivantes dans le texte proposé:

A. Remplacer l'intitulé de la section 3 sous l'article 90 par l'intitulé suivant:

«Section III. — Des Chambres wallonnes et flamande de notaires.»

B. Remplacer l'article 90 comme suit:

«Art. 90. Il existe une Chambre wallonne et une Chambre flamande de notaires. Ces deux Chambres sont des institutions publiques ayant leur siège à Bruxelles.

La Chambre flamande des notaires se compose des compagnies des notaires des arrondissements judiciaires d'Anvers, de Bruges, de Termonde, de Gand, de Hasselt, d'Ypres, de Courtrai, de Louvain, de Malines, d'Audenarde, de Tongres, de Turnhout et de Furnes.

La Chambre wallonne des notaires se compose des compagnies des notaires des arrondissements judiciaires d'Arlon, de Mons, de Charleroi, de Dinant, de Tournai, d'Eupen, de Huy, de Liège, de Marche-en-Famenne, de Namur, de Neufchâteau, de Nivelles et de Verviers.

Les notaires qui ont leur résidence dans l'arrondissement judiciaire de Bruxelles choisissent librement la Chambre à laquelle ils appartiendront.»

C. À l'article 91, alinéa premier, 9°, supprimer les mots «du Royaume.»

Le vote sur les amendements est réservé.

De stemming over de amendementen wordt aangehouden.

L'article 52 est ainsi libellé:

Art. 52. Par dérogation à l'article 35, § 2, alinéa 1er, de la loi du 25 ventôse an XI, contenant organisation du notariat, le nombre total pour les trois premiers concours ne peut excéder 115.

Art. 52. In afwijking van artikel 35, § 2, eerste lid, van de wet van 25 ventôse jaar XI op het notarisambt, mag het totale aantal voor de eerste drie vergelijkende toelatingsproeven telkens maximaal 115 bedragen.

De heren Goris en Desmedt stellen volgende amendementen voor:

«Dit artikel vervangen als volgt:

«Art. 52. In afwijking van artikel 35, § 2, eerste lid van de wet van 25 ventôse jaar XI op het notarisambt, mag het totale aantal voor de eerste vijf vergelijkende toelatingsproeven maximaal 200 bedragen.»

«Remplacer cet article comme suit:

«Art. 52. Par dérogation à l'article 35, § 2, alinéa 1er, de la loi du 25 ventôse an XI, contenant organisation du notariat, le nombre total pour chacun des cinq premiers concours ne peut excéder 200.»

«Dit artikel vervangen als volgt:

«Art. 52. Ten behoeve van 165 licentiaten in het notariaat die de stage voorzien in het kader van het notarisambt hebben volbracht, wordt door de Koning, uiterlijk tegen 31 december 1999, een eenmalige toelatingsproef georganiseerd. De Koning benoemt vervolgens de geslaagden tot kandidaat-notaris. Deze benoemingen worden in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt.»

«Remplacer cet article comme suit:

«Art. 52. Le Roi organise, au plus tard le 31 décembre 1999, une épreuve d'admission unique à l'intention des 165 licenciés en notariat qui ont accompli le stage prévu dans le cadre du notariat. Il nomme ensuite les lauréats candidats-notaires. Ces nominations sont publiées au Moniteur belge.»

M. Desmedt et consorts demandent la suppression de cet article.

De heer Desmedt c.s. stelt voor dit artikel te doen vervallen.

Le vote sur les amendements est réservé.

De stemming over de amendementen wordt aangehouden.

Il sera procédé ultérieurement aux votes réservés ainsi qu'au vote sur l'ensemble du projet de loi.

De aangehouden stemmingen en de stemming over het geheel van het wetsontwerp hebben later plaats.

Nous passons à l'examen des articles du projet de loi complétant la loi du 25 ventôse an XI.

We vatten de artikelsgewijze bespreking aan van het wetsontwerp tot aanvulling van de wet van 25 ventôse jaar XI.

L'article premier est ainsi libellé:

TITRE Ier. — Disposition générale

Article 1er. La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

TITEL I. — Algemene bepaling

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2. À l'article 38, § 5, de la loi du 25 ventôse an XI, rétabli par la loi du ..., il est inséré un troisième alinéa nouveau, rédigé comme suit:

«Les autres membres effectifs et leurs suppléants sont désignés alternativement par la Chambre des représentants et par le Sénat à la majorité des deux tiers des votes émis.

Art. 2. In artikel 38 van de wet van 25 ventôse jaar XI, opnieuw ingevoegd door de wet van ..., wordt in § 5 een nieuw derde lid ingevoegd, luidend als volgt:

«De overige werkende leden en hun plaatsvervangers worden, afwisselend door de Kamer van volksvertegenwoordigers en de Senaat aangewezen met een tweederde meerderheid van de uitgebrachte stemmen.

— Adopté.

Aangenomen.

TITRE II. — *Dispositions complétant la loi du 25 ventôse an XI contenant organisation du notariat*

Art. 3. Dans l'article 76 de la loi du 25 ventôse an XI contenant organisation du notariat, inséré par la loi du ..., un 1° est inséré, rédigé comme suit:

«1° de maintenir la discipline entre les membres de la compagnie et de prononcer toutes peines de discipline intérieure;»

TITEL II. — *Bepalingen tot aanvulling van de wet van 25 ventôse jaar XI op het notarisambt*

Art. 3. In artikel 76 van de wet van 25 ventôse jaar XI, ingevoegd door de wet van ..., wordt een punt 1° opgenomen, luidend als volgt:

«1° de tucht onder de leden van het genootschap te handhaven en tuchtstraffen van eigen rechtsmacht uit te spreken;».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 4. Dans la même loi, modifiée par la loi du ..., il est inséré sous le titre III, section II, une sous-section 2 comprenant les articles 78 à 85, libellés comme suit:

«Sous section 2. — Organisation — Représentation

Art. 78. Les membres de la compagnie élisent, au scrutin secret, parmi les membres qui exercent depuis au moins dix ans la fonction de notaire, le président de la chambre des notaires, et parmi l'ensemble des membres de la compagnie, les autres membres de la chambre des notaires.

Le nombre des membres d'une chambre, en ce compris le président, est fixé à sept lorsque le nombre des notaires titulaires du ressort ne dépasse pas cinquante, à neuf lorsque ce nombre dépasse cinquante mais non cent cinquante, à douze au-delà de cent cinquante.

Art. 79. § 1er. Le président est élu à la majorité absolue des suffrages émis par tous les membres présents de la compagnie, pour une période d'un an. Si après trois tours de scrutin, aucun candidat n'a obtenu la majorité requise, un quatrième tour de scrutin décisif est organisé entre les deux candidats ayant obtenu le plus grand nombre de voix au troisième tour. Le candidat qui obtient le plus grand nombre de voix lors de ce quatrième tour de scrutin est élu. En cas de partage des voix, le candidat le plus jeune est élu.

§ 2. La chambre des notaires doit compter au moins un membre issu de chaque arrondissement judiciaire de la compagnie.

Pour chaque tour de scrutin, les bulletins de vote comportent les noms des membres éligibles de la compagnie. Les candidats sont présentés par ordre alphabétique. Pour voter valablement, chaque électeur doit émettre, à chaque tour de scrutin, autant de suffrages qu'il y a de mandats à conférer.

Sont élus, sans préjudice du premier alinéa, les candidats qui lors d'un premier scrutin ont obtenu la majorité absolue des suffrages émis.

Si, lors d'un premier tour de scrutin, la majorité absolue n'a pas été obtenue pour tous les mandats à conférer, il est procédé à un deuxième tour de scrutin suivant les mêmes règles, pour les mandats restant à conférer.

Si, après le deuxième tour de scrutin, tous les mandats n'ont pas encore été conférés, il est procédé à un troisième tour de scrutin. Pour ce scrutin de ballottage ne sont retenus, en tenant compte du premier alinéa, que les candidats non élus, qui ont obtenu le plus de voix lors du deuxième scrutin. Le nombre de ces candidats est limité au double du nombre de mandats restant à conférer. Lors de ce scrutin de ballottage, les candidats qui ont obtenu le plus de voix sont élus. En cas de parité de suffrages, le plus jeune est élu.

Art. 80. Les membres de la chambre des notaires seront renouvelés chaque année, par tiers si le nombre de membres est divisible par trois, et par fractions approchant le plus du tiers lorsque tel n'est pas le cas. Le président n'est pas pris en compte pour ce calcul.

Aucun membre ne peut rester en fonction plus de trois années consécutives, en ce non compris un éventuel mandat de président.

Le membre de la chambre des notaires qui a été élu pour remplacer un membre décédé, démissionnaire ou destitué, achève le mandat de celui-ci, mais n'est pas immédiatement rééligible. Tout membre sortant est rééligible au plus tôt après qu'une année se soit écoulée depuis sa sortie de charge.

Le président ne peut en aucun cas rester en fonction plus de trois années consécutives.

Art. 81. Dans les quinze jours de l'assemblée générale de la compagnie tenue au mois de mai, les membres de la chambre des notaires élisent en leur sein, le syndic, le rapporteur, le secrétaire et le trésorier, qui entrent en fonction immédiatement.

Lorsque le nombre des membres de la chambre des notaires est de neuf ou de douze, elle peut élire en son sein un vice-président, un second syndic et un second rapporteur. Ces nominations particulières sont renouvelées chaque année. La réélection est autorisée.

Art. 82. Les fonctions au sein de la chambre des notaires sont exercées comme suit:

1° Le président convoque la chambre des notaires. Il dirige les débats et a voix prépondérante en cas de parité de suffrages. Il maintient l'ordre dans la chambre des notaires.

2° Le syndic est partie poursuivante contre les membres de la compagnie mis en cause. Il est entendu préalablement à toute délibération de la chambre des notaires qui est tenue de délibérer et décider sur tous ses réquisitoires. Il a, comme le président, le droit de la convoquer. Il poursuit l'exécution de ses décisions et agit, pour la chambre des notaires, dans tous les cas et conformément à ce qu'elle a décidé.

3° Le rapporteur recueille les renseignements sur les faits mis à charge des membres de la compagnie et en fait rapport à la chambre des notaires. Il agit de même en matière d'avis.

4° Le secrétaire rédige les décisions, garde les archives et délivre les expéditions.

5° Le trésorier veille aux recettes et aux dépenses autorisées par la chambre des notaires. Il en rend compte à la chambre des notaires à la fin de chaque trimestre.

En cas d'absence ou d'empêchement d'un membre chargé d'une des cinq fonctions précitées, un suppléant lui est désigné parmi les autres membres de la chambre des notaires, par le président ou, si celui-ci est absent ou empêché, par la majorité des membres présents. Néanmoins, les fonctions de président, de syndic et de rapporteur sont toujours exercées par trois personnes différentes.

Art. 83. La chambre des notaires se réunit au moins une fois par mois de l'année judiciaire, après convocation par lettre missive contenant l'ordre du jour, signée du président ou du secrétaire, et expédiée huit jours au moins avant la réunion.

Une réunion extraordinaire est convoquée selon les mêmes modalités lorsque le président ou le syndic le jugent utile ou à la requête motivée de deux autres membres ou à la requête du président du tribunal de première instance ou du procureur du Roi.

Art. 84. La chambre des notaires ne peut valablement délibérer et décider que lorsque deux tiers au moins de ses membres sont présents.

Tout membre de la chambre des notaires a voix délibérative. Néanmoins, lorsqu'il s'agit d'affaires où un membre de la chambre est partie, il doit se retirer pour la durée de la délibération et lors du vote.

Les délibérations sont prises à la majorité simple des voix.

Art. 85. La chambre des notaires est représentée vis-à-vis des tiers, en justice et dans les actes publics ou privés, par son président et son secrétaire agissant conjointement, sans avoir à justifier d'une décision préalable, ou par un seul d'entre eux sur délégation spéciale. »

Art 4. In dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van ..., wordt onder titel III, afdeling II, een onderafdeling 2 bestaande uit de artikelen 78 tot 85 ingevoegd, luidend als volgt:

« Onderafdeling 2. — Organisatie — Vertegenwoordiging

Art. 78. De leden van het genootschap kiezen, bij geheime stemming, uit de leden die sedert tenminste tien jaar het ambt van notaris uitoefenen, de voorzitter van de kamer van notarissen, en uit alle leden van het genootschap, de andere leden van de kamer van notarissen.

Het aantal leden van de kamer van notarissen, inbegrepen de voorzitter, wordt op zeven vastgesteld indien het aantal notarissen-titularis van het rechtsgebied niet groter is dan vijftig, op negen indien hun aantal groter is dan vijftig maar niet groter dan honderdvijftig, en op twaalf indien hun aantal groter is dan honderdvijftig.

Art. 79. § 1. De voorzitter wordt gekozen bij volstrekte meerderheid van de uitgebrachte stemmen door alle aanwezige leden van het genootschap voor een termijn van één jaar. Wanneer na drie stemronden geen enkele kandidaat de vereiste meerderheid heeft behaald dan wordt een vierde en beslissende stemronde gehouden tussen de twee kandidaten die in de derde stemronde het hoogste aantal stemmen behaalden. Bij deze herstemming is de kandidaat die de meeste stemmen behaalt verkozen. Bij staking van stemmen is de jongste verkozen.

§ 2. De kamer van notarissen moet minstens één lid tellen uit elk gerechtelijk arrondissement van het genootschap.

Voor elke stemronde bevatten de stembiljetten de namen van de verkiesbare leden van het genootschap. De kandidaten worden in alfabetische volgorde voorgesteld. Om geldig te stemmen, dient elke kiezer bij elke stembeurt evenveel stemmen uit te brengen als er mandaten te begeven zijn.

Verkozen zijn, onverminderd het eerste lid, de kandidaten die in de eerste stemronde de volstrekte meerderheid van de uitgebrachte stemmen behalen.

Indien bij een eerste stemronde niet alle mandaten toegewezen zijn, wordt voor de overblijvende mandaten een tweede stemronde gehouden volgens dezelfde regels.

Indien na de tweede stemronde nog niet alle mandaten werden toegewezen, wordt een derde stemronde gehouden. Bij deze herstemming komen, rekening houdend met het eerste lid, enkel in aanmerking de niet verkozen kandidaten die bij de tweede stemronde de meeste stemmen behaalden. Het aantal van deze kandidaten wordt beperkt tot het dubbel van het aantal nog te begeven mandaten. Bij deze herstemming zijn verkozen de kandidaten die de meeste stemmen behalen. Bij staking van stemmen wordt de jongste verkozen.

Art. 80. De kamer van notarissen wordt ieder jaar vernieuwd, voor een derde indien haar aantal leden deelbaar is door drie, of voor een gedeelte dat een derde het dichtst benadert indien zulks niet het geval is. De voorzitter wordt voor de bepaling hiervan niet meegeteld.

Een lid mag in geen geval gedurende meer dan drie opeenvolgende jaren aanblijven, een eventueel mandaat als voorzitter niet meegerekend.

Een lid van de kamer van notarissen dat gekozen is om een overleden, ontslagnemend of uit het ambt ontzet lid te vervangen, dient zijn mandaat uit, maar is niet onmiddellijk herkiesbaar. Een aftredend lid is pas herkiesbaar na verloop van een vol jaar na zijn aftreding.

Ook de voorzitter mag in geen geval gedurende meer dan drie opeenvolgende jaren aanblijven.

Art. 81. Binnen vijftien dagen na de algemene vergadering van het genootschap, gehouden in de maand mei, kiezen de leden van de kamer van notarissen uit hun midden de syndicus, de verslaggever, de secretaris en de penningmeester, die onmiddellijk hun functie opnemen.

Wanneer het aantal leden van de kamer van notarissen negen of twaalf bedraagt, kunnen zij uit hun midden een vice-voorzitter, een tweede syndicus en een tweede verslaggever kiezen. Deze bijzondere benoemingen worden ieder jaar hernieuwd. Herverkiezing is toegestaan.

Art. 82. In de kamer van notarissen worden de functies als volgt uitgeoefend:

1° De voorzitter roept de kamer van notarissen bijeen. Hij leidt de debatten en bij staking van stemmen is zijn stem beslissend. Hij handhaaft de orde in de kamer van notarissen.

2° De syndicus treedt op als vervolgende partij tegen de leden van het genootschap aan wie enig feit ten laste wordt gelegd. Hij wordt gehoord vóór alle beraadslagingen door de kamer van notarissen, die verplicht is over al zijn vorderingen te beraadslagen en te beslissen. Hij heeft, net als de voorzitter, het recht de kamer van notarissen bijeen te roepen. Hij draagt zorg voor de uitvoering van haar beslissingen en treedt in alle gevallen op namens de kamer van notarissen overeenkomstig de door haar genomen beslissing.

3° De verslaggever wint inlichtingen in over de feiten die aan leden van het genootschap ten laste worden gelegd en brengt daarover verslag uit aan de kamer van notarissen. Hij handelt op dezelfde wijze wanneer advies moet worden uitgebracht.

4° De secretaris stelt de besluiten op, bewaart het archief en verstrekt de uitgiften.

5° De penningmeester int de ontvangsten en doet de uitgaven die door de kamer van notarissen zijn goedgekeurd. Aan het einde van elk kwartaal geeft hij daarvan rekenschap aan de kamer van notarissen.

Bij afwezigheid of verhinderd van een lid dat met een van de vijf voornoemde functies is belast, wordt onder de andere leden van de kamer van notarissen een plaatsvervanger aangewezen door de voorzitter of, wanneer deze laatste afwezig of verhinderd is, door de meerderheid van de aanwezige leden. De functies van voorzitter, syndicus en verslaggever moet evenwel steeds door drie verschillende personen worden uitgeoefend.

Art. 83. De kamer van notarissen vergadert ten minste eenmaal per maand van het gerechtelijk jaar, na bijeenroeping bij gewone brief, ondertekend door de voorzitter of de secretaris, die ten minste acht dagen vóór de vergadering moet worden verzonden en waarin de agenda is vermeld.

Buitengewone vergaderingen worden op dezelfde wijze bijeengeroepen indien de voorzitter of de syndicus zulks nodig acht of, op gemotiveerd verzoek van twee andere leden, of op verzoek van de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg of van de procureur des Konings.

Art. 84. De kamer van notarissen kan pas geldig beraadslagen en beslissen als ten minste twee derde van haar leden aanwezig is.

Ieder lid van de kamer van notarissen heeft stemrecht. Als het evenwel gaat om aangelegenheden waarbij een lid van de kamer van notarissen partij is, moet dat lid zich voor de duur van de beraadslaging en voor de stemming terugtrekken.

De beslissingen worden bij gewone meerderheid van stemmen genomen.

Art. 85. De kamer van notarissen wordt ten aanzien van derden, in rechte en in openbare of private akten vertegenwoordigd door haar voorzitter en door haar secretaris, die, in het geval zij gezamenlijk handelen, niet hoeven te doen blijken van een voorafgaande beslissing, maar, wanneer zij alleen optreden, een bijzondere machtiging moeten hebben. »

— Adopté.

Aangenomen.

M. le président. — L'article 5 est ainsi libellé :

Art. 5. Il est inséré dans la même loi un nouveau titre IV, intitulé «De la discipline» et comprenant les articles 95 à 112, rédigé comme suit :

«Section Ire. — Des peines disciplinaires

Art. 95. Tout membre d'une compagnie des notaires qui par son comportement porte atteinte à la dignité du notariat ou qui manque à ses devoirs peut faire l'objet des peines disciplinaires prévues à la présente section.

Art. 96. Les peines de discipline intérieure sont :

1° le rappel à l'ordre;

2° le blâme;

3° l'amende disciplinaire de 5 000 à 200 000 francs, versée au Trésor.

L'amende disciplinaire peut être infligée en même temps qu'une autre peine.

Art. 97. Les peines de haute discipline sont :

A) pour les notaires — titulaires, associés ou suppléants :

1° l'amende disciplinaire de plus de 200 000 à 500 000 francs, versée au Trésor;

2° la suspension;

3° la destitution.

L'amende disciplinaire peut être infligée en même temps qu'une autre peine.

B) pour les candidats-notaires : la suspension ou la radiation du tableau;

C) pour les notaires honoraires : la suspension ou la perte de leur titre honorifique.

Section II. — De la procédure en matière de discipline devant la chambre des notaires

Art. 98. La chambre des notaires connaît des affaires disciplinaires à l'intervention du syndic, soit d'office, soit sur plainte, soit sur les dénonciations écrites du procureur du Roi.

Art. 99. Le membre de la compagnie mis en cause est informé par le syndic par une lettre recommandée à la poste, indicative de l'objet. Cette lettre est signée par le syndic, et envoyée par le secrétaire, qui en tient note. Ladite lettre indique le lieu et les heures où le membre peut prendre connaissance du dossier concernant le fait pour lequel il est mis en cause.

Le membre concerné peut communiquer sa réaction par écrit ou oralement.

Art. 100. Si le syndic estime qu'un fait reproché doit être soumis à la chambre des notaires, il convoque le membre concerné à comparaître devant la chambre des notaires et communique le dossier au président de la chambre des notaires. Une copie de cette convocation est envoyée simultanément au procureur du Roi de l'arrondissement judiciaire du lieu de résidence du notaire concerné. Dans la convocation, il mentionne le fait pour lequel le membre est mis en cause, ainsi que le lieu et les heures où celui-ci peut prendre connaissance du dossier. Le membre convoqué peut être assisté par un notaire, un notaire honoraire ou un avocat. Il peut requérir, au plus tard huit jours après la convocation, que des témoins soient appelés par la chambre des notaires à la séance fixée pour les débats. Il peut également, dans le même délai, déposer des pièces à l'appui de sa défense.

La chambre des notaires appelle, pour être entendus, les membres de la compagnie qui sont parties à la cause ainsi que les tiers intéressés qui en ont exprimé le souhait. Chacun d'eux peut être assisté par un notaire, un notaire honoraire ou un avocat.

La chambre des notaires peut aussi appeler d'office les notaires intéressés. Chacun d'eux peut être assisté, ou représenté par un notaire, un notaire honoraire ou un avocat.

Art. 101. Le membre de la compagnie qui a été convoqué peut exercer son droit de récusation contre chacun des membres de la chambre des notaires appelés à statuer à son sujet pour les causes prévues à l'article 828 du Code judiciaire. Le droit de récusation peut également être exercé contre des membres de la chambre des

notaires lorsque leur résidence ou le siège de leur association est situé dans le même canton judiciaire que la résidence ou le siège de l'association du membre convoqué.

Le membre convoqué doit, à peine de déchéance, adresser au plus tard trois jours avant les débats, au président de la chambre des notaires concernée, un écrit daté et signé, mentionnant les noms du ou des membres qu'il récuse, ainsi que les motifs de la récusation.

La chambre des notaires statue dans les quinze jours après réception de l'écrit, sur le bien-fondé de la récusation et la suite qui y est éventuellement donnée. Les membres récusés ne participent pas à ce débat ni au vote. Ils sont remplacés par des membres éligibles tirés au sort.

La décision motivée est notifiée dans le plus bref délai au membre convoqué de la compagnie.

Art. 102. La séance consacrée aux débats est fixée par la chambre des notaires en tenant compte d'un délai qui ne peut être inférieur à quinze jours après la date fixée pour la comparution du membre mis en cause, devant ladite chambre des notaires.

Les débats sont publics sauf si le membre de la compagnie qui a été convoqué demande le huis-clos.

Le membre mis en cause a le droit de présenter à cette séance, lui-même ou par la voix de son conseil tel que prévu à l'article 100, premier alinéa, ses moyens de défense. Les témoins appelés peuvent être interrogés tant par le membre mis en cause que par la chambre des notaires.

Art. 103. La chambre des notaires prend sa décision au scrutin secret, à la majorité absolue, après avoir entendu le syndic et le rapporteur qui ne participent pas à la délibération, ni au vote. La chambre des notaires peut infliger les peines disciplinaires prévues à l'article 96.

Art. 104. La décision est prononcée en audience publique, dans le mois de la clôture des débats.

La décision est motivée, consignée au registre destiné à cet effet et signée sur la minute par le président et le secrétaire à la séance même où elle est prononcée.

Chaque décision mentionne le nom des membres présents.

Art. 105. Dans les huit jours du prononcé, la décision est notifiée, par lettre recommandée à la poste, au membre concerné et aux parties qui ont comparu. Il en est fait mention en marge par le secrétaire.

La décision prononçant une peine disciplinaire est communiquée au procureur du Roi du ressort, dans le même délai.

Art. 106. Si le prononcé disciplinaire est rendu par défaut, opposition peut être formée par le membre de la compagnie mis en cause, dans un délai de quinze jours à partir de l'envoi de la notification qui lui est faite.

L'opposition est adressée, par lettre recommandée à la poste, au secrétaire de la chambre des notaires.

L'opposition formée tardivement est déclarée irrecevable.

Toutefois, si le membre de la compagnie peut démontrer qu'il lui était impossible d'avoir connaissance de la sentence en temps utile, il peut former opposition extraordinaire dans un délai de quinze jours suivant le jour où il a effectivement eu connaissance de la sentence.

La chambre des notaires appelle l'opposant et lui donne l'opportunité de présenter ses arguments. Elle statue même en son absence. La décision est réputée contradictoire en tout cas.

Les dispositions de l'article 105 sont d'application.

Art. 107. La décision de la chambre des notaires est susceptible de recours devant le tribunal civil dans le mois de sa notification. Le recours est ouvert au membre concerné, au syndic et au procureur du Roi. Il est suspensif.

Le tribunal ainsi saisi, statue en dernier ressort.

Il ne peut infliger que les peines prévues à l'article 96 ou acquitter le membre de la compagnie mis en cause.

Section III. — De la procédure en matière de discipline devant le tribunal civil

Art. 108. Le tribunal civil peut être saisi par le procureur du Roi ou par la chambre des notaires sauf dans le cas où elle aurait prononcé une peine disciplinaire pour les mêmes faits. En cas de citation par la chambre des notaires, le syndic en informe simultanément le procureur du Roi.

La citation à comparaître devant le tribunal emporte dessaisissement de la chambre des notaires.

Art. 109. Le tribunal compétent est celui du ressort où le membre cité est ou a été en dernier lieu professionnellement actif.

Art. 110. § 1er. Sauf dans le cas prévu à l'article 107, dernier alinéa, le tribunal peut infliger les peines prévues par les articles 96 ou 97.

§ 2. Les jugements du tribunal civil sont susceptibles d'appel devant la cour d'appel. Ces décisions ne sont pas exécutoires par provision.

Le tribunal peut, pour la durée qu'il fixe, interdire au notaire contre qui il a prononcé la suspension ou la destitution, l'exercice de sa profession, nonobstant appel devant la cour d'appel. Les dispositions de l'article 112, § 4 sont applicables par analogie.

L'interdiction peut être levée, à tout moment par le tribunal de première instance ou la cour d'appel, à la demande du procureur du Roi ou du procureur général, de la chambre des notaires ou de l'intéressé.

§ 3. Tout notaire suspendu doit, pour la durée de la suspension, cesser l'exercice de sa profession. En cas d'infraction les peines, prévues sous le deuxième alinéa, lui sont applicables. Pendant la durée de la suspension, il ne peut pas assister à l'assemblée générale de la compagnie des notaires et il ne peut pas être élu membre de la chambre des notaires ou être élu représentant de la compagnie effectif ou suppléant à la Chambre nationale des notaires. Si l'intéressé a déjà été élu à une des fonctions précitées, il ne peut plus exercer cette fonction pendant la durée de la suspension et il doit être pourvu à son remplacement.

Tout notaire destitué, doit cesser l'exercice de sa profession, à peine de tous dommages-intérêts et, le cas échéant, des autres condamnations prévues par les lois contre tout fonctionnaire destitué qui continue l'exercice de ses fonctions.

Les dispositions qui précèdent sont d'application dès le moment où la décision prononçant la sanction est définitive.

Art. 111. § 1er. En cas de destitution ou de suspension dont la durée excède quinze jours, il est procédé immédiatement à la désignation d'un suppléant, conformément à l'article 64, § 3, premier alinéa.

Si la durée de destitution ou de suspension n'excède pas quinze jours, un suppléant peut être nommé à la requête, soit du notaire destitué ou suspendu, soit de la chambre des notaires, soit du procureur du Roi. Selon le cas, l'avis du procureur du Roi ou de la chambre des notaires est requis. Si l'intéressé le demande, il est statué en chambre du conseil.

§ 2. Si en cas de suspension d'un notaire, un suppléant est désigné, celui-ci a droit au remboursement des frais qu'il a exposés et à la rémunération fixée par le président du tribunal après avoir sollicité l'avis de la chambre des notaires, le tout à charge du notaire suppléé. Les honoraires des actes reçus pendant la suspension sont affectés à la rémunération du suppléant et du personnel de l'étude et au paiement des frais généraux. Le surplus éventuel est versé au suppléant ou aux notaires qui ont instrumenté à la place du notaire suppléé. Le déficit éventuel est supporté par le notaire suppléé.

§ 3. En cas de destitution d'un notaire, le suppléant a droit aux honoraires des actes reçus pendant la suppléance, à charge de supporter la rémunération du personnel de l'étude et le paiement des frais généraux. Le déficit éventuel est supporté par le notaire suppléé.

§ 4. Si le notaire suppléé est acquitté en appel, il a droit à la différence entre les honoraires perçus par le suppléant, sous déduction de la rémunération de ce dernier, fixée par le président

du tribunal après avoir sollicité l'avis de la chambre des notaires et, des sommes affectées pendant la suppléance à la rémunération du personnel de l'étude et au paiement des frais généraux.

Section IV. — De la suspension préventive

Art. 112. § 1er. Le notaire qui fait l'objet d'une poursuite pénale ou d'une procédure disciplinaire à cause de faits qui sont passibles des peines de haute discipline, peut être suspendu préventivement, conformément aux modalités suivantes.

Le notaire concerné est cité en référé devant le président du tribunal de première instance par la chambre des notaires ou par le procureur du Roi. Dans ce dernier cas le président sollicite l'avis de la chambre des notaires.

S'il existe des présomptions sérieuses de bien-fondé des faits reprochés et s'il existe un danger manifeste que la poursuite de l'exercice de son activité professionnelle soit de nature à causer des préjudices graves à des tiers ou à apporter une atteinte notable à la dignité du notariat, tout notaire peut être suspendu préventivement par le président du tribunal de première instance pour tout au plus la durée de la procédure. La décision est exécutoire dès le prononcé, nonobstant toute opposition ou appel.

§ 2. S'il résulte de plaintes contre un notaire ou d'enquêtes, qu'il y a un danger manifeste que l'exercice de son activité professionnelle soit de nature à causer préjudice à des tiers ou à la dignité du notariat, tout notaire peut être suspendu préventivement par le président du tribunal de première instance, même avant qu'une procédure disciplinaire ou pénale ait été introduite.

La demande est introduite par requête unilatérale de la chambre des notaires ou du procureur du Roi. Dans ce dernier cas le président sollicite l'avis de la chambre des notaires.

La mesure ne peut être imposée que pour une durée maximale d'un mois. La décision est exécutoire dès le prononcé, nonobstant toute opposition ou appel.

§ 3. La mesure peut être levée, à tout moment, par le président du tribunal de première instance, sur requête du procureur du Roi, de la chambre des notaires ou de l'intéressé.

§ 4. Pendant la durée de cette mesure, le notaire suspendu préventivement ne peut exercer sa profession. Il ne peut signer la correspondance professionnelle ni recevoir de clients. Il a droit aux honoraires dus pour les actes passés pendant la période de la suspension préventive, sauf déterminé ce qui est au § 7.

§ 5. Lorsque la suspension préventive prononcée par le président du tribunal de première instance conformément au paragraphe 1er, excède quinze jours, le président désigne immédiatement un suppléant, conformément à l'article 64, § 3, premier alinéa. Lorsque la suspension préventive n'excède pas quinze jours, le président du tribunal peut désigner un suppléant à la requête soit du notaire suspendu préventivement, soit de la chambre des notaires, soit du procureur du Roi. Selon le cas, l'avis du procureur du Roi ou de la chambre des notaires est requis.

§ 6. Lorsque la suspension préventive prononcée par le président du tribunal de première instance conformément au paragraphe 2, excède quinze jours, celui-ci désigne, sur requête de la chambre des notaires, un suppléant.

Lorsque la suspension préventive n'excède pas les quinze jours, le président du tribunal peut désigner un suppléant à la requête du notaire qui est suspendu préventivement ou de la chambre des notaires.

§ 7. Le suppléant, désigné conformément au § 5 ou au § 6, a droit au remboursement des frais qu'il a exposés et à la rémunération fixée par le président du tribunal de première instance après avoir sollicité l'avis de la chambre des notaires, à charge du notaire suppléé.

Le cas échéant, les §§ 2 et 4 de l'article 111 sont appliqués de manière analogue.»

Art. 5. In dezelfde wet wordt een nieuwe titel IV ingevoegd met het opschrift «Tucht», die de artikelen 95 tot 112 bevat, luidende als volgt:

«Afdeling I. — Tuchtstraffen

Art. 95. Elk lid van een genootschap van notarissen dat door zijn gedrag afbreuk doet aan de waardigheid van het notariaat of dat zijn plichten verzuimt, kan de in deze afdeling bepaalde tuchtstraffen oplopen.

Art. 96. De tuchtstraffen van eigen rechtsmacht zijn:

1° terechtwijzing;

2° blaam;

3° tuchtrechtelijke geldboete van 5 000 tot 200 000 frank, die in de Schatkist wordt gestort.

De tuchtrechtelijke geldboete kan samen met een andere tuchtstraf worden opgelegd.

Art. 97. De hogere tuchtstraffen zijn:

A) voor de notarissen — titularis, geassocieerde notarissen of plaatsvervangers:

1° tuchtrechtelijke geldboete van meer dan 200 000 tot 500 000 frank, die in de Schatkist wordt gestort;

2° schorsing;

3° afzetting.

De tuchtrechtelijke geldboete kan samen met een andere tuchtstraf worden opgelegd.

B) voor de kandidaat-notarissen: de schorsing of schrapping van het tableau;

C) voor de erenotarissen: de schorsing of het verlies van hun eretitel.

Afdeling II. — Tuchtprocedure voor de Kamer van notarissen

Art. 98. De kamer van notarissen neemt, door toedoen van de syndicus, kennis van de tuchtzaken, hetzij ambtshalve, hetzij op klacht, hetzij op schriftelijke aangifte door de procureur des Konings.

Art. 99. Het lid van het genootschap aan wie een feit ten laste is gelegd, wordt door de syndicus hiervan in kennis gesteld bij een ter post aangetekende brief waarin het feit wordt omschreven. Die brief wordt door de syndicus ondertekend en door de secretaris, die daarvan aantekening houdt, verzonden. Deze brief informeert het lid over de plaats en het tijdstip waarop hij kennis kan nemen van het dossier met betrekking tot het ten laste gelegde feit.

Het betrokken lid kan schriftelijk of mondeling zijn reactie laten kennen.

Art. 100. Wanneer de syndicus van oordeel is dat een ten laste gelegd feit aan de kamer van notarissen moet worden voorgelegd, roept hij dit lid op voor de kamer van notarissen en zendt hij het dossier over aan de voorzitter van de kamer van notarissen. Van deze oproeping wordt gelijktijdig een kopie overgezonden aan de procureur des Konings van het gerechtelijk arrondissement waar de betrokken notaris zijn standplaats heeft. In de oproeping maakt hij melding van het ten laste gelegde feit en van de plaats en het tijdstip waarop dit lid kennis kan nemen van het dossier. Het opgeroepen lid kan zich laten bijstaan door een notaris, een erenotaris of een advocaat. Hij kan, uiterlijk acht dagen na zijn oproeping, vorderen dat getuigen door de kamer van notarissen opgeroepen worden op de zitting vastgesteld voor de debatten. Hij kan ook, binnen dezelfde termijn, stukken ter staving van zijn verdediging neerleggen.

De kamer van notarissen roept de leden van het genootschap die bij de zaak betrokken zijn op, alsook de belanghebbende derden die daartoe de wens hebben geuit, om te worden gehoord. Elk van hen kan worden bijgestaan door een notaris, een erenotaris of een advocaat.

De kamer van notarissen kan ook ambtshalve de belanghebbende notarissen oproepen. Deze laatsten kunnen worden bijgestaan of vertegenwoordigd door een notaris, een erenotaris of een advocaat.

Art. 101. Het lid van het genootschap dat opgeroepen werd, kan zijn recht van wraking uitoefenen tegen elk van de leden van de kamer van notarissen die over zijn zaak moeten beslissen om de redenen bepaald in artikel 828 van het Gerechtelijk Wetboek. Het recht van wraking kan tevens uitgeoefend worden tegen leden van de kamer van notarissen wanneer hun standplaats of de zetel van

hun associatie gelegen is in hetzelfde gerechtelijk kanton waarin de standplaats of de zetel van de associatie van het opgeroepen lid gelegen is.

Het opgeroepen lid richt hiertoe uiterlijk drie dagen voor de debatten, op straffe van verval, aan de voorzitter van de betrokken kamer van notarissen een gedagtekend en ondertekend geschrift waarin hij de naam vermeldt van het lid of de leden die hij wil wraken, met opgave van de redenen van de wraking.

De kamer van notarissen doet binnen vijftien dagen na ontvangst van het geschrift, uitspraak over de gegrondheid van de wraking en het gevolg dat er eventueel aan wordt gegeven. De gewraakte leden nemen geen deel aan dit debat noch aan de stemming. Zij worden vervangen door verkiesbare leden die door loting worden aangeduid.

Van de met redenen omklede beslissing wordt binnen de kortst mogelijke tijd aan het opgeroepen lid van het genootschap kennis gegeven.

Art. 102. De zitting voor de debatten wordt door de kamer van notarissen vastgesteld met inachtneming van een termijn die niet minder mag bedragen dan vijftien dagen na de datum waarop het lid aan wie een feit ten laste gelegd wordt, werd opgeroepen om voor die kamer van notarissen te verschijnen.

De debatten zijn openbaar tenzij het lid van het genootschap dat opgeroepen werd, om behandeling met gesloten deuren verzoekt.

Het lid aan wie een feit ten laste is gelegd, heeft het recht op die zitting, zelf of bij monde van de persoon die hem bijstaat, bedoeld in artikel 100, eerste lid, zijn middelen van verweer uiteen te zetten. De opgeroepen getuigen mogen zowel door hem, als door de kamer van notarissen ondervraagd worden.

Art. 103. De kamer van notarissen beslist bij geheime stemming met volstreckte meerderheid, na de syndicus en de verslaggever, die niet aan de beraadslaging en aan de stemming deelnemen, te hebben gehoord. De kamer van notarissen kan de in artikel 96 bepaalde tuchtstraffen opleggen.

Art. 104. De beslissing wordt binnen één maand na de sluiting van de debatten in openbare terechtzitting uitgesproken.

De beslissing wordt met redenen omkleed, in het daartoe bestemd register opgetekend en tijdens de zitting waarop zij werd uitgesproken, door de voorzitter en de secretaris op de minuut getekend.

Iedere beslissing maakt melding van de naam van de aanwezige leden.

Art. 105. Binnen acht dagen na de uitspraak wordt van de beslissing bij een ter post aangetekende brief kennis gegeven aan het betrokken lid alsook aan de verschenen partijen. De secretaris vermeldt dit in de kantlijn.

Een beslissing waarbij een tuchtstraf wordt uitgesproken, wordt binnen dezelfde termijn aan de procureur des Konings van het rechtsgebied meegedeeld.

Art. 106. Als de tuchtstraf bij verstek wordt uitgesproken, kan het lid van het genootschap aan wie een feit ten laste is gelegd daartegen verzet aantekenen binnen vijftien dagen na de toezending van de kennisgeving.

Het verzet wordt bij een ter post aangetekende brief aan de secretaris van de kamer van notarissen gericht.

Indien het verzet te laat is gedaan, wordt het onontvankelijk verklaard.

Indien het lid van het genootschap echter kan aantonen dat hij onmogelijk tijdig kennis kon krijgen van de uitspraak, kan hij buitengewoon verzet aantekenen binnen een termijn van vijftien dagen na de dag waarop hij effectief kennis van de uitspraak heeft gekregen.

De kamer van notarissen ontbiedt de partij die verzet aantekent en geeft haar de gelegenheid haar argumenten naar voor te brengen. Zij doet, zelfs bij haar afwezigheid, uitspraak. De beslissing wordt in ieder geval geacht op tegenspraak te zijn gewezen.

De bepalingen van artikel 105 zijn van toepassing.

Art. 107. Binnen één maand na de kennisgeving kan tegen de beslissing van de kamer van notarissen beroep worden ingesteld bij de burgerlijke rechtbank. Dit rechtsmiddel kan worden aangevend door het betrokken lid, door de syndicus en door de procureur des Konings. Het heeft schorsende kracht.

De rechtbank waarbij het beroep is ingesteld, doet uitspraak in laatste aanleg.

Zij kan alleen de in artikel 96 bedoelde straffen opleggen of het lid van het genootschap aan wie het feit ten laste is gelegd, vrijspreken.

Afdeling III. — Tuchtprocedure voor de burgerlijke rechtbank

Art. 108. De procureur des Konings of de kamer van notarissen kunnen een zaak bij de burgerlijke rechtbank aanhangig maken, tenzij deze kamer van notarissen voor dezelfde feiten een tuchtstraf heeft uitgesproken. Bij dagvaarding door de kamer van notarissen, deelt de syndicus dit gelijktijdig mee aan de procureur des Konings.

De dagvaarding om voor de rechtbank te verschijnen heeft tot gevolg dat de zaak aan de kamer van notarissen wordt onttrokken.

Art. 109. De bevoegde rechtbank is die van het rechtsgebied waar het gedagvaarde lid professioneel actief is of laatst is geweest.

Art. 110. § 1. De rechtbank kan de in artikel 96 of artikel 97 bepaalde tuchtstraffen opleggen, behalve in het geval bedoeld in artikel 107, laatste lid.

§ 2. Tegen de beslissing van de burgerlijke rechtbank kan hoger beroep worden ingesteld bij het hof van beroep. Deze beslissingen zijn niet uitvoerbaar bij voorraad.

De rechtbank kan, voor de duur die zij bepaalt, aan de notaris tegen wie zij schorsing of afzetting heeft uitgesproken, een verbod om zijn beroep uit te oefenen opleggen, niettegenstaande hoger beroep. De bepalingen van artikel 112, § 4, zijn van overeenkomstige toepassing.

De rechtbank van eerste aanleg of het hof van beroep kan, op verzoek van de procureur des Konings respectievelijk de procureur-generaal, van de kamer van notarissen of van de betrokkene het verbod op elk ogenblik opheffen.

§ 3. De geschorste notaris moet, voor de duur van de schorsing, de uitoefening van zijn beroep stopzetten. Bij overtreding van deze bepaling zijn de straffen bedoeld onder het tweede lid van deze paragraaf op hem toepasbaar. Tijdens de duur van de schorsing mag hij de algemene vergadering van het genootschap van notarissen niet bijwonen en is hij niet verkiesbaar tot lid van de kamer van notarissen, noch tot vertegenwoordiger van het genootschap — of tot plaatsvervangend vertegenwoordiger — bij de Nationale Kamer van notarissen. Indien de betrokkene reeds tot één van de voormelde functies is verkozen, mag hij gedurende de duur van schorsing deze functie niet uitoefenen en moet er in zijn vervanging worden voorzien.

De notaris die uit zijn ambt is ontzet, moet de uitoefening van zijn beroep stopzetten, zulks op straffe van schadevergoeding en, in voorkomend geval, andere veroordelingen waarin de wet voorziet ten aanzien van openbare ambtenaren die ondanks afzetting hun ambt blijven uitoefenen.

Voorafgaande bepalingen zijn van toepassing vanaf het ogenblik dat de beslissing houdende uitspraak van de tuchtstraf definitief is geworden.

Art. 111. § 1. In geval van afzetting of schorsing voor méér dan vijftien dagen wordt overeenkomstig artikel 64, § 3, eerste lid, onmiddellijk een plaatsvervanger aangewezen.

Duurt de afzetting of de schorsing ten hoogste vijftien dagen, dan kan een plaatsvervanger worden aangewezen, op verzoek van hetzij de uit zijn ambt ontzette of geschorste notaris, hetzij de kamer van notarissen, hetzij de procureur des Konings. Naargelang het geval is het advies van de procureur des Konings of van de kamer van notarissen vereist. Indien de betrokkene erom verzoekt, wordt uitspraak gedaan in raadkamer.

§ 2. Indien bij schorsing van een notaris een plaatsvervanger wordt aangewezen, heeft deze het recht op betaling van de door hem gemaakte kosten, alsook op de vergoeding die de voorzitter

van de rechtbank na advies te hebben ingewonnen van de kamer van notarissen vaststelt, dit alles op kosten van de vervangen notaris. Het ereloon voor de tijdens de schorsing verleden akten dient om de plaatsvervanger en het kantoorpersoneel te bezoldigen en de algemene kosten te betalen. Het eventuele overschot wordt gestort aan de plaatsvervanger of aan de notarissen die in de plaats van de geschorste notaris hebben geïnstrumenteerd. Het eventuele tekort wordt door de vervangen notaris gedragen.

§ 3. Wanneer een notaris uit zijn ambt is ontzet, heeft de plaatsvervanger recht op het ereloon voor de tijdens de plaatsvervangende verleden akten, waarmee hij de bezoldiging van het kantoorpersoneel en de algemene kosten moet betalen. Het eventuele tekort wordt door de vervangen notaris gedragen.

§ 4. Als de vervangen notaris in hoger beroep wordt vrijgesproken, heeft hij recht op het verschil tussen het ereloon dat de plaatsvervanger heeft ontvangen, na aftrek van de bezoldiging van deze laatste die door de voorzitter van de rechtbank wordt vastgesteld na het advies te hebben ingewonnen van de kamer van notarissen, en de bedragen die tijdens de plaatsvervangende zijn besteed aan de bezoldiging van het kantoorpersoneel en de betaling van de algemene kosten.

Afdeling IV. — Preventieve schorsing

Art. 112. § 1. Aan de notaris die het voorwerp uitmaakt van een strafrechtelijke vervolging of tuchtrechtelijke procedure wegens feiten die aanleiding kunnen geven tot een hogere tuchtstraf, kan een preventieve schorsing opgelegd worden overeenkomstig de volgende modaliteiten.

De betrokken notaris wordt in kort geding voor de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg gedagvaard, hetzij door de kamer van notarissen, hetzij door de procureur des Konings. In dit laatste geval wint de voorzitter het advies in van de kamer van notarissen.

Indien er ernstige vermoedens bestaan ten aanzien van de grondigheid van de ten laste gelegde feiten en er kennelijk gevaar bestaat dat de voortzetting van zijn beroepsactiviteit derden ernstig nadeel kan berokkenen of in belangrijke mate afbreuk kan doen aan de waardigheid van het notariaat, kan de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg de betrokken notaris preventief schorsen voor hoogstens de duur van de procedure. De beschikking is, niettegenstaande enig verzet of beroep, vanaf de uitspraak uitvoerbaar.

§ 2. Indien uit klachten tegen een notaris of uit onderzoeken blijkt dat er kennelijk gevaar bestaat dat de voortzetting van zijn beroepsactiviteit derden ernstig nadeel kan berokkenen of in belangrijke mate afbreuk kan doen aan de waardigheid van het notariaat, kan de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg aan de betrokkene, nog voor een tucht- of strafrechtelijke procedure werd ingeleid, een preventieve schorsing opleggen.

De vordering wordt ingeleid op eenzijdig verzoekschrift van de kamer van notarissen of van de procureur des Konings. In dit laatste geval wint de voorzitter het advies in van de kamer van notarissen.

De maatregel kan slechts voor een duur van maximaal één maand worden opgelegd. De beschikking is, niettegenstaande enig verzet of hoger beroep, vanaf de uitspraak uitvoerbaar.

§ 3. De voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg kan op verzoek van de procureur des Konings, van de kamer van notarissen of van betrokkene de maatregel op elk ogenblik opheffen.

§ 4. De notaris die preventief geschorst is, mag tijdens de duur van de maatregel zijn beroep niet uitoefenen. Hij mag de briefwisseling die verband houdt met zijn beroep niet ondertekenen en mag geen cliënten ontvangen. Hij heeft recht op het ereloon verschuldigd naar aanleiding van akten verleden tijdens de preventieve schorsing, behoudens hetgeen bepaald onder § 7.

§ 5. Indien de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg, overeenkomstig § 1, de notaris meer dan vijftien dagen preventief schorst, stelt hij onmiddellijk een plaatsvervanger aan, overeenkomstig artikel 64, § 3, eerste lid. Duurt de preventieve schorsing ten hoogste vijftien dagen, dan kan de voorzitter van de rechtbank een plaatsvervanger aanstellen op verzoek van, hetzij de notaris die preventief geschorst is, hetzij de kamer van notarissen,

hetzij de procureur des Konings. Naargelang het geval is het advies van de procureur des Konings of van de kamer van notarissen vereist.

§ 6. Indien de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg, overeenkomstig § 2, de notaris meer dan vijftien dagen preventief schorst, stelt hij, op verzoek van de kamer van notarissen een plaatsvervanger aan.

Duurt de preventieve schorsing ten hoogste vijftien dagen, dan kan de voorzitter van de rechtbank een plaatsvervanger aanstellen op verzoek van de notaris die preventief geschorst is of van de kamer van notarissen.

§ 7. De plaatsvervanger, aangesteld overeenkomstig § 5 of § 6, heeft, ten laste van de vervangen notaris, recht op terugbetaling van de kosten die hij heeft gemaakt, alsook op de vergoeding die door de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg werd vastgesteld na het advies van de kamer van notarissen te hebben ingewonnen.

In voorkomend geval zullen de §§ 2 en 4 van artikel 111 op analoge wijze worden toegepast.»

De heer Loones stelt volgend amendement voor:

«*In de derde zin van het voorgestelde artikel 110, § 3, eerste lid, het woord «Nationale» vervangen door de woorden «Vlaamse of Waalse.»*

«*Dans la troisième phrase de l'article 110, § 3, alinéa 1er, proposé, remplacer les mots «la Chambre nationale» par les mots «la Chambre wallonne ou la Chambre flamande.»*

Le vote sur l'amendement et le vote sur l'article 5 sont réservés.

De stemming over het amendement en de stemming over artikel 5 worden aangehouden.

TITRE III. — *Disposition transitoire*

Art. 6. Les membres désignés alternativement par le Sénat et la Chambre des représentants, conformément à l'article 38, § 5, troisième alinéa, de la loi du 25 ventôse an XI, rétabli par la loi du ...., seront désignés pour la première fois par le Sénat.

TITRE III. — *Overgangsbepaling*

Art. 6. De leden die, overeenkomstig artikel 38, § 5, derde lid van de wet van 25 ventôse jaar XI, opnieuw ingevoegd door de wet van ...., afwisselend door de Senaat en de Kamer van volksvertegenwoordigers worden aangewezen, worden voor de eerste maal door de Senaat aangewezen.

— Adopté.

Aangenomen.

TITRE IV. — *Disposition finale*

Art. 7. Le Roi fixe la date d'entrée en vigueur de chacune des dispositions de la présente loi. L'ensemble de la présente loi entrera en vigueur au plus tard lors de l'entrée en vigueur intégrale de la loi du .... modifiant la loi du 25 ventôse an XI contenant organisation du notariat.

TITRE IV. — *Slotbepaling*

Art. 7. De Koning stelt voor iedere bepaling van deze wet de datum van inwerkingtreding vast. De wet treedt in haar geheel in werking uiterlijk op het ogenblik van de volledige inwerkingtreding van de wet van .... tot wijziging van de wet van 25 ventôse jaar XI op het notarisambt.

— Adopté.

Aangenomen.

Ann. parl. Sénat de Belgique - Session ordinaire 1998-1999
Parlem. Hand. Belgische Senaat - Gewone zitting 1998-1999

M. le président. — La commission propose un nouvel intitulé ainsi libellé: Projet de loi complétant la loi du 25 ventôse an XI, contenant organisation du notariat, par les articles 38, § 5, 76, 1°, 78 à 85 et 95 à 112.

De commissie stelt volgend nieuw opschrift voor: Wetsontwerp tot aanvulling van de wet van 25 ventôse jaar XI, op het notarisambt, met de artikelen 38, § 5, 76, 1°, 78 tot 85 en 95 tot 112.

Ce texte rencontre-t-il l'accord du Sénat?

Is de Senaat het eens met die tekst? (*Instemming.*)

Le nouvel intitulé est approuvé.

Het nieuw opschrift is goedgekeurd.

Il sera procédé ultérieurement aux votes réservés et au vote sur l'ensemble du projet de loi.

We stemmen later over de aangehouden stemmingen en over het geheel van het wetsontwerp.

PROPOSITION DE LOI MODIFIANT LA LOI DU 8 AVRIL 1965 RELATIVE À LA PROTECTION DE LA JEUNESSE

Discussion générale

Discussion des articles

WETSVOORSTEL TOT WIJZIGING VAN DE WET VAN 8 APRIL 1965 BETREFFENDE DE JEUGDBESCHERMING

Algemene bespreking

Artikelsgewijze bespreking

M. le président. — Nous abordons l'examen de la proposition de loi.

We vatten de bespreking aan van het wetsvoorstel.

Conformément à notre Règlement, le texte adopté par la commission servira de base à notre discussion. (*Voir document n° 1-667/4 de la commission de la Justice du Sénat. Session 1998/1999.*)

Volgens het Reglement geldt de door de commissie aangenomen tekst als basis voor de bespreking. (*Zie gedrukt stuk nr. 1-667/4 van de commissie voor de Justitie van de Senaat. Zitting 1998/1999.*)

La discussion générale est ouverte.

De algemene bespreking is geopend.

Mme Delcourt-Pêtre, rapporteuse, se réfère à son rapport.

Het woord is aan mevrouw Merchiers.

Mevrouw Merchiers (SP). — Mijnheer de voorzitter, om tot de opheffing van artikel 53 van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming te komen, is een zeer lange weg afgelegd. Eind de jaren '80 heeft collega Erdman reeds een gelijkaardig voorstel ingediend en toen België door het Europees Hof voor de rechten van de mens werd terechtgevoerd in de zaak-Bouamar, dienden verschillende andere parlementsleden eveneens een voorstel in.

Tijdens de bespreking van de wet van 2 februari 1994 tot wijziging van de wet van 8 april 1965 ijverden zowel de Kamer als de Senaat voor de onmiddellijke opheffing van artikel 53 of voor een in de tijd beperkte overgangperiode tot de opheffing, maar uiteindelijk werd deze oplossing niet aangenomen bij gebrek aan een voldoende aantal plaatsen in gesloten instellingen.

We hebben het vroegere voorstel opnieuw ingediend, omdat een gebrek aan plaatsen of infrastructuur geen rechtvaardiging kan zijn voor de opname van minderjarigen in gevangnissen als maatregel van voorlopige bewaring. Voor de SP-fractie is de af-

schaffing van artikel 53 geen kwestie van beschikbare plaatsen, maar een beleidskeuze inzake jeugddelinquentie en inzake bijzondere jeugdzorg in het algemeen.

Iedereen is het erover eens dat de wet op de jeugdbescherming aan herziening toe is, maar in welke richting deze moet gaan, is nog altijd onderwerp van discussie. We pleiten in elk geval voor een gestructureerd overleg met de gemeenschappen teneinde tot een zo volledig mogelijke complementariteit te komen. De gemeenschappen nemen de preventieve en begeleidende taak op zich, terwijl de justitie het best belast wordt met het sanctierecht en met de daarbijbehorende vaak gedwongen hulpverlening.

Hoewel de roep naar jeugdgevangenissen op het ogenblik erg groot is, is dit volgens ons niet het gepaste antwoord op het toeneemende delinquent gedrag van jongeren. We pleiten voor de uitbouw van gesloten instellingen waar vorming en begeleiding zijn verzekerd, maar meer nog pleiten we voor een ruime toepassing van alternatieve straffen, waarvan herstelrecht een onderdeel kan zijn.

Ik zal niet verder uitweiden over de mogelijke hervormingen van de bijzondere jeugdzorg, maar enkel de dringende noodzaak kort benadrukken.

De opheffing van artikel 53 is een belangrijke vooruitgang. De SP-fractie had liever gezien dat de maatregel onmiddellijk in werking zou treden, maar kan zich toch verzoenen met een inwerkingtreding op 1 januari 2002 ten laatste. We zijn ervan overtuigd dat hiermee het overleg met de gemeenschappen zal worden gestimuleerd en dat de opvangmogelijkheden voor jongeren nog doeltreffender zullen worden ontwikkeld.

Ik wil van deze gelegenheid ook gebruik maken om alle collega's te danken die dit voorstel hebben helpen realiseren. Ik dank uiteraard ook de minister die dit voorstel heeft gesteund en die daardoor mede mogelijk gemaakt heeft dat minderjarigen in de nabije toekomst niet meer bij voorlopige maatregel in de gevangenis zullen worden opgesloten.

De SP-fractie zal dit wetsvoorstel uiteraard goedkeuren. (*Applaus.*)

De voorzitter. — Daar niemand meer het woord vraagt, is de algemene bespreking gesloten en vatten we de artikelsgewijze bespreking aan.

Plus personne ne demandant la parole, la discussion générale est close et nous passons à l'examen des articles.

L'article premier est ainsi libellé:

Article premier. La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2. Les articles 53 et 53bis de la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse sont abrogés à l'égard des mineurs qui sont poursuivis en raison d'un fait qualifié infraction.

Art. 2. De artikelen 53 en 53bis van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming worden opgeheven ten aanzien van minderjarigen die wegens een als misdrijf omschreven feit worden vervolgd.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 3. Aux articles 45, 2., a), 49, deuxième alinéa, et 59, alinéa premier, de la même loi, les mots «aux articles 52 et 53» sont remplacés par les mots à «l'article 52».

Art. 3. In de artikelen 45, 2., a), 49, tweede lid, en 59, eerste lid, van de voornoemde wet worden de woorden «de artikelen 52 en 53» telkens vervangen door de woorden «artikel 52».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 4. La présente loi entre en vigueur à la date fixée par le Roi, et au plus tard le 1er janvier 2002.

Art. 4. Deze wet treedt in werking op de door de Koning te bepalen datum, en uiterlijk op 1 januari 2002.

— Adopté.

Aangenomen.

De voorzitter. — We stemmen later over het geheel van het wetsvoorstel.

Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble de la proposition de loi.

WETSONTWERP TOT WIJZIGING VAN DE WET VAN 8 APRIL 1965 BETREFFENDE DE JEUGDBESCHERMING, MET BETREKKING TOT DE OPROEPING BIJ PROCES-VERBAAL IN JEUGDZAKEN

Algemene bespreking

(Artikel 61 van het Reglement)

PROJET DE LOI MODIFIANT LA LOI DU 8 AVRIL 1965 RELATIVE À LA PROTECTION DE LA JEUNESSE, EN CE QUI CONCERNE LA CONVOCATION PAR PROCÈS-VERBAL DANS LES AFFAIRES EN MATIÈRE DE JEUNESSE

Discussion générale

(Article 61 du Règlement)

De voorzitter. — We vatten de bespreking aan van het wetsontwerp.

Nous abordons l'examen du projet de loi.

Volgens het Reglement geldt de door de commissie aangenomen tekst als basis voor de bespreking. (*Zie gedrukt stuk nr. 1-201/7 van de commissie voor de Justitie van de Senaat. Zitting 1998/1999.*)

Conformément à notre Règlement, le texte adopté par la commission servira de base à notre discussion. (*Voir document n° 1-201/7 de la commission de la Justice du Sénat. Session 1998/1999.*)

De algemene bespreking is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Het woord is aan mevrouw Merchiers, rapporteur, voor een mondeling verslag.

Mevrouw Merchiers (SP), rapporteur. — Mijnheer de voorzitter, aangezien het verslag niet tijdig werd verzonden, zal ik het voorlezen.

De commissie voor de Justitie heeft het wetsontwerp, zoals door de Kamer van volksvertegenwoordigers geamendeerd, besproken tijdens haar vergadering van 30 maart 1999. De indiener van het oorspronkelijke wetsvoorstel is van mening dat de geest van de door hem ingediende tekst volledig is overgenomen. De Kamer van volksvertegenwoordigers heeft enkel voor een andere technische oplossing gekozen. Een nieuw artikel 46bis, wordt wel in de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming ingevoegd, terwijl de aanvullingen voorgesteld bij de artikelen 45, § 2b en 54bis, tweede lid, van dezelfde wet niet in aanmerking werden genomen, waarschijnlijk om herhalingen te vermijden.

De spreker kan zich aansluiten bij deze oplossingen, hoewel hij ervan overtuigd is dat zijn wetsvoorstel vollediger was. Een lid is van oordeel dat de door de Senaat aangenomen tekst duidelijker was. De Kamer van volksvertegenwoordigers heeft voor meer beknoptheid gekozen, wat de begrijpelijkheid van de tekst vermindert. Er wordt op gewezen dat de aangebrachte wijzigingen voortvloeien uit regeringsamendementen. Voor het overige geeft het wetsontwerp geen aanleiding tot opmerkingen. Het wordt eenparig aangenomen door de acht aanwezige leden. (*Applaus.*)

De voorzitter. — Daar niemand meer het woord vraagt, is de algemene bespreking gesloten.

Plus personne ne demandant la parole, la discussion générale est close.

We stemmen later over het geheel van het wetsontwerp.

Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

WETSONTWERP TOT WIJZIGING VAN ARTIKEL 3 VAN DE WET VAN 13 APRIL 1995 BETREFFENDE DE HANDELSAGENTUUROVEREENKOMST (EVOCATIE)

Algemene bespreking

Artikelsgewijze bespreking

(Artikel 60 van het Reglement)

PROJET DE LOI MODIFIANT L'ARTICLE 3 DE LA LOI DU 13 AVRIL 1995 RELATIVE AU CONTRAT D'AGENCE COMMERCIALE (ÉVOCATION)

Discussion générale

Discussion des articles

(Article 60 du Règlement)

De voorzitter. — We vatten de bespreking aan van het wetsontwerp.

Nous abordons l'examen du projet de loi.

Volgens het Reglement geldt de door de commissie aangenomen tekst als basis voor de bespreking. (*Zie gedrukt stuk nr. 1-1204/6 van de commissie voor de Financiën en de Economische Aangelegenheden van de Senaat. Zitting 1998/1999.*)

Conformément à notre Règlement, le texte adopté par la commission servira de base à notre discussion. (*Voir document n° 1-1204/6 de la commission des Finances et des Affaires économiques du Sénat. Session 1998/1999.*)

De algemene bespreking is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Het woord is aan de rapporteur.

De heer Weyts (CVP), rapporteur. — Mijnheer de voorzitter, de wet op de handelsagentuurovereenkomst werd vier jaar geleden goedgekeurd in uitvoering van de Europese richtlijn 86/653 die de handelsagentuur regelt en harmoniseert op Europees niveau. Hoewel de basis van de regelgeving zich entte op de handelsagentuur van producten en niet zozeer op de handelsagentuur van diensten, opteerde de wetgever in 1995 voor een beperkte verbreding van het toepassingsgebied tot enkele diensten. Dit ging al verder dan de richtlijn. Omwille van evidente toepassingsmoeilijkheden werden de bank-, beurs- en verzekeringssectoren *expressis verbis* buiten de wet gelaten. Uit de praktijk bleek dat de financiële en de verzekeringssector behoefte had aan een betere omkadering van het statuut van de agent.

De behandeling in de commissie begon met een uiteenzetting van de minister van Justitie en een opsomming van een aantal technische moeilijkheden. Omdat er in de praktijk een aantal evoluties werden onderkend, besliste de commissie om nog maar eens een zo ruim mogelijk pallet aan vertegenwoordigers van de sector uit te nodigen, teneinde hun mening over de tekst te horen. De senatoren kwamen onder de indruk van de vele argumenten en werden ervan overtuigd dat de toepassing van de voorliggende tekst in de praktijk voor vele problemen zou zorgen. Daarom werd besloten enkele wijzigingen aan te brengen aan de tekst die in de Kamer was goedgekeurd. We gingen hierbij onder meer uit van de veronderstelling dat de wet enkel van toepassing is op agenten, zoals die in de juridische traditie worden onderscheiden van de makelaars.

Meerdere reeksen amendementen werden ingediend. De amendementen die betrekking hadden op een specifieke en gedetailleerde regeling voor de verzekeringssector werden ingetrokken

door de indiener die zich min of meer kon verzoenen met de definitieve tekst. Ook een reeks amendementen die een gelijkaardige doelstelling beoogden in de banksector, werd uiteindelijk niet in de tekst opgenomen. Grosso modo ging het hier om een specifieke en uitzonderingsregel voor de berekening van de commissielonen, de afrekening ervan, de bepaling inzake de uitwinningvergoeding en de non-concurrentiebedingen en het waarborgagentuurcontract.

In de commissie zijn drie amendementen aangenomen. Een eerste wijziging heeft betrekking op de uitwinningvergoeding. Indien de verzekeringsagent op dit vlak over voldoende waarborgen beschikt, is de agentuurovereenkomst niet onderhevig aan de bepalingen van de wet van 1995. Het gaat in concreto om een vergoeding die gelijk is aan anderhalf jaar commissieloon. Wie hierop aanspraak kan maken, is volgens de commissie voldoende beschermd. Ik wil in dit verband wijzen op een tekstcorrectie. In de Nederlandse tekst staat nu: «... die vergoeding minstens anderhalve maal meer bedraagt dan die bepaald in artikel 20, vierde lid, van deze wet.» Dit is fout. Er moet staan: «... minstens de helft meer bedraagt...» Anders zouden we komen tot 250 maal het bedrag. Ook de Franse tekst moet worden aangepast. Nu staat er: «... est au moins une fois et demie supérieure à celle prévue à l'article 20, alinéa 4...» Hier moet staan: «... s'élève à au moins une fois et demie à celle prévue à l'article 20...» Deze tekstcorrecties zijn noodzakelijk aangezien we anderhalve maal het commissieloon bedoelen en niet 250 maal.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Moens.

De heer Moens (SP). — Mijnheer de voorzitter, ik stel voor om in Franse tekst te schrijven: «... qui est au moins une fois et demie celle prévue à l'article 20...». Alleen het woord «supérieure» moet dan worden geschrapt.

De heer Weyts (CVP), rapporteur. — Zolang het maar duidelijk is.

De heer Moens (SP). — We zijn het eens over de betekenis, alleen de woorden «meer» en «supérieure» staan er te veel.

De voorzitter. — De diensten stellen voor: «... que cette indemnité s'élève à au moins une fois et demie...»

De heer Moens (SP). — C'est ma proposition.

De heer Weyts (CVP), rapporteur. — Deze formule kan worden aanvaard zodat alle misverstanden in de toekomst kunnen worden uitgesloten. In de Nederlandse tekst wordt «anderhalve maal» vervangen door «de helft».

Een tweede wijziging voorziet in de mogelijkheid om het bedrag en de berekeningswijze van commissielonen in een paritair, collectief overleg anders te bepalen dan in de wet van 1995 is voorgeschreven. Dit zal de overlegcultuur bevorderen. Een laatste wijziging stelt de opstelling van de in de wet bepaalde trimestriële commissiestaat uit tot 30 juni 2000. Deze laatste wijziging werd eenparig aangenomen.

Het aldus geamendeerde wetsontwerp werd in zijn geheel aangenomen met zeven stemmen bij één onthouding. Het verslag werd eenparig goedgekeurd. (*Applaus.*)

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Moens.

De heer Moens (SP). — Mijnheer de voorzitter, ik wil de heer Weyts feliciteren met zijn verslag dat, zoals gewoonlijk, zeer nauwkeurig en prachtig is en dat zeer goed weergeeft wat er in de commissie aan de orde is geweest. Wat de tekstcorrectie betreft, denk ik dat we beter het voorstel van de diensten van de Senaat volgen, zodat we een klare en zuivere tekst krijgen, zowel in het Nederlands als in het Frans.

Dit ontwerp, dat oorspronkelijk een voorstel was, doet mij denken aan de processie van Echternach. In 1986 is in de Europese Unie een richtlijn goedgekeurd die één regeling invoerde voor de handelsagenten in de hele Europese Unie. Dat was ook nodig door de uitbreiding van de economische ruimte tot heel Europa. Daar-

door waren transacties over de grenzen heen een normale zaak geworden en moest er regelend worden opgetreden om overal voor de handelsagenten vergelijkbare situaties te scheppen. Het was echter de bedoeling van de Europese Commissie de regeling te beperken tot de tussenkomst van agenten inzake het goederenverkeer.

België heeft deze regeling overgenomen, maar vond, zoals vele andere staten, dat de diensten moesten worden toegevoegd. Met één beperking: de tussenpersonen inzake verzekeringen en de zelfstandige bankagenten moesten worden uitgesloten van deze regeling. Ze hebben in ons land eigen regels inzake de uitwinningvergoedingen, commissielonen en dergelijke.

Er is echter een onevenwicht tussen de meestal machtige verzekeringsmaatschappijen en banken enerzijds, en de tussenpersonen anderzijds. Deze laatste werken meestal zelfstandig en bevinden zich vaak ook in een zwakkere positie. Ze voelen zich ook te weinig beschermd en vragen een groter evenwicht in de rechtsverhoudingen.

De heer Willems diende in de Kamer een voorstel in dat tegemoet kwam aan deze bekommernissen en waardoor de wet op de handelsagentuur, die een grote bescherming voor de tussenpersoon biedt, van toepassing wordt op het verhandelen van diensten, meer bepaald op de diensten van tussenpersonen inzake verzekeringen en bankoperaties. Dit voorstel is in de Kamer goedgekeurd.

In de Senaat zette de processie een stapje achteruit. De bescherming was weliswaar zeer groot, maar ging toch een beetje te ver voor de betrokkenen. Bepaalde belangen waren beter beschermd in de vroegere regeling. Er werden amendementen ingediend die volgens de SP-fractie de bescherming van de zwakkere partij te zeer in het gedrang brachten. De heer Weyts heeft daarop een compromis naar voren geschoven, waar de SP zich voorzichtig, maar niet met groot enthousiasme achter kon scharen. We voelden meer voor een echte grote bescherming van de agenten, maar dit compromis was alleszins weer een stap vooruit.

Agenten met een grote portefeuille die een overeenkomst hebben gesloten met een verzekeringsmaatschappij waardoor ze een uitwinningvergoeding krijgen die ten minste anderhalve keer de waarde bedraagt van de jaarlijkse premies waarop ze recht hebben, worden van het toepassingsgebied van de wet uitgesloten. De commissie ging ervan uit dat ze sterk genoeg zijn om hun belangen tegenover de verzekeraar te verdedigen.

Voorts kan er in alle sectoren een paritair orgaan worden opgericht dat zich bezighoudt met de commissielonen. De gesloten akkoorden kunnen eventueel door de Koning worden bekrachtigd. Na lang aarzelen hebben we deze bepalingen ook goedgekeurd.

Artikel 4 bepaalt dat de inwerkingtreding van artikel 16 van de wet op de handelsagentuur wordt uitgesteld tot 30 juni 2000. Op die manier krijgen de maatschappijen, met name de banken en de verzekeringsinstellingen, de gelegenheid hun informaticaprogramma's aan te passen.

We hopen dat de processie nu eindelijk in de kerk is aangekomen en daar halt houdt. Indien de Kamer het ontwerp opnieuw wijzigt en opteert voor de oorspronkelijke tekst, zullen vele mensen op het terrein en in de Senaat het schouwspel van de processie met veel frustraties gadeslaan. (*Applaus.*)

M. le président. — La parole est à Mme Willame.

Mme Willame-Boonen (PSC). — Monsieur le président, il est apparu, tant des auditions effectuées par la commission compétente de la Chambre des représentants que de nombreux courriers qui nous ont été adressés, que le texte assez technique tel qu'adopté à la Chambre était inapplicable et ne correspondait en rien à la réalité économique des secteurs concernés, notamment en ce qui concerne les dispositions relatives à la négociation des commissions, aux délais de préavis, aux clauses de non-concurrence, aux indemnités de préavis, etc.; la liste n'est pas exhaustive.

Malgré l'urgence d'adopter une loi qui pouvait constituer un compromis minimaliste avant l'échéance fatidique du 4 mai et la dissolution des Chambres, la commission des Finances et des Affaires économiques du Sénat a décidé, après avoir entendu l'ensemble des organes représentatifs concernés, d'adopter trois mo-

difications qui lui semblaient nécessaires et indispensables. En effet, nous avons estimé qu'une loi ne correspondant pas à la réalité économique ne pouvait en aucun cas constituer une sécurité juridique solide. Par rapport au texte adopté par la Chambre, nous avons donc pris trois modifications.

La première, d'importance, est de soustraire du champ d'application de la loi les agents commerciaux du secteur des assurances, à condition que le contrat conclu avec leur commettant reconnaisse néanmoins le droit de l'agent à une indemnité de reprise en cas de cession du portefeuille d'assurances et que cette indemnité soit au moins une fois et demie supérieure à celle prévue à l'article 20 de la loi, ce qui constitue la réalité des pratiques dans ce secteur. En effet, ces dernières sont généralement plus favorables à l'agent que les dispositions contenues dans la loi du 13 avril 1995 relative au contrat d'agence commerciale.

Par ailleurs, compte tenu de l'ensemble des dispositions légales générales ou particulières qui existent déjà pour les assureurs, les soumettre à cette loi supplémentaire ne constituait pas une sécurité pour ces derniers.

La deuxième modification d'importance réside dans la négociation des commissions auxquelles les délégués commerciaux peuvent prétendre. L'article 15 de la loi relative au contrat d'agence commerciale prévoit que ces commissions sont négociées au cas par cas sous peine de nullité du contrat. Or, il faut savoir que, par exemple, dans le seul secteur bancaire, ces agents représentent environ 15 000 personnes. La solution trouvée a donc été de permettre une négociation de ces commissions au niveau des organes représentatifs des secteurs des établissements de crédit et boursiers. Toutes modifications des commissions qui se feront par ce biais seront reconnues et ne changeront en rien les autres clauses du contrat.

Enfin, la dernière modification relève de la problématique bien connue du «bug de l'an 2000». En effet, l'article 16 de la loi de 1995 prévoit qu'un relevé des commissions dues par le commettant à l'agent doit lui être remis tous les trimestres. Ce relevé doit contenir tous les éléments qui ont été nécessaires pour faire le calcul du montant des commissions. Afin de ne pas encombrer les services informatiques, nous avons reporté l'entrée en vigueur de cet unique article au 30 juin 2000.

Je voudrais terminer ici mon intervention en précisant que nous avons travaillé en connaissance de cause, conscients du risque que nous prenions en amendant ce texte et de ses conséquences. Cependant, nous avons tenté dans les limites du possible d'apporter les modifications que nous estimions indispensables. Compte tenu de la récente actualité et de l'annonce du groupe Ippa de modifier les statuts de ses employés d'agence en agents commerciaux, nous espérons que ce texte pourra recevoir l'approbation de la Chambre des représentants et encore voir le jour avant la fin de cette législature. (*Applaudissements.*)

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Coene.

De heer Coene (VLD). — Mijnheer de voorzitter, dit wetsontwerp heeft in de commissie een lange lijdensweg gekend en heeft in de sector heel wat mensen gemobiliseerd om uiteindelijk tot oplossingen te komen. Het was immers duidelijk dat het ontwerp dat we van de Kamer kregen toegestuurd, nogal wat zwakke punten vertoonde en in de praktijk moeilijk uitvoerbaar bleek. In de tekst werden een aantal aanpassingen aangebracht. Met twee daarvan hebben we geen enkel probleem.

We hebben wel problemen met de uitsluiting van de verzekeringsagenten. Ik weet dat deze er is gekomen op vraag van de betrokkenen zelf, maar ik vrees dat ze hierbij een beetje kortzichtig hebben gehandeld. Het klopt dat ze op het ogenblik doorgaans een regeling hebben die gunstiger is dan het minimum waarin de wet voorziet. Het zou echter wel eens kunnen dat de regelingen onder druk van de concurrentie in de toekomst zo worden uitgehold dat de agenten terugvallen op een minder gunstige regeling dan het minimum dat deze wet hen zou bieden. De wet legt namelijk geen verplichte regeling, maar wel een minimumregeling op. Niets zou verzekeringsagenten hebben belet met hun onderneming een regeling uit te werken die gunstiger is. Helaas waren de agenten blijkbaar bang dat door het inschrijven

van een minimum in de wet, hun feitelijke regelingen naar beneden zouden worden aangepast. Ik vrees echter dat ze zichzelf in een situatie hebben gebracht waarbij ze geen enkel vangnet meer hebben als de zaken verkeerd zouden lopen. Met deze wijziging zijn we dus niet gelukkig.

We zijn ook niet gelukkig met de datum van inwerkingtreding van de wet. Het ontwerp werd eind december 1998 in de Kamer goedgekeurd. Intussen stellen we op het terrein vast dat heel wat financiële instellingen van de afwezigheid van een wettelijke regeling gebruik — of moet ik zeggen misbruik — hebben gemaakt om een aantal agenten de laan uit te sturen, contracten te wijzigen en dergelijke meer. Ze wisten immers dat er een regeling op komst was die voor hen veel minder interessant is. Het was dus voor hen beter zo veel mogelijk regelingen aan te passen en te wijzigen voor de wet in werking trad. Daarom had ik in de commissie reeds een amendement ingediend om de wet op 1 januari 1999 in werking te laten treden. Op dat ogenblik waren alle betrokkenen in de sector immers op de hoogte van wat er komen zou. Ze wisten dus perfect dat ze handelden «met voorkennis» van een wet die de bankagenten een grotere bescherming zou geven. De meerderheid vond het niet nodig de agenten deze bijkomende bescherming te geven. Dat betreurt ik. Daarom heb ik in de plenaire vergadering opnieuw een amendement ingediend om de wet op 1 januari 1999 van kracht te laten worden, met uitzondering van artikel 16. Dit is immers een apart geval en ik ben het er mee eens dat deze bepalingen pas in juni 2000 van kracht worden. Vermits het ontwerp hoe dan ook terug naar de Kamer moet, aangezien het werd gewijzigd, hoop ik dat mijn amendement wordt aangenomen, zodat al wie sinds het begin van het jaar zijn job kwijt is of met een eenzijdig gewijzigd contract moet werken, een effectieve bescherming krijgt. Indien mijn amendement niet wordt aangenomen, zullen we het ontwerp niet goedkeuren, maar ons bij de stemming onthouden.

M. le président. — Plus personne ne demandant la parole, la discussion générale est close.

Daar niemand meer het woord vraagt, is de algemene bespreking gesloten.

Afin de régler le problème de la concordance des textes, l'article 2, 2°, du texte français se lira comme suit: «... que cette indemnité s'élève à au moins une fois et demie celle prévue à l'article 20, alinéa 4, de la présente loi», et le texte néerlandais sera ainsi rédigé: «... en die vergoeding minstens anderhalve maal zo hoog is als die bepaald in artikel 20, vierde lid, van deze wet.»

Nous passons à l'examen de l'article 4 auquel un amendement a été déposé.

We gaan nu over tot de bespreking van artikel 4 waarbij een amendement wordt ingediend.

L'article 4 est ainsi libellé:

Art. 4. La présente loi ne s'applique pas aux obligations dont l'exécution a été demandée en justice avant la date de son entrée en vigueur.

Pour ce qui est des secteurs des assurances, des établissements de crédit et des marchés réglementés de valeurs mobilières, l'article 16 de la loi du 13 avril 1995 relative au contrat d'agence commerciale entre en vigueur le 30 juin 2000.

Art. 4. Deze wet is niet toepasselijk op de verbintenissen waarvan de uitvoering in rechte is gevorderd vóór de datum waarop zij in werking treedt.

Met betrekking tot de sectoren van het verzekeringswezen, van de kredietinstellingen en van de gereguleerde markten voor effecten treedt artikel 16 van de wet van 13 april 1995 betreffende de handelsagentuurovereenkomsten in werking op 30 juni 2000.

De heer Coene stelt volgend amendement voor:

«In artikel 4, eerste lid, de woorden «de datum waarop zij in werking treedt» vervangen door de woorden «1 januari 1999.»

«À l'article 4, alinéa 1er, remplacer les mots «la date de son entrée en vigueur» par les mots «le 1er janvier 1999.»

Het woord is aan de heer Coene.

De heer Coene (VLD). — Mijnheer de voorzitter, ik heb mijn standpunt zojuist al toegelicht. Het huidige artikel 4 bepaalt dat deze wet niet toepasselijk is op de verbintenissen waarvan de uitvoering in rechte is gevorderd vóór de datum waarop ze in werking treedt. Ik stel voor het laatste zinsdeel, namelijk «vóór de datum waarop zij in werking treedt» te vervangen door «vóór 1 januari 1999». Zodoende kan de bescherming van de agenten effectief ingaan bij het begin van dit jaar. Alle financiële instellingen waren er immers toen reeds van op de hoogte dat de wet van kracht zou worden, maar sommige hebben van de tijdelijke afwezigheid van enige wettelijke bescherming toch nog misbruik gemaakt om contracten te wijzigen of eenzijdig op te zeggen. Ik ben voorstander van een retroactieve bescherming van de agenten vanaf het begin van dit jaar.

Mijnheer de voorzitter, ik had graag vernomen hoe de minister van Justitie staat tegenover het amendement dat ik heb ingediend.

De voorzitter. — Het woord is aan minister Van Parys.

De heer Van Parys, minister van Justitie. — Mijnheer de voorzitter, deze zaak werd besproken in de commissie voor de Justitie. Ik houd aan de tekst die door de commissie is goedgekeurd.

De voorzitter. — De stemming over het amendement wordt aangehouden.

Le vote sur l'amendement est réservé.

De commissie stelt volgend nieuw opschrift voor: Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 13 april 1995 betreffende de handelsagentuurovereenkomst.

La commission propose un nouvel intitulé ainsi libellé: Projet de loi modifiant la loi du 13 avril 1995 relative au contrat d'agence commerciale.

Is de Senaat het eens met die tekst?

Ce texte rencontre-t-il l'accord du Sénat? (*Assentiment.*)

Het nieuw opschrift is goedgekeurd.

Le nouvel intitulé est approuvé.

De aangehouden stemming en de stemming over het geheel van het wetsontwerp hebben later plaats.

Il sera procédé ultérieurement au vote réservé ainsi qu'au vote sur l'ensemble du projet de loi.

WETSONTWERP TOT WIJZIGING VAN EEN AANTAL BEPALINGEN BETREFFENDE HET HUWELIJK

Algemene bespreking

Artikelsgewijze bespreking

PROJET DE LOI MODIFIANT CERTAINES DISPOSITIONS RELATIVES AU MARIAGE

Discussion générale

Discussion des articles

De voorzitter. — We vatten de bespreking aan van het wetsontwerp.

Nous abordons l'examen du projet de loi.

Volgens het Reglement geldt de door de commissie aangenomen tekst als basis voor de bespreking. (*Zie gedrukt stuk nr. 1-512/2 van de commissie voor de Binnenlandse en Administratieve Aangelegenheden van de Senaat. Zitting 1998/1999.*)

Conformément à notre Règlement, le texte adopté par la commission servira de base à notre discussion. (*Voir document n° 1-512/2 de la commission de l'Intérieur et des Affaires administratives du Sénat. Session 1998/1999.*)

De algemene bespreking is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Mevrouw Thijs, rapporteur, verwijst naar het verslag.

Daar niemand het woord vraagt, is de algemene bespreking gesloten en vatten we de artikelsgewijze bespreking aan.

Personne ne demandant la parole, la discussion générale est close et nous passons à l'examen des articles.

L'article premier est ainsi libellé:

Chapitre 1er. — Disposition générale

Article 1er. La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Hoofdstuk I. — Algemene bepaling

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

— Adopté.

Aangenomen.

Chapitre II. — Modification de dispositions des titres II et V du livre Ier du Code civil

Art. 2. L'intitulé du chapitre III du titre II du livre Ier du Code civil est remplacé par l'intitulé suivant:

«Chapitre III. — Actes de déclaration et actes de mariage.»

Hoofdstuk II. — Wijziging van bepalingen van boek I, titel II en titel V van het Burgerlijk Wetboek

Art. 2. Het opschrift van hoofdstuk III van boek I, titel II, van het Burgerlijk Wetboek wordt vervangen door het volgende opschrift:

«Hoofdstuk III. — Akten van aangifte en akten van huwelijk.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 3. L'article 63 du même Code, abrogé par la loi du 26 décembre 1891, est rétabli dans la rédaction suivante:

«Art. 63. § 1er. Ceux qui désirent contracter mariage sont tenus d'en faire la déclaration, moyennant le dépôt des documents visés à l'article 64, à l'officier de l'état civil de la commune où l'un des futurs époux est inscrit dans les registres de la population, le registre des étrangers ou le registre d'attente à la date de l'établissement de l'acte de déclaration.

Si aucun des futurs époux n'est inscrit dans l'un des registres visés à l'alinéa 1er, ou si la résidence actuelle de l'un d'eux ou des deux ne correspond pas, pour des raisons légitimes, à cette inscription, la déclaration peut être faite à l'officier de l'état civil de la résidence actuelle de l'un des futurs époux.

Pour les Belges qui résident à l'étranger et qui ne sont pas inscrits dans les registres de la population d'une commune belge, la déclaration peut être faite à l'officier de l'état civil de la commune de la dernière inscription, dans les registres de la population, le registre des étrangers ou le registre d'attente, de l'un des futurs époux, ou de la commune où un parent jusqu'au deuxième degré de l'un des futurs époux est inscrit à la date de l'établissement de l'acte, ou du lieu de naissance de l'un des futurs époux. À défaut, la déclaration peut être faite à l'officier de l'état civil de Bruxelles.

§ 2. La déclaration est faite par l'un des futurs époux ou par les deux.

L'officier de l'état civil dresse acte de cette déclaration.

Il est inscrit dans un registre unique, coté et paraphé conformément à l'article 41 et déposé à la fin de chaque année au greffe du tribunal de première instance.

§ 3. Si l'un des futurs époux ou les deux ne sont pas inscrits, au jour de l'établissement de l'acte, dans les registres de la population, le registre des étrangers ou le registre d'attente de la commune, ou n'y ont pas leur résidence actuelle, l'officier de l'état civil qui a dressé l'acte en adresse immédiatement une copie à l'officier de l'état civil de la commune où ce futur époux ou ces futurs époux sont inscrits dans l'un de ces registres ou ont leur résidence actuelle.

L'officier de l'état civil qui a reçu la notification visée à l'alinéa précédent vérifie s'il n'existe pas d'empêchements à mariage. Le cas échéant, il le signale, dans les dix jours de la réception de la notification, à l'officier de l'état civil qui a dressé l'acte de déclaration.

§ 4. Lorsque les parties intéressées restent en défaut de déposer les documents visés à l'article 64, l'officier de l'état civil refuse de dresser l'acte.

L'officier de l'état civil notifie sans délai sa décision motivée aux parties intéressées. Une copie, accompagnée d'une copie de tous documents utiles, en est transmise en même temps au procureur du Roi de l'arrondissement judiciaire dans lequel le refus a été exprimé.

Si l'un des futurs époux ou les deux ne sont pas inscrits, au jour du refus de dresser l'acte, dans les registres de la population, le registre des étrangers ou le registre d'attente de la commune, l'officier d'état civil qui refuse de dresser l'acte en adresse notification à l'officier de l'état civil auquel la copie de l'acte de déclaration visée au § 3 aurait dû être adressée.

Le refus de l'officier de l'état civil est susceptible de recours, dans le délai d'un mois suivant la notification de sa décision, par les parties intéressées, devant le tribunal de première instance.»

Art. 3. Artikel 63 van hetzelfde Wetboek, opgeheven bij de wet van 26 december 1891, wordt hersteld in de volgende lezing:

«Art. 63. § 1. Zij die een huwelijk willen aangaan, moeten daarvan onder voorlegging van de in artikel 64 bedoelde documenten, aangifte doen bij de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente waar een van de aanstaande echtgenoten zijn inschrijving in het bevolkings-, vreemdelingen- of wachtregister heeft op de datum van de opmaak van de akte van aangifte.

Indien geen van de aanstaande echtgenoten een inschrijving heeft in een van de in het eerste lid bedoelde registers, of indien de actuele verblijfplaats van één van hen of beiden om gegronde redenen niet met deze inschrijving overeenstemt, kan de aangifte gebeuren bij de ambtenaar van de burgerlijke stand van de actuele verblijfplaats van een van de aanstaande echtgenoten.

Voor Belgen die in het buitenland verblijven en die niet zijn ingeschreven in het bevolkingsregister van een Belgische gemeente, kan de aangifte gebeuren bij de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente van de laatste inschrijving in het bevolkings-, vreemdelingen- of wachtregister van een van de aanstaande echtgenoten, of van de gemeente waar een bloedverwant tot en met de tweede graad van een van de aanstaande echtgenoten zijn inschrijving heeft op de datum van de opmaak van de akte, of van de geboorteplaats van een van de aanstaande echtgenoten. Bij ontstentenis hiervan kan de aangifte gebeuren bij de ambtenaar van de burgerlijke stand van Brussel.

§ 2. De aangifte gebeurt door één der aanstaande echtgenoten of door beiden.

De ambtenaar van de burgerlijke stand maakt van deze aangifte een akte op.

Zij wordt ingeschreven in een enkel register, dat genummerd en geparafeerd wordt zoals bedoeld in artikel 41, en dat op het einde van ieder jaar wordt neergelegd op de griffie van de rechtbank van eerste aanleg.

§ 3. Indien één van de aanstaande echtgenoten of beiden op de dag van de opmaak van de akte hun inschrijving in het bevolkings-, vreemdelingen- of wachtregister of hun actuele verblijfplaats niet hebben binnen de gemeente, zendt de ambtenaar

van de burgerlijke stand die de akte heeft opgemaakt, onmiddellijk een afschrift van de akte aan de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente van inschrijving in een van deze registers of van de actuele verblijfplaats in België van deze aanstaande echtgenoot of echtgenoten.

De ambtenaar van de burgerlijke stand die de in vorig lid bedoelde kennisgeving heeft ontvangen gaat na of er geen huwelijksbeletselen zijn. In voorkomend geval meldt hij dit binnen de tien dagen na de ontvangst van de kennisgeving aan de ambtenaar van de burgerlijke stand die de akte van aangifte heeft opgemaakt.

§ 4. Wanneer de belanghebbende partijen in gebreke blijven de in artikel 64 bedoelde documenten over te leggen, weigert de ambtenaar van de burgerlijke stand over te gaan tot de opmaak van de akte.

De ambtenaar van de burgerlijke stand brengt zijn met redenen omklede beslissing zonder verwijl ter kennis van de belanghebbende partijen. Tezelfdertijd wordt een afschrift hiervan, samen met een kopie van alle nuttige documenten, overgemaakt aan de procureur des Konings van het gerechtelijk arrondissement waarin de weigering plaatsvond.

Indien één van de aanstaande echtgenoten of beiden op de dag van de weigering van de opmaak van de akte hun inschrijving in het bevolkings-, vreemdelingen- of wachtregister of hun actuele verblijfplaats niet hebben binnen de gemeente, zendt de ambtenaar van de burgerlijke stand die weigert de akte op te maken een kennisgeving hiervan aan de ambtenaar van de burgerlijke stand aan wie het in § 3 bedoelde afschrift van de akte van aangifte had moeten worden overgemaakt.

Door de belanghebbende partijen kan tegen de weigering door de ambtenaar van de burgerlijke stand binnen de maand na de kennisgeving van zijn beslissing, beroep worden ingesteld bij de rechtbank van eerste aanleg.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 4. L'article 64 du même Code, abrogé par la loi du 26 décembre 1891, est rétabli dans la rédaction suivante :

«Art. 64. § 1er. Lors de la déclaration du mariage, les documents suivants sont, pour chacun des futurs époux, remis à l'officier de l'état civil :

1° une copie conforme de l'acte de naissance;

2° une preuve d'identité;

3° une preuve de nationalité;

4° une preuve de célibat et, le cas échéant, de la dissolution ou de l'annulation des précédents mariages;

5° une preuve de l'inscription dans les registres de la population, le registre des étrangers ou le registre d'attente et/ou une preuve de la résidence actuelle;

6° le cas échéant, une preuve écrite légalisée, émanant du futur époux absent lors de la déclaration du mariage, dont il ressort que celui-ci consent à la déclaration;

7° toute autre pièce authentique dont il ressort que l'intéressé remplit les conditions requises par la loi pour pouvoir contracter mariage.

§ 2. Si les documents remis sont établis dans une langue étrangère, l'officier de l'état civil peut en demander une traduction certifiée conforme.»

Art. 4. Artikel 64 van hetzelfde Wetboek, opgeheven bij de wet van 26 december 1891, wordt hersteld in de volgende lezing :

«Art. 64. § 1. Bij de aangifte van het huwelijk worden aan de ambtenaar van de burgerlijke stand voor ieder der aanstaande echtgenoten de volgende documenten voorgelegd :

1° een voor eensluidend verklaard afschrift van de akte van geboorte;

2° een bewijs van identiteit;

3° een bewijs van nationaliteit;

4° een bewijs van de ongehuwde staat, en in voorkomend geval van de ontbinding of nietigverklaring van de vorige huwelijken;

5° een bewijs van de inschrijving in het bevolkings-, vreemdelingen- of wachtregister en/of een bewijs van de actuele verblijfplaats;

6° in voorkomend geval, een gelegaliseerd schriftelijk bewijs uitgaande van de bij de aangifte van het huwelijk afwezige aanstaande echtgenoot, waaruit diens instemming met de aangifte blijkt;

7° ieder ander authentiek stuk waaruit blijkt dat in hoofde van de betrokkene is voldaan aan de door de wet gestelde voorwaarden om een huwelijk te mogen aangaan.

§ 2. Indien de overgelegde documenten in een vreemde taal zijn opgemaakt, kan de ambtenaar van de burgerlijke stand om een voor eensluidend verklaarde vertaling ervan verzoeken.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 5. L'article 66 du même Code, remplacé par la loi du 7 janvier 1908, est remplacé par la disposition suivante :

«Art. 66. Les actes d'opposition au mariage sont signés sur l'original et sur la copie par les opposants ou par leurs fondés de procuration spéciale et authentique; ils sont signifiés avec la copie de la procuration à la personne ou au domicile des parties et à l'officier de l'état civil qui a dressé l'acte de déclaration.

L'officier de l'état civil vise l'original.»

Art. 5. Artikel 66 van hetzelfde Wetboek, zoals vervangen bij de wet van 7 januari 1908, wordt vervangen door de volgende bepaling :

«Art. 66. De akten van verzet tegen het huwelijk worden op het origineel en op het afschrift ondertekend door hen die zich tegen het huwelijk verzetten, of door hun gemachtigden, voorzien van een bijzondere en authentieke volmacht; zij worden met het afschrift van de volmacht, betekend aan de persoon of aan de woonplaats van de partijen en aan de ambtenaar van de burgerlijke stand die de akte van aangifte heeft opgemaakt.

De ambtenaar van de burgerlijke stand viseert het origineel.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 6. À l'article 67 du même Code, le mot «publications» est remplacé par le mot «déclarations».

Art. 6. In artikel 67 van hetzelfde Wetboek wordt het woord «afkondigingen» vervangen door het woord «aangiften».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 7. L'article 69 du même Code, remplacé par la loi du 7 janvier 1908, est abrogé.

Art. 7. Artikel 69 van hetzelfde Wetboek, zoals vervangen bij de wet van 7 januari 1908, wordt opgeheven.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 8. L'article 70 du même Code est remplacé par la disposition suivante :

«Art. 70. L'époux qui se trouve dans l'impossibilité de se procurer son acte de naissance peut le suppléer par un acte de notoriété délivré par le juge de paix de son lieu de naissance ou par celui de son domicile.»

Art. 8. Artikel 70 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling :

«Art. 70. De echtgenoot die in de onmogelijkheid verkeert zich de akte van geboorte te verschaffen, kan deze vervangen door een akte van bekendheid, afgegeven door de vrederechter van zijn geboorteplaats of door die van zijn woonplaats.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 9. À l'article 75 du même Code, remplacé par l'article 1er de la loi du 7 janvier 1908, les mots «des publications» sont remplacés par les mots «visé à l'article 165».

Art. 9. In artikel 75 van hetzelfde Wetboek, zoals vervangen door artikel 1 van de wet van 7 januari 1908, worden de woorden «der afkondigingen» vervangen door de woorden «zoals bedoeld in artikel 165».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 10. À l'article 76 du même Code sont apportées les modifications suivantes :

a) le 6° est abrogé;

b) au 9°, le mot «, professions» est supprimé.

Art. 10. In artikel 76 van hetzelfde Wetboek worden de volgende wijzigingen aangebracht :

a) de 6° wordt opgeheven;

b) in de 9° worden de woorden «, het beroep» geschrapt.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 11. L'article 94 du même Code est remplacé par la disposition suivante :

«Art. 94. Les déclarations d'un mariage concernant des militaires et des personnes employées à la suite des armées se font à l'officier exerçant, conformément à l'article 89, les fonctions d'officier de l'état civil.»

Art. 11. Artikel 94 van het hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling :

«Art. 94. De aangiften van een huwelijk betreffende militairen en betreffende personen in dienst bij het gevolg van het leger geschieden bij de officier die luidens artikel 89 de werkzaamheden van ambtenaar van de burgerlijke stand verricht.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 12. Un article 146*bis*, rédigé comme suit, est inséré dans le même Code :

«Art. 146*bis*. Il n'y a pas de mariage lorsque, bien que les consentements formels aient été donnés en vue de celui-ci, il ressort d'une combinaison de circonstances que l'intention de l'un au moins des époux n'est manifestement pas la création d'une communauté de vie durable, mais vise uniquement l'obtention d'un avantage en matière de séjour, lié au statut d'époux.»

Art. 12. In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 146*bis* ingevoegd, luidend als volgt :

«Art. 146*bis*. Er is geen huwelijk wanneer, ondanks de gegeven formele toestemmingen tot het huwelijk, uit een geheel van omstandigheden blijkt dat de intentie van minstens één van de echtgenoten kennelijk niet is gericht op het totstandbrengen van een duurzame levensgemeenschap, maar enkel op het bekomen van een verblijfsrechtelijk voordeel dat is verbonden aan de staat van gehuwde.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 13. L'article 165 du même Code, abrogé par la loi du 26 décembre 1891, est rétabli dans la rédaction suivante :

«Art. 165. § 1er. Le mariage ne peut être célébré avant le 14e jour qui suit la date de l'établissement de l'acte de déclaration de mariage, visé à l'article 63.

§ 2. Le procureur du Roi près le tribunal de première instance de l'arrondissement dans lequel les requérants ont l'intention de contracter mariage, peut, pour raisons graves, dispenser de la déclaration et de tout délai d'attente, et accorder une prolongation du délai de six mois visé au § 3.

La même compétence est reconnue, pour les mariages à célébrer dans leur chancellerie, aux agents diplomatiques chefs de poste, ainsi qu'aux agents du corps consulaire auxquels la fonction d'officier de l'état civil a été reconnue.

§ 3. Si le mariage n'a pas été célébré dans les six mois à compter de l'expiration du délai de 14 jours visé au § 1er, il ne peut plus être célébré qu'après une nouvelle déclaration de mariage faite dans la forme prévue à l'article 63.

En cas d'opposition au mariage ou lorsque l'officier de l'état civil refuse de célébrer le mariage, une prolongation de ce délai de six mois peut être demandée au juge qui se prononce sur la mainlevée de l'opposition ou sur le recours contre le refus.»

Art. 13. Artikel 165 van hetzelfde Wetboek, opgeheven bij de wet van 26 december 1891, wordt hersteld in de volgende lezing :

«Art. 165. § 1. Het huwelijk mag niet worden voltrokken vóór de 14e dag na de datum van opmaak van de akte van aangifte van het huwelijk, zoals bedoeld in artikel 63.

§ 2. De procureur des Konings bij de rechtbank van eerste aanleg van het gerechtelijk arrondissement waarin de verzoekers voornemens zijn te huwen, kan, om gewichtige redenen vrijstelling verlenen van de aangifte en van elke wachttijd, en een verlenging van de in § 3 bedoelde termijn van zes maanden toestaan.

Dezelfde bevoegdheid wordt voor de in hun eigen kanselarij te voltrekken huwelijken toegekend aan de diplomatieke ambtenaren die aan het hoofd staan van een post, alsook aan de ambtenaren van het consulaire korps aan wie de functie van ambtenaar van de burgerlijke stand is opgedragen.

§ 3. Indien het huwelijk niet is voltrokken binnen de zes maanden sinds het verstrijken van de in § 1 bedoelde termijn van 14 dagen, mag het niet meer worden voltrokken dan nadat een nieuwe aangifte van het huwelijk werd gedaan in de vorm zoals bepaald in artikel 63.

In geval van verzet tegen het huwelijk of wanneer de ambtenaar van de burgerlijke stand weigert het huwelijk te voltrekken, kan de rechter die zich uitsprekt over de opheffing van het verzet of het beroep tegen de weigering een huwelijk te voltrekken om een verlenging van deze termijn van zes maanden worden verzocht.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 14. L'article 166 du même Code, abrogé par la loi du 26 décembre 1891, est rétabli dans la rédaction suivante :

«Art. 166. Le mariage est célébré publiquement devant l'officier de l'état civil qui a dressé l'acte de déclaration.»

Art. 14. Artikel 166 van hetzelfde Wetboek, opgeheven bij de wet van 26 december 1891, wordt hersteld in de volgende lezing :

«Art. 166. De voltrekking van het huwelijk geschiedt in het openbaar voor de ambtenaar van de burgerlijke stand die de akte van aangifte heeft opgemaakt.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 15. L'article 167 du même Code, abrogé par la loi du 26 décembre 1891, est rétabli dans la rédaction suivante :

«Art. 167. L'officier de l'état civil refuse de célébrer le mariage lorsqu'il apparaît qu'il n'est pas satisfait aux qualités et conditions prescrites pour contracter mariage, ou s'il est d'avis que la célébration est contraire aux principes de l'ordre public.

S'il existe une présomption sérieuse qu'il n'est pas satisfait aux conditions visées à l'alinéa précédent, l'officier de l'état civil peut surseoir à la célébration du mariage, le cas échéant après avoir recueilli l'avis du procureur du Roi de l'arrondissement judiciaire dans lequel les requérants ont l'intention de contracter mariage, pendant un délai de deux mois au plus à partir de la date de mariage choisie par les parties intéressées, afin de procéder à une enquête complémentaire.

S'il n'a pas pris de décision définitive dans le délai prévu à l'alinéa précédent, l'officier de l'état civil doit célébrer le mariage, même dans les cas où le délai de six mois visé à l'article 165, § 3, est expiré.

Dans le cas d'un refus visé à l'alinéa premier, l'officier de l'état civil notifie sans délai sa décision motivée aux parties intéressées. Une copie, accompagnée d'une copie de tous documents utiles en est, en même temps, transmise au procureur du Roi de l'arrondissement judiciaire dans lequel le refus a été exprimé.

Si l'un des futurs époux ou les deux ne sont pas inscrits, au jour du refus, dans les registres de la population, le registre des étrangers ou le registre d'attente de la commune, ou n'y ont pas leur résidence actuelle, la décision de refus est également immédiatement notifiée à l'officier de l'état civil de la commune où ce futur époux ou ces futurs époux sont inscrits dans l'un de ces registres ou ont leur résidence actuelle.

Le refus de l'officier de l'état civil de célébrer le mariage est susceptible de recours par les parties intéressées pendant un délai d'un mois devant le tribunal de première instance.»

Art. 15. Artikel 167 van hetzelfde Wetboek, opgeheven bij de wet van 26 december 1891, wordt hersteld in de volgende lezing :

«Art. 167. De ambtenaar van de burgerlijke stand weigert het huwelijk te voltrekken wanneer blijkt dat niet is voldaan aan de hoedanigheden en voorwaarden vereist om een huwelijk te mogen aangaan, of indien hij van oordeel is dat de voltrekking in strijd is met de beginselen van de openbare orde.

Indien er een ernstig vermoeden bestaat dat niet is voldaan aan de in het vorige lid gestelde voorwaarden kan de ambtenaar van de burgerlijke stand de voltrekking van het huwelijk uitstellen, na eventueel het advies van de procureur des Konings van het gerechtelijk arrondissement waarin de verzoekers voornemens zijn te huwen te hebben ingewonnen, gedurende ten hoogste twee maanden vanaf de door belanghebbende partijen vooropgestelde huwelijksdatum, teneinde bijkomend onderzoek te verrichten.

Indien hij binnen de in vorig lid gestelde termijn nog geen definitieve beslissing heeft genomen, dient de ambtenaar van de burgerlijke stand het huwelijk te voltrekken, zelfs in die gevallen waar de in artikel 165, § 3, bedoelde termijn van zes maanden reeds is verstreken.

In geval van een weigering zoals bedoeld in het eerste lid, brengt de ambtenaar van de burgerlijke stand zijn met redenen omklede beslissing zonder verwijl ter kennis van de belanghebbende partijen. Tezeldertijd wordt een afschrift hiervan, samen met een kopie van alle nuttige documenten, overgezonden aan de procureur des Konings van het gerechtelijk arrondissement waarin de weigering plaatsvond.

Indien één van de aanstaande echtgenoten of beiden op de dag van de weigering hun inschrijving in het bevolkings-, vreemdelingen- of wachtregister of hun actuele verblijfplaats niet hebben binnen de gemeente, wordt de weigeringsbeslissing tevens onmiddellijk ter kennis gebracht van de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente van inschrijving in een van deze registers of van de actuele verblijfplaats in België van deze aanstaande echtgenoot of echtgenoten.

Tegen de weigering door de ambtenaar van de burgerlijke stand om het huwelijk te voltrekken, kan door belanghebbende partijen binnen de maand beroep worden aangetekend bij de rechtbank van eerste aanleg.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 16. L'article 170bis du même Code, inséré par la loi du 12 juillet 1931, est remplacé par la disposition suivante :

«Art. 170bis. Les déclarations de mariage à célébrer par les agents diplomatiques ou consulaires belges sont faites conformément à la loi belge dans les chancelleries où les mariages doivent être célébrés.»

Art. 16. Artikel 170bis van hetzelfde Wetboek zoals ingevoegd bij de wet van 12 juli 1931, wordt vervangen door de volgende bepaling :

Ann. parl. Sénat de Belgique - Session ordinaire 1998-1999
Parlem. Hand. Belgische Senaat - Gewone zitting 1998-1999

«Art. 170bis. Aangiften van huwelijk te voltrekken door de Belgische diplomatieke of consulaire ambtenaren, worden overeenkomstig de Belgische wetten gedaan in de kanselarijen waar de huwelijken worden voltrokken.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 17. Dans l'article 184 du même Code, un renvoi à l'article « 146bis » est inséré entre les renvois aux articles « 144 » et « 147 ».

Art. 17. In hetzelfde Wetboek wordt in het artikel 184 tussen de verwijzingen naar de artikelen « 144 » en « 147 » een verwijzing naar het artikel « 146bis » ingevoegd.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 18. Dans l'article 191 du même Code, les mots « ou dont la déclaration n'a pas été faite conformément à l'article 63 » sont insérés entre le mot « compétent, » et le mot « peut ».

Art. 18. In artikel 191 van hetzelfde Wetboek worden tussen de woorden « voltrokken » en « kan » de woorden « of waarvan geen aangifte is gedaan zoals bepaald in artikel 63 » ingevoegd.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 19. L'article 192 du même Code, modifié par la loi du 15 décembre 1949, est remplacé par la disposition suivante :

«Art. 192. Si le mariage n'a pas été précédé de la déclaration requise, ou s'il n'a pas été obtenu des dispenses permises par la loi, ou si les délais prescrits pour la déclaration et la célébration du mariage n'ont pas été observés, le procureur du Roi fait prononcer contre l'officier public une amende qui ne pourra excéder trois cent francs, et contre les parties contractantes, ou ceux sous l'autorité desquelles elles ont agi, une amende proportionnée à leur fortune.»

Art. 19. Artikel 192 van hetzelfde Wetboek, zoals gewijzigd bij de wet van 15 december 1949, wordt vervangen door de volgende bepaling :

«Art. 192. Indien het huwelijk niet is voorafgegaan door de vereiste aangifte, of indien door de wet toegelaten vrijstellingen niet zijn verkregen, of indien de voorgeschreven termijnen bij de aangifte en de huwelijksvoltrekking niet in acht zijn genomen, doet de procureur des Konings tegen de openbare ambtenaar een geldboete uitspreken van ten hoogste driehonderd frank en tegen de contracterende partijen of tegen degenen onder wiens gezag zij gehandeld hebben, een geldboete naar verhouding van hun vermogen.»

— Adopté.

Aangenomen.

Chapitre III. — Autres dispositions modificatives

Art. 20. L'article 7 de la loi du 12 juillet 1931 relative à certains actes de l'état civil et à la compétence des agents diplomatiques et consulaires en matière d'état civil est remplacé par la disposition suivante :

«Art. 7. Les agents diplomatiques chefs de poste ainsi que les agents du corps consulaire auxquels les fonctions d'officier de l'état civil ont été conférées en vertu de l'article 2 de la présente loi sont compétents pour célébrer des mariages à condition que l'un des futurs époux ait la nationalité belge.»

Hoofdstuk III. — Andere wijzigingsbepalingen

Art. 20. Artikel 7 van de wet van 12 juli 1931 betrekking hebbende op zekere akten van de burgerlijke stand alsmede op de bevoegdheid der diplomatieke en consulaire ambtenaren inzake burgerlijke stand wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 7. De diplomatieke ambtenaren die aan het hoofd van een post staan alsook de ambtenaren van het consulaire korps aan wie krachtens artikel 2 van deze wet de functies van ambtenaar van de burgerlijke stand werden opgedragen zijn bevoegd huwelijken te voltrekken op voorwaarde dat één van de aanstaande echtgenoten de Belgische nationaliteit bezit.»

— Adopté.
Aangenomen.

Art. 21. Le premier alinéa de l'article 587 du Code judiciaire, tel que modifié par l'article 12 de la loi du 3 avril 1997 et par l'article 4 de la loi du 10 août 1998, est complété par un 9°, libellé comme suit:

«9° sur les recours prévus aux articles 63, § 4, dernier alinéa, et 167, dernier alinéa, du Code civil.»

Art. 21. Het eerste lid van artikel 587 van het Gerechtelijk Wetboek, gewijzigd bij artikel 12 van de wet van 3 april 1997 en bij artikel 4 van de wet van 10 augustus 1998, wordt aangevuld met een 9°, luidende:

«9° over de beroepen bedoeld in de artikelen 63, § 4, laatste lid, en 167, laatste lid, van het Burgerlijk Wetboek.»

— Adopté.
Aangenomen.

Chapitre IV. — Disposition abrogatoire

Art. 22. Les articles 1er à 8 de la loi du 26 décembre 1891 apportant des modifications à quelques dispositions relatives au mariage, modifiés par les lois des 7 janvier 1908 et 12 juillet 1931, sont abrogés.

Hoofdstuk IV. — Opheffingsbepaling

Art. 22. De artikelen 1 tot 8 van de wet van 26 december 1891 tot wijziging van enige bepalingen betreffende het huwelijk, zoals gewijzigd bij de wetten van 7 januari 1908 en 12 juli 1931, worden opgeheven.

— Adopté.
Aangenomen.

Chapitre V. — Dispositions transitoires

Art. 23. Les mariages à célébrer dont les publications ont été faites avant la date d'entrée en vigueur de la présente loi restent soumis aux dispositions précédemment applicables des articles 66, 67, 69, 70, 94, 170bis et 192 du Code civil, et des articles 1er à 8 de la loi du 26 décembre 1891 apportant des modifications à quelques dispositions relatives au mariage, modifiés par les lois des 7 janvier 1908 et 12 juillet 1931.

Hoofdstuk V. — Overgangsbepalingen

Art. 23. De te voltrekken huwelijken die reeds werden afgekondigd vóór de datum van inwerkingtreding van deze wet blijven onderworpen aan de vroeger toepasselijke bepalingen van de artikelen 66, 67, 69, 70, 94, 170bis en 192 van het Burgerlijk Wetboek, en de artikelen 1 tot 8 van de wet van 26 december 1891 tot wijziging van enige bepalingen betreffende het huwelijk, zoals gewijzigd bij de wetten van 7 januari 1908 en 12 juli 1931.

— Adopté.
Aangenomen.

Art. 24. Les articles 63, 64, 165, 166 et 167 du Code civil ne s'appliquent pas aux mariages à célébrer dont les publications ont été faites avant la date d'entrée en vigueur de la présente loi.

Art. 24. Artikelen 63, 64, 165, 166 en 167 van het Burgerlijk Wetboek zijn niet van toepassing op de te voltrekken huwelijken die reeds werden afgekondigd vóór de datum van inwerkingtreding van deze wet.

— Adopté.
Aangenomen.

Chapitre VI. — Disposition finale

Art. 25. La présente loi entre en vigueur le 1er janvier qui suit sa publication au *Moniteur belge*.

Hoofdstuk VI. — Slotbepaling

Art. 25. Deze wet treedt in werking op 1 januari volgend op de bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*.

— Adopté.
Aangenomen.

De voorzitter. — We stemmen later over het geheel van het wetsontwerp.

Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

PROJET DE LOI MODIFIANT LA LOI DU 19 DÉCEMBRE 1974 ORGANISANT LES RELATIONS ENTRE LES AUTORITÉS PUBLIQUES ET LES SYNDICATS DES AGENTS RELEVANT DE CES AUTORITÉS

*Discussion générale**Discussion des articles*

WETSONTWERP TOT WIJZIGING VAN DE WET VAN 19 DECEMBER 1974 TOT REGELING VAN DE BETREKKINGEN TUSSEN DE OVERHEID EN DE VAKBONDEN VAN HAAR PERSONEEL

*Algemene bespreking**Artikelsgewijze bespreking*

M. le président. — Nous abordons l'examen du projet de loi.

We vatten de bespreking aan van het wetsontwerp.

Conformément à notre Règlement, le texte adopté par la commission servira de base à notre discussion. (*Voir document n° 1-1313/3 de la commission de l'Intérieur et des Affaires administratives du Sénat. Session 1998/1999.*)

Volgens het Reglement geldt de door de commissie aangenomen tekst als basis voor de bespreking. (*Zie gedrukt stuk nr. 1-1313/3 van de commissie voor de Binnenlandse en Administratieve Aangelegenheden van de Senaat. Zitting 1998/1999.*)

La discussion générale est ouverte.

De algemene bespreking is geopend.

La parole est au rapporteur.

M. Happart (PS), rapporteur. — Monsieur le président, je me réfère à mon rapport écrit qui est d'ailleurs très succinct.

M. le président. — Plus personne ne demandant la parole, la discussion générale est close et nous passons à l'examen des articles.

Daar niemand meer het woord vraagt, is de algemene bespreking gesloten en vatten we de artikelsgewijze bespreking aan.

L'article premier est ainsi libellé :

Article premier. La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2. L'article 1er, § 1er, 3°, de la loi du 19 décembre 1974 organisant les relations entre les autorités publiques et les syndicats des agents relevant de ces autorités, modifié par les lois des 19 juillet 1983, 21 décembre 1994 et 20 mai 1997, est remplacé par la disposition suivante :

«3° a) des établissements de l'enseignement subventionné créés par la Commission communautaire française;

b) de la Haute École Lucia de Brouckère visée par le décret du Conseil de la Communauté française du 24 juin 1996 octroyant la personnalité juridique au pouvoir organisateur de la Haute École Lucia de Brouckère;

c) des provinces;

d) des communes;

e) de la Commission communautaire flamande;

f) de tous autres organismes provinciaux et locaux visés aux articles 162 et 165 de la Constitution;»

Art. 2. Artikel 1, § 1, 3°, van de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel, gewijzigd bij de wetten van 19 juli 1983, 21 december 1994 en 20 mei 1997, wordt vervangen door de volgende bepaling :

«3° a) de gesubsidieerde onderwijsinstellingen opgericht door de Franse Gemeenschapscommissie;

b) de Hogeschool Lucia de Brouckère bedoeld in het decreet van de Raad van de Franse Gemeenschap van 24 juni 1996 houdende toekenning van de rechtspersoonlijkheid aan de inrichtende macht van de Hogeschool Lucia de Brouckère;

c) de provincies;

d) de gemeenten;

e) de Vlaamse Gemeenschapscommissie;

f) alle andere provinciale of plaatselijke instellingen bedoeld in de artikelen 162 en 165 van de Grondwet;»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 3. Dans l'article 11, § 2, de la même loi, modifié par la loi du 19 juillet 1983, les mots «comités de sécurité, d'hygiène et d'embellissement des lieux de travail» sont remplacés par les mots «comités pour la prévention et la protection au travail».

Art. 3. In artikel 11, § 2, van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 19 juli 1983, worden de woorden «comités voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing van werkplaatsen» vervangen door de woorden «comités voor preventie en bescherming op het werk».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 4. L'article 18 de la même loi est complété par les alinéas suivants :

«Le Roi fixe les règles concernant le remboursement à l'autorité par les organisations syndicales des sommes payées à certains délégués de celles-ci en leur qualité de membres du personnel.

Toutefois, le Roi peut, selon les conditions et critères qu'il fixe, dispenser les organisations syndicales représentatives en tout ou en partie du remboursement.»

Art. 4. Artikel 18 van dezelfde wet wordt aangevuld door de volgende leden :

«De Koning bepaalt de regels inzake de terugbetaling aan de overheid door de vakorganisaties van de sommen betaald aan sommige van hun afgevaardigden in hun hoedanigheid van personeelslid.

De Koning kan evenwel, volgens de voorwaarden en criteria die Hij vaststelt, de representatieve vakorganisaties geheel of gedeeltelijk vrijstellen van de terugbetaling.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 5. L'article 19, 1, de la même loi est abrogé.

Art. 5. Artikel 19, 1, van dezelfde wet wordt opgeheven.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 6. La présente loi entre en vigueur le jour de sa publication au *Moniteur belge*, à l'exception de l'article 4, qui produit ses effets le 1er juillet 1997.

Art. 6. Deze wet treedt in werking de dag waarop zij in het *Belgisch Staatsblad* is bekendgemaakt, met uitzondering van artikel 4, dat uitwerking heeft op 1 juli 1997.

— Adopté.

Aangenomen.

M. le président. — Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

We stemmen later over het geheel van het wetsontwerp.

WETSONTWERP BETREFFENDE HET VERVOER VAN ZAKEN OVER DE WEG (EVOCATIE)

Algemene bespreking

(Artikel 60 van het Reglement)

PROJET DE LOI RELATIVE AU TRANSPORT DE CHOSES PAR ROUTE (ÉVOCATION)

Discussion générale

(Article 60 du Règlement)

De voorzitter. — We vatten de bespreking aan van het wetsontwerp.

Nous abordons l'examen du projet de loi.

Volgens het Reglement geldt de door de commissie aangenomen tekst als basis voor de bespreking. *(Zie gedrukt stuk nr. 1-1242/5 van de commissie voor de Financiën en de Economische Aangelegenheden van de Senaat. Zitting 1998/1999.)*

Conformément à notre Règlement, le texte adopté par la commission servira de base à notre discussion. *(Voir document n° 1-1242/5 de la commission des Finances et des Affaires économiques du Sénat. Session 1998/1999.)*

De algemene bespreking is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Het woord is aan de rapporteur.

De heer Coene (VLD), rapporteur. — Mijnheer de voorzitter, voor de bespreking in de commissie, verwijs ik naar mijn schriftelijk verslag maar ik zal nog even het standpunt van de VLD toelichten. Het wetsontwerp dat hier voorligt, bevat vier doelstellingen: ten eerste het verbeteren van de structuur van de reglementering; ten tweede een aanpassing van de bepalingen van de Europese Unie om de toegang tot de markten te liberaliseren; ten

derde de vereenvoudiging van het systeem van de vervoervergunningen en ten slotte de bestraffing van de medeactoren bij het vervoer ingeval van bepaalde inbreuken.

We kunnen de vier doelstellingen onderschrijven. De manier waarop de eerste drie punten worden ingevuld, stelt voor ons geen enkel probleem, maar we hebben bedenkingen bij het vierde punt. Door de invoering van het begrip medeverantwoordelijkheid wil men de mede-actoren aanzetten tot het zich vergewissen van de hoedanigheid van de vervoerder en hem op die manier afraden gebruik te maken van de diensten van een vervoerder die wettelijk niet in regel is. Anderzijds is het de bedoeling de druk te verminderen die sommige mede-actoren uitoefenen op de vervoerder op basis van hun machtspositie op de markt.

Iedereen is het er over eens dat deze situaties in de praktijk voor komen. Iedereen erkent ook de noodzaak van sancties in dergelijke gevallen zodat paal en perk kan worden gesteld aan het gevoel van straffeloosheid bij sommige mede-actoren. We onderschrijven dus de filosofie van het ontwerp. De overtredingen die bij het goederenvervoer over de weg voor rekening van derden voorvallen, moeten van nabij worden bekeken: 41 % van de overtredingen hebben betrekking op vervalsing van de tachograafschijven en op het niet-naleven van rij- en rusttijden, 15 % betreffen het ontbreken van een geldige vergunning en nog eens 15 % het overladen. De andere overtredingen, ongeveer 30 %, hebben andere oorzaken.

Bij de formulering van het misdrijf door de Kamer, werden de woorden «wetens en willens» toegevoegd. We hebben het daar moeilijk mee. De vraag is hoe in de praktijk kan worden bewezen of een opdrachtgever, lader, vervoerder, commissionair of een commissionair-expediteur «wetens en willens» nagelaten heeft zich ervan te vergewissen of de vereiste vergunningen werden afgeleverd en de correcte vrachtbrief werd opgemaakt. De regering heeft wellicht de indruk willen wekken dat ze het begrip medeverantwoordelijkheid heeft ingevoerd, maar door de toevoeging van de woorden «wetens en willens» ondermijnt ze de facto elke medeverantwoordelijkheid in de sector. Ik veronderstel dat ze het begrip medeverantwoordelijkheid wel degelijk wilde invoeren. De minister heeft in de commissie geprobeerd uitvoerig aan te tonen dat deze woorden aan de essentie niets veranderen. De vraag blijft echter waarom de woorden dan wel werden toegevoegd. In ieder geval wordt daardoor de bewijsvoering veel moeilijker gemaakt. In de praktijk zal de medeverantwoordelijkheid in grote mate dode letter blijven. We betreuren deze ontwikkeling. We hebben getracht dit via amendementen te wijzigen en het ontwerp beter te structureren. We werden door de meerderheid echter niet gevolgd. We hebben ons bij de stemming over dit wetsontwerp onthouden en zullen dat in plenaire vergadering eveneens doen.

M. le président. — La parole est à M. Daerden, ministre.

M. Daerden, ministre des Transports. — Monsieur le président, comme l'a très bien expliqué M. Coene, un long débat a eu lieu en commission de la Chambre, lequel a donné lieu à un ajout en séance plénière.

Lors du débat en commission du Sénat, nous avons longuement discuté de l'ajout de l'adverbe «sciemment». Toutefois, comme l'a rappelé M. Coene, aucune divergence de vues n'est apparue quant aux objectifs poursuivis.

Un long débat juridique s'est ensuite engagé, au terme duquel j'ai demandé que le texte de base ne soit pas modifié. J'ai précisé que les travaux parlementaires pourraient éclairer les juges qui seront amenés à apprécier l'objectif poursuivi par le législateur.

Je tenais à rappeler cela en séance plénière.

M. le président. — Plus personne ne demandant la parole, la discussion générale est close.

Daar niemand meer het woord vraagt is de algemene bespreking gesloten.

Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

We stemmen later over het geheel van het wetsontwerp.

WETSVOORSTEL TOT WIJZIGING VAN HET KONINKLIJK BESLUIT VAN 22 DECEMBER 1989 HOUDENDE VASTSTELLING VAN DE VERGOEDINGEN VERSCHULDIGD VOOR HET GEBRUIK VAN DE LUCHTHAVEN BRUSSEL-NATIONAAL

Bespreking

PROPOSITION DE LOI MODIFIANT L'ARRÊTÉ ROYAL DU 22 DÉCEMBRE 1989 FIXANT LES REDEVANCES DUES POUR L'UTILISATION DE L'AÉROPORT DE BRUXELLES-NATIONAL

Discussion

De voorzitter. — We vatten de bespreking aan van het wetsvoorstel.

Nous abordons l'examen de la proposition de loi.

De bespreking is geopend.

La discussion est ouverte.

Het woord is aan de rapporteur.

De heer Coene (VLD), rapporteur. — Mijnheer de voorzitter, dit wetsvoorstel heeft een lange geschiedenis. Het werd reeds in 1997 ingediend door collega Goovaerts, die zich daarbij had geïnspireerd op de regeling die sinds 1995 van toepassing was voor de luchthaven van Zaventem en die tot doel had de geluidshinder rond de luchthaven, overdag en vooral 's nachts gevoelig te verminderen. Sindsdien is er op het terrein een en ander veranderd omdat de minister op 20 januari 1998 het stelsel voor de opstijgings- en ladingsrechten bij koninklijk besluit gevoelig heeft gewijzigd. De minister heeft toen namelijk een systeem ingevoerd dat een onderscheid maakte volgens het type vliegtuigen. Voor de vijf categorieën vliegtuigen met een verschillend niveau van geluidshinder werd een aparte regeling uitgewerkt, die dan nog verder werd gespecificeerd naargelang het ogenblik van stijgen of landen, waarbij een onderscheid werd gemaakt tussen overdag en 's nachts enerzijds en piek- of daluur anderzijds. Op het eerste gezicht leek dit voorstel orde op zaken te zullen stellen en een antwoord te bieden voor de problemen ten gevolge van de overlast van de luchthaven van Zaventem.

Als we de regeling van de minister echter precies analyseren, dan blijkt dat ze, net als in het vorige dossier, niet meer is dan een mooi scherm. In de praktijk zijn de verschillen in landings- en opstijgingsrechten tussen de verschillende categorieën zeer miniem. Als ik zijn ingewikkeld systeem even uitreken, blijkt dat de kost per kilovracht voor opstijgen of landen gedurende de dag, tussen 6 uur 's ochtends en 23 uur 's avonds en opstijgen of landen 's nachts, tussen 23 uur en 6 uur 's ochtends slechts 10 centiemen bedraagt. Voor de maatschappijen maakt het dus zo goed als geen verschil uit of ze nu 's nachts dan wel overdag opstijgen, maar voor de burgers is het verschil maar al te groot. Ook zij hebben recht op een behoorlijke nachtrust. Het minste dat we kunnen doen, is de sociale kost van de nachtvluchten, die zich niet alleen uit in praktische ongemakken maar ook op medisch vlak, te vertalen in de rechten die worden geheven op de landings- en opstijgingsrechten gedurende de nacht.

In het Brusselse gaat het hoofdzakelijk over één maatschappij, namelijk DHL. Ze opereert vanuit Zaventem en neemt daar 90 % van de nachtvluchten voor haar rekening. De reden waarom ze zo actief is in Zaventem is eenvoudig. Terwijl het in andere landen verboden is 's nachts te landen en op te stijgen, is België op dat vlak weer bijzonder gewillig. De bevolking kan andermaal opdraaien voor de gevolgen.

Mijn voorstel, dat ik heb ingediend als amendement bij het voorstel van de heer Goovaerts, heeft tot doel de landings- en opstijgingsrechten gevoelig te verhogen: verviervoudigen voor de categorieën met de meeste geluidshinder, verdrievoudigen voor de minder hinderende categorieën, enzovoorts. Het verschil in kostprijs tussen het vliegen overdag en 's nachts moet gevoelig worden verhoogd. We hebben dit voorstel zo uitgewerkt, omdat we maar al te goed beseffen dat ons oorspronkelijk voorstel voor een alge-

heel verbod op nachtvluchten, met de huidige meerderheid, niet haalbaar was. We hebben daarom gezocht naar alternatieven die op het terrein ongeveer hetzelfde resultaat opleveren. Voor de bewoners is het belangrijkste tenslotte dat het aantal nachtvluchten gevoelig daalt. Het enige beschikbare instrument is het bepalen van de landings- en opstijgingsrechten.

Zoals u weet, bestaan er in België geen geluidsnormen. Er kan bijgevolg niet worden opgetreden tegen overtreders van geluidsnormen. Bovendien zou dit systeem het bijkomend nadeel hebben dat men een groot controleapparaat nodig heeft, aangezien elke vlucht individueel op het geluidsniveau moet worden gecontroleerd. Er moet dan bovendien repressief worden opgetreden om de overtreding vast te stellen en om de betrokken luchtvaartmaatschappij te boeten. Dit is een ingewikkeld en duur systeem, dat op een eenvoudige wijze kan worden opgevangen door het fors verhogen van de landings- en opstijgingsrechten.

De minister is er zich van bewust geworden dat het gevaarlijk is rechten die via een koninklijk besluit zijn opgelegd via een wetsontwerp aan te passen. Hij heeft er niets beter op gevonden dan het hele systeem van opstijgings- en landingsrechten in te schrijven in het beheerscontract van BIAC, de maatschappij belast met het beheer van de luchthaven van Zaventem, en dit zo te laten goedkeuren.

De minister was op dat moment reeds perfect op de hoogte van de bestaande bezwaren tegen dat systeem en van de vraag tot een grondige aanpassing van het stelsel. Nu gebruikt hij echter het argument dat de regeling ingeschreven is in het beheerscontract van BIAC en dat dit bijgevolg zo snel na de goedkeuring niet kan worden aangepast.

Deze werkwijze getuigt echter van een bijzonder slechte smaak, zelfs van kwade trouw. We aanvaarden dat argument dan ook helemaal niet. De minister wist op dat moment perfect dat er een voorstel was voor de grondige aanpassing van de rechten. Het door mij ingediende voorstel sluit trouwens heel nauw aan bij het voorstel dat zijn administratie had uitgewerkt bij de voorbereiding van het koninklijk besluit in januari 1998. Hij heeft de voorstellen van zijn administratie van de tafel geveegd om tegemoet te komen aan de wensen van DHL, namelijk om haar activiteit tegen een zeer goedkoop tarief te kunnen uitoefenen.

Het door mij ingediende voorstel heeft bovendien een bijkomend voordeel op het totale vliegverbod, namelijk dat de betrokken maatschappij op een vrij gemakkelijke wijze aan die bijkomende kosten kan ontsnappen door haar activiteit gewoon een beetje te verplaatsen in de tijd. De meeste vliegtuigen stijgen nu op tussen twee uur en vier uur 's nachts. Ze stijgen op in twee richtingen, ten noorden van Brussel en ten zuiden van Brussel. Ze maken daarbij evenwel een eigenaardige bocht. De vliegtuigen stijgen niet recht op want dan zouden ze over Franstalige gemeenten vliegen. Daarom nemen ze plots een bocht om over de Vlaamse gemeenten te vliegen. Dit is een zeer merkwaardige vaststelling. Door het nemen van die bocht wordt de hoogte waarop de vliegtuigen kunnen vliegen uiteraard zwaar beperkt. Veel energie gaat daardoor verloren en er wordt nog meer lawaai geproduceerd dan wanneer de vliegtuigen in het verlengde van de landingsbaan zouden opstijgen.

Al deze argumenten tonen aan, dat er hier eerder sprake is van kwade trouw dan van de wil om een probleem op te lossen. Het is immers duidelijk dat de minister gelegenheden die er geweest zijn om effectieve maatregelen te treffen om de bewoners in de omgeving van de luchthaven een minimum aan nachtrust te bezorgen, voorbij heeft laten gaan en, die maatregelen heeft genomen die een wijziging van het bestaande systeem hebben afgeremd.

Ik heb echter ook moeten vaststellen dat de meerderheidspartijen buiten de verbale steun op allerlei bijeenkomsten, niet optreden wanneer het erop aankomt effectief iets te doen aan de nachtelijke geluidsoverlast. De meerderheid heeft de minister gevolgd in het kelderen van mijn voorstel en heeft er uiteindelijk tegen gestemd. Deze namiddag zullen we eindelijk kunnen vaststellen of de meerderheid echt achter deze zaak staat. Ze zal in de komende weken en maanden niet meer moeten beweren dat ze al het mogelijke doet om de geluidsoverlast in de omgeving van de luchthaven te verminderen, want ze zal hier pertinent aangetoond hebben dat ze een van de weinige beschikbare instrumenten om op dat domein op te treden gewoonweg heeft genegeerd.

De VLD-fractie gaat niet akkoord met de conclusie van de commissie om het amendement te verwerpen. We vinden dit het enige beschikbare instrument om de bevolking een gezonde nachtrust te bezorgen zonder dat de leefbaarheid van de maatschappij die voor de geluidshinder verantwoordelijk is, op de helling komt. We vragen alleen een kleine reorganisatie van haar activiteiten. We zullen bijgevolg tegenstemmen. (*Applaus.*)

M. le président. — La parole est à M. Daerden, ministre.

M. Daerden, ministre des Transports. — Monsieur le président, je voudrais répéter combien la problématique de la lutte contre les nuisances, sonores notamment, a retenu mon attention depuis de nombreux mois. À cet égard, je rappellerai l'allongement du concept de période de nuit, la nouvelle définition des catégories d'avions et la modification substantielle des redevances en fonction des heures ou du bruit généré.

À la suite de l'adoption de ces diverses dispositions, qui ont toutes été adoptées en concertation avec les différentes parties intéressées, je tiens à le rappeler, j'ai eu le privilège de tenir une conférence de presse avec M. Vandenhoute. Au cours de celle-ci, M. Vandenhoute disait que le dossier avait manifestement avancé, après des années de discussions, dans le sens souhaité par les organisations représentatives des riverains, dont vous savez qu'il est un des principaux représentants.

Mais je suis d'accord pour dire qu'il faut encore aller plus loin. C'est pourquoi, dans le cadre du contrat de gestion, nous avons mentionné deux éléments fondamentaux : le premier est la mise en place d'un quota maximum de bruit la nuit pour la fin de l'année 1999 et le deuxième est l'obligation pour BIAC de se faire enregistrer sur la base du système EMAS, véritable label européen d'une gestion environnementale de qualité.

Enfin, le système imaginé constitue un compromis entre le droit légitime des riverains à avoir une vie de qualité et le nécessaire développement économique. C'est la raison pour laquelle nous avons demandé à la commission de rejeter la proposition, ce qu'elle a fait et je comprends évidemment que M. Coene interviene en séance publique.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Coene.

De heer Coene (VLD). — Mijnheer de voorzitter, de verwijzing van de minister naar de drukingsgroepen uit de gemeenten rond de luchthaven van Zaventem is toch wel zeer merkwaardig. De minister beweert dat deze groepen hebben verklaard dat ze akkoord gaan met wat hij nu aan het doen is. Uit alle bestaande pamfletten blijkt nochtans dat ze het totaal oneens zijn met het beleid van de minister terzake.

In zijn antwoord onderstreept de minister nogmaals dat het hem zuiver om de retoriek te doen is en niet om de inhoud. Hij zegt dat we moeten verder gaan. Dat is inderdaad zo. Er dient zich echter een mogelijkheid aan om verder te gaan, maar de minister benut die niet. Hij wil dus niet verder gaan. Om electorale redenen wil hij wel de indruk wekken dat hij verder wil gaan, maar in de praktijk blijkt dat dit louter woorden zijn.

Wanneer de minister het heeft over maximale geluidsqota, geeft hij duidelijk aan dat hij van het probleem niets heeft begrepen. Het gaat immers om nachtlawaai. Een quotum kan op verschillende manieren worden ingevuld. Er kunnen honderd vliegtuigen worden toegelaten met een geluid van maximum 40 decibel of er kan een viertal vliegtuigen worden toegelaten met 80 decibel. Die vallen dan ook binnen de quota. Ik kan de minister echter verzekeren dat de bevolking wakker ligt als die laatste groep vliegtuigen overvliegt. Met een dergelijk instrument heeft de minister dus totaal geen controle. De doelstelling mag niet abstract zijn. Het doel moet zijn om de omwonenden terug een gezonde nachtrust te bezorgen. Dit doel kan enkel worden bereikt met een systeem waarbij de prijzen voor de nachtvluchten dermate worden verhoogd dat de maatschappijen worden verplicht om hun activiteiten overdag te laten plaatsvinden. Tenslotte gaat het slechts om een verschuiving met vier uur. De rust van de burgers is dit toch wel waard en de overleving van de ondernemingen komt mijns inziens hierdoor helemaal niet in gevaar.

De minister heeft het over een compromis waarin de burgers uit de omliggende gemeenten zich blijkbaar niet kunnen terugvinden. Het is duidelijk uitgewerkt ten behoeve van DHL. Ik ben ervan overtuigd dat de minister voor dit compromis goed zal worden beloond. Ik zie immers geen andere reden waarom hij de belangen van een enkele maatschappij zo hevig verdedigt ten nadele van de belangen van tienduizenden mensen die in de omgeving van de luchthaven wonen en elke nacht tussen 2 en 4 uur geteisterd worden door lawaai van 70 tot 80 decibel. Als de minister meent dat dit een compromis is, dan is er iets mis in zijn bovenkamer. (*Applaus van het Vlaams Blok.*)

De voorzitter. — Daar niemand meer het woord vraagt, is de bespreking gesloten.

Plus personne ne demandant la parole, la discussion est close.

Ik wijs erop dat de commissie voorstelt het wetsvoorstel niet aan te nemen.

Je vous rappelle que la commission propose le rejet de cette proposition de loi.

De Senaat zal zich later uitspreken over de conclusie van de commissie.

Il sera procédé ultérieurement au vote sur les conclusions de la commission.

PROJET DE LOI MODIFIANT LA LOI DU 31 DÉCEMBRE 1983 DE RÉFORMES INSTITUTIONNELLES POUR LA COMMUNAUTÉ GERMANOPHONE

Discussion générale

Discussion des articles

WETSONTWERP TOT WIJZIGING VAN DE WET VAN 31 DECEMBER 1983 TOT HERVORMING VAN DE INSTELLINGEN VOOR DE DUITSTALIGE GEMEENSCHAP

Algemene bespreking

Artikelsgewijze bespreking

M. le président. — Nous abordons l'examen du projet de loi.

We vatten de bespreking aan van het wetsontwerp.

Conformément à notre Règlement, le texte adopté par la commission servira de base à notre discussion. (*Voir document n° 1-1300/3 de la commission des Finances et des Affaires économiques du Sénat. Session 1998/1999.*)

Volgens het Reglement geldt de door de commissie aangenomen tekst als basis voor de bespreking. (*Zie gedrukt stuk nr. 1-1300/3 van de commissie voor de Financiën en de Economische Aangelegenheden van de Senaat. Zitting 1998/1999.*)

La discussion générale est ouverte.

De algemene bespreking is geopend.

La parole est au rapporteur.

M. Nothomb (PSC), rapporteur. — Monsieur le président, le projet de loi qui est soumis au vote de notre assemblée en ce jour met fin au litige relatif au financement de la Communauté germanophone qui oppose le pouvoir fédéral à cette dernière depuis 1990. En effet, depuis l'adoption de la loi du 18 juillet 1990 réglant le financement de la Communauté germanophone, une zone d'ombre est apparue concernant certaines charges du passé. Ces dernières n'étaient plus prévues explicitement pour la Communauté germanophone bien que pour les autres communautés, elles fussent maintenues.

Ce dossier a donc fait l'objet d'une analyse fouillée et d'un examen, tant de la Cour des comptes que de l'administration du budget.

Le gouvernement a voulu mettre un terme à ce conflit et a trouvé un compromis avec la Communauté germanophone dont le gouvernement a approuvé les propositions du gouvernement

fédéral le 17 juillet 1998. Le compromis de cet accord peut se résumer comme suit : le gouvernement fédéral accorde à la Communauté germanophone trois dotations relatives au Fonds Marron, aux charges du passé et aux accords de la Sainte-Catherine, pour lesquelles ladite communauté a été lésée.

Tout d'abord, l'article 57 de la loi du 31 décembre 1983 de réformes institutionnelles pour la Communauté germanophone prévoyait un crédit unique au Fonds Marron d'un montant de 65 millions pour l'année 1989. Cependant, comme la disposition datait de 1990, elle n'a pu être réalisée en 1989.

Ensuite, la loi du 5 mars 1984 relative aux soldes et aux charges du passé des communautés et des régions et aux secteurs économiques nationaux prévoyait l'octroi d'un crédit additionnel égal à 1/7 des soldes des crédits annulés, de 1983 à 1989, aux différentes entités, à l'exception toutefois de la Communauté germanophone. Cependant, pour des raisons d'équité, ces dotations ont été malgré tout accordées à cette dernière à partir de 1985. Ainsi, entre 1983 et 1990, la Communauté germanophone n'a perçu que 5/7 du montant, qui s'élevait à 804,6 millions. La Cour des comptes a défendu le point de vue que la Communauté germanophone avait un droit objectif aux deux septièmes restants, à savoir deux fois 110,9 millions.

Enfin, depuis la décision du comité de concertation du 25 novembre 1986 — Accords de la Sainte-Catherine — une dotation additionnelle de 11,1 millions a été accordée à la Communauté germanophone pour le financement des charges liées au transfert d'organismes d'intérêt public, à savoir l'Œuvre nationale de l'enfance, le Fonds de constructions hospitalières et la formation ONEM : la base légale de ces crédits a été créée par une dotation budgétaire inscrite chaque année au budget. Cependant, depuis 1990, cette dotation a été rayée du budget pour la Communauté germanophone et maintenue pour les autres communautés comme dotation à caractère structurel.

Au total, la Communauté germanophone aurait pu prétendre à un montant total de 397,8 millions de francs. De ce montant, 143,4 millions, correspondant aux montants qui ont été versés en trop en 1990, seront déduits, de sorte qu'un montant de 254,4 millions sera transféré en trois tranches annuelles en 1999, 2000 et 2001. À noter qu'à partir de 2002, les sommes prévues pour sortir du litige auront été liquidées mais la dotation structurelle des accords de la Sainte-Catherine — 11,1 millions — sera maintenue pour les années suivantes.

Je tiens au nom du PSC et à titre personnel, à féliciter le ministre qui a mené — avec succès — le gouvernement fédéral dans la voie de la conciliation.

J'estime que, compte tenu de la complexité de nos institutions, des négociations et des transactions entre les entités fédérées sont indispensables à certains moments, surtout lorsqu'il s'agit de la Communauté germanophone, la plus petite de nos entités fédérées qu'il convient de prendre en considération à part entière.

Je viens de recevoir l'avis motivé du *Rat der Deutschsprachigen Gemeinschaft* en ce qui concerne le projet de loi. Le conseil se félicite du dépôt du projet de loi, lequel tient compte des revendications financières légitimes de la Communauté germanophone à l'égard de l'État fédéral. Nous avons donc obtenu non seulement l'accord du gouvernement mais aussi celui du Conseil de la Communauté germanophone.

C'est à l'unanimité que ce projet de loi a été adopté en commission. (*Applaudissements.*)

M. le président. — La parole est à M. Chantraine.

M. Chantraine (PSC). — Sehr geehrter Herr Präsident, c'est en ma qualité d'unique sénateur de la Communauté germanophone que je voulais à tout prix prendre la parole ici, afin d'exprimer ma joie quant à la bonne fin de ce dossier. En effet, le règlement final qui est aujourd'hui proposé, et dont M. Nothomb vous a fait un excellent rapport, est le résultat d'un long débat et d'une longue négociation entre le gouvernement fédéral et la Communauté germanophone, depuis presque dix ans.

J'aimerais attirer votre attention sur le fait que le montant en question, à savoir 254,4 millions, qui peut paraître insignifiant, représente pour notre petite communauté un budget d'une importance non négligeable, comme peut d'ailleurs le démontrer le

nombre d'interpellations qui ont été formulées auprès du Conseil de la Communauté germanophone. Je me réjouis donc aujourd'hui de voir que notre communauté et ses revendications ont été respectées et que le dialogue entre l'autorité fédérale et les entités fédérées existe.

Comme M. Nothomb l'a également souligné, à juste titre, il est indispensable, pour un fonctionnement efficace de nos institutions d'une grande complexité, que le dialogue s'établisse afin de régler certains problèmes et litiges de manière sereine.

C'est par cette note d'optimisme que je tiens à clôturer ici ma brève intervention.

Ich bedanke mich für ihre Aufmerksamkeit. (*Beifall.*)

M. le président. — Plus personne ne demandant la parole, la discussion générale est close et nous passons à l'examen des articles.

Daar niemand meer het woord vraagt, is de algemene bespreking gesloten en vatten we de artikelsgewijze bespreking aan.

L'article premier est ainsi libellé:

Article 1er. La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2. § 1er. L'article 58quinquies, § 2, de la loi du 31 décembre 1983 de réformes institutionnelles pour la Communauté germanophone, remplacé par la loi du 16 juillet 1993, est complété comme suit:

«4° pour l'année budgétaire 1999, un montant unique non renouvelable de 84 806 657 francs.»

§ 2. L'article 58quinquies, § 3, de la loi du 31 décembre 1983 de réformes institutionnelles pour la Communauté germanophone, remplacé par la loi du 16 juillet 1993, est complété comme suit:

«4° pour les années budgétaires 2000 et 2001, un montant unique non renouvelable de chaque fois 84 806 658 francs;

5° un montant fixe annuel de 11,1 millions de francs.»

Art. 2. § 1. Artikel 58quinquies, § 2, van de wet van 31 december 1983 tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap, vervangen bij de wet van 16 juli 1993, wordt aangevuld als volgt:

«4° een niet-hernieuwbaar eenmalig bedrag van 84 806 657 frank voor het begrotingsjaar 1999.»

§ 2. Artikel 58quinquies, § 3, van de wet van 31 december 1983 tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap, vervangen bij de wet van 16 juli 1993, wordt aangevuld als volgt:

«4° een niet-hernieuwbaar eenmalig bedrag van telkens 84 806 658 frank voor de begrotingsjaren 2000 en 2001;

5° een vast jaarlijks bedrag van 11,1 miljoen frank.»

— Adopté.

Aangenomen.

M. le président. — Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

We stemmen later over het geheel van het wetsontwerp.

WETSONTWERP BETREFFENDE DE BEROEPSTUCHT VOOR ACCOUNTANTS EN BELASTINGCONSULENTEN

Algemene bespreking

Artikelsgewijze bespreking

PROJET DE LOI RELATIVE À LA DISCIPLINE PROFESSIONNELLE DES EXPERTS-COMPTABLES ET DES CONSEILS FISCAUX

Discussion générale

Discussion des articles

De voorzitter. — We vatten de bespreking aan van het wetsontwerp.

Nous abordons l'examen du projet de loi.

Volgens het Reglement geldt de door de commissie aangenomen tekst als basis voor de bespreking. (*Zie gedrukt stuk nr. I-1302/3 van de commissie voor de Financiën en de Economische Aangelegenheden van de Senaat. Zitting 1998/1999.*)

Conformément à notre Règlement, le texte adopté par la commission servira de base à notre discussion. (*Voir document n° I-1302/3 de la commission des Finances et des Affaires économiques du Sénat. Session 1998/1999.*)

De algemene bespreking is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Het woord is aan de rapporteur.

De heer Weyts (CVP), rapporteur. — Mijnheer de voorzitter, de tekst die vandaag wordt behandeld, maakt deel uit van het grotere wetsontwerp betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen. De implementering van het Instituut van de accountants en belastingconsulenten, geregeld in het optioneel bicamerale gedeelte van deze wet, komt tegemoet aan een reeds lang bestaande verzuchting. De sector gaf trouwens meermaals te kennen dat ze hoopten op een spoedige inwerkingtreding van deze wet.

Het verplicht bicamerale gedeelte regelt de aspecten van het tuchtrecht. Enkele leden van de commissie uitten bedenkingen bij het geheel van het statuut, zonder echter dieper in te gaan op de grond van de tekst. Een enkel overkoepelend instituut voor alle boekhoudkundige en fiscale beroepen vonden sommigen te beperkend. De beslissing hierover werd echter genomen in overleg met de sector en zonder afbreuk te doen aan de verschillende kwalificaties. Vooral op het vlak van de deontologie was er trouwens een grote behoefte aan harmonisering.

Er werd verwezen naar de pogingen om in de fiscale procedure een bijzondere rol te geven aan bepaalde fiscale of boekhoudkundige beroepen. De verwerping van dit voorstel zou de onderhavige tekst van zijn bestaansredenen ontdoen. Volgens sommigen zou de institutionalisering het corporatisme in de hand werken en kostenverhogend werken. Hierop werd opgemerkt dat sommige categorieën van consulenten toch nog *nominatim* in de fiscale procedurewetten voorkomen en dat deze tekst daar naadloos bij aansluit. Dat iedereen zich vandaag zomaar belastingconsulent kan noemen, is bovendien een verontrustende werkelijkheid waartegen moet worden ingegaan. Het wetsontwerp moet terzake meer transparantie nastreven en de wildgroei van categorieën bestrijden.

Het verslag van de hoorzittingen die in de loop van de jaren 1996 en 1997 over dit thema in de commissie voor de Financiën en de Economische Aangelegenheden werden gehouden, werd ter illustratie aan het verslag toegevoegd.

Ten slotte werd nog opgemerkt dat de Koning de datum van inwerkingtreding bepaalt. De minister verklaarde, zoals hij aan de sector had beloofd, zo snel mogelijk alle noodzakelijke maatregelen te nemen om de procedure vóór het begin van de maand mei af te ronden.

Het ontwerp werd ongewijzigd in zijn geheel aangenomen met 7 stemmen bij 1 onthouding. Het verslag werd door de commissie eenparig goedgekeurd. (*Applaus.*)

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Coene.

De heer Coene (VLD). — Mijnheer de voorzitter, in de eerste plaats dank ik de heer Weyts voor zijn correcte weergave van de discussies in de commissie.

Terecht heeft hij de aandacht gevestigd op de oorsprong van dit wetsontwerp, dat tot stand is gekomen in het kader van het oorspronkelijke ontwerp tot hervorming van de fiscale procedure. Dit ontwerp vermeldde dat de belastingplichtige zich voor de geschillencommissie enkel mag laten bijstaan door erkende belastingconsulenten. Deze bepaling deed de noodzaak ontstaan tot erkenning van de beroepstitel van belastingconsulent.

Inmiddels heeft men volledig afgezien van het voorstel tot regeling van hervorming van de fiscale procedure. Uiteindelijk werd beslist dat de advocaten hun pleitmonopolie behouden voor de nieuw op te richten administratieve rechtbanken. Strikt genomen is het dus niet meer noodzakelijk het beroep van belastingconsulent wettelijk te erkennen.

In de nieuwe fiscale procedure kan men zich wel laten bijstaan door fiscale specialisten. Men mag er overigens van uit gaan dat de burgers bekwaam genoeg zijn om zichzelf te beschermen en dus een beroep zullen doen op een bekwaam fiscalist en niet op de eerste de beste die zich aandient.

De VLD is steeds van mening geweest dat de uitoefening van het beroep van belastingconsulent op een vrije basis moet kunnen geschieden. Zowel de oprichting van een nieuw instituut van belastingconsulenten als de onderbrenging van het beroep onder twee bestaande instituten — oplossing waarvoor uiteindelijk werd geopteerd — hebben voor gevolg dat de klant een hogere prijs zal moeten betalen voor de fiscale dienstverlening omdat er aan titelbescherming wordt gedaan. Dat de consument hierdoor kan rekenen op een betere dienstverlening valt ten zeerste te betwijfelen. Zoals de heer Weyts heeft gezegd, heeft men zich voor dit voorstel inderdaad dan ook uitsluitend laten inspireren door de behoefte aan een territoriumregeling voor de gevestigde corporaties en niet door effectieve noden.

De optie die de minister voorstaat, schept bovendien verwarring omdat nu twee soorten fiscale raadgevers in het leven worden geroepen, namelijk enerzijds de erkende fiscalisten en anderzijds de belastingconsulenten. Het onderscheid tussen beide categorieën is gebaseerd op het verschil inzake het vereiste diploma en de duur en de inhoud van de te doorlopen stage.

Voor het eerst wordt er voor een bepaald beroep op wettelijke basis een categorie van goede en een categorie van minder goede beoefenaars gecreëerd, wat voor de consument ons inziens geen enkele toegevoegde waarde oplevert.

De reglementering van het beroep van belastingconsulent wordt in feite voor het grootste gedeelte teruggebracht tot een «titelbescherming». Enkel wie onder het disciplinair toezicht valt van het Beroepsinstituut van de boekhouders of van de onderafdeling «belastingconsulenten» van het Instituut der accountancy, zal zich erkend fiscalist of belastingconsulent mogen noemen.

De bestaande belastingconsulenten behouden wel het voorrecht om de belastingplichtige te kunnen vertegenwoordigen zonder volmacht en ze blijven ook gehouden tot het beroepsgeheim waarvan de schending strafrechtelijk geregeld is.

Dankzij het ontwerp krijgt het ministerie van Financiën een tuchtrechtelijke vinger in de pap. Een accountant, een bedrijfsrevisor of een belastingconsulent zal immers disciplinair kunnen worden vervolgd, als hij de belangen van de Schatkist onweerlegbaar miskent of als hij misbruik maakt van fiscale procedures. Op die manier wordt blijkaar een poging ondernomen om aan accountants, bedrijfsrevisoren en belastingconsulenten via disciplinaire weg een grotere zorgvuldigheid op te leggen dan de zorgvuldigheid die de belastingplichtigen zelf in acht moeten nemen. Het is merkwaardig dat deze regeling beperkt blijft tot deze drie beroepsgroepen en dat bijvoorbeeld advocaten niet door deze specifieke regeling worden geraakt. Mijns inziens wordt hier een discriminatie in het leven geroepen die de toetsing van de wet moeilijk zal kunnen doorstaan.

Omwille van al deze redenen, verzet de VLD zich tegen deze wettelijke regeling van het beroep van belastingconsulent en zullen we bijgevolg tegen het ontwerp stemmen.

De voorzitter. — Daar niemand meer het woord vraagt, is de algemene bespreking gesloten en vatten we de artikelsgewijze bespreking aan.

Plus personne ne demandant la parole, la discussion générale est close et nous passons à l'examen des articles.

L'article premier est ainsi libellé :

TITRE Ier. — *Disposition générale*

Article 1er. La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

TITEL I. — *Algemene bepaling*

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

— Adopté.

Aangenomen.

TITRE II. — *De la discipline professionnelle des experts-comptables et des conseils fiscaux*

Art. 2. Pour l'application de la présente loi, il faut entendre par «l'Institut»: l'Institut des experts-comptables et des conseils fiscaux, créé par l'article 2 de la loi du ... relative aux professions comptables et fiscales.

TITEL II. — *Beroepstucht voor accountants en belastingconsulenten*

Art. 2. Voor de toepassing van deze wet dient te worden verstaan onder «Instituut»: het Instituut van de accountants en de belastingconsulenten, opgericht bij artikel 2 van de wet van ... betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 3. La discipline sur les experts-comptables et les conseils fiscaux est exercée en premier ressort par une commission de discipline. Cette commission comprend deux chambres, l'une d'expression française, l'autre d'expression néerlandaise. Chaque chambre est composée d'un juge au tribunal de commerce, qui la préside, ainsi que de deux membres ayant chacun la (les) même(s) qualité(s) que le membre concerné, désignés par le Conseil de l'Institut. Le président est nommé par le Roi sur présentation du ministre de la Justice. Pour chaque membre effectif, il est désigné un membre suppléant. Les membres et les suppléants sont nommés pour une période renouvelable de six ans. La compétence des chambres en matière linguistique est déterminée par la langue dans laquelle l'expert-comptable ou le conseil fiscal a introduit sa demande d'obtention de la qualité d'expert-comptable ou de conseil fiscal.

Art. 3. De beroepstucht over accountants en belastingconsulenten wordt in eerste aanleg gehandhaafd door een tuchtcommissie. Die commissie bestaat uit twee kamers, een Nederlandstalige en een Franstalige. Elke kamer is samengesteld uit een voorzitter die rechter is in de rechtbank van koophandel en twee door de Raad van het Instituut aangewezen leden met dezelfde hoedanigheid (-heden) als het betrokken lid. De voorzitter wordt benoemd door de Koning op de voordracht van de minister van Justitie. Voor elk effectief lid wordt een plaatsvervangend lid aangeduid. Leden en plaatsvervangende leden worden voor een vernieuwbare periode van zes jaar benoemd. De bevoegdheid van de kamers in taalaangelegenheden wordt bepaald door de taal waarin de accountant of de belastingconsulent zijn verzoek tot het bekomen van de hoedanigheid van accountant of belastingconsulent heeft ingediend.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 4. Des peines disciplinaires peuvent être infligées aux experts-comptables et aux conseils fiscaux :

1° qui ont manqué à leurs obligations professionnelles dans l'exercice de leurs missions d'expert-comptable ou de conseil fiscal;

2° qui ont manqué aux principes de dignité, de probité et de délicatesse qui font la base de la profession;

3° qui lèsent manifestement les droits du Trésor ou qui abusent des procédures fiscales dans l'exercice des activités visées à l'article 38 de la loi du ... relative aux professions comptables et fiscales.

Art. 4. Tuchtstraffen kunnen worden opgelegd aan accountants en belastingconsulenten :

1° die in de uitoefening van hun opdrachten als accountant en belastingconsulent, tekort gekomen zijn aan hun beroepsverplichtingen;

2° die de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep ten grondslag liggen, hebben geschonden;

3° die de rechten van de Schatkist manifest schenden of misbruik maken van de fiscale procedures bij de uitoefening van de activiteiten bedoeld in artikel 38 van de wet van ... betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 5. § 1er. Les peines disciplinaires qui peuvent être infligées sont :

- a) l'avertissement;
- b) la réprimande;
- c) l'interdiction d'accepter ou de continuer certaines missions;
- d) la suspension pour un terme ne pouvant excéder une année;
- e) la radiation.

La suspension emporte interdiction d'exercer des activités professionnelles en tant qu'expert-comptable ou conseil fiscal en Belgique pour la durée prévue par la peine. Elle emporte interdiction de participer aux délibérations et élections des assemblées générales, du Conseil et des commissions de l'Institut ainsi que de la commission d'appel, pendant la durée de l'exécution de cette peine disciplinaire.

La radiation emporte interdiction d'exercer la profession d'expert-comptable ou de conseil fiscal en Belgique.

§ 2. Une plainte à l'encontre d'un expert-comptable ou d'un conseil fiscal peut être introduite auprès du Conseil de l'Institut par le procureur général près la cour d'appel, par le ministre des Finances relativement aux activités visées à l'article 38 de la loi du ... relative aux professions comptables et fiscales, ou par tout intéressé. Le Conseil de l'Institut instruit la plainte. S'il estime que les griefs dirigés contre l'expert-comptable ou le conseil fiscal incriminé sont insuffisants, il déclare qu'il n'y a pas lieu de poursuivre. S'il estime que les griefs sont suffisants, il renvoie cette personne devant la commission de discipline.

En outre, le Conseil de l'Institut peut décider d'office de renvoyer un expert-comptable ou un conseil fiscal devant la commission de discipline.

Toute décision de renvoi comporte une relation des faits reprochés à l'expert-comptable ou au conseil fiscal. Elle mentionne également les dispositions législatives ou réglementaires ou encore les règles déontologiques sur lesquelles se fonde l'accusation.

En cas de renvoi, le Conseil transmet son dossier à la commission.

§ 3. La commission de discipline ne peut prononcer une peine disciplinaire que si l'expert-comptable ou le conseil fiscal intéressé a été invité par lettre recommandée à la poste, adressée au moins trente jours à l'avance, à se présenter devant la commission.

Cette lettre relate, sous peine de nullité, les faits reprochés, mentionne la faculté de consulter le dossier et invite l'expert-comptable ou le conseil fiscal à adresser à la commission de discipline un mémoire de défense auquel sont joints tous les documents utiles à sa défense.

L'expert-comptable ou le conseil fiscal intéressé bénéficie d'un droit de récusation dans les cas prévus à l'article 828 du Code judiciaire.

La commission de discipline composée autrement statue sur la récusation.

L'expert-comptable ou le conseil fiscal peut faire valoir sa défense verbalement ou par écrit. Il peut se faire assister par un avocat ou par un membre de l'Institut.

§ 4. La procédure est publique, à moins que le huis clos ne soit demandé par l'expert-comptable ou le conseil fiscal concerné ou que la publicité ne porte atteinte à la moralité, à l'ordre public, à la sécurité nationale, à l'intérêt des mineurs, à la protection de la vie privée, à l'intérêt de la justice ou au secret au sens de l'article 58 de la loi du ... relative aux professions comptables et fiscales.

§ 5. Les décisions de la commission de discipline sont motivées. Elles sont notifiées sans retard, sous pli recommandé à la poste, à l'expert-comptable ou au conseil fiscal intéressé, au Conseil de

l'Institut et au procureur général près la cour d'appel. Elles sont aussi notifiées au ministre des Finances et à tout intéressé s'ils sont les auteurs de la plainte.

Cette notification est accompagnée de tous les renseignements utiles concernant les délais d'opposition et d'appel et les modalités selon lesquelles l'opposition ou l'appel peuvent être formés. À défaut de ces mentions, la notification est nulle. Le procureur général peut demander communication du dossier.

§ 6. 1° Toutes les sanctions disciplinaires inférieures à celle de la suspension sont effacées après un délai de cinq ans, à compter de la date de la décision définitive prononçant une peine disciplinaire, à condition que le membre n'ait pas été frappé de la peine de suspension et n'ait encouru aucune sanction nouvelle pendant ce délai.

2° Tout membre de l'Institut qui a encouru une ou plusieurs sanctions disciplinaires n'ayant pas été effacées en application du 1°, peut introduire une demande en réhabilitation auprès de la commission d'appel visée à l'article 7.

Cette demande n'est recevable que si :

a) un délai de cinq ans s'est écoulé depuis la date de la décision définitive prononçant la dernière peine disciplinaire;

b) l'intéressé a obtenu la réhabilitation en matière pénale, au cas où une des sanctions disciplinaires a été prise pour un fait qui a donné lieu à une condamnation pénale;

c) un délai de deux ans s'est écoulé depuis la décision de la commission d'appel, au cas où celle-ci a rejeté une demande antérieure.

3° L'application de la disposition prévue au 1° ainsi que la décision accordant réhabilitation font cesser pour l'avenir tous les effets des sanctions auxquelles cette disposition ou la décision s'applique.

Art. 5. § 1. De volgende tuchtstraffen kunnen worden opgelegd :

a) een waarschuwing;

b) een berisping;

c) verbod om bepaalde opdrachten nog te aanvaarden of voort te zetten;

d) een schorsing voor ten hoogste een jaar;

e) een schrapping.

Een schorsing houdt het verbod in het beroep van accountant of belastingconsulent in België voor de in de tuchtstraf bepaalde tijd nog uit te oefenen. Een schorsing houdt ook het verbod in om deel te nemen aan beraadslagingen en verkiezingen in de algemene vergaderingen, de Raad en de commissies van het Instituut evenals in de commissie van beroep, zolang de tuchtstraf uitwerking heeft.

Een schrapping houdt het verbod in om het beroep van accountant of belastingconsulent in België nog uit te oefenen.

§ 2. Een klacht tegen een accountant of een belastingconsulent kan bij de Raad van het Instituut ingediend worden door de procureur-generaal bij het hof van beroep, door de minister van Financiën, met betrekking tot de activiteiten bedoeld in artikel 38 van de wet van ... betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen, of door een belanghebbende. De Raad van het Instituut onderzoekt de klacht. Indien hij van oordeel is dat er tegen de aangeklaagde accountant of belastingconsulent onvoldoende bezwaren bestaan, verklaart hij dat er geen reden is tot vervolging. Indien hij van oordeel is dat er voldoende bezwaren bestaan, verwijst hij die persoon naar de tuchtcommissie.

De Raad van het Instituut kan ook ambtshalve beslissen een accountant of een belastingconsulent naar de tuchtcommissie te verwijzen.

Iedere beslissing tot verwijzing bevat een omschrijving van de feiten die aan de accountant of de belastingconsulent ten laste gelegd worden. Ze vermeldt ook de wetsbepalingen, de verordeningbepalingen of de deontologische regels waarop de tenlastelegging steunt.

Ingeval van verwijzing doet de Raad zijn dossier aan de commissie toekomen.

§ 3. De tuchtcommissie kan enkel een tuchtstraf uitspreken indien de betrokken accountant of belastingconsulent ten minste dertig dagen op voorhand met een ter post aangetekende brief verzocht is voor de commissie te verschijnen.

Op straffe van nietigheid worden in deze brief de ten laste gelegde feiten uiteengezet, wordt gewezen op de mogelijkheid tot inzage van het dossier en wordt de accountant of belastingconsulent verzocht de tuchtcommissie een verweerschrift te bezorgen, waarbij alle voor zijn verweer nuttige stukken zijn gevoegd.

De betrokken accountant of belastingconsulent heeft een recht van wraking in de gevallen bepaald bij artikel 828 van het Gerechtelijk Wetboek.

Over de wraking beslist de tuchtcommissie in een andere samenstelling.

De accountant of belastingconsulent mag zijn verweer mondeling of schriftelijk doen gelden. Hij mag zich laten bijstaan door een advocaat of een lid van het Instituut.

§ 4. De procedure is openbaar, tenzij de betrokken accountant of belastingconsulent een behandeling achter gesloten deuren vraagt of een openbare procedure gevaar oplevert voor de goede zeden, de openbare orde, de nationale veiligheid, het belang van minderjarigen, de bescherming van het privé-leven, het belang van de rechtspraak of de geheimhoudingsplicht als bedoeld in artikel 58 van de wet van ... betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen.

§ 5. De beslissingen van de tuchtcommissie worden met redenen omkleed. Zij worden onverwijld met een ter post aangetekende brief ter kennis gebracht aan de betrokken accountant of belastingconsulent, de Raad van het Instituut en de procureur-generaal bij het hof van beroep. Zij worden tevens meegedeeld aan de minister van Financiën en aan elke andere belanghebbende wanneer zij de indiener zijn van de klacht.

Bij deze kennisgeving worden ook alle nuttige inlichtingen gevoegd over de termijnen van verzet en hoger beroep en de wijze waarop verzet of hoger beroep kunnen worden ingesteld. Indien deze vermeldingen ontbreken, is de kennisgeving nietig. De procureur-generaal kan mededeling vragen van het dossier.

§ 6. 1° Alle minder zware tuchtstraffen dan de schorsing worden na het verstrijken van een termijn van vijf jaar, te rekenen vanaf de datum van de definitieve beslissing waarbij een tuchtstraf werd uitgesproken, uitgewist, op voorwaarde dat het lid in die tussentijd geen schorsing noch enige nieuwe sanctie opgelopen heeft.

2° Ieder lid van het Instituut dat een of meer tuchtstraffen heeft opgelopen, welke niet zijn uitgewist bij toepassing van 1°, mag bij de commissie van beroep, bedoeld in artikel 7, een aanvraag tot eerherstel indienen.

Deze aanvraag is slechts ontvankelijk op voorwaarde dat:

a) een termijn van vijf jaar is verlopen sedert de datum van de definitieve beslissing waarbij de laatste tuchtstraf werd uitgesproken;

b) betrokkene strafrechtelijk eerherstel heeft verkregen indien hij een tuchtstraf heeft opgelopen voor een feit dat tot een strafrechtelijke veroordeling aanleiding heeft gegeven;

c) een termijn van twee jaar is verstreken sedert de beslissing van de commissie van beroep is uitgesproken, ingeval deze een vorige aanvraag heeft afgewezen.

3° De toepassing van het bepaalde in 1° alsook de beslissing tot verlening van eerherstel, stelt voor de toekomst alle gevolgen buiten werking van de sancties waarop deze bepaling of deze beslissing toepassing vindt.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 6. Celui à charge duquel une décision disciplinaire par défaut a été rendue peut faire opposition à cette décision dans le mois à partir du jour où elle lui a été notifiée.

Pour être recevable, l'opposition doit être formée dans le délai prescrit, par une lettre recommandée à la poste adressée à la commission de discipline.

Lorsque l'opposant fait défaut une seconde fois, une nouvelle opposition n'est plus recevable.

Art. 6. Hij tegen wie een tuchtbeslissing bij verstek werd gewezen, kan hiertegen verzet aantekenen binnen een termijn van één maand, te rekenen vanaf de dag waarop deze hem werd betekend.

Om ontvankelijk te zijn moet het verzet gedaan worden bij een ter post aangetekend schrijven aan de tuchtcommissie, binnen de gestelde termijn.

Wanneer de eiser een tweede maal verstek laat gaan, is nieuw verzet niet meer toelaatbaar.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 7. § 1er. L'appel des décisions de la commission de discipline est introduit auprès de la commission d'appel.

La commission d'appel connaît en outre des appels contre les mesures d'interdiction prises par le Conseil de l'Institut en vertu de l'article 29 de la loi du ... relative aux professions comptables et fiscales.

Cette commission comprend deux chambres, l'une d'expression française, l'autre d'expression néerlandaise. La chambre d'expression française connaît des appels formés contre les décisions rendues par la chambre d'expression française de la commission de discipline et la chambre d'expression néerlandaise connaît des appels formés contre les décisions rendues par la chambre d'expression néerlandaise de la commission de discipline.

Chaque chambre est composée d'un conseiller auprès d'une cour d'appel, qui la préside, d'un juge au tribunal de commerce et d'un juge au tribunal du travail, tous présentés par le ministre de la Justice et nommés par le Roi, ainsi que de deux membres ayant chacun la (les) même(s) qualité(s) que le membre concerné, élus par l'assemblée générale de l'Institut. Pour chaque membre effectif, il est désigné un membre suppléant.

Les membres et les suppléants sont nommés pour une période renouvelable de six ans.

§ 2. L'expert-comptable ou le conseil fiscal intéressé ainsi que le Conseil de l'Institut, le procureur général près la cour d'appel, le ministre des Finances relativement aux activités visées à l'article 38 de la loi du ... relative aux professions comptables et fiscales, ainsi que tout intéressé auteur de la plainte, peuvent interjeter appel, dans le mois à partir du jour où la décision leur a été notifiée.

§ 3. Pour être recevable, l'appel doit être introduit dans le délai prescrit auprès de la commission d'appel par une lettre recommandée à la poste.

§ 4. La commission d'appel ne peut statuer qu'après que l'expert-comptable ou le conseil fiscal intéressé a été invité à se présenter devant la commission d'appel par lettre recommandée adressée au moins quinze jours à l'avance. L'intéressé doit être mis en mesure de consulter le dossier.

§ 5. Les §§ 3, alinéas trois à cinq, 4, 5 et 6 de l'article 5 sont également d'application.

Art. 7. § 1. Hoger beroep tegen de beslissingen van de tuchtcommissie wordt ingesteld bij de commissie van beroep.

De beroepscommissie is tevens bevoegd inzake de beroepen tegen de verbodsbepalingen genomen door de Raad van het Instituut op basis van artikel 29 van de wet van ... betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen.

Die commissie bestaat uit twee kamers, een Nederlandstalige en een Franstalige. De Franstalige kamer neemt kennis van de beroepen ingesteld tegen de beslissingen genomen door de Franstalige kamer van de commissie en de Nederlandstalige kamer neemt kennis van de beroepen ingesteld tegen de beslissingen genomen door de Nederlandstalige kamer van de tuchtcommissie.

Elke kamer is samengesteld uit een voorzitter die raadsheer is bij het hof van beroep, een rechter in de rechtbank van koophandel en een rechter in een arbeidsrechtbank, allen voorgedragen door de minister van Justitie en benoemd door de Koning, alsmede uit twee leden aangewezen door de algemene vergadering

van het Instituut met dezelfde hoedanigheid(heden) als het betrokken lid. Voor elk effectief lid wordt een plaatsvervangend lid aangeduid.

Leden en plaatsvervangende leden worden voor een vernieuwbare termijn van zes jaar benoemd.

§ 2. De betrokken accountant of belastingconsulent alsook de Raad van het Instituut, de procureur-generaal bij het hof van beroep, de minister van Financiën, wat de activiteiten bedoeld in artikel 38 van de wet van ... betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen betreft, evenals elke betrokkene indiener van de klacht, kunnen hoger beroep instellen binnen de maand te rekenen vanaf de dag waarop de beslissing hen werd betekend.

§ 3. Om ontvankelijk te zijn moet het hoger beroep ingesteld worden bij een ter post aangetekend schrijven aan de commissie van beroep, binnen de gestelde termijn.

§ 4. De commissie van beroep kan enkel uitspraak doen indien de betrokken accountant of belastingconsulent ten minste vijftien dagen op voorhand met een ter post aangetekende brief verzocht is voor de commissie te verschijnen. De betrokkene moet de mogelijkheid krijgen tot inzage van het dossier.

§ 5. De paragrafen 3, derde tot vijfde lid, 4, 5 en 6 van artikel 5 zijn eveneens van toepassing.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 8. Dans les trois mois à partir du jour où elle a été notifiée, la décision de la commission d'appel peut être déférée par l'expert-comptable ou le conseil fiscal intéressé, le Conseil de l'Institut, le procureur général près la cour d'appel et le ministre des Finances à la Cour de cassation, selon les formes des pourvois en matière civile.

Le pourvoi en cassation est suspensif.

Si la décision est annulée, la Cour de cassation renvoie la cause devant la commission d'appel, autrement composée, qui se conforme à la décision de la Cour sur le point de droit jugé par elle.

Art. 8. Binnen drie maanden vanaf de dag waarop van de beslissing van de commissie van beroep kennis is gegeven, kan zij door de belanghebbende accountant of belastingconsulent, door de Raad van het Instituut, door de procureur-generaal bij het hof van beroep en de minister van Financiën aan het Hof van Cassatie worden voorgelegd volgens de vormvereisten voor voorzieningen in burgerlijke zaken.

Voorziening in cassatie heeft schorsende werking.

Wordt de beslissing vernietigd, dan verwijst het Hof van Cassatie de zaak naar een anders samengestelde commissie van beroep, die zich voegt naar de beslissing van het Hof over het door hem beslechte rechtspunt.

— Adopté.

Aangenomen.

TITRE III. — Dispositions finales

Art. 9. Le Roi peut coordonner les dispositions suivantes :

1° la loi du 21 février 1985 relative à la réforme du révisoriat d'entreprises;

2° la loi du ... relative aux professions comptables et fiscales;

3° la présente loi;

4° les dispositions qui modifient expressément ou implicitement les lois visées aux 1°, 2° et 3°.

À cet effet, il peut, dans la coordination :

1° modifier l'ordre, la numérotation et, en général, la présentation des dispositions à coordonner;

2° modifier les références qui seraient contenues dans les dispositions à coordonner en vue de les mettre en concordance avec la nouvelle numérotation;

3° sans porter atteinte aux principes inscrits dans les dispositions à coordonner, en modifier la rédaction en vue d'assurer leur concordance et d'améliorer la terminologie.

TITEL III. — Slotbepalingen

Art. 9. De Koning kan de volgende bepalingen coördineren :

1° de wet van 21 februari 1985 tot hervorming van het bedrijfsrevisoriat;

2° de wet van ... betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen;

3° deze wet;

4° de bepalingen die de wetten bedoeld in 1°, 2° en 3° uitdrukkelijk of impliciet wijzigen.

Daartoe kan Hij in de coördinatie :

1° de volgorde, de nummering van de te coördineren bepalingen en, in het algemeen, de teksten naar de vorm wijzigen;

2° de verwijzingen die voorkomen in de te coördineren bepalingen met de nieuwe nummering doen overeenstemmen;

3° zonder afbreuk te doen aan de beginselen in de te coördineren bepalingen vervat, de redactie van die bepalingen wijzigen met het oog op hun overeenstemming en een betere terminologie.

— Adopté.

Aangenomen.

TITRE IV. — Entrée en vigueur

Art. 10. Le Roi détermine la date d'entrée en vigueur des dispositions de la présente loi.

TITEL IV. — Inwerkingtreding

Art. 10. De Koning bepaalt de datum van de inwerkingtreding van de bepalingen van deze wet.

— Adopté.

Aangenomen.

De voorzitter. — We stemmen later over het geheel van het wetsontwerp.

Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

PROPOSITION DE LOI MODIFIANT L'ARTICLE 1409, § 1er, ET L'ARTICLE 1410, § 2, DU CODE JUDICIAIRE, EN VUE D'ADAPTER LA QUOTITÉ NON CESSIBLE OU NON SAISSISSABLE DE LA RÉMUNÉRATION

Discussion générale

Discussion des articles

WETSVOORSTEL TOT WIJZIGING VAN ARTIKEL 1409, § 1, EN ARTIKEL 1410, § 2, VAN HET GERECHTELIJK WETBOEK, MET HET OOG OP DE AANPASSING VAN HET BEDRAG VAN HET LOON DAT NIET VATBAAR IS VOOR OVERDRACHT OF BESLAG

Algemene bespreking

Artikelsgewijze bespreking

M. le président. — Nous abordons l'examen de la proposition de loi.

We vatten de bespreking aan van het wetsvoorstel.

Conformément à notre Règlement, le texte adopté par la commission servira de base à notre discussion. (*Voir le document n° 1-1008/5 de la commission des Affaires sociales du Sénat. Session 1998/1999.*)

Volgens het Reglement geldt de door de commissie aangenomen tekst als basis voor de bespreking. (*Zie gedrukt stuk nr. 1-1008/5 van de commissie voor de Sociale Aangelegenheden van de Senaat. Zitting 1998/1999.*)

La discussion générale est ouverte.

De algemene bespreking is geopend.

M. Santkin, rapporteur, se réfère à son rapport.
Het woord is aan mevrouw Van der Wildt.

Mevrouw Van der Wildt (SP). — Mijnheer de voorzitter, namens de SP-fractie wens ik mijn volledige steun te geven aan het wetsvoorstel van senator Cantillon inzake de aanpassing van het bedrag van het loon dat niet vatbaar is voor beslag. Over het principe zelf van het loonbeslag kan een fundamenteel debat aangewezen zijn in het kader van de overkreditering of de al of niet verantwoorde schuldenlast die sommige gezinnen op zich nemen. Dit voorstel wil enkel in de bestaande regeling van beslag een gezinsmodulering invoeren. In het licht van het armoederapport is deze aanpassing wenselijk. Door een bedrag vast te stellen dat niet voor beslag vatbaar is, willen we minimale levensomstandigheden aan de betrokkene garanderen. We vinden dat bij de vaststelling van dat bedrag met het gegeven «kind ten laste» moet worden rekening gehouden. Dat bedrag kan op allerlei wijzen worden berekend. Tijdens de besprekingen in de commissie werden daartoe verschillende pogingen ondernomen. We steunen het idee van een eenvoudige forfaitaire aanpassing van 2 000 frank per kind per maand, zelfs al dekt dat niet de volledige kost van een kind, die op ongeveer 10 000 frank wordt geraamd. Overigens heeft de commissie beslist om de gezinsbijslag niet vatbaar te maken voor beslag, zodat we kunnen spreken van cumulatief effect.

De SP kan zich volledig terugvinden in het idee dat de armoedespiraal moet worden doorbroken. Deze aanpassing kan daartoe een kleine bijdrage zijn. De vraag van de vertegenwoordiger van de minister of hierdoor de kredietwaardigheid van gezinnen met kinderen daalt, is van een andere orde. Of kinderen de inzet kunnen zijn van een kredietlijn doet vragen rijzen omtrent de ethiek van sommige financiële instellingen. Het risico de aange-gane schulden niet meer terug te kunnen betalen heeft in de eerste plaats te maken met de inkomenszekerheid van de betrokkenen en met de omvang van het krediet.

De maatregel die het beslagvrije bedrag verhoogt, heeft vooral een sociale grondslag. We willen hiermee op een bescheiden wijze rekening houden met de levensbehoeften van kinderen. Hiermee is alleszins de aanzet gegeven tot een rechtvaardige oplossing van het inkomensprobleem van sommige gezinnen. De SP zal het voorstel dan ook ten volle steunen.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Coene.

De heer Coene (VLD). — Mijnheer de voorzitter, ik zal het kort houden. De maatregel van dit wetsvoorstel vinden we positief. Gezinnen met kinderen die worden geconfronteerd met een loonbeslag, hielden met het huidige systeem een som over die totaal ontoereikend was om een menswaardig bestaan te leiden. De gelijke behandeling die in het voorstel van collega Cantillon is opgenomen, kunnen we dan ook toejuichen en volmondig steunen.

De voorzitter. — Daar niemand meer het woord vraagt, is de algemene bespreking gesloten en vatten we de artikelsgewijze bespreking aan.

Plus personne ne demandant la parole, la discussion générale est close et nous passons à l'examen des articles.

L'article premier est ainsi libellé:

Article premier. La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2. L'article 1409 du Code judiciaire est modifié comme suit:

1° Le § 1er est complété par un quatrième alinéa, rédigé comme suit:

«Lorsque les personnes visées au premier alinéa ont un ou plusieurs enfants à charge, les montants mentionnés aux alinéas précédents sont majorés de 2 000 francs par enfant à charge. Le Roi détermine ce qu'il y a lieu d'entendre par enfant à charge.»

2° Le deuxième alinéa du § 2 est remplacé par le texte suivant:

«L'indice de départ pour les montants visés aux trois premiers alinéas du § 1er est celui du mois de novembre 1989. L'indice de départ pour le montant visé au quatrième alinéa du § 1er est celui du mois de mars 1999.»

Art. 2. In artikel 1409 van het Gerechtelijk Wetboek worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° Aan § 1 wordt een vierde lid toegevoegd, luidende:

«Wanneer de persoon, bedoeld in het eerste lid, een kind of meerdere kinderen ten laste heeft, worden de bedragen vermeld in de voorgaande leden verhoogd met 2 000 frank per kind ten laste. De Koning bepaalt wat moet verstaan worden onder kind ten laste.»

2° In § 2 wordt het tweede lid vervangen als volgt:

«Voor de bedragen vermeld in de eerste drie leden van § 1 is het aanvangsindexcijfer dat van de maand november 1989. Voor het bedrag vermeld in het vierde lid van § 1 is het aanvangsindexcijfer dat van de maand maart 1999.»

— Adopté.

Aangenomen.

De voorzitter. — We stemmen later over het geheel van het wetsvoorstel.

Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble de la proposition de loi.

PROPOSITIONS DE MODIFICATION DU RÈGLEMENT DU SÉNAT

Ajournement

VOORSTELLEN TOT WIJZIGING VAN HET REGLEMENT VAN DE SENAAT

Verdaging

M. le président. — Les propositions de modification du Règlement du Sénat seront examinées à une date ultérieure.

De bespreking van de voorstellen tot wijziging van het Reglement van de Senaat wordt tot een latere datum uitgesteld.

Dames en heren, onze agenda voor vanochtend is afgewerkt.

Notre ordre du jour est ainsi épuisé.

De Senaat vergadert opnieuw vanmiddag om 15 uur.

Le Sénat se réunira cet après-midi à 15 heures.

De vergadering is gesloten.

La séance est levée.

(De vergadering wordt gesloten om 12.50 uur.)

(La séance est levée à 12 h 50.)

SÉANCE DE L'APRÈS-MIDI — NAMIDDAGVERGADERING

PRÉSIDENCE DE M. MAHOX, PREMIER VICE-PRÉSIDENT
VOORZITTERSCHAP VAN DE HEER MAHOX, EERSTE ONDERVOORZITTER

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.
De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 15 h 10.
De vergadering wordt geopend om 15.10 uur.

EXCUSÉS — VERONTSCHULDIGD

MM. Ceder, pour d'autres devoirs, et Hatry, pour raisons personnelles, demandent d'excuser leur absence à la réunion de ce jour.

Afwezig met bericht van verhindering: de heren Ceder, wegens andere plichten, en Hatry, om persoonlijke redenen.

— Pris pour information.

Voor kennisgeving aangenomen.

MESSAGES

Chambre des représentants

BOODSCHAPPEN

Kamer van volksvertegenwoordigers

M. le président. — Par messages du 26 mars 1999, la Chambre des représentants a transmis au Sénat, tels qu'ils ont été adoptés en sa séance du 25 mars 1999:

Article 77

1° Projet de loi modifiant les lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la loi du 5 avril 1955 relative aux traitements des titulaires d'une fonction au Conseil d'État, ainsi que du Code judiciaire.

— Le projet de loi a été envoyé à la commission de l'Intérieur et des Affaires administratives.

2° Projet de loi modifiant le Code judiciaire à l'occasion de la loi du ... sur l'égalité de traitement entre hommes et femmes en ce qui concerne les conditions de travail, l'accès à l'emploi et aux possibilités de promotion, l'accès à une profession indépendante et les régimes complémentaires de sécurité sociale.

— Le projet de loi a été envoyé à la commission des Affaires sociales.

Article 78

1° Projet de loi modifiant la loi du 10 avril 1990 sur les entreprises de gardiennage, sur les entreprises de sécurité et sur les services internes de gardiennage.

— Le projet de loi a été reçu le 26 mars 1999; la date limite pour l'évocation est le lundi 26 avril 1999.

2° Projet de loi accordant le titre de ville aux communes de Genk, Mortsels, Seraing et Waregem.

— Le projet de loi a été reçu le 26 mars 1999; la date limite pour l'évocation est le lundi 26 avril 1999.

3° Projet de loi portant le statut disciplinaire des membres du personnel des services de police.

— Le projet de loi a été reçu le 26 mars 1999; la date limite pour l'évocation est le lundi 26 avril 1999.

4° Projet de loi sur l'égalité de traitement entre hommes et femmes en ce qui concerne les conditions de travail, l'accès à l'emploi et aux possibilités de promotion, l'accès à une profession indépendante et les régimes complémentaires de sécurité sociale.

— Le projet de loi a été reçu le 26 mars 1999; la date limite pour l'évocation est le lundi 26 avril 1999.

Article 80

Projet de loi relative au contrat de travail ALE.

— Le projet de loi a été reçu le 26 mars 1999; la date limite pour l'évocation est le mercredi 31 mars 1999.

Article 81

Projet de loi modifiant la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse, en ce qui concerne la convocation par procès-verbal dans les affaires en matière de jeunesse.

— Le projet de loi a été reçu le 26 mars 1999; le délai d'examen, qui est de 15 jours conformément à l'article 79, alinéa 1er, de la Constitution expire le lundi 26 avril 1999.

— La Chambre a amendé et adopté le texte le 25 mars 1999.

Révision de la Constitution

Révision de l'article 150 de la Constitution.

— Le projet de loi a été reçu le 26 mars 1999.

— La Chambre a adopté le projet le 25 mars 1999.

— La proposition de loi a été envoyée à la commission des Affaires institutionnelles.

Bij boodschappen van 26 maart 1999 heeft de Kamer van volksvertegenwoordigers aan de Senaat overgezonden, zoals ze ter vergadering van 25 maart 1999 werden aangenomen:

Artikel 77

1° Wetsontwerp tot wijziging van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, van de wet van 5 april 1955 inzake de wedden van de ambtsdragers bij de Raad van State, alsook van het Gerechtelijk Wetboek.

— Het wetsontwerp werd verzonden naar de commissie voor de Binnenlandse en de Administratieve Aangelegenheden.

2° Wetsontwerp tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek naar aanleiding van de wet van ... op de gelijke behandeling van mannen en vrouwen ten aanzien van de arbeidsvoorwaarden, de toegang tot het arbeidsproces en de promotiekansen, de toegang tot een zelfstandig beroep en de aanvullende regelingen voor sociale zekerheid.

— Het wetsontwerp werd verzonden naar de commissie voor de Sociale Aangelegenheden.

Artikel 78

1° Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 10 april 1990 op de bewakingsondernemingen, de beveiligingsondernemingen en de interne bewakingsdiensten.

— Het wetsontwerp werd ontvangen op 26 maart 1999; de uiterste datum voor evocatie is maandag 26 april 1999.

2° Wetsontwerp tot toekenning van de titel van stad aan de gemeenten Genk, Mortsels, Seraing en Waregem.

— Het wetsontwerp werd ontvangen op 26 maart 1999; de uiterste datum voor evocatie is maandag 26 april 1999.

3° Wetsontwerp houdende het tuchtstatuut van de personeelsleden van de politiediensten.

— Het wetsontwerp werd ontvangen op 26 maart 1999; de uiterste datum voor evocatie is maandag 26 april 1999.

4° Wetsontwerp op de gelijke behandeling van mannen en vrouwen ten aanzien van de arbeidsvoorwaarden, de toegang tot het arbeidsproces en de promotiekansen, de toegang tot een zelfstandig beroep en de aanvullende regelingen voor sociale zekerheid.

— Het wetsontwerp werd ontvangen op 26 maart 1999; de uiterste datum voor evocatie is maandag 26 april 1999.

Artikel 80

Wetsontwerp betreffende de PWA-arbeidsovereenkomst.

— Het wetsontwerp werd ontvangen op 26 maart 1999; de uiterste datum voor evocatie is woensdag 31 maart 1999.

Artikel 81

Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, met betrekking tot de oproeping bij proces-verbaal in jeugdzaken.

— Het wetsontwerp werd ontvangen op 26 maart 1999; de onderzoekstermijn, die overeenkomstig artikel 79, eerste lid, van de Grondwet 15 dagen bedraagt, verstrijkt op maandag 26 april 1999.

— De Kamer heeft de tekst geamendeerd aangenomen op 25 maart 1999.

Herziening van de Grondwet

Herziening van artikel 150 van de Grondwet.

— Het wetsontwerp werd ontvangen op 26 maart 1999.

— De Kamer heeft het ontwerp aangenomen op 25 maart 1999.

— Het wetsvoorstel werd verzonden naar de commissie voor de Institutionele Aangelegenheden.

COMMUNICATIONS — MEDEDELINGEN

Cour d'arbitrage — Arbitragehof

M. le président. — En application de l'article 76 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie au président du Sénat:

1. le recours en annulation des articles 1, 2, 4°, 3, 4 et 5 du décret de la Région wallonne du 19 novembre 1998 instaurant une taxe sur les logements abandonnés en Région wallonne, introduit par l'ASBL Syndicat national des propriétaires et autres (numéro du rôle 1612);

2. le recours en annulation des articles 2 et 4 du décret de la Région wallonne du 23 juillet 1998 portant modification du décret du 27 novembre 1997 modifiant le Code wallon de l'aménagement du territoire, de l'urbanisme et du patrimoine, introduit par I. Ronsmans et autres (numéro du rôle 1635).

Met toepassing van artikel 76 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, geeft de griffier van het Arbitragehof aan de voorzitter van de Senaat kennis van:

1. het beroep tot vernietiging van de artikelen 1, 2, 4°, 3, 4 en 5 van het decreet van het Waalse Gewest van 19 november 1998 tot invoering van een belasting op de verlaten woningen in het Waalse Gewest, ingesteld door de VZW Nationaal Eigenaars-syndicaat en anderen (rolnummer 1612);

2. het beroep tot vernietiging van de artikelen 2 en 4 van het decreet van 23 juli 1998 van het Waalse Gewest houdende wijziging van het decreet van 27 november 1997 tot wijziging van het Waals Wetboek van ruimtelijke ordening, stedenbouw en patrimonium, ingesteld door I. Ronsmans en anderen (rolnummer 1635).

— Pris pour notification.

Voor kennisgeving aangenomen.

Comité consultatif de bioéthique

Raadgevend Comité voor bio-ethiek

M. le président. — Par lettre du 8 mars 1999, le président du Comité consultatif de bioéthique a transmis au président du Sénat, l'avis concernant l'arrêt actif de la vie des personnes incapables d'exprimer leur volonté. Cet avis est le complément de l'avis n° 1 du 12 mai 1997 relatif à l'opportunité d'un règlement légal de l'euthanasie qui concernait les personnes capables d'exprimer leur volonté.

Bij brief van 8 maart 1999 heeft de voorzitter van het Raadgevend Comité voor bio-ethiek aan de voorzitter van de Senaat overgezonden, het advies betreffende het levensbeëindigend handelen bij wilsonbekwamen. Dit advies is de aanvulling van het advies nr. 1 van 12 mei 1997 betreffende de wenselijkheid van een wettelijke regeling van euthanasie bij wilsbekwame personen.

— Envoi aux commissions des Affaires sociales et de la Justice.

Verzending naar de commissies voor de Sociale Aangelegenheden en voor de Justitie.

Par lettre du 29 mars 1999, le président du Comité consultatif de bioéthique a transmis au président du Sénat, le rapport d'activités de l'année 1998.

Bij brief van 29 maart 1999 heeft de voorzitter van het Raadgevend Comité voor bio-ethiek aan de voorzitter van de Senaat overgezonden, het activiteitenverslag van het jaar 1998.

— Envoi aux commissions des Affaires sociales et de la Justice.

Verzending naar de commissies voor de Sociale Aangelegenheden en voor de Justitie.

ÉVOCATIONS — EVOCATIES

M. le président. — Par messages des 29 et 30 mars 1999, le Sénat a informé la Chambre des représentants de la mise en œuvre, ce même jour, de l'évocation du:

1° Projet de loi relative à la coopération internationale belge.

— Le projet de loi a été envoyé à la commission des Affaires étrangères.

2° Projet de loi modifiant la loi du 10 avril 1990 sur les entreprises de gardiennage, sur les entreprises de sécurité et sur les services internes de gardiennage.

— Le projet de loi a été envoyé à la commission de l'Intérieur et des Affaires administratives.

3° Projet de loi sur l'égalité de traitement entre hommes et femmes en ce qui concerne les conditions de travail, l'accès à l'emploi et aux possibilités de promotion, l'accès à une profession indépendante et les régimes complémentaires de sécurité sociale.

— Le projet de loi a été envoyé à la commission des Affaires sociales.

De Senaat heeft bij boodschappen van 29 en 30 maart 1999 aan de Kamer van volksvertegenwoordigers ter kennis gebracht dat tot evocatie is overgegaan, op die datum, van:

1° Wetsontwerp betreffende de Belgische internationale samenwerking.

— Het wetsontwerp werd verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden.

2° Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 10 april 1990 op de bewakingsondernemingen, de beveiligingsondernemingen en de interne bewakingsdiensten.

— Het wetsontwerp werd verzonden naar de commissie voor de Binnenlandse en de Administratieve Aangelegenheden.

3° Wetsontwerp op de gelijke behandeling van mannen en vrouwen ten aanzien van de arbeidsvoorwaarden, de toegang tot het arbeidsproces en de promotiekansen, de toegang tot een zelfstandig beroep en de aanvullende regelingen voor sociale zekerheid.

— Het wetsontwerp werd verzonden naar de commissie voor de Sociale Aangelegenheden.

NON-ÉVOCATIONS — NON-EVOCATIES

M. le président. — Par messages du 30 mars et 1er avril 1999, le Sénat a retourné à la Chambre des représentants, en vue de la sanction royale, les projets de loi non évoqués qui suivent:

1° Projet de loi relative à la création d'un Comité fédéral de l'allaitement maternel.

2° Projet de loi relative au contrat de travail ALE.

Bij boodschappen van 30 maart en 1 april 1999 heeft de Senaat aan de Kamer van volksvertegenwoordigers terugbezorgd, met het oog op de koninklijke bekrachtiging, de volgende niet-geëvoceerde wetsontwerpen:

1° Wetsontwerp betreffende de oprichting van een federaal Borstvoedingscomité.

2° Wetsontwerp betreffende de PWA-arbeidsovereenkomst.

— Pris pour notification.

Voor kennisgeving aangenomen.

PÉTITIONS — VERZOEKSCHRIFTEN

M. le président. — Par pétition établie à Lennik, le bourgmestre de cette commune transmet au Sénat une motion concernant la perception et le versement par l'État belge de la taxe additionnelle à l'impôt des personnes physiques perçue pour le compte de la commune, adoptée par le collège des bourgmestre et échevins le 15 mars 1999.

Par pétition établie à Schaerbeek, le bourgmestre de cette commune transmet au Sénat une motion concernant la convention cadre pour la protection des minorités nationales, adoptée par le collège des bourgmestre et échevins le 24 février 1999.

Bij verzoekschrift uit Lennik zendt de burgemeester van deze gemeente aan de Senaat een motie betreffende de inning en doorstorting door de Belgische Staat van de voor rekening van de

gemeente geïnde aanvullende personenbelasting, aangenomen door het college van burgemeester en schepenen op 15 maart 1999.

Bij verzoekschrift uit Schaerbeek zendt de burgemeester van deze gemeente aan de Senaat een motie betreffende de kaderovereenkomst voor de bescherming van de nationale minderheden, aangenomen door het college van burgemeester en schepenen op 24 februari 1999.

— Envoi à la commission de l'Intérieur et des Affaires administratives, chargée des pétitions.

Verzending naar de commissie voor de Binnenlandse en Administratieve Aangelegenheden, belast met de verzoekschriften.

PROJETS DE LOI — WETSONTWERPEN

Dépôt — Indiening

M. le président. — Le gouvernement a déposé les projets de loi ci-après:

1° Projet de loi portant assentiment à la Convention sur l'évaluation de l'impact sur l'environnement dans un contexte transfrontière, et aux Appendices I, II, III, IV, V, VI et VII, faits à Espoo le 25 février 1991.

— Le projet de loi a été envoyé à la commission des Affaires étrangères.

2° Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre l'Union économique belgo-luxembourgeoise et le Gouvernement de la Roumanie concernant l'encouragement et la protection réciproques des investissements, signé à Bruxelles le 4 mars 1996.

— Le projet de loi a été envoyé à la commission des Affaires étrangères.

3° Projet de loi portant assentiment au Protocole signé à Manille le 11 mars 1996, amendant la Convention entre le Royaume de Belgique et la République des Philippines tendant à éviter la double imposition et à prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu, signé à Manille le 2 octobre 1976.

— Le projet de loi a été envoyé à la commission des Affaires étrangères.

4° Projet de loi portant assentiment à l'accord de coopération concernant le mode de répartition des frais des receveurs régionaux et le mode de prélèvement de la contribution dans ces frais par les administrations, conclu à Bruxelles, le 9 décembre 1997 entre l'État, la Communauté flamande, la Région wallonne et la Communauté germanophone.

— Le projet de loi a été envoyé à la commission de l'Intérieur et des Affaires administratives.

De regering heeft volgende wetsontwerpen ingediend:

1° Wetsontwerp houdende instemming met het Verdrag inzake milieu-effectrapportage in grensoverschrijdend verband, en met de Aanhangsels I, II, III, IV, V, VI en VII, gedaan te Espoo op 25 februari 1991.

— Het wetsontwerp werd verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden.

2° Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Regering van Roemenië inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend te Brussel op 4 maart 1996.

— Het wetsontwerp werd verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden.

3° Wetsontwerp houdende instemming met het Protocol ondertekend te Manilla op 11 maart 1996 tot wijziging van de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Republiek van de Filipijnen tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen, ondertekend te Manilla op 2 oktober 1976.

— Het wetsontwerp werd verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden.

4° Wetsontwerp houdende instemming met het samenwerkingsakkoord betreffende de wijze van omslag van de kosten van de gewestelijke ontvangers en de wijze van de inhouding van de bijdrage in die kosten door de besturen, gesloten te Brussel, op 9 december 1997 tussen de Staat, de Vlaamse Gemeenschap, het Waalse Gewest en de Duitstalige Gemeenschap.

— Het wetsontwerp werd verzonden naar de commissie voor de Binnenlandse en de Administratieve Aangelegenheden.

Ces projets de loi seront imprimés et distribués.

Deze wetsontwerpen zullen worden gedrukt en rondgedeeld.

PROPOSITIONS DE LOI — WETSVOORSTELLEN

Dépôt — Indiening

M. le président. — Les propositions de loi ci-après ont été déposées :

Article 77

1° Proposition de loi modifiant l'article 254, § 3, du Code judiciaire et l'article 21, alinéa 5, de la loi du 18 juillet 1991 modifiant les règles du Code judiciaire relatives à la formation et au recrutement des magistrats (de M. Vandenberghe).

Article 81

2° Proposition de loi portant confirmation de certaines dispositions de l'arrêté royal du 19 août 1998 fixant les rétributions et cotisations dues au Fonds budgétaire des matières premières (de M. Vandenberghe).

3° Proposition de loi tendant à lutter contre la discrimination (de M. Lallemand et consorts).

4° Proposition de loi modifiant l'arrêté royal du 12 avril 1984 portant exécution des articles 42bis et 56, § 2, des lois coordonnées relatives aux allocations familiales pour travailleurs salariés (de Mme Delcourt-Pêtre).

De volgende wetsvoorstellen werden ingediend :

Artikel 77

1° Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 254, § 3, van het Gerechtelijk Wetboek en van artikel 21, vijfde lid, van de wet van 18 juli 1991 tot wijziging van de voorschriften van het Gerechtelijk Wetboek die betrekking hebben op de opleiding en werving van magistraten (van de heer Vandenberghe).

Artikel 81

2° Wetsvoorstel tot bekrachtiging van sommige bepalingen van het koninklijk besluit van 19 augustus 1998 tot vaststelling van de retributies en bijdragen verschuldigd aan het Begrotingsfonds voor de grondstoffen (van de heer Vandenberghe).

3° Wetsvoorstel ter bestrijding van discriminatie (van de heer Lallemand c.s.).

4° Wetsvoorstel tot wijziging van het koninklijk besluit van 12 april 1984 tot uitvoering van de artikelen 42bis et 56, § 2, van de samengeordende wetten betreffende de kinderbijslag van loonarbeiders (van mevrouw Delcourt-Pêtre).

Ces propositions seront traduites, imprimées et distribuées.

Deze voorstellen zullen worden vertaald, gedrukt en rondgedeeld.

Il sera statué ultérieurement sur la prise en considération.

Er zal later over de inoverwegingneming worden beslist.

DEMANDES D'EXPLICATIONS — VRAGEN OM UITLEG

Dépôt — Indiening

M. le président. — Le Bureau a été saisi des demandes d'explications suivantes :

1. de M. Loones au secrétaire d'État à la Sécurité et secrétaire d'État à l'Intégration sociale et à l'Environnement sur «les réserves marines et la navigation de plaisance»;

2. de M. Anciaux au vice-premier ministre et ministre de l'Économie et des Télécommunications sur «les résultats d'une mission économique de 1997 en Turquie»;

3. de M. Jonckheer au ministre des Affaires étrangères sur «le 50e anniversaire de l'OTAN».

Ces demandes sont envoyées à la séance plénière.

Het Bureau heeft volgende vragen om uitleg ontvangen :

1. van de heer Loones aan de staatssecretaris voor Veiligheid en staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie en Leefmilieu over «de zeereservaten en de pleziervaart»;

2. van de heer Anciaux aan de vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie over «de resultaten van een handelsmissie naar Turkije in 1997»;

3. van de heer Jonckheer aan de minister van Buitenlandse Zaken over «de 50e verjaardag van de NAVO».

Deze vragen worden naar de plenaire vergadering verzonden.

QUESTION ORALE DE M. CHANTRAINE AU MINISTRE DE LA SANTÉ PUBLIQUE ET DES PENSIONS SUR «LES ORGANISMES GÉNÉTIQUEMENT MODIFIÉS»

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER CHANTRAINE AAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID EN PENSOENEN OVER «DE GENETISCHE GEMODIFIEERDE ORGANISMEN»

M. le président. — L'ordre du jour appelle la question orale de M. Chantraine.

La parole est à M. Chantraine.

M. Chantraine (PSC). — Sehr geehrter Herr Präsident, depuis quelques années, l'industrie agro-alimentaire est le théâtre d'une révolution technologique majeure. Les grandes firmes multinationales ont développé des micro-organismes génétiquement modifiés qui ont doté certains végétaux de propriétés nouvelles en vue d'améliorer les rendements agricoles.

Or, il est important de savoir quelles sont les mesures de contrôle prises par le gouvernement belge.

En ce qui concerne les risques pour la santé et l'environnement, il semble qu'il reste encore de larges zones d'ombre. C'est à ce titre que de grandes firmes de distribution telles que Delhaize en Belgique, Sainsbury et Marks & Spencer au Royaume-Uni se sont engagés à ne pas utiliser de produits transgéniques dans la fabrication de leurs produits. Quelles sont les mesures qui ont été décidées par le gouvernement et le ministère de la Santé publique dans le cadre de la vente de produits transgéniques et l'impact sur la santé des consommateurs ?

Lors du Conseil des ministres du 25 avril 1997, un accord de coopération a été approuvé entre l'Etat fédéral et les régions relatif à la coordination administrative en vue de la transposition en droit belge des directives européennes. Cet accord prévoit également deux structures d'évaluation commune de la biosécurité : un Conseil consultatif de biosécurité et un service de biosécurité et de biotechnologie. Ces deux organismes ont-ils déjà rendu des avis ou publié des rapports d'expertise en matière d'organismes génétiquement modifiés ?

M. le président. — La parole est à M. Colla, ministre.

M. Colla, ministre de la Santé publique et des Pensions. — Monsieur le président, il est exact que certaines chaînes de distribution ne vendent plus de produits génétiquement modifiés. Pourquoi ? Je ne pense pas que la principale motivation soit un souci de santé publique. Le consommateur est libre de son choix. Certaines chaînes ont choisi cette option pour des raisons économiques ou financières.

Cela dit, il convient de rappeler que ces produits sont, en principe, interdits, sauf si une autorisation explicite permet de les mettre sur le marché.

Or, comme vous le savez, notre pays, conformément à une directive européenne, a pris toutes les mesures en vue d'instaurer un système d'agrément.

Tout ce que je puis dire actuellement est que le nécessaire a été fait afin de donner toutes les garanties en ce qui concerne les dossiers introduits. Notre conseil en a déjà traité trois. L'un d'eux vient de l'étranger et concerne une demande d'importation du soja. Vous savez comme moi qu'en France, notamment, une telle autorisation a déjà été donnée pour le maïs transgénique même si des recours ont été déposés contre cette décision.

Nous avons donné un avis positif sur le dossier concernant le colza, dossier qui est traité actuellement par l'Union européenne dont le Comité scientifique a déjà émis un avis favorable. Maintenant, c'est à l'autorité politique de se prononcer.

Le troisième dossier a été introduit récemment. Pour le reste, nous sommes en train d'étudier des dossiers qui ne portent pas sur la réglementation du commerce mais sur l'expérimentation dans le milieu naturel. Leur introduction est trop récente, nous n'avons pas encore pu prendre de décision.

M. le président. — L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER VAUTMANS AAN DE MINISTER VAN FINANCIËN OVER «HET LAATTIJDIG AFLEVEREN VAN DE NODIGE SCHATTINGSVERSLAGEN AAN DE GEMEENTEN»

QUESTION ORALE DE M. VAUTMANS AU MINISTRE DES FINANCES SUR «LA REMISE TARDIVE AUX COMMUNES DES RAPPORTS D'EXPERTISE REQUIS»

De voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Vautmans.

Het woord is aan de heer Vautmans.

De heer Vautmans (VLD). — Mijnheer de voorzitter, zowel voor de aankoop als voor de verkoop van onroerende goederen moeten de gemeenten een schattingsverslag van het aan te kopen of te verkopen onroerend goed aanvragen. Hiervoor kunnen ze onder meer een beroep doen op de diensten van de ontvanger van het lokale kantoor van registratie der domeinen. Sommige gemeenten ondervinden heel wat moeilijkheden om tijdig een schattingsverslag te bekomen. In sommige provincies loopt de wachttijd hiervoor op tot tien à twaalf maanden. Heel wat dossiers lopen daardoor enorme vertraging op, kunnen niet binnen een redelijke termijn worden afgewerkt en veroorzaken zo inkomstenverlies voor de stad of gemeente.

Dit probleem is niet nieuw. Reeds op 3 maart 1993 stelde de heer Pierco hierover een vraag aan de minister, die daarop antwoordde dat de termijn voor eenvoudige en beperkte opdrachten in geen geval de twee maanden en voor complexe opdrachten de drie maanden mag overtreffen.

Hieromtrent kreeg ik graag antwoord op de volgende vragen.

Hoe is het mogelijk dat vijf jaar na dit antwoord het probleem nog steeds brandend actueel is en er nog altijd geen verbetering is opgetreden in de aflevering van de schattingsverslagen?

Welke stappen zal de minister doen zodat de lopende dossiers snel kunnen worden afgehandeld?

Welke maatregelen overweegt de minister om dergelijke verträgen in de toekomst te voorkomen?

De voorzitter. — Het woord is aan minister Viseur.

Ann. parl. Sénat de Belgique - Session ordinaire 1998-1999
Parlem. Hand. Belgische Senaat - Gewone zitting 1998-1999

De heer Viseur, minister van Financiën. — Mijnheer de voorzitter, op de vraag van de heer Pierco van 3 maart 1993 over de vertraging in het afleveren van schattingsverslagen door de ontvangers der Registratie en Domeinen, heeft de minister inderdaad geantwoord dat hij de ontvangers opdracht zou geven de eenvoudige opdrachten binnen de twee maanden en de complexe opdrachten binnen de drie maanden af te handelen.

Bij ministeriële omzendbrief van 3 augustus 1993 werd die vraag en het antwoord van de minister, zoals ze werden gepubliceerd in het bulletin van *Vragen en Antwoorden* van de Kamer van 28 juni 1993, aan alle ontvangers der registratie en aan alle andere aankoopcomités meegedeeld en werden er duidelijk administratieve richtlijnen gegeven omtrent het behandelen van de schattingsaanvragen. Deze richtlijnen zijn nog steeds van kracht en worden behoorlijk toegepast.

Naar mijn administratie mij meedeelt, is er op het ogenblik slechts één ontvanger die er nog steeds niet in slaagt een abnormale achterstand te voorkomen. Deze werd hiervoor reeds administratief gestraft.

Indien de heer Vautmans een ander concreet geval kent, verzoek ik hem mij dit mee te delen. Ik zal dat zonder verwijl door de administratie laten onderzoeken.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Vautmans voor een repliek.

De heer Vautmans (VLD). — Mijnheer de voorzitter, deze kwestie levert vooral problemen op voor de OCMW's. Sommige beslissingen moeten immers genomen worden binnen de zes maanden. Het ontbreken van die schattingsverslagen brengt deze OCMW's dan in een zeer moeilijk juridisch parket. Hun beslissingen worden in de praktijk onuitvoerbaar. De OCMW's kunnen dan niet voldoen aan hun wettelijke verplichtingen.

De minister zegt dat er slechts één ontvanger in gebreke blijft. Dit lijkt mij een reden te meer om het probleem volledig op te lossen.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER BOUTMANS AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN OVER «DE MAATREGELEN TER BEVORDERING VAN DE VEILIGHEID BIJ HET OPENBAAR VERVOER»

QUESTION ORALE DE M. BOUTMANS AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE L'INTÉRIEUR SUR LES «MESURES FAVORISANT LA SÉCURITÉ DANS LES TRANSPORTS EN COMMUN»

De voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Boutmans.

Minister Colla antwoordt namens zijn collega.

Het woord is aan de heer Boutmans.

De heer Boutmans (Agalev). — Mijnheer de voorzitter, de bus- en trambestuurders klagen erover dat ze vaak te maken hebben met verschillende vormen van agressie, meestal verbaal, maar nu en dan ook in de vorm van fysiek geweld, berovingen, enzovoorts. Er vonden in de voorbije weken dan ook al enkele protestacties plaats.

Hoewel het openbaar vervoer in de regel een aangelegenheid van de gewesten is, beschikt de federale overheid over een aantal sleutels om bij te dragen tot een oplossing. Ze is immers groten-deels verantwoordelijk voor het veiligheidsbeleid en voor aspecten van het sociaal beleid die een rol kunnen spelen. De terugkeer van de conducteur, die enkele decennia geleden haast

overall is afgeschaft, zou een belangrijke verbetering kunnen teweegbrengen. Een tweede persoon op de bus of de tram, die tegelijkertijd de klanten bijstaat en een geautoriseerde sociale controle uitoefent, verhoogt immers zowel het toezicht als de mogelijkheid om bij dreiging in te grijpen.

Deelt de federale regering die opvatting? Is ze bereid om met de directies van de vervoersmaatschappijen, het personeel en eventueel de andere betrokken besturen aan tafel te gaan zitten om de veiligheid en de dienstverlening bij het openbaar vervoer te verbeteren? Welke mogelijkheden op financieel gebied of qua statuut kan en wil ze ter beschikking stellen om het in dienst nemen van stewards te bevorderen en, in het algemeen, om de veiligheid en het comfort van bestuurders en passagiers beter te garanderen?

De voorzitter. — Het woord is aan minister Colla.

De heer Colla, minister van Volksgezondheid en Pensioenen. — Mijnheer de voorzitter, het gaat hier inderdaad in hoofdzaak om een gewestmaterie. Dit neemt niet weg dat de federale overheid ook een bijdrage kan leveren tot het oplossen van de problematiek.

De Ministerraad is vandaag, uitzonderlijk op een donderdagmorgen, bijeengekomen en heeft ingestemd met een voorstel van vice-eerste minister Van den Bossche om via de lokale veiligheids- en samenlevingscontracten, die met 29 Belgische steden en gemeenten afgesloten zijn, middelen ter beschikking te stellen voor de door de heer Boutmans aangehaalde problematiek van het openbaar vervoer.

Vice-eerste minister Van den Bossche kan het aangehaalde voorbeeld dat de aanwezigheid van een tweede persoon kan bijdragen tot een grotere veiligheid, inderdaad bijtreden. Het deze ochtend goedgekeurde voorstel komt daar enigszins aan tegemoet. De aanwerving van 208 jongeren volgens de voorwaarden en onder het statuut van de Smet-banen moet de lokale verantwoordelijken de mogelijkheid bieden om een antwoord te geven op de meest urgente problemen, zoals het toezicht op risicolijnen op kritieke tijdstippen. Hierdoor zullen niet enkel de bestuurder maar ook de passagiers zich veiliger voelen. Tegelijkertijd kan hierdoor vandalisme worden voorkomen.

Het uitwerken van initiatieven voor jongeren van de zogenaamde risicowijken heeft als doel het wegwerken van eventuele latente spanningen en het responsabiliseren van die moeilijk bereikbare jongeren. Voor de Brusselse contracten wordt bovendien nog voorzien in een bijkomende tegemoetkoming voor de aanwerving van 60 stadswachten, die hoofdzakelijk zullen worden ingezet voor het toezicht bij bus- en tramhaltes. Tijdens de verplaatsing van halte naar halte kan ook op de tram of op de bus occasioneel toezicht worden gehouden.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Boutmans voor een repliek.

De heer Boutmans (Agalev). — Mijnheer de voorzitter volgens het antwoord van de minister gaat het op het eerste zicht de goede richting uit. Ik heb daarover nu dan ook geen verdere vragen.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

BIENVENUE À UNE DÉLÉGATION MAROCAINE

VERWELKOMING VAN EEN MAROKAANSE DELEGATIE

M. le président. — Chers collègues, je voudrais saluer la présence parmi nous d'une délégation de la Chambre des conseillers du Royaume du Maroc qui nous fait l'honneur d'assister à nos travaux. Nous lui souhaitons la bienvenue.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER OLIVIER AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN OVER «HET GEBRUIK VAN DE TERM 'RAAD' IN PLAATS VAN 'PARLEMENT' IN DE ONDERRICHTINGEN VOOR DE VERKIEZINGEN VAN 13 JUNI (2e VRAAG)»

QUESTION ORALE DE M. OLIVIER AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE L'INTÉRIEUR SUR «L'EMPLOI DU TERME 'RAAD' PLUTÔT QUE 'PARLEMENT' DANS LES INSTRUCTIONS POUR LES ÉLECTIONS DU 13 JUIN (2e QUESTION)»

De voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Olivier.

Minister Colla antwoordt namens zijn collega.

Het woord is aan de heer Olivier.

De heer Olivier (CVP). — Mijnheer de voorzitter, ik stelde reeds vorige week donderdag een mondelinge vraag over dit onderwerp. Ik citeer uit het antwoord van de vice-eerste minister dat in het *Beknopt Verslag* van de Senaat van 25 maart 1999 is verschenen: «De voorzitter van het Vlaams Parlement zal dinsdag zijn collega's-voorzitters ontmoeten om met hen naar een oplossing te zoeken. Ik wil daaraan meewerken en zal ook het Parlement uitnodigen zijn medewerking te verlenen.» Als ik goed ben ingelicht heeft deze vergadering niet op dinsdag, maar op maandag plaatsgevonden.

Blijkbaar pleegde de heer De Decker, voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Raad, op deze bijeenkomst obstructie. De Brusselse Raad wil zich immers ook parlement noemen. Bijgevolg werd op die bijeenkomst geen consensus bereikt.

Wat Vlaanderen betreft, is de situatie duidelijk. In het bijzonder decreet van 2 april 1996 werd eenparig besloten de naam «Vlaamse Raad» te vervangen door «Vlaams Parlement». Dat gebeurde volledig binnen het kader van de constitutionele autonomie die het Vlaams Parlement in deze heeft. Overigens is de termijn waarbinnen klacht kon worden ingediend bij het Arbitragehof reeds lang verlopen. Bijgevolg heeft dit decreet kracht van wet en moet het loyaal worden uitgevoerd, ook door de federale instellingen.

Ik heb dan ook de volgende vragen. Werd de vice-eerste minister reeds officieel op de hoogte gebracht van de uitkomst van het overleg? Blijft hij bij zijn standpunt dat de Grondwet had moeten worden gewijzigd en dat het bijzonder decreet in deze van ondergeschikt belang is? Wat zal de vice-eerste minister of de federale regering doen teneinde de benaming «Vlaams Parlement» te gebruiken bij de verkiezingen van 13 juni aanstaande?

M. De Decker (PRL-FDF). — Monsieur le président, je demande la parole pour un fait personnel.

M. le président. — La parole est à M. De Decker.

M. De Decker (PRL-FDF) (*fait personnel*). — Monsieur le président, ayant été cité par mon honorable et cher collègue, je souhaite préciser les faits suivants. On m'attribue une attitude au Comité des présidents d'assemblée. Cette attitude est très simple, je la résume rapidement. À titre personnel, je suis évidemment tout à fait d'accord que le Vlaams Parlement se dénomme Vlaams Parlement et que le Parlement wallon s'appelle Parlement wallon. Même le Conseil de la Région de Bruxelles-Capitale se fait appeler Parlement bruxellois. Cependant, l'autonomie constitutive ne permet pas d'outrepasser la Constitution. Or, l'article 115 de la Constitution utilise l'expression Vlaamse Raad. C'est ainsi, je n'y peux rien. Il n'y a donc pas de ma part une démarche sur le fond. Au Comité des présidents, j'ai précisé que je ne souhaitais pas qu'au nom de l'autonomie constitutive, on outrepasser la Constitution. L'autonomie constitutive ne permet pas d'outrepasser la Constitution, et je demande simplement le respect de la Constitution afin de ne pas créer un précédent.

M. le président. — Monsieur De Decker, nous prenons donc acte qu'il s'agit d'une précision concernant les propos que vous avez tenus.

Het woord is aan minister Colla.

De heer Colla, minister van Volksgezondheid en Pensioenen. — Mijnheer de voorzitter, vice-eerste minister Van den Bossche verwijst in eerste instantie naar het overleg tussen de voorzitters van de verschillende assemblees. Hij wil daarover het volgende meedelen: op 29 maart heeft de heer De Batselier zijn collega's-voorzitters gevraagd de deur open te laten voor initiatieven die het zouden mogelijk maken in de verkiezingsonderrichten alsnog de term «parlement» te gebruiken in plaats van «raad». Een mogelijkheid bestaat erin artikel 120 van de Grondwet te wijzigen, het enige artikel van de Grondwet dat de term «raden» gebruikt en dat voor herziening vatbaar is verklaard.

De heer De Batselier werd gesteund door zijn Waalse collega. De voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Raad heeft hierbij, volgens vice-eerste minister Van den Bossche, geen obstructie gepleegd. Hij meende enkel dat een dergelijke procedure een te verregaande interpretatie van de Grondwet inhield, aangezien niet artikel 120, maar artikel 115 betrekking heeft op de benamingen van de assemblees. Dit laatste artikel werd echter niet voor herziening vatbaar verklaard en kan dus niet worden gewijzigd.

De vergadering van de voorzitters heeft bijgevolg geen akkoord bereikt.

De regering zal, gelet op dit nieuwe feit, beraadslagen over deze problematiek.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Olivier voor een repliek.

De heer Olivier (CVP). — Mijnheer de voorzitter, ik dank minister Colla voor dit antwoord vanwege de vice-eerste minister, maar we worden met een kluitje in het riet gestuurd. Ik koester nog enige hoop dat de regering zich alsnog voor 13 juni over de kwestie zal beraden.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

QUESTION ORALE DE MME LIZIN AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE L'INTÉRIEUR SUR «LE RISQUE D'UN AFFLUX DE RÉFUGIÉS DE GUERRE KOSOVARS ET L'ÉVENTUEL OCTROI DU STATUT B EN LEUR FAVEUR»

QUESTION ORALE DE MME LIZIN AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE LA DÉFENSE NATIONALE SUR «L'INTERVENTION DE L'OTAN AU KOSOVO»

Retrait

MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW LIZIN AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN OVER «DE MOGELIJKE TOEVLOED VAN OORLOGSVLUCHTELINGEN UIT KOSOVO EN DE EVENTUELE TOEKENNING VAN DE B-STATUS AAN DIE VLUCHTELINGEN»

MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW LIZIN AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN LANDSVERDEDIGING OVER «DE NAVO-INTERVENTIE IN KOSOVO»

Intrekking

M. le président. — Mesdames, messieurs, je vous informe que Mme Lizin a décidé, étant donné l'absence des ministres concernés, de reporter ses deux questions orales.

MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW VAN DER WILDT AAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN OVER «DE NAAMGEVING BIJ VIETNAMESE ADOPTIE»

QUESTION ORALE DE MME VAN DER WILDT AU MINISTRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES SUR «LE PATRONIME DES ENFANTS ADOPTÉS D'ORIGINE VIETNAMIENNE»

De voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van mevrouw Van der Wildt.

De minister van Justitie antwoordt namens zijn collega.

Het woord is aan mevrouw Van der Wildt.

Mevrouw Van der Wildt (SP). — Mijnheer de voorzitter, artikel 370 van het Burgerlijk Wetboek zegt duidelijk dat de volle adoptie aan het kind en zijn afstammelingen hetzelfde statuut en dezelfde rechten en verplichtingen verleent als wanneer het kind geboren is uit diegenen die het ten volle hebben geadopteerd.

Paragraaf 3 van dat artikel zegt zelfs dat door de volle adoptie het kind, in plaats van zijn naam, de naam van de adoptant krijgt. Uit een correspondentie en schriftelijke toelichting vanwege de diensten van het ministerie van Buitenlandse Zaken wordt duidelijk gesteld dat een adoptie in Vietnam een volle adoptie is. Nochtans twijfelen diezelfde diensten aan de naamgeving bij Vietnamese adopties, zodat bij diensten en gemeentebesturen verschillende interpretaties ontstaan, wat voor de reeds beproefde adoptieouders bijkomende administratieve rompslomp betekent.

Op basis van artikel 344ter van het Burgerlijk Wetboek concludeert de administratie dat de naam dient beoordeeld te worden op basis van het Vietnamese recht. Artikel 344ter zegt immers dat de gevolgen van adoptie beheerst worden door de wet die de toelaatbaarheid ervan bepaalt. De Vietnamese familiewet is duidelijk: de geadopteerde krijgt hetzelfde statuut als een biologisch kind van de adoptanten. Inzake de naam zegt de wet in feite niets. Wel bestaat een gewoonterecht dat in het behoud van de eigen naam voorziet naast de naam van de adoptanten. Dit systeem leidt tot onzekerheid en onduidelijkheid in het Belgisch recht, besluit de administratie zelf. Het lijkt mij dan ook aangewezen duidelijkheid en eenvormigheid ten aanzien van gemeentediensten en adoptieouders te creëren en de bepalingen van het Belgisch recht doorslaggevend toe te laten.

Mag ik de minister vragen zijn stelling kenbaar te maken en mij te melden op welke wijze hierin duidelijkheid kan komen?

De voorzitter. — Het woord is aan minister Van Parys.

De heer Van Parys, minister van Justitie. — Mijnheer de voorzitter, de naamgeving bij adoptie in Vietnam is geen eenvoudige zaak. Het volstaat niet te verwijzen naar artikel 370 van het Burgerlijk Wetboek dat handelt over adoptie. Internationale adopties worden geregeld door de artikelen 344 en volgende. Mevrouw Van der Wildt verwijst naar artikel 344ter, dat bepaalt dat de gevolgen van de adoptie worden beheerst door de wet die de toelaatbaarheid ervan bepaalt, in casu door het Vietnamese recht.

De naamswijziging na adoptie is een gevolg van de adoptie. De Vietnamese wet geeft geen bijzonderheden over de naam van de geadopteerde. In Vietnam bestaat er echter een gewoonterecht dat toelaat dat de geadopteerde de naam van de adoptant verkrijgt, maar dat eveneens het alternatief biedt de naam van de adoptant toe te voegen aan de oorspronkelijke naam. Normaal gezien bestaat een Vietnamese naam uit drie delen: de voornaam, de tussennaam en de familienaam. In de praktijk passen de Vietnamese autoriteiten de naam na adoptie echter niet aan. Het paspoort en de akten die na de beëindiging van de adoptieprocedure worden afgegeven, vermelden enkel de oorspronkelijke Vietnamese namen.

De mogelijkheid tot het aanvragen van een naamswijziging bij de minister van Justitie kan dit probleem oplossen. Deze procedure is niet duur. Er hoeft geen beroep te worden gedaan op een raadsman en er is ons land geen twijfel mogelijk over een aldus bekomen naamsverandering.

Gedurende de tijd tussen de aankomst van het kind in ons land en de wijziging van de naam door de minister van Justitie draagt het kind de oorspronkelijke naam die de Vietnamese autoriteiten het hebben gegeven.

De voorzitter. — Het woord is aan mevrouw Van der Wildt voor een repliek.

Mevrouw Van der Wildt (SP). — Mijnheer de voorzitter, blijkbaar bestaat er een verschil in interpretatie. Het is dan ook wenselijk de gemeentebesturen van deze regeling op de hoogte te brengen.

Sommige gemeentebesturen gaan ervan uit dat het om een volle adoptie gaat en geven het kind automatisch de naam van de adoptant. Vele gemeentebesturen houden er echter een andere mening op na. Op dit vlak bestaat er dus discriminatie, die aanleiding geeft tot onzekerheid over het feit of het al dan niet over volle adoptie gaat. Ik dring er nogmaals op aan dat alle gemeentebesturen grondig worden geïnterformeerd.

De voorzitter. — Het woord is aan minister Van Parys.

De heer Van Parys, minister van Justitie. — Mijnheer de voorzitter, in deze aangelegenheid komt het nut van de mondelinge vraag duidelijk tot uiting. De minister van Justitie geeft zijn interpretatie, die rechtsgeldig is en aan de betrokkenen kan worden meegedeeld. We zullen hiervoor overigens het nodige doen.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

QUESTION ORALE DE M. DE DECKER AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE LA DÉFENSE NATIONALE ET AU MINISTRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES SUR «LA NÉCESSITÉ D'UNE MISSION HUMANITAIRE ET DE SÉCURISATION EN ALBANIE»

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER DE DECKER AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN LANDSVERDEDIGING EN AAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN OVER «DE NOODZAAK VAN EEN HUMANITAIRE EN VEILIGHEIDSOPDRACHT IN ALBANIË»

M. le président. — L'ordre du jour appelle la question orale de M. De Decker.

Le ministre de la Justice répondra au nom de son collègue.

La parole est à M. De Decker.

M. De Decker (PRL-FDF). — Monsieur le président, je m'étonne, sur un plan formel, que le ministre de la Justice soit chargé de répondre à cette question alors que le ministre des Affaires étrangères se trouve actuellement en commission des Affaires étrangères du Sénat. Quoi qu'il en soit, j'adresse ma question au gouvernement à travers ses ministres compétents. Je serai donc heureux d'entendre la réponse du gouvernement.

Les événements dramatiques qui se passent actuellement au Kosovo sont ce qu'ils sont. L'intervention militaire de l'Alliance atlantique qui est en cours, se justifie pour de multiples raisons morales et politiques sur lesquelles je ne reviendrai pas. La campagne d'épuration ethnique de M. Milosevic se poursuit. Des dizaines de milliers de réfugiés quittent le Kosovo à destination de l'Albanie et de la Macédoine.

Monsieur le ministre, vous savez que le Traité d'Amsterdam, ratifié par tous les parlements de l'Union européenne, entrera en vigueur le 1er mai. Il prévoit que l'Union européenne est compétente pour les opérations humanitaires de maintien et de rétablissement de la paix.

J'ai fait aujourd'hui, en qualité de président de la commission de la Défense de l'assemblée de l'UEO, la suggestion d'inviter l'Union européenne à charger l'UEO de mettre sur pied une vaste opération humanitaire et de sécurisation en Albanie. Le gouvernement belge a-t-il l'intention de soutenir cette proposition ?

La Croix-Rouge et Médecins sans frontières manqueront de moyens logistiques pour mettre sur pied une véritable opération humanitaire à la mesure du drame qui se déroule dans le pays qui, de surcroît, risque une forme d'implosion. Or, l'UEO est à présent tout à fait capable de mener immédiatement, dans les jours qui viennent, une opération humanitaire de ce genre pour compte et sous contrôle politique de l'Union européenne, comme prévu par le Traité d'Amsterdam et le processus de Saint-Malo.

Dès lors, ma question est toute simple. Cette initiative recevra-t-elle le soutien du gouvernement belge ?

M. le président. — La parole est à M. Van Parys, ministre.

M. Van Parys, ministre de la Justice. — Monsieur le président, le ministre Derycke m'a prié de vous donner lecture de sa réponse.

«Une catastrophe humanitaire se déroule à l'heure actuelle dans les Balkans. Une action humanitaire européenne de grande envergure est mise sur pied. Les organisations humanitaires internationales prennent les devants. Elles se chargeront de la coordination et de la gestion du problème, aidées en cela par une contribution de pays tiers et de diverses ONG. La Belgique prend part à cet effort important de solidarité avec les victimes du Kosovo. À ce sujet, le Conseil des ministres de ce jour a décidé d'octroyer 100 millions de francs belges à titre d'aide d'urgence aux réfugiés. La Belgique s'inscrit, avec ses alliés, dans une stratégie dont le volet militaire est exécuté par l'OTAN. La Belgique est solidaire de cette action qui a pour but de mettre un terme à la violence au Kosovo. L'UEO ne joue actuellement aucun rôle dans cet effort commun des alliés. L'action militaire de l'OTAN requiert les énergies de tous les alliés. Dès lors, il serait malencontreux d'ouvrir en ce moment un débat institutionnel sur les rôles respectifs des différentes organisations politico-militaires en Europe. Il n'empêche que les événements du Kosovo auront un impact certain sur l'avenir, notamment en ce qui concerne l'identité européenne de sécurité et de défense qui se développe au sein des quinze États membres.»

M. le président. — La parole est à M. De Decker pour une réplique.

M. De Decker (PRL-FDF). — Je remercie monsieur le ministre de sa réponse. Je constate que l'attitude du gouvernement belge est prudente. Je voudrais préciser qu'il ne s'agit pas d'ouvrir un débat institutionnel. Je pense que l'Union européenne, en utilisant son bras militaire, l'UEO et les services médicaux des armées européennes, pourrait mener une action complémentaire à celle de l'Alliance atlantique au Kosovo, l'action humanitaire que je préconise, je le répète, se déroulant dans les pays voisins d'Albanie et de Macédoine.

M. le président. — L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

QUESTION ORALE DE M. DE DECKER AU MINISTRE DE LA JUSTICE SUR «L'ABSENCE DE NOMINATION DES PREMIERS SUBSTITUTS DANS L'ARRONDISSEMENT DE BRUXELLES»

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER DE DECKER AAN DE MINISTER VAN JUSTITIE OVER «HET UITBLIJVEN VAN DE BENOEMING VAN EERSTE SUBSTITUTEN IN HET ARRONDISSEMENT BRUSSEL»

M. le président. — L'ordre du jour appelle la question orale de M. De Decker.

La parole est à M. De Decker.

M. De Decker (PRL-FDF). — Monsieur le président, M. le ministre connaît les problèmes que rencontre actuellement la justice bruxelloise : une vingtaine de magistrats environ manquent au tableau opérationnel de celle-ci, que ce soit au parquet ou au siège. Depuis le mois de juillet dernier, notamment, cinq places de

premier substitut du procureur du Roi sont ouvertes à Bruxelles et ne sont pas pourvues, alors que l'insécurité à Bruxelles devient un problème politique majeur et que les effectifs du parquet de Bruxelles et de la justice bruxelloise sont essentiels pour apporter une réponse rassurante aux citoyens.

Je pose donc la question suivante. Pourquoi ne procède-t-on pas à la nomination de ces cinq premiers substituts du procureur du Roi de Bruxelles? Pourquoi laisse-t-on une situation se dégrader à un moment politiquement inopportun et de toute façon inadmissible sur le fond, par rapport à la délinquance qui se développe tout particulièrement dans les grandes villes et, bien entendu, dans notre capitale?

M. le président. — La parole est à M. Van Parys, ministre.

M. Van Parys, ministre de la Justice. — Monsieur le président, la problématique de la désignation des premiers substituts à Bruxelles m'est bien connue. En effet, M. Vandenhoute, collègue de M. De Decker, m'a déjà interpellé à ce sujet en janvier.

Je voudrais rappeler que l'article 151 du Code judiciaire prévoit — je cite: «Il peut y avoir un ou plusieurs premiers substituts qui assistent le procureur du Roi dans la direction du parquet. Les premiers substituts sont désignés par le Roi pour un terme de trois ans sur une liste double de substituts ou de substituts de complément présentés par le procureur général, sur avis du procureur du Roi.»

Dès réception du courrier de M. Vandenhoute et à ma demande expresse, mon chef de cabinet s'est concerté avec le procureur général, M. Van Oudenhove, aux fins de pourvoir dans les meilleurs délais à la désignation de ces premiers substituts. Jusqu'à présent, aucune présentation de candidats ne m'a été transmise pour ces places vacantes.

M. le procureur général, que j'ai interpellé hier à l'occasion de la question orale de M. De Decker, m'a toutefois fait savoir qu'il partageait le point de vue de M. le procureur du Roi de Bruxelles qui estime quant à lui que, dans la mesure où les nouvelles places de substituts ne sont pas encore pourvues, la désignation de premiers substituts n'est pas actuellement considérée comme une priorité. Il précise qu'il est de l'intérêt du bon fonctionnement du service de veiller à l'équilibre entre les différentes catégories de magistrats en fonction au parquet de Bruxelles — substituts, substituts fiscaux, substituts de complément, substituts de l'auditeur militaire délégué, premiers substituts. Le nombre de premiers substituts est en effet calculé en fonction du nombre de substituts, tenant compte du principe de proportionnalité. Au 1er avril 1999, l'effectif réel du parquet de Bruxelles est de 80 magistrats, dont un procureur du Roi, 23 premiers substituts et 56 substituts.

M. le procureur général Van Oudenhove partage donc l'avis du procureur du Roi sur le plan technique, dans la mesure où la non-désignation des premiers substituts ne porte en rien préjudice au bon fonctionnement du parquet de Bruxelles, les magistrats susceptibles d'être désignés étant, évidemment, en fonction en qualité de substitut.

M. Van Oudenhove ajoute toutefois, et personnellement j'adhère totalement à ce point de vue, qu'il n'y a pas lieu de postuler davantage les présentations. Il demandera d'ailleurs incessamment au procureur du Roi de lui faire connaître son avis, aux fins de me faire ses propositions.

M. le président. — La parole est à M. De Decker pour une réplique.

M. De Decker (PRL-FDF). — Monsieur le président, je remercie le ministre de sa réponse très claire et très exhaustive. Toutefois, je souligne que je ne partage pas le point de vue du procureur du Roi de Bruxelles. D'après les informations dont je dispose, émanant et du barreau et du parquet de Bruxelles, une certaine faiblesse existe au niveau de la direction du parquet de Bruxelles, notamment en raison de l'absence de nomination de premiers substituts du procureur du Roi.

Je pense donc que le ministre devrait poursuivre son action pour convaincre le procureur général d'intervenir auprès du procureur du Roi, afin que celui-ci procède aux nominations nécessaires.

M. le président. — L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER D'HOOGHE AAN DE MINISTER VAN JUSTITIE OVER «DE PRESENTIEGELDEN VAN RECHTERS IN HANDELSZAKEN»

QUESTION ORALE DE M. D'HOOGHE AU MINISTRE DE LA JUSTICE SUR «LES JETONS DE PRÉSENCE DES JUGES CONSULAIRES»

De voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer D'Hooghe.

Het woord is aan de heer D'Hooghe.

De heer D'Hooghe (CVP). — Mijnheer de voorzitter, tot op heden zijn de presentiegelden toegekend aan raadsheren en rechters in sociale zaken en aan de rechters in handelszaken vastgelegd bij koninklijk besluit van 29 oktober 1970. Ze ontvangen een vergoeding van 500 frank per zitting, mits de zitting drie uur in beslag neemt.

Evenwel ontvangen de rechters in handelszaken, die zitting hebben in de Kamers voor handelonderzoek niet de minste vergoeding. Nochtans duren deze zittingen, inclusief het nazicht van de door de griffier ingezamelde gegevens en het verhoren van de opgeroepen, minstens drie uur. Daarbij dient nog de tijd te worden gevoegd voor studie- en analysewerk, en voor het uitwerken van verslagen.

Ondanks het feit dat de nieuwe wet op het gerechtelijk akkoord veel belang hecht aan het goed functioneren van de Kamer van handelonderzoeken en van de rechters in handelszaken, bleef tot op heden die benedenmaatse vergoedingsregeling bestaan.

Thans circuleren berichten dat de presentiegelden voor hogergenoemde rechters zouden worden verhoogd. Vandaar mijn concrete vragen.

Klopt de informatie omtrent het optrekken van bedoelde presentiegelden? Wanneer en volgens welke modaliteiten gebeurt dit?

Wordt de onbillijke situatie rechtgezet van de rechters in handelszaken die zetelen in de Kamers voor handelonderzoek?

Welk presentiegeld en vanaf welke datum wordt voor elk der categorieën van de bedoelde rechters en raadsheren voorgesteld?

De voorzitter. — Het woord is aan minister Van Parys.

De heer Van Parys, minister van Justitie. — Mijnheer de voorzitter, het is inderdaad juist dat op de begroting van mijn departement de nodige middelen zijn uitgetrokken voor een verhoging van de presentiegelden voor de raadsheren en rechters in sociale zaken en voor de rechters in handelszaken. Deze presentiegelden zijn immers sedert de jaren '70 onveranderd gebleven. Belangrijk is ook dat het ontwerp van koninklijk besluit in een jaarlijkse indexerings van de presentiegelden voorziet, wat in het verleden niet het geval was. De nieuwe bedragen die vanaf 1 december 1998 van toepassing zullen zijn bedragen 3 000 frank per zitting voor de raadsheren en 2 000 frank per zitting voor de rechters in handelszaken. Heden heb ik hiervoor het gemeenschappelijk akkoord bekomen van de ministers van Ambtenarenzaken en Begroting. Ik kan op de vraag aan de heer D'Hooghe dus positief antwoorden.

Wat het functioneren van de Kamers voor handelonderzoek betreft, kan ik meedelen dat de situatie klaarblijkelijk verschillend is van rechtbank tot rechtbank. Sommige rechtbanken van koophandel beschouwen de zittingen van de Kamer voor handelonderzoek als een terechtzitting in de zin van het koninklijk besluit van 29 oktober 1970 op de presentiegelden. Ze zenden dan

ook de schuldvorderingen voor deze zittingen door aan mijn administratie die overgaat tot de uitbetaling. In andere rechtbanken van koophandel beschouwt de voorzitter de zittingen van de Kamer voor handelsonderzoek niet als een terechtzitting en worden dan ook geen schuldvorderingen overgezonden.

Persoonlijk meen ik dat de zittingen van de nieuw gecreëerde Kamers voor handelonderzoek, indien ze ook daadwerkelijk een hele namiddag in beslag nemen, effectief als een terechtzitting in de zin van het koninklijk besluit op de presentiegelden, in uitvoering van artikel 356 van het Gerechtelijk Wetboek, kunnen worden beschouwd. Ik ga na of een rondschrijven van mijnentwege kan volstaan om tot een uniforme toepassing van de reglementering op dit vlak te komen. Het moet wel duidelijk zijn dat de tijd nodig voor studie- en analysewerk niet kan worden vergoed. Dit geldt zowel voor de voorbereiding van zittingen van de Kamer van handelonderzoek als voor gewone terechtzittingen van de rechtbank.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer D'Hooghe voor een repliek.

De heer D'Hooghe (CVP). — Mijnheer de voorzitter, het antwoord van de minister was zeer volledig en vergt dus geen verder commentaar.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

WETSVORSTELLEN — PROPOSITIONS DE LOI

Inoverwegingneming — Prise en considération

De voorzitter. — Aan de orde is de inoverwegingneming van wetsvoorstellen.

L'ordre du jour appelle la prise en considération de propositions de loi.

De lijst van de in overweging te nemen wetsvoorstellen is rondgedaald, met opgave van de commissies waarnaar het Bureau van plan is ze te verzenden.

Leden die opmerkingen mochten hebben, gelieve die voor het einde van de vergadering te doen kennen.

Tenzij er afwijkende suggesties zijn, neem ik aan dat die wetsvoorstellen in overweging zijn genomen en verzonden naar de commissies die door het bureau zijn aangeduid.

La liste des propositions de loi à prendre en considération a été distribuée avec indication des commissions auxquelles le bureau envisage de les envoyer.

Je prie les membres qui auraient des observations à formuler de me les faire connaître avant la fin de la séance.

Sauf suggestions divergentes, je considérerai les propositions de loi comme prises en considération et envoyées aux commissions indiquées par le Bureau.

VRAAG OM UITLEG VAN DE HEER HOSTEKINT AAN DE STAATSSECRETARIS VOOR ONTWIKKELINGS-SAMENWERKING OVER «DE UNIVERSITAIRE SAMENWERKING MET ONTWIKKELINGSLANDEN»

DEMANDE D'EXPLICATIONS DE M. HOSTEKINT AU SECRÉTAIRE D'ÉTAT À LA COOPÉRATION AU DÉVELOPPEMENT SUR «LA COLLABORATION UNIVERSITAIRE AVEC LES PAYS EN VOIE DE DÉVELOPPEMENT»

De voorzitter. — Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Hostekint.

Het woord is aan de heer Hostekint.

De heer Hostekint (SP). — Mijnheer de voorzitter, mijn vraag houdt verband met het wetsvoorstel dat ik enkele jaren geleden samen met mevrouw Sémer heb ingediend betreffende de te-

werkstelling van buitenlandse werknemers in ons land en hun bescherming, hetzij door de werkgevers hetzij door de arbeidsmiddelaars. Inmiddels wordt dit voorstel tot een goed einde gebracht en goedgekeurd in plenaire vergadering door de Senaat en later door de Kamer. Het werd wet op 6 maart jongstleden. Er bestaat een zeker parallellisme tussen de situatie van buitenlandse werknemers en buitenlandse sportlui uit Afrika, Zuid-Amerika en zelfs Oost-Europa, die hier in zeer slechte omstandigheden worden tewerkgesteld.

Hetzelfde probleem doet zich voor bij buitenlandse beursstudenten. Er verschenen verschillende artikelen over in de pers. Eminente professoren vroegen zich af of het niet de universiteiten zijn die beter worden van buitenlandse beursstudenten uit ontwikkelingslanden, eerder dan de studenten zelf. Vele beursstudenten die hun studies beëindigden of voortijdig stopzetten, keren niet terug naar hun land en raken hier, zonder werk, op de dool. Soms worden ze in zeer slechte omstandigheden tewerkgesteld. Het zijn goedkope arbeidskrachten zonder enig sociaal statuut.

In de eerste plaats vernam ik graag van de staatssecretaris hoeveel beursstudenten uit ontwikkelingslanden op dit ogenblik aan Belgische universiteiten studeren. Als deze studenten hun studies aanvatten, welk concreet engagement van de universiteit staat daar dan tegenover, bijvoorbeeld op het vlak van verblijf, terugkeer en medische verzorging? Ik leg gewoon de link met het wetsvoorstel dat we hebben ingediend.

Verder vernam ik ook graag van de staatssecretaris in welke mate de studenten die hier verworven kennis in hun eigen land ten dienste van de bevolking kunnen stellen. Heeft de staatssecretaris enig zicht op het lot van de beursstudenten die na hun studies naar hun land terugkeren? Kan hij zeggen hoeveel er niet terugkeren?

De nieuwe algemene overeenkomst tussen de Belgische Staat enerzijds en de VLIR en de CIUF anderzijds, voorziet in een verschuiving van het zwaartepunt naar steun aan de universiteiten in de ontwikkelingslanden zelf. Dat behoort inderdaad de doelstelling te zijn: door universitaire samenwerking de positie van de ontwikkelingslanden verbeteren. Het is dan ook beter dat de universiteiten in de ontwikkelingslanden rechtstreeks de middelen krijgen. Kan de staatssecretaris mij meedelen wat de verhouding is tussen de middelen die in België naar de zogenaamde Noordacties gaan en de middelen die ter beschikking worden gesteld voor programma's aan de universiteiten in de ontwikkelingslanden? Hoe staan de Belgische universiteiten tegenover deze nieuwe benadering?

De voorzitter. — Het woord is aan staatssecretaris Moreels.

De heer Moreels, staatssecretaris voor Ontwikkelings-samenwerking, toegevoegd aan de eerste minister. — Mijnheer de voorzitter, het aantal studenten uit lage-inkomenslanden die, dankzij een beurs toegekend in het kader van de intergouvernementele samenwerking, aan onze universiteiten studeren, bedraagt 600. Dit cijfer valt uiteen in 350 personen die nu studeren en in juni examen afleggen en 250 personen wier aanvraag is goedgekeurd en die in september hun studies aanvaatten. Het totale aantal van 600 kan nog een beetje dalen, aangezien een aantal van de huidige studenten in juni afstudeert, ten minste als ze in de eerste zitting slagen. Hieraan moeten nog 220 nieuwe beurzen worden toegevoegd die worden toegekend in het kader van de VLIR en de CIUF, dit wil zeggen 110 per taal- en cultuurgemeenschap. Elke beursstudent ondertekent een moreel engagement dat hij na zijn studies naar zijn eigen land terugkeert. Ik kan u geen exacte cijfers geven, maar 85 à 90 % van de studenten gaat inderdaad terug.

De toekening van de beurzen in het kader van de gouvernementele samenwerking gebeurt op aanvraag van de partnerlanden om de duurzaamheid van bepaalde ontwikkelingsinterventies te waarborgen. De toekening van de beurzen in het kader van de universitaire samenwerking, VLIR en CIUF, gebeurt op basis van specifieke programma's en cursussen met betrekking tot internationale samenwerking, landbouw, voedselzekerheid, gezondheidszorg, basisinfrastructuur en onderwijs. De kandidaten die een beurs ontvangen worden door een comité geselecteerd. Beursstudenten die niet naar hun land terugkeren, vormen een uitzondering.

Ons beleid inzake toekenning van studiebeurzen is gericht op het promoten van lokale studiebeurzen in het kader van de nieuwe universitaire samenwerking met het Zuiden, die vier jaar geleden van start ging. Daartoe werd in de conventies van 1997, die tijdens deze legislatuur allemaal door de Ministerraad zijn goedgekeurd, een versterking geëist van de capaciteit van de regionale universitaire centra, bijvoorbeeld Abidjan in West-Afrika, centra in Zuid-Afrika en Zimbabwe. Studenten die voor de eerste en tweede cyclus een beurs aanvragen, kunnen dan met onze fondsen naar deze universiteiten worden gestuurd en voor de derde cyclus, de doctoraatsdiploma's, naar België komen. We evolueren steeds meer naar een situatie waarin alleen nog beursstudenten voor de derde cyclus naar België kunnen komen.

In 1995 zag het budget voor universitaire samenwerking eruit als volgt: 68,4 % werd besteed aan de Noordacties en 31,6 % voor de Zuidacties. In 1999 liggen de cijfers reeds totaal anders 52,4 % voor de Noordacties en 47,6 % voor de Zuidacties. We kennen op het ogenblik dus bijna een evenwicht.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Hostekint.

De heer Hostekint (SP). — Mijnheer de voorzitter, ik stel met genoegen vast dat er inderdaad een verschuiving is in de universitaire samenwerking ten voordele van de ontwikkelingslanden. Dat is zonder twijfel een goede zaak.

De staatssecretaris geeft in zijn antwoord enkele cijfers omtrent het aantal beursstudenten in België. In verband hiermee had ik graag ook geweten of de universiteiten zich in een of andere vorm engageren tegenover de student die ze bij hen laten studeren. De staatssecretaris heeft het in zijn antwoord alleen over het moreel engagement vanwege de student. Mijn vraag was echter of er ook een engagement in de omgekeerde richting bestaat. Nemen de universiteiten bijvoorbeeld de verplichting op zich om een student, die niet slaagt voor zijn examens, te helpen terugkeren naar zijn land van oorsprong?

De voorzitter. — Het woord is aan staatssecretaris Moreels.

De heer Moreels, staatssecretaris voor Ontwikkelings-samenwerking, toegevoegd aan de eerste minister. — Mijnheer de voorzitter, het eerste wat ik hierop kan antwoorden is dat beursstudenten, net als hun autochtone medestudenten, herkansingsmogelijkheden hebben. Vooral de eerstejaars doen daarop een beroep, omdat ze de taal nog moeten leren en zich hier nog moeten integreren. Studenten die in de loop van hun studies de universiteit verlaten zonder naar hun land terug te keren, verdwijnen natuurlijk uit het gezichtsveld van de universiteiten. Deze weten vaak niets meer over de betrokkenen. De feiten wijzen echter uit dat het merendeel van hen naar hun land terugkeert. Ik kan de heer Hostekint hierover desgewenst later exacte cijfers bezorgen.

Ik ben van mening dat we de horizontalisatie van de aanpak in de toekomst nog zullen moeten versterken. Deze studenten moeten in hun laatste jaar worden geïnformeerd over de mogelijkheden om zich ten dienste te stellen van niet-gouvernementele organisaties of te werken in het kader van universitaire of eventueel bilaterale projecten waarvoor ze aan de universiteit een zekere deskundigheid hebben verworven. Het is altijd een deel van mijn beleid geweest om het aantal lokale coöperanten in zowel de gouvernementele als de niet-gouvernementele projecten te verhogen.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

In afwachting van de stemmingen stel ik voor de vergadering te schorsen.

De vergadering is geschorst.

La séance est suspendue.

— De vergadering wordt geschorst om 16.10 uur.

La séance est suspendue à 16 h 10.

Ze wordt hervat om 16.40 uur.

Elle est reprise à 16 h 40.

De voorzitter. — De vergadering is hervat.

La séance est reprise.

PROJET DE LOI MODIFIANT LA LOI DU 25 VENTÔSE
AN XI CONTENANT ORGANISATION DU NOTARIAT
(ÉVOCATION)

Votes réservés

Renvoi en commission

WETSONTWERP TOT WIJZIGING VAN DE WET VAN
25 VENTÔSE JAAR XI OP HET NOTARISAMBT (EVO-
CATIE)

Aangehouden stemmingen

Terugzending naar de commissie

M. le président. — Nous devons procéder maintenant aux votes réservés.

We gaan nu over tot de aangehouden stemmingen.

Nous avons à nous prononcer, en premier lieu, sur l'amendement n° 36 déposé par M. Desmedt et consorts à l'article 19.

We moeten ons eerst uitspreken over het amendement nr. 36 van de heer Desmedt c.s. op artikel 19.

Le vote commence.

De stemming begint.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

54 membres sont présents.

54 leden zijn aanwezig.

24 votent non.

24 stemmen neen.

24 votent oui.

24 stemmen ja.

6 s'abstiennent.

6 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non :

Neen hebben gestemd :

MM. Bourgeois, Caluwé, Mme Cantillon, MM. G. Charlier, Mme de Bethune, MM. Delcroix, Erdman, Happart, Hotyat, Istasse, Mahoux, Mme Merchiers, MM. Moens, Olivier, Pinoie, Poty, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Tobback, Mme Van der Wildt, MM. Van Wallendael et Weys.

Ont voté oui :

Ja hebben gestemd :

MM. Anciaux, Bock, Chantraine, Ph. Charlier, Coene, Mme Cornet d'Elzius, M. Coveliers, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Desmedt, Destexhe, Devolder, Foret, Goris, Mme Jeanmoye, M. Lallemand, Mme Leduc, M. Loones, Mmes Milquet, Nelis-Van Liedekerke, MM. Nothomb, Van Hauthem, Vautmans, Vergote et Mme Willame-Boonen.

Se sont abstenus :

Onthouden hebben zich :

MM. Boutmans, Buelens, Daras, Mme Dua, MM. Raes et Verreycken.

M. le président. — La parole est à M. De Decker.

M. De Decker (PRL-FDF). — Monsieur le président, mon vote n'a pas été enregistré.

M. le président. — Les résultats du vote étaient déjà enregistrés quand vous avez voté, monsieur De Decker.

M. Bock (PRL-FDF). — M. De Decker était en séance. Ne peut-on enregistrer son vote, monsieur le président ?

M. le président. — Je voudrais dire à l'intention de M. Foret, président du groupe PRL-FDF, que la procédure que j'ai suivie relève d'une politique constante de notre assemblée.

Nous avons à nous prononcer sur le premier amendement subsidiaire n° 37 déposé par M. Desmedt et consorts à l'article 19.

We moeten ons uitspreken over het eerste subsidiaire amendement nr. 37 van de heer Desmedt c.s. op artikel 19.

Le vote commence.

De stemming begint.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

58 membres sont présents.

58 leden zijn aanwezig.

28 votent non.

28 stemmen neen.

26 votent oui.

26 stemmen ja.

4 s'abstiennent.

4 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non :

Neen hebben gestemd :

MM. Bourgeois, Caluwé, Mme Cantillon, MM. G. Charlier, Mme de Bethune, MM. Delcroix, Erdman, Happart, Hostekint, Hotyat, Istasse, Lallemand, Mahoux, Mme Merchiers, MM. Moens, Olivier, Pinoie, Poty, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobback, Urbain, Mme Van der Wildt, MM. Van Wallendael et Weyts.

Ont voté oui :

Ja hebben gestemd :

MM. Anciaux, Bock, Boutmans, Chantraine, Ph. Charlier, Coene, Mme Cornet d'Elzuis, MM. Coveliers, Daras, De Decker, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Desmedt, Destexhe, Devolder, Mme Dua, MM. Foret, Goris, Mmes Jeanmoye, Leduc, M. Loones, Mmes Milquet, Nelis-Van Liedekerke, MM. Nothomb, Vautmans, Vergote et Mme Willame-Boonen.

Se sont abstenus :

Onthouden hebben zich :

MM. Buelens, Raes, Van Hauthem et Verreycken.

M. le président. — Nous avons à nous prononcer sur le deuxième amendement subsidiaire n° 38 déposé par M. Desmedt et consorts à l'article 19.

We moeten ons uitspreken over het tweede subsidiaire amendement nr. 38 van de heer Desmedt c.s. op artikel 19.

Le vote commence.

De stemming begint.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

60 membres sont présents.

60 leden zijn aanwezig.

31 votent oui.

31 stemmen ja.

29 votent non.

29 stemmen neen.

En conséquence, l'amendement est adopté et l'amendement subsidiaire n° 39 devient sans objet.

Derhalve is het amendement aangenomen en het subsidiair amendement nr. 39 wordt zonder voorwerp.

Ont voté oui :

Ja hebben gestemd :

MM. Anciaux, Bock, Boutmans, Buelens, Chantraine, Ph. Charlier, Coene, Mme Cornet d'Elzuis, MM. Coveliers, Daras, De Decker, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Desmedt, Destexhe, Devolder, Mme Dua, MM. Foret, Goris, Mme Jeanmoye, M. Jonckheer, Mme Leduc, M. Loones, Mmes Milquet, Nelis-Van Liedekerke, MM. Nothomb, Raes, Van Hauthem, Vautmans, Vergote, Verreycken et Mme Willame-Boonen.

Ont voté non :

Neen hebben gestemd :

MM. Bourgeois, Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, M. G. Charlier, Mme de Bethune, MM. Delcroix, Erdman, Happart, Hostekint, Hotyat, Istasse, Lallemand, Mahoux, Mme Merchiers, MM. Moens, Olivier, Pinoie, Poty, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobback, Urbain, Mme Van der Wildt, MM. Van Wallendael et Weyts.

M. le président. — La parole est à M. Bock.

M. Bock (PRL-FDF). — Monsieur le président, je devais paier avec M. Vandenberghe. Je l'ignorais au moment où j'ai émis mon vote; c'est pourquoi je demande que l'on retire le vote positif que j'ai émis.

M. le président. — Je suis désolé, monsieur Bock, mais c'est impossible. Le pairage vaudra à partir du prochain vote. Comme je l'ai dit à M. Foret, le Sénat a une attitude constante en la matière.

Cela dit, nous actons votre volonté.

We stemmen nu over het amendement van de heer Raes op artikel 21.

Nous avons à nous prononcer sur l'amendement déposé par M. Raes à l'article 21.

Het woord is aan de heer Loones voor een stemverklaring.

De heer Loones (VU). — Mijnheer de voorzitter, de VU-fractie zal dit amendement goedkeuren omdat ze het eens is met de inhoud. Ik wijs er trouwens op dat wij zelf een amendement hebben ingediend dat overeenstemt met dat van de VU-fractie in de Kamer. Ook in de nationale Orde van notarissen willen we een onderscheid maken tussen een Vlaamse en een Franstalige afdeling naar analogie met de evolutie bij de Orde van advocaten en in verhouding met de sociologische werkelijkheid en de goede werking van onze instellingen.

De voorzitter. — De stemming begint.

Le vote commence.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

61 leden zijn aanwezig.
61 membres sont présents.
42 stemmen neen.
42 votent non.
6 stemmen ja.
6 votent oui.
13 onthouden zich.
13 s'abstiennent.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

En conséquence l'amendement n'est pas adopté.

Neen hebben gestemd :

Ont voté non :

MM. Bourgeois, Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Chantraine, G. Charlier, Ph. Charlier, Mmes Cornet d'Elzies, de Bethune, M. De Decker, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, Desmedt, Destexhe, Erdman, Foret, Happart, Hostekint, Hotyat, Istasse, Mme Jeanmoye, M. Lallemand, Mme Lizin, M. Mahoux, Mmes Merchiers, Milquet, MM. Moens, Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobbacq, Urbain, Mme Van der Wildt, MM. Van Wallendael, Weyts et Mme Willame-Boonen.

Ja hebben gestemd :

Ont voté oui :

MM. Anciaux, Buelens, Loones, Raes, Van Hauthem et Verreycken.

Onthouden hebben zich :

Se sont abstenus :

MM. Bock, Boutmans, Coene, Coveliers, Daras, Devolder, Mme Dua, MM. Goris, Jonckheer, Mmes Leduc, Nelis-Van Liedekerke, MM. Vautmans et Vergote.

De voorzitter. — We moeten ons nu uitspreken over het amendement van de heer Loones op artikel 21.

Nous avons à nous prononcer sur l'amendement déposé par M. Loones à l'article 21.

De stemming begint.

Le vote commence.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

61 leden zijn aanwezig.
61 membres sont présents.
42 stemmen neen.
42 votent non.
6 stemmen ja.
6 votent oui.
13 onthouden zich.
13 s'abstiennent.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

En conséquence l'amendement n'est pas adopté.

Neen hebben gestemd :

Ont voté non :

MM. Bourgeois, Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Chantraine, G. Charlier, Ph. Charlier, Mmes Cornet d'Elzies, de Bethune, M. De Decker, Mme Delcourt-Pêtre,

MM. Delcroix, Desmedt, Destexhe, Erdman, Foret, Happart, Hostekint, Hotyat, Istasse, Mme Jeanmoye, M. Lallemand, Mme Lizin, M. Mahoux, Mmes Merchiers, Milquet, MM. Moens, Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobbacq, Urbain, Mme Van der Wildt, MM. Van Wallendael, Weyts et Mme Willame-Boonen.

Ja hebben gestemd :

Ont voté oui :

MM. Anciaux, Buelens, Loones, Raes, Van Hauthem et Verreycken.

Onthouden hebben zich :

Se sont abstenus :

MM. Bock, Boutmans, Coene, Coveliers, Daras, Devolder, Mme Dua, MM. Goris, Jonckheer, Mmes Leduc, Nelis-Van Liedekerke, MM. Vautmans et Vergote.

De voorzitter. — We moeten ons uitspreken over het amendement nr. 49 van de heer Loones op artikel 22.

Nous avons à nous prononcer sur l'amendement n° 49 déposé par M. Loones à l'article 22.

Mag ik aannemen dat de vorige stemming ook geldt voor dit amendement ?

Puis-je considérer que le dernier vote est également valable pour cet amendement ? (*Assentiment.*)

Derhalve wordt dit amendement niet aangenomen.

En conséquence, cet amendement n'est pas adopté.

We moeten ons nu uitspreken over het amendement nr. 50 van de heer Loones op artikel 22.

Nous devons nous prononcer sur l'amendement n° 50 de M. Loones à l'article 22.

Mag ik aannemen dat de vorige stemming ook geldt voor dit amendement ?

Puis-je considérer que le dernier vote est également valable pour cet amendement ? (*Assentiment.*)

Derhalve wordt dit amendement niet aangenomen.

En conséquence, cet amendement n'est pas adopté.

We moeten ons nu uitspreken over het amendement van de heer Raes op artikel 22.

Nous devons nous prononcer sur l'amendement de M. Raes à l'article 22.

Mag ik aannemen dat de stemming over het vorig amendement van de heer Raes ook geldt voor dit amendement ?

Puis-je considérer que le vote sur l'amendement précédent de M. Raes est également valable pour cet amendement ? (*Assentiment.*)

Derhalve wordt dit amendement niet aangenomen.

En conséquence, cet amendement n'est pas adopté.

Nous passons au vote sur l'amendement de M. Desmedt et consorts à l'article 27.

We stemmen over het amendement van de heer Desmedt c.s. op artikel 27.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

61 membres sont présents.
61 leden zijn aanwezig.
37 votent non.
37 stemmen neen.
23 votent oui.
23 stemmen ja.
1 s'abstient.
1 onthoudt zich.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.
Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non :

Neen hebben gestemd :

MM. Bourgeois, Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Chantraine, G. Charlier, Ph. Charlier, Mmes de Bethune, Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, Erdman, Hostekint, Hotyat, Istasse, Mme Jeanmoye, M. Lallemand, Mme Lizin, M. Mahoux, Mmes Merchiers, Milquet, MM. Moens, Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobback, Urbain, Mme Van der Wildt, MM. Van Wallendael, Weyts et Mme Willame-Boonen.

Ont voté oui :

Ja hebben gestemd :

MM. Anciaux, Boutmans, Buelens, Coene, Mme Cornet d'Elzjus, MM. Coveliers, Daras, De Decker, Desmedt, Destexhe, Devolder, Mme Dua, MM. Foret, Goris, Jonckheer, Mme Leduc, M. Loones, Mme Nelis-Van Liedekerke, MM. Raes, Van Hauthem, Vautmans, Vergote et Verreycken.

S'est abstenu :

Onthouden heeft zich :

M. Bock.

M. le président. — Nous passons au vote sur l'amendement n° 42 de Mme Willame et M. Lallemand à l'article 39.

We stemmen over het amendement nr. 42 van mevrouw Willame en de heer Lallemand op artikel 39.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

61 membres sont présents.

61 leden zijn aanwezig.

32 votent oui.

32 stemmen ja.

22 votent non.

22 stemmen neen.

7 s'abstiennent.

7 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement est adopté.

Derhalve is het amendement aangenomen.

Ont voté oui :

Ja hebben gestemd :

MM. Bourgeois, Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Chantraine, G. Charlier, Ph. Charlier, Mme Cornet d'Elzjus, M. De Decker, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, Desmedt, Destexhe, Foret, Happart, Hotyat, Istasse, Mme Jeanmoye, M. Lallemand, Mme Lizin, M. Mahoux, Mme Milquet, MM. Nothomb, Olivier, Poty, Santkin, Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Urbain, Weyts et Mme Willame-Boonen.

Ont voté non :

Neen hebben gestemd :

MM. Buelens, Coene, Coveliers, Mme de Bethune, MM. Devolder, Erdman, Goris, Hostekint, Mmes Leduc, Merchiers, M. Moens, Mme Nelis-Van Liedekerke, MM. Pinoie, Raes, Mme Sémer, M. Tobback, Mme Van der Wildt, MM. Van Hauthem, Van Wallendael, Vautmans, Vergote et Verreycken.

Se sont abstenus :

Onthouden hebben zich :

MM. Anciaux, Bock, Boutmans, Daras, Mme Dua, MM. Jonckheer et Loones.

M. le président. — Nous passons au vote sur l'amendement n° 52 de M. De Decker à l'article 39.

We stemmen over het amendement nr. 52 van de heer De Decker op artikel 39.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

61 membres sont présents.

61 leden zijn aanwezig.

19 votent non.

19 stemmen neen.

5 votent oui.

5 stemmen ja.

37 s'abstiennent.

37 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non :

Neen hebben gestemd :

MM. Bourgeois, Caluwé, Mmes Cantillon, de Bethune, MM. Delcroix, Erdman, Hostekint, Mme Merchiers, MM. Moens, Olivier, Pinoie, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, M. Tobback, Mme Van der Wildt, MM. Van Wallendael et Weyts.

Ont voté oui :

Ja hebben gestemd :

Mme Cornet d'Elzjus, MM. De Decker, Desmedt, Destexhe et Foret.

Se sont abstenus :

Onthouden hebben zich :

MM. Anciaux, Bock, Boutmans, Buelens, Busquin, Chantraine, G. Charlier, Ph. Charlier, Coene, Coveliers, Daras, Mme Delcourt-Pêtre, M. Devolder, Mme Dua, MM. Goris, Happart, Hotyat, Istasse, Mme Jeanmoye, MM. Jonckheer, Lallemand, Mmes Leduc, Lizin, MM. Loones, Mahoux, Mmes Milquet, Nelis-Van Liedekerke, MM. Nothomb, Poty, Raes, Santkin, Urbain, Van Hauthem, Vautmans, Vergote, Verreycken et Mme Willame-Boonen.

M. le président. — Nous passons au vote sur l'amendement n° 53 de M. De Decker à l'article 39.

We stemmen over het amendement nr. 53 van de heer De Decker op artikel 39.

La parole est à M. De Decker pour une explication de vote.

M. De Decker (PRL-FDF). — Monsieur le président, ce problème est le même que celui que nous rencontrons pour l'organisation de toutes les professions libérales. Les organes professionnels sont systématiquement organisés au niveau du Brabant flamand et du Brabant wallon, en ignorant la réalité institutionnelle bruxelloise. C'est regrettable.

M. le président. — Le vote commence.

De stemming begint.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

60 membres sont présents.

60 leden zijn aanwezig.

25 votent non.

25 stemmen neen.

5 votent oui.

5 stemmen ja.

30 s'abstiennent.

30 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.
Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non :

Neen hebben gestemd :

MM. Bourgeois, Caluwé, Mme Cantillon, M. G. Charlier, Mmes de Bethune, Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, Erdman, Hostekint, Mmes Jeanmoye, Merchiers, Milquet, MM. Moens, Nothomb, Olivier, Pinoie, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, M. Tobbacq, Mme Van der Wildt, MM. Van Wallendael, Weyts et Mme Willame-Boonen.

Ont voté oui :

Ja hebben gestemd :

Mme Cornet d'Elzies, MM. De Decker, Desmedt, Destexhe et Foret.

Se sont abstenus :

Onthouden hebben zich :

MM. Anciaux, Bock, Boutmans, Buelens, Busquin, G. Charlier, Coene, Coveliers, Daras, M. Devolder, Mme Dua, MM. Goris, Happart, Hotyat, Istasse, Jonckheer, Lallemand, Mmes Leduc, Lizin, MM. Loones, Mahoux, Mme Nelis-Van Liedekerke, MM. Poty, Raes, Santkin, Urbain, Van Hauthem, Vautmans, Vergote et Verreycken.

De voorzitter. — We stemmen over het amendement nr. 45 van de heer Raes op artikel 41.

Nous passons au vote sur l'amendement n° 45 de M. Raes à l'article 41.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

61 leden zijn aanwezig.

61 membres sont présents.

42 stemmen neen.

42 votent non.

6 stemmen ja.

6 votent oui.

13 onthouden zich.

13 s'abstiennent.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Neen hebben gestemd :

Ont voté non :

MM. Bourgeois, Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Chantraine, G. Charlier, Ph. Charlier, Mmes Cornet d'Elzies, de Bethune, M. De Decker, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, Desmedt, Destexhe, Erdman, Foret, Happart, Hostekint, Hotyat, Istasse, Mme Jeanmoye, M. Lallemand, Mme Lizin, M. Mahoux, Mmes Merchiers, Milquet, MM. Moens, Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobbacq, Urbain, Mme Van der Wildt, MM. Van Wallendael, Weyts et Mme Willame-Boonen.

Ja hebben gestemd :

Ont voté oui :

MM. Anciaux, Buelens, Loones, Raes, Van Hauthem et Verreycken.

Onthouden hebben zich :

Se sont abstenus :

MM. Bock, Boutmans, Coene, Coveliers, Daras, Devolder, Mme Dua, MM. Goris, Jonckheer, Mmes Leduc, Nelis-Van Liedekerke, MM. Vautmans et Vergote.

De voorzitter. — We moeten ons uitspreken over het amendement nr. 46 van de heer Raes op artikel 41.

Nous devons nous prononcer sur l'amendement n° 46 de M. Raes à l'article 41.

Mag ik aannemen dat de vorige stemming op een amendement van de heer Raes ook geldt voor dit amendement ?

Puis-je considérer que le vote sur l'amendement précédent de M. Raes est également valable pour cet amendement ? (*Assentiment.*)

Derhalve wordt dit amendement niet aangenomen.

En conséquence, cet amendement n'est pas adopté.

We stemmen over het amendement nr. 51 van de heer Loones op artikel 41.

Nous passons au vote sur l'amendement n° 51 de M. Loones à l'article 41.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

60 leden zijn aanwezig.

60 membres sont présents.

42 stemmen neen.

42 votent non.

5 stemmen ja.

5 votent oui.

13 onthouden zich.

13 s'abstiennent.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Neen hebben gestemd :

Ont voté non :

MM. Bourgeois, Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Chantraine, G. Charlier, Ph. Charlier, Mmes Cornet d'Elzies, de Bethune, M. De Decker, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, Desmedt, Destexhe, Erdman, Foret, Happart, Hostekint, Hotyat, Istasse, Mme Jeanmoye, M. Lallemand, Mme Lizin, M. Mahoux, Mmes Merchiers, Milquet, MM. Moens, Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobbacq, Urbain, Mme Van der Wildt, MM. Van Wallendael, Weyts et Mme Willame-Boonen.

Ja hebben gestemd :

Ont voté oui :

MM. Anciaux, Loones, Raes, Van Hauthem et Verreycken.

Onthouden hebben zich :

Se sont abstenus :

MM. Bock, Boutmans, Coene, Coveliers, Daras, Devolder, Mme Dua, MM. Goris, Jonckheer, Mmes Leduc, Nelis-Van Liedekerke, MM. Vautmans et Vergote.

De voorzitter. — We moeten ons uitspreken over het amendement nr. 47 van de heer Raes op artikel 41.

Nous devons nous prononcer sur l'amendement n° 47 de M. Raes à l'article 41.

Mag ik aannemen dat de vorige stemming over een amendement van de heer Raes ook geldt voor dit amendement ?

Puis-je considérer que le vote sur l'amendement précédent de M. Raes est également valable pour cet amendement ? (*Assentiment.*)

Derhalve wordt dit amendement niet aangenomen.

En conséquence, cet amendement n'est pas adopté.

Nous devons nous prononcer sur l'amendement principal de M. Desmedt tendant à supprimer l'article 52.

We moeten ons nu uitspreken over het hoofdamendement van de heer Desmedt dat ertoe strekt artikel 52 te doen vervallen.

La parole est à M. Desmedt pour une explication de vote.

M. Desmedt (PRL-FDF). — Monsieur le président, je retire cet amendement qui est la conséquence d'un autre amendement qui a été rejeté. De ce fait, ce vote n'a plus de sens.

De heer Goris (VLD). — Mijnheer de voorzitter, ik vraag de naamstemming over amendement nr. 34 omdat het verder strekt dan de tekst die we zopas hebben gewijzigd. Het aantal werd verhoogd tot 120 per jaar. Dit amendement voorziet in een overgangsregeling, waarbij het aantal op 200 wordt gebracht voor de eerste vijf vergelijkbare proeven.

De strekking van amendement nr. 35 is beperkter.

De voorzitter. — We stemmen over het amendement nr. 34 van de heren Goris en Desmedt op artikel 52.

Nous passons au vote sur l'amendement n° 34 de MM. Goris et Desmedt à l'article 52.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

61 leden zijn aanwezig.

61 membres sont présents.

37 stemmen neen.

37 votent non.

23 stemmen ja.

23 votent oui.

1 onthoudt zich.

1 s'abstient.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Neen hebben gestemd:

Ont voté non:

MM. Bourgeois, Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Chantraine, G. Charlier, Ph. Charlier, Mmes de Bethune, Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, Erdman, Happart, Hostekint, Hotyat, Istasse, Mme Jeanmoye, M. Lallemand, Mme Lizin, M. Mahoux, Mmes Merchiers, Milquet, MM. Moens, Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobbyack, Urbain, Mme Van der Wildt, MM. Van Wallendael, Weyts et Mme Willame-Boonen.

Ja hebben gestemd:

Ont voté oui:

MM. Anciaux, Boutmans, Buelens, Coene, Mme Cornet d'Elzius, MM. Coveliers, Daras, De Decker, Desmedt, Destexhe, Devolder, Mme Dua, MM. Foret, Goris, Jonckheer, Mme Leduc, M. Loones, Mme Nelis-Van Liedekerke, MM. Raes, Van Hauthem, Vautmans, Vergote et Verreycken.

Onthouden heeft zich:

S'est abstenu:

M. Bock.

De voorzitter. — Dames en heren, aangezien er in openbare vergadering twee amendementen werden aangenomen, moeten we thans een keuze maken: ofwel sturen we dit gewijzigde ontwerp onmiddellijk voor onderzoek terug naar de commissie voor de Justitie, ofwel wachten we vijf dagen, zoals bepaald in de wet, om daarna tot de eindstemming over te gaan.

Gezien de aard van dit ontwerp stel ik voor dat de commissie voor de Justitie nu onmiddellijk bijeenkomt om te beraadslagen over dit ontwerp en aan de openbare vergadering een nieuwe geamendeerde tekst ter eindstemming voorlegt. (*Instemming.*)

De vergadering is geschorst.

La séance est suspendue.

— *De vergadering wordt geschorst om 17 uur.*

La séance est suspendue à 17 heures.

Ze wordt hervat om 17.55 uur.

Elle est reprise à 17 h 55.

De voorzitter. — De vergadering is hervat.

La séance est reprise.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

ORDRE DES TRAVAUX

De voorzitter. — Dames en heren, de door de commissie gewijzigde tekst van het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 25 ventôse van het jaar XI op het notarisambt wordt op dit ogenblik gepolycopieerd. Ik stel voor om in afwachting daarvan over te gaan tot de bespreking van het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 10 april 1990 op de bewakingsondernemingen, de beveiligingsondernemingen en de interne bewakingsdiensten. (*Instemming.*)

WETSONTWERP TOT WIJZIGING VAN DE WET VAN 10 APRIL 1990 OP DE BEWAKINGSONDERNEMINGEN, DE BEVEILIGINGSONDERNEMINGEN EN DE INTERNE BEWAKINGSDIENSTEN (EVOCATIE)

Algemene bespreking

(*Artikel 60 van het Reglement*)

PROJET DE LOI MODIFIANT LA LOI DU 10 AVRIL 1990 SUR LES ENTREPRISES DE GARDIENNAGE, SUR LES ENTREPRISES DE SÉCURITÉ ET SUR LES SERVICES INTERNES DE GARDIENNAGE (ÉVOCATION)

Discussion générale

(*Article 60 du Règlement*)

De voorzitter. — We vatten de bespreking aan van het wetsontwerp.

Nous abordons l'examen du projet de loi.

Volgens het Reglement geldt de door de commissie aangenomen tekst als basis voor de bespreking. (*Zie gedrukt stuk nr. I-1330/1 van de commissie voor de Binnenlandse en Administratieve Aangelegenheden van de Senaat. Zitting 1998/1999.*)

Conformément à notre Règlement, le texte adopté par la commission servira de base à notre discussion. (*Voir document n° I-1330/1 de la commission de l'Intérieur et des Affaires administratives du Sénat. Session 1998/1999.*)

De algemene bespreking is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Het woord is aan de rapporteur voor een mondeling verslag.

De heer Pinoie (SP), rapporteur. — Mijnheer de voorzitter, ik lees u eerst en vooral de inleidende uiteenzetting voor van de heer Van den Bossche, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken.

Het ontwerp beoogt de wet van 10 april 1990 op de bewakingsondernemingen, de beveiligingsondernemingen en de interne bewakingsdiensten, kortweg de bewakingswet genoemd, aan te passen aan de nieuwe ontwikkelingen in deze sector. Deze wet werd reeds een eerste maal gewijzigd op 18 juli 1997.

Ten eerste moet de bewakingswet in overeenstemming worden gebracht met de bepalingen van het Verdrag van Rome.

Op 29 oktober 1998 oordeelde het Europees Hof van Justitie dat de Spaanse bewakingswet, geïnspireerd door de Belgische reglementering terzake, bepalingen bevatte die strijdig zijn met de principes van vrije vestiging en vrij verkeer van diensten, vervat in het Verdrag van Rome. Ook België werd om analoge redenen door de Europese Commissie voor het Europees Hof van Justitie gedaagd. De regering heeft het opportuun geacht de betwiste bepalingen te herzien, teneinde een veroordeling door het Europees Hof te voorkomen.

In het voorliggend ontwerp werd een regeling uitgewerkt die enerzijds het recht van vrije vestiging van onderneming en anderzijds efficiënte controlemogelijkheden op de uitgevoerde activiteiten garandeert.

Ten tweede wordt de security in de evenementensector gereglementeerd.

De enge omschrijving van de door de wet van 10 april 1990 geviseerde activiteiten heeft ertoe geleid dat bepaalde activiteiten die onmiskenbaar betrekking hebben op privé-veiligheidszorg, buiten het toepassingsgebied van deze wet vielen. Dat was ook het geval met de activiteiten van portiers- en andere securitydiensten in de evenementensector die zich vooral toeleggen op sociale controle of op het toezicht op het gedrag van personen, met het oog op het behoud van de veiligheid.

Naar aanleiding van een aantal recente, ernstige incidenten in het portiers- en buitenwippersmilieu oordeelde de regering de sanering en regulering van deze sectoren dringend noodzakelijk. Niet alle securitydiensten in de evenementensector kunnen echter over dezelfde kam worden geschoren. Een aantal bonafide verenigingen organiseert vandaag reeds op een doordachte en efficiënte manier soortgelijke activiteiten, meestal in samenspraak met de ordediensten. De nieuwe reglementering is ook voor deze organisaties nuttig omdat ze nu over een duidelijk bevoegdheids- en referentiekader kunnen beschikken en dankzij de vergunning een officiële erkenning en valorisatie van hun werkzaamheden zullen kunnen bekomen.

De regering meent haar objectieven te kunnen realiseren door de activiteiten van sociale controle op te nemen in het toepassingsgebied van de bewakingswet. Enerzijds heeft dit tot gevolg dat dergelijke activiteiten nog enkel zullen mogen worden uitgeoefend wanneer een aantal strikte vergunnings- en uitoefeningsvoorwaarden wordt gerespecteerd. Anderzijds verleent het ontwerp de uitvoerders van deze activiteiten de bevoegdheid om, eveneens onder bepaalde voorwaarden, een oppervlakkige controle van kleding en handbagage uit te voeren. De wetgever heeft vroeger reeds een analoge regeling in de voetbalwet ingeschreven. Het verlenen van dergelijke beperkte controlebevoegdheid aan particulieren, altijd met de toestemming van de gecontroleerde, betekent geenszins dat aan burgers politiebevoegdheden worden overgedragen, noch dat de grenzen tussen de politie en de private bewakingssector worden verlegd. Met deze maatregel beoogt de regering de toegangscontrole die vandaag gebeurt in alle illegaliteit, zonder kader of begrenzingen, met strikte afbakening en beperkingen wettelijk te regelen. Op deze manier wordt aan organisatoren van evenementen de mogelijkheid geboden om alle nodige maatregelen te nemen teneinde het gebeuren op een veilige manier te laten verlopen.

Er dient opgemerkt te worden dat het ontwerp voldoende soepel is opgesteld, zodat het vele vrijwilligerswerk dat in ons land naar aanleiding van sporadische evenementen plaatsvindt, mogelijk blijft. De bewakingswet regelt alleen het statuut van de personen die security-taken uitoefenen naar aanleiding van evenementen. Als ze worden ingezet bij evenementen die het voorwerp uitmaken van een aparte regelgeving, zullen ze zich functioneel dienen te schikken naar deze aparte regelgeving, onafgezien de minimale regeling in de bewakingswet.

Ten derde beoogt dit ontwerp de wet van 10 april 1990 in bepaalde opzichten uit te diepen, te verfijnen en aan te passen aan de realiteit. Ik denk aan het verbod tot het voeren van publiciteit zonder ministeriële vergunning, de inlassing van moraliteitsvoorwaarden voor bepaalde personeelsleden in delicate functies zoals het personeel voor waardenvervoer, het verfijnen van de

meldingsplicht ten aanzien van bestuurlijke en gerechtelijke overheden, een doeltreffende controle op de in de handel gebrachte beveiligingssystemen, een betere responsabilisering van de werkgever en een beperkte herziening van het sanctiesysteem met een verdere depenalisering van de inbreuken onder meer met betrekking tot het beveiligd waardenvervoer.

Met betrekking tot de bespreking in de commissie, verduidelijk ik een voorafgaand procedure-incident. In de telex van 24 februari 1999, gericht aan de Senaat, weigert de Europese Commissie de urgentie te erkennen die door de regering was ingeroepen om de door de richtlijn nummer 98/34 opgelegde *standstill*-periode niet na te leven. Deze richtlijn legt de lidstaten een informatieprocedure op inzake technische voorschriften, waardoor deze verplicht worden de ontwerpen aan de Commissie te melden en vanaf dat ogenblik drie maanden te wachten om het ontwerp goed te keuren. Een doelgerichte interpretatie van het begrip «goedkeuring» zou ertoe leiden dat de stemming niet kan plaatshebben omdat de tekst niet meer kan worden aangepast aan eventuele opmerkingen van de Europese Commissie. Het gevolg daarvan is dat in afwachting van het beëindigen van de termijn, artikel 12 uit de wet zou moeten worden gelicht. De minister verklaart de publicatie van de wet te zullen uitstellen tot na de standstill periode die op 18 mei 1999 verstrijkt. Hij beweert dat deze interpretatie voldoende waarborg biedt voor een conforme afwikkeling van deze procedure.

Tijdens de bespreking van het ontwerp zelf kloegen verschillende aanwezige senatoren over de te korte tijd die hen voor het onderzoek werd toebedeeld. De dames de Bethune, Thijs en Milquet en de heer Daras dienden vier amendementen in die ertoe strekken in artikel 5 en 6 een gelijkaardige aanpassing te verwezenlijken, waardoor elke cumulatie van het ambt van politiemann met een functie in een bewakings- of security-onderneming wordt uitgesloten en het moraliteitsverslag eveneens voor de bodyguards verplicht wordt opgelegd.

Het amendement nummer 3 werd ingetrokken. De amendementen nummers 1, 2 en 4 werden aangenomen. Vóór de eindstemming drong een lid er nog op aan dat deze wetswijziging na verloop van tijd zou worden geëvalueerd zodat ze, daar waar nodig, zou kunnen worden bijgestuurd.

Het wetsontwerp werd door de tien aanwezige leden eenparig aangenomen. (*Applaus.*)

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Loones.

De heer Loones (VU). — Mijnheer de voorzitter, het verrast ons dat dit ontwerp zo snel wordt behandeld. Het werd twee weken geleden, mede door ons, geëvoceerd. Onze bedoeling was dat het ontwerp tijdens deze legislatuur niet meer zou worden behandeld.

We zijn nog volop bezig met de politiehervorming en nu moeten we ons plots uitspreken over een regeling voor de bewakingfirma's die uitgebreide bevoegdheden krijgen. Die zeer uitgebreide macht van deze diensten verontrust ons. Ze kunnen bijvoorbeeld fouilleren in voetbalstadia.

Ook baart het ons zorgen dat politiemensen, al dan niet met toestemming, kunnen zetelen in de beheersstructuren van deze privé-bewakingsdiensten. Dit leidt tot verwarring en dubbelzinnigheid, wat moet worden voorkomen.

De heer Van den Bossche, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken. — Daarvoor is een oplossing gevonden.

De heer Loones (VU). — Als dit niet het geval is, want dat was mij na het mondelinge verslag niet duidelijk, vinden we het een hele verbetering. Toch maken we ons nog zorgen over de te grote macht die aan de privé-sector op deze politiedomeinen wordt verleend. We vinden de veiligheid bij uitstek een zaak van de staat en van de officiële instanties en niet van de privé-beveiligingsondernemingen.

M. le président. — La parole est à M. Mahoux.

M. Mahoux (PS). — Monsieur le président, je me réjouis que les amendements permettant d'éviter la confusion entre les fonctions fondamentalement différentes de gardiennage privé et d'agents veillant à la sécurité publique, c'est-à-dire les agents de police, aient pu être adoptés.

Je félicite le rapporteur qui s'est livré à un brillant rapport oral dans des conditions extrêmement difficiles. En effet, nous avons appris aujourd'hui que la commission de l'Intérieur se réunissait pour examiner un problème important, le rapport devant être présenté de manière orale et le vote avoir lieu le même jour en séance plénière. Il s'agit d'un traitement quelque peu expéditif pour un projet de cette nature.

Je désire soulever deux types de problèmes que je n'ai pas entendu évoquer par le rapporteur et qui n'ont peut-être pas été abordés par les commissaires en commission de l'Intérieur.

Le premier porte, dans la même logique de non-confusion des fonctions, sur les uniformes que les uns et les autres devraient pouvoir porter et les différences significatives devant exister entre les uniformes des agents de sécurité privés et ceux des gendarmes ou des policiers par exemple.

En deuxième lieu, l'article 8, alinéa 7, stipule que les agents de gardiennage peuvent «retenir des personnes qui ne sont pas en possession d'un titre de transport valable à la condition qu'un service de police soit averti sur le champ et jusqu'à l'arrivée de celui-ci sur les lieux».

Je souhaiterais que M. le vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur nous indique les moyens que peuvent utiliser ces personnes privées pour retenir des voyageurs qui ne seraient pas en possession d'un titre de transport jusqu'à l'arrivée d'un membre du service de police, lequel devrait être averti de façon immédiate. Que signifie cette «possibilité de retenir» qui leur est accordée?

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Verreycken.

De heer Verreycken (Vl. Bl.). — Mijnheer de voorzitter, ik kan nog enigszins de snelheid aanvanden waarmee dit wetsontwerp ter goedkeuring wordt voorgelegd, omdat ik aanneem dat er nogal wat problemen zijn met de portierswereld en met de bendevoering daarin. Ik begrijp dat de vice-eerste minister erop aandringt dat daaraan iets gebeurt en ik juich dat eveneens toe. Ik zal mij dan ook niet verzetten tegen het wetsontwerp op zich. Wel heb ik bedenkingen bij de werkwijze van vandaag. De senatoren kunnen onmogelijk de teksten die ze nu ontvangen vergelijken met de oorspronkelijke wet die wordt gewijzigd. Wanneer we bijvoorbeeld lezen dat een onder het eerste lid vermelde voorwaarde wordt gewijzigd, dan weten we niet waarover het gaat. De vragen die nu worden gesteld maken van de plenaire vergadering dan ook een soort veredelde commissievergadering.

Mijns inziens is dat niet efficiënt. Ik heb het volste vertrouwen in het lid van onze fractie dat deel uitmaakt van de commissie, maar wil er wel op wijzen dat geregeld twee of drie commissies tegelijkertijd vergaderen. Het moet bovendien mogelijk zijn dat senatoren die geen deel uitmaken van de betrokken commissie vragen stellen en opmerkingen maken. Dat kan hier niet. De tekst wordt op de banken rondgedeeld, een mondeling verslag — waarvoor ik alle waardering heb — wordt uitgesproken, en op hetzelfde ogenblik wordt de agendawijziging rondgedeeld. Pas tijdens het mondeling verslag weten we dus eigenlijk over welk ontwerp het gaat. Dit is een chaotische manier van werken waar tegen ik mij werkelijk verzet. Ik hoop dat een dergelijke werkwijze niet tot de gewoonten van het huis zal gaan behoren. *(Applaus.)*

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Coveliers.

De heer Coveliers (VLD). — Mijnheer de voorzitter, het nadeel van een regering die haar termijn uitdoet is dat ze uiteraard tot het laatste kan wachten om een aantal zaken vlug vlug door het Parlement te loodsen. Dit is een bevestiging van de minachting die de uitvoerende macht vaak heeft voor de wetgevende macht, al is, zo hoop ik, die minachting niet tegen de leden persoonlijk gericht.

De kritiek die hier wordt geformuleerd, lijkt mij terecht, vooral omdat het gaat over een sector, de privé-beveiligingssector, waar op het ogenblik 16 000 mensen werken. Dat is bijna de helft van

de reguliere politie. In de kranten zijn een aantal kritieken verschenen over de grijze zone tussen de reguliere en de privé-politie. In tegenstelling tot de heer Loones, denk ik dat privé-politie wel kan. Er zijn duidelijke argumenten om te besluiten dat bepaalde risico's die door privé-initiatieven worden gecreëerd, inderdaad op kosten van de initiatiefnemers en door een privé-beveiliging moeten worden opgevangen. Daarom hebben we het ontwerp ook gesteund en blijven we dat doen.

Het risico bestaat echter dat we deze wet nu goedkeuren, maar dat we er nooit toe zullen komen de broodnodige discussie aan te gaan over de interactie tussen de reguliere en de privé-politie. Daarom ook hebben we, bij monde van collega Vergote, in de commissie aangedrongen op een evaluatie van deze wetgeving en ik dank de rapporteur dat hij dit ook in zijn verslag heeft vermeld. We zijn immers van oordeel dat we zo snel mogelijk de relatie tussen de verschillende vormen van politie moeten definiëren. De belangrijkste politie is uiteraard de reguliere, maar de relatie met de privé-politie moet wel worden vastgelegd. Misschien zal men over enige tijd moeten concluderen dat het een beetje te ver gaat en dat de mogelijkheden van de privé-politie moeten worden beperkt. Daarom betreuren we de manier waarop het ontwerp wordt behandeld, maar we zijn het er wel over eens dat er iets moet gebeuren. We hopen dat er inderdaad een evaluatie komt en dat de wettekst indien nodig met eenzelfde soepelheid wordt aangepast. *(Applaus.)*

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Caluwé.

De heer Caluwé (CVP). — Mijnheer de voorzitter, in de eerste plaats dank ik de rapporteur voor zijn uitstekend mondeling verslag.

We hebben inderdaad bijzonder snel moeten werken, maar zijn er toch in geslaagd het essentiële te doen wat diende te gebeuren. We hebben op een zinvolle manier gebruik gemaakt van de evocatieprocedure door het amendement goed te keuren dat bepaalt dat niemand de functie van portier kan uitoefenen samen met een functie bij de politie en ook niet als hij dat korps pas heeft verlaten. Dat is het belangrijkste dat in dit ontwerp moest worden gewijzigd.

Indien we niet zo snel hadden moeten werken, zouden we zonder twijfel het geheel van het ontwerp grondig hebben onderzocht. Toch zijn we tevreden over het gepresteerde werk, omdat het ontwerp nog vóór het einde van deze regeerperiode kan worden goedgekeurd en omdat bepalingen die daar niet in thuis hoorden, eruit zijn gehaald.

M. le président. — La parole est à M. Lallemand.

M. Lallemand (PS). — Monsieur le président, je pense que l'interdiction de cumuler des fonctions de policier avec des fonctions d'employé dans des services de gardiennage est tout à fait souhaitable. Nous voterons par conséquent toute disposition qui ira dans ce sens. Je crois qu'il s'agit d'une garantie démocratique fondamentale. Il faut éviter que des policiers puissent être les employés d'entreprises privées dont les buts et les finalités ne sont pas aisément contrôlables et sont, dès lors susceptibles de conduire à des abus discutables.

M. le président. — La parole est à Mme Milquet.

Mme Milquet (PSC). — Monsieur le président, je voudrais simplement rappeler pour rassurer ceux qui auraient des craintes, que le projet avait bien été mis officiellement à l'ordre du jour de la réunion de mardi. Nous avons décidé de le postposer de façon à avoir le temps de l'analyser cet après-midi lors d'une séance de commission. Nous avons d'ailleurs travaillé de manière constructive avec certains partis de l'opposition pour finalement aboutir à des amendements auxquels le groupe PSC souscrit puisqu'il s'agit, en premier lieu, de renforcer les incompatibilités et de les étendre aux membres des conseils d'administration des sociétés de gardiennage et, en deuxième lieu, de renforcer les conditions de moralité, notamment par rapport aux personnes qui protègent elles-mêmes les personnes.

Nous pensons que la procédure s'est déroulée correctement. M. Pinoie a fait un excellent rapport que nous avons eu le temps de discuter démocratiquement. Par conséquent, nous soutenons le projet tel qu'amendé.

M. le président. — La parole est à M. Mahoux.

M. Mahoux (PS). — Monsieur le président, je voudrais revenir une fois encore sur ma question au vice-premier ministre en ce qui concerne l'article 8. En effet, je continue à m'interroger sur les moyens de contrainte que les personnes privées peuvent exercer pour retenir quelqu'un qui ne serait pas en possession d'un titre de transport...

De voorzitter. — Het woord is aan vice-eerste minister Van den Bossche.

De heer Van den Bossche, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken. — Mijnheer de voorzitter, de middelen hiertoe zijn uitermate beperkt, aangezien het hier niet gaat om mensen met een politiole bevoegdheid. Ze mogen bijgevolg nooit gebruik maken van geweld. Het enige wat ze kunnen doen is dat ze het rijtuig immobiliseren zonder de deuren ervan te openen, in afwachting van de komst van de politie.

De voorzitter. — We stemmen later over het geheel van het wetsontwerp.

Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER

COMMUNICATION DE M. LE PRÉSIDENT

De voorzitter. — Dames en heren, de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden, die onmiddellijk na de stemmingen zou bijeenkomen, zal, in afspraak met de minister, pas op 15 april vergaderen. De minister zal dan een geactualiseerde uiteenzetting geven over de situatie in Kosovo. Bij die gelegenheid kan ook de reeks verdragen die op de agenda van deze commissie voorkwamen, worden besproken.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

ORDRE DES TRAVAUX

De voorzitter. — Dames en heren, het Bureau stelt voor de week van 19 april 1999 deze agenda voor.

Woensdag 21 april 1999 om 14.30 uur.

1. Wetsontwerp houdende instemming met het Zetelakkoord tussen het Koninkrijk België en de Liga van de Arabische Staten, ondertekend te Brussel op 16 november 1995.

2. Wetsontwerp tot wijziging van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, van de wet van 5 april 1955 inzake de wedden van de ambtsdragers bij de Raad van State, alsook van het Gerechtelijk Wetboek.

3. Wetsvoorstel houdende wijziging van artikel 42 van de wet van 31 december 1983 tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap.

4. Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 21 juni 1985 betreffende het onderwijs en de wet van 4 augustus 1986 tot regeling van de op pensioenstelling van de leden van het onderwijzend personeel van het universitair onderwijs en tot wijziging van andere bepalingen van de onderwijswetgeving.

5. Vraag om uitleg van de heer Jonckheer aan de minister van Buitenlandse Zaken over «de 50e verjaardag van de NAVO».

Donderdag 22 april 1999, 's ochtends om 10 uur.

1. Wetsontwerp betreffende de niet-conventionele praktijken inzake de geneeskunde, de artseneerbereidkunde, de kinesotherapie, de verpleegkunde en de paramedische beroepen (Evocatie).

2. Wetsontwerp betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt (Evocatie).

3. Wetsontwerp houdende budgettaire en diverse bepalingen (Evocatie).

4. Wetsontwerp tot wijziging, wat de wedden van de magistraten van de rechterlijke orde betreft, van het Gerechtelijk Wetboek.

's Namiddags om 15 uur.

1. Inoverwegingneming van voorstellen.

2. Mondelinge vragen.

3. Eventueel hervatting van de agenda van de ochtendvergadering.

4. Voorstellen tot wijziging van het Reglement van de Senaat.

Vanaf 17.30 uur

a) Naamstemmingen over het geheel van de afgehandelde agendapunten.

b) Benoeming van de griffier.

5. Vragen om uitleg:

a) van de heer Loones aan de staatssecretaris voor Veiligheid en staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie en Leefmilieu over «de zeereservaten en de pleziervaart»;

b) van de heer Anciaux aan de vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie over «de resultaten van een handelsmissie naar Turkije in 1997».

Mesdames, messieurs, le Bureau propose pour la semaine du 19 avril 1999 l'ordre du jour suivant.

Mercredi 21 avril 1999 à 14 h 30.

1. Projet de loi portant assentiment à l'Accord de siège entre le Royaume de Belgique et la Ligue des États arabes, signé à Bruxelles le 16 novembre 1995.

2. Projet de loi modifiant les lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la loi du 5 avril 1955 relative aux traitements des titulaires d'une fonction au Conseil d'État, ainsi que le Code judiciaire.

3. Proposition de loi modifiant l'article 42 de la loi du 31 décembre 1983 de réformes institutionnelles pour la Communauté germanophone.

4. Proposition de loi modifiant la loi du 21 juin 1985 concernant l'enseignement et la loi du 4 août 1986 réglant la mise à la retraite des membres du personnel enseignant et l'enseignement universitaire et modifiant d'autres dispositions de la législation de l'enseignement.

5. Demande d'explications de M. Jonckheer au ministre des Affaires étrangères sur «le 50e anniversaire de l'OTAN».

Jeudi 22 avril 1999, le matin à 9 heures.

1. Projet de loi relative aux pratiques non conventionnelles dans les domaines de l'art médical, de l'art pharmaceutique, de la kinésithérapie, de l'art infirmier et des professions paramédicales (Évocation).

2. Projet de loi relative à l'organisation du marché de l'électricité (Évocation).

3. Projet de loi portant des dispositions budgétaires et diverses (Évocation).

4. Projet de loi modifiant le Code judiciaire en ce qui concerne les traitements des magistrats de l'ordre judiciaire.

L'après-midi à 15 heures.

1. Prise en considération de propositions.

2. Questions orales.

3. Éventuellement, reprise de l'ordre du jour de la séance du matin.

4. Propositions de modification du Règlement du Sénat.

À partir de 17 h 30.

a) Votes nominatifs sur l'ensemble des points à l'ordre du jour dont la discussion est terminée.

b) Nomination du greffier.

5. Demandes d'explications :

a) de M. Loones au secrétaire d'État à la Sécurité et secrétaire d'État à l'Intégration sociale et à l'Environnement sur « les réserves marines et la navigation de plaisance »;

b) de M. Anciaux au vice-premier ministre et ministre de l'Économie et des Télécommunications sur « les résultats d'une mission économique de 1997 en Turquie ».

Le Sénat est-il d'accord sur cet ordre des travaux ?

Is de Senaat het eens met deze regeling van de werkzaamheden ?
(*Instemming.*)

Il en est donc décidé ainsi.

Dan is hiertoe besloten.

WETSONTWERP TOT AANVULLING VAN DE WET VAN
25 VENTÔSE JAAR XI, OP HET NOTARISAMBT, MET
DE ARTIKELEN 38, § 5, 76, 1°, 78 TOT 85 EN 95 TOT 112*Aangehouden stemmingen*PROJET DE LOI COMPLÉTANT LA LOI DU 25 VENTÔSE
AN XI, CONTENANT ORGANISATION DU NOTARIAT,
PAR LES ARTICLES 38, § 5, 76, 1°, 78 À 85 ET 95 À 112*Votes réservés*

De voorzitter. — We gaan nu over tot de aangehouden stemmingen.

Nous devons procéder maintenant aux votes réservés.

We moeten ons eerst uitspreken over het amendement van de heer Loones op artikel 5.

Nous avons à nous prononcer, en premier lieu, sur l'amendement déposé par M. Loones à l'article 5.

De stemming begint.

Le vote commence.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

60 leden zijn aanwezig.

60 membres sont présents.

41 stemmen neen.

41 votent non.

6 stemmen ja.

6 votent oui.

13 onthouden zich.

13 s'abstiennent.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Neen hebben gestemd :

Ont voté non :

MM. Bourgeois, Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Chantraine, G. Charlier, Ph. Charlier, Mmes Cornet d'Elzius, de Bethune, M. De Decker, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, Desmedt, Destexhe, Erdman, Foret, Happart, Hostekint, Hotyat, Istasse, Mme Jeanmoye, M. Lallemand, Mme Lizin, M. Mahoux, Mmes Merchières, Milquet, MM. Moens,

Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, M. Tobback, Mme Van der Wildt, MM. Van Wallendael, Weyts et Mme Willame-Boonen.

Ja hebben gestemd :

Ont voté oui :

MM. Anciaux, Buelens, Loones, Raes, Van Hauthem et Verreycken.

Onthouden hebben zich :

Se sont abstenus :

MM. Bock, Boutmans, Coene, Coveliers, Daras, Devolder, Mme Dua, MM. Goris, Jonckheer, Mmes Leduc, Nelis-Van Liedekerke, MM. Vautmans et Vergote.

De voorzitter. — Ik breng artikel 5 in stemming.

Je mets aux voix l'article 5.

— Aangenomen.

Adopté.

M. le président. — Les autres articles du projet de loi ayant déjà été adoptés, le vote sur l'ensemble interviendra ultérieurement.

De andere artikelen van het wetsontwerp werden reeds vroeger aangenomen. We stemmen zo dadelijk over het geheel van het wetsontwerp.

WETSONTWERP TOT WIJZIGING VAN DE WET VAN
13 APRIL 1995 BETREFFENDE DE HANDELSAGEN-
TUUROVEREENKOMST (EVOCATIE)*Aangehouden stemming*PROJET DE LOI MODIFIANT LA LOI DU 13 AVRIL 1995
RELATIVE AU CONTRAT D'AGENCE COMMERCIALE
(ÉVOCATION)*Vote réservé*

De voorzitter. — We gaan nu over tot de aangehouden stemming.

Nous devons procéder maintenant aux vote réservé.

We moeten ons uitspreken over het amendement van de heer Coene op artikel 4.

Nous avons à nous prononcer sur l'amendement déposé par M. Coene à l'article 4.

Het woord is aan de heer Coene voor een stemverklaring.

De heer Coene (VLD). — Mijnheer de voorzitter, de VLD-fractie zal dit amendement goedkeuren omdat het de enige manier is om de bankagenten te beschermen tegen de financiële instellingen die vanaf het begin van dit jaar in anticipatie op deze wet begonnen zijn met het negeren of eenzijdig wijzigen van bepaalde contracten. We trachten dit probleem op te lossen door de wet in werking te laten treden op 1 januari 1999.

De voorzitter — De stemming begint.

Le vote commence.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

60 leden zijn aanwezig.

60 membres sont présents.

36 stemmen neen.

36 votent non.

14 stemmen ja.

14 votent oui.

10 onthouden zich.

10 s'abstiennent.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.
En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Neen hebben gestemd:

Ont voté non:

MM. Bourgeois, Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Chantraine, G. Charlier, Ph. Charlier, Mmes de Bethune, Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, Erdman, Happart, Hostekint, Hotyat, Istasse, Mme Jeanmoye, M. Lallemand, Mme Lizin, M. Mahoux, Mmes Merchiers, Milquet, MM. Moens, Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, M. Tobback, Mme Van der Wildt, MM. Van Wallendael, Weyts et Mme Willame-Boonen.

Ja hebben gestemd:

Ont voté oui:

MM. Anciaux, Buelens, Coene, Coveliers, Devolder, Goris, Mme Leduc, M. Loones, Mme Nelis-Van Liedekerke, MM. Raes, Van Hauthem, Vautmans, Vergote et Verreycken.

Onthouden hebben zich:

Se sont abstenus:

MM. Bock, Boutmans, Mme Cornet d'Elzius, MM. Daras, De Decker, Desmedt, Destexhe, Mme Dua, MM. Foret et Jonckheer.

WETSONTWERP TOT WIJZIGING VAN DE WET VAN 25 VENTÔSE JAAR XI OP HET NOTARISAMBT (ÉVOCATIE)

Aanvullend verslag

PROJET DE LOI MODIFIANT LA LOI DU 25 VENTÔSE AN XI CONTENANT ORGANISATION DU NOTARIAT (ÉVOCATION)

Rapport complémentaire

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Goris voor een aanvullend mondeling verslag.

De heer Goris (VLD), corapporteur. — Mijnheer de voorzitter, de commissie voor de Justitie heeft zopas beraadslaagd over de twee door de plenaire vergadering van de Senaat goedgekeurde amendementen.

Na een korte bespreking werd het amendement nummer 38 van de heer Desmedt op artikel 19 van het wetsontwerp opnieuw ter stemming voorgelegd. Het werd goedgekeurd met 10 stemmen voor en 5 tegen. Dit amendement strekt ertoe het aantal kandidaat-notarissen tot 120 te verhogen.

Het amendement nummer 42 van mevrouw Willame en de heer Lallemand werd eveneens opnieuw ter stemming voorgelegd. Het werd verworpen met 7 stemmen voor en 8 tegenstemmen.

Daarna is gebleken dat het subsidiair amendement nummer 41 van de heer Desmedt door hemzelf was ingetrokken, hoewel het moest worden gehandhaafd om de concordantie tussen het goedgekeurde amendement en het geheel van de wettekst te behouden.

Artikel 58, § 2, van het Reglement van de Senaat bepaalt dien-aangaande: «De commissie kan ook voorstellen artikelen te amenderen die in eerste lezing niet zijn gewijzigd, maar alleen om de redactie te verbeteren of de tekst in overeenstemming te brengen met het geheel en zonder nieuwe inhoudelijke wijzigingen aan te brengen.» Volgens de commissie voor de Justitie was dit het geval met het subsidiair amendement.

De heer Desmedt c.s. heeft daarop een nieuw amendement ingediend, dat het subsidiair amendement nummer 41 in feite herneemt en dat ertoe strekt artikel 52 te schrappen. De verantwoor-

ding luidt als volgt: «Cet article n'a plus de justification après le vote de l'amendement n° 38. L'amendement vise à éviter une contradiction de texte.» Dit amendement werd ter stemming voorgelegd en het werd goedgekeurd met 10 stemmen voor, 3 stemmen tegen en 2 onthoudingen.

Het geheel van het geamendeerde ontwerp werd goedgekeurd met 12 stemmen voor en één onthouding. (*Applaus.*)

De voorzitter. — We stemmen zo dadelijk over het geheel van het geamendeerde wetsontwerp.

Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi amendé.

WETSONTWERP TOT AANPASSING AAN DE TOTSTANDKOMING VAN DE EUROPESE ECONOMISCHE RUIMTE VAN SOMMIGE WETTEN EN BESLUITEN TER UITVOERING VAN VERORDENINGEN EN RICHTLIJNEN VAN DE INSTELLINGEN VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Stemming

PROJET DE LOI ADAPTANT CERTAINES LOIS ET CERTAINS ARRÊTÉS À LA FORMATION DE L'ESPACE ÉCONOMIQUE EUROPÉEN, EN EXÉCUTION DE RÈGLEMENTS ET DE DIRECTIVES PRIS PAR LES INSTITUTIONS DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES

Vote

De voorzitter. — We moeten ons nu uitspreken over het geheel van het wetsontwerp.

Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble du projet de loi.

De stemming begint.

Le vote commence.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

60 leden zijn aanwezig.

60 membres sont présents.

55 stemmen ja.

55 votent oui.

5 onthouden zich.

5 s'abstiennent.

Derhalve is het wetsontwerp aangenomen.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

Il sera soumis à la sanction royale.

Ja hebben gestemd:

Ont voté oui:

MM. Anciaux, Bourgeois, Boutmans, Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Chantraine, G. Charlier, Ph. Charlier, Coene, Mme Cornet d'Elzius, MM. Coveliers, Daras, Mme de Bethune, M. De Decker, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, Desmedt, Destexhe, Devolder, Mme Dua, MM. Erdman, Foret, Goris, Happart, Hostekint, Hotyat, Istasse, Mme Jeanmoye, MM. Jonckheer, Lallemand, Mmes Leduc, Lizin, MM. Loones, Mahoux, Mmes Merchiers, Milquet, M. Moens, Mme Nelis-Van Liedekerke, MM. Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, M. Tobback, Mme Van der Wildt, MM. Van Wallendael, Vautmans, Vergote, Weyts et Mme Willame-Boonen.

Onthouden hebben zich :

Se sont abstenus :

MM. Bock, Buelens, Raes, Van Hauthem et Verreycken.

WETSONTWERP BETREFFENDE DE EXCLUSIEVE ECONOMISCHE ZONE VAN BELGIË IN DE NOORDZEE

Stemming

PROJET DE LOI CONCERNANT LA ZONE ÉCONOMIQUE EXCLUSIVE DE LA BELGIQUE EN MER DU NORD

Vote

De voorzitter. — We moeten ons nu uitspreken over het geheel van het wetsontwerp.

Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble du projet de loi.

De stemming begint.

Le vote commence.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

60 leden zijn aanwezig.

60 membres sont présents.

59 stemmen ja.

59 votent oui.

1 onthoudt zich.

1 s'abstient.

Derhalve is het wetsontwerp aangenomen.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

Il sera soumis à la sanction royale.

Ja hebben gestemd :

Ont voté oui :

MM. Anciaux, Bourgeois, Boutmans, Buelens, Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Chantraine, G. Charlier, Ph. Charlier, Coene, Mme Cornet d'Elzius, MM. Coveliers, Daras, Mme de Bethune, M. De Decker, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, Desmedt, Destexhe, Devolder, Mme Dua, MM. Erdman, Foret, Goris, Happart, Hostekint, Hotyat, Istasse, Mme Jeanmoye, MM. Jonckheer, Lallemand, Mmes Leduc, Lizin, MM. Loones, Mahoux, Mmes Merchiers, Milquet, M. Moens, Mme Nelis-Van Liedekerke, MM. Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Raes, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, M. Tobback, Mme Van der Wildt, MM. Van Hauthem, Van Wallendael, Vautmans, Vergote, Verreycken, Weyts et Mme Willame-Boonen.

Onthouden heeft zich :

S'est abstenu :

M. Bock.

WETSONTWERP HOUDENDE INSTEMMING MET DE OVEREENKOMST TUSSEN HET KONINKRIJK BELGIË EN DE ARGENTIJNSE REPUBLIEK TOT HET VERMIJDEN VAN DUBBELE BELASTING EN TOT HET VOORKOMEN VAN HET ONTGAAN VAN BELASTING INZAKE BELASTINGEN NAAR HET INKOMEN EN NAAR HET VERMOGEN, EN MET HET PROTOCOL, GEDAAN TE BRUSSEL OP 12 JUNI 1996

Stemming

PROJET DE LOI PORTANT ASSENTIMENT À LA CONVENTION ENTRE LE ROYAUME DE BELGIQUE ET LA RÉPUBLIQUE ARGENTINE TENDANT À ÉVITER LES DOUBLES IMPOSITIONS ET À PRÉVENIR L'ÉVASION FISCALE EN MATIÈRE D'IMPÔTS SUR LE REVENU ET SUR LA FORTUNE, ET AU PROTOCOLE, FAITS À BRUXELLES LE 12 JUIN 1996

Vote

De voorzitter. — We moeten ons nu uitspreken over het geheel van het wetsontwerp.

Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble du projet de loi.

De stemming begint.

Le vote commence.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

60 leden zijn aanwezig.

60 membres sont présents.

59 stemmen ja.

59 votent oui.

1 onthoudt zich.

1 s'abstient.

Derhalve is het wetsontwerp aangenomen.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden.

Il sera transmis à la Chambre des représentants.

Ja hebben gestemd :

Ont voté oui :

MM. Anciaux, Bourgeois, Boutmans, Buelens, Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Chantraine, G. Charlier, Ph. Charlier, Coene, Mme Cornet d'Elzius, MM. Coveliers, Daras, Mme de Bethune, M. De Decker, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, Desmedt, Destexhe, Devolder, Mme Dua, MM. Erdman, Foret, Goris, Happart, Hostekint, Hotyat, Istasse, Mme Jeanmoye, MM. Jonckheer, Lallemand, Mmes Leduc, Lizin, MM. Loones, Mahoux, Mmes Merchiers, Milquet, M. Moens, Mme Nelis-Van Liedekerke, MM. Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Raes, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, M. Tobback, Mme Van der Wildt, MM. Van Hauthem, Van Wallendael, Vautmans, Vergote, Verreycken, Weyts et Mme Willame-Boonen.

Onthouden heeft zich :

S'est abstenu :

M. Bock.

WETSONTWERP HOUDENDE INSTEMMING MET HET VERDRAG TEGEN FOLTERING EN ANDERE WREDE, ONMENSELIJKE OF ONTERENDE BEHANDELING OF BESTRAFFING, AANGENOMEN TE NEW YORK OP 10 DECEMBER 1984

Stemming

PROJET DE LOI PORTANT ASSENTIMENT À LA CONVENTION CONTRE LA TORTURE ET AUTRES PEINES OU TRAITEMENTS CRUELS, INHUMAINS OU DÉGRADANTS, ADOPTÉE À NEW YORK LE 10 DÉCEMBRE 1984

Vote

Aangezien de Senaat beslist heeft in te stemmen met het ontwerp, zal het aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden met het oog op de koninklijke bekrachtiging.

Le Sénat ayant décidé de se rallier au projet, celui-ci sera transmis à la Chambre des représentants en vue de la sanction royale.

Ja hebben gestemd :

Ont voté oui :

MM. Anciaux, Bourgeois, Boutmans, Buelens, Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Chantraine, G. Charlier, Ph. Charlier, Coene, Mme Cornet d'Elzies, MM. Coveliers, Daras, Mme de Bethune, M. De Decker, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, Desmedt, Destexhe, Devolder, Mme Dua, MM. Erdman, Foret, Goris, Happart, Hostekint, Hotyat, Istasse, Mme Jeanmoye, MM. Jonckheer, Lallemand, Mmes Leduc, Lizin, MM. Loones, Mahoux, Mmes Merchiers, Milquet, M. Moens, Mme Nelis-Van Liedekerke, MM. Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Raes, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, M. Tobback, Mme Van der Wildt, MM. Van Hauthem, Van Wallendael, Vautmans, Vergote, Verreycken, Weyts et Mme Willame-Boonen.

Onthouden heeft zich :

S'est abstenu :

M. Bock.

PROJET DE LOI MODIFIANT CERTAINES DISPOSITIONS RELATIVES AU MARIAGE

Vote

WETSONTWERP TOT WIJZIGING VAN EEN AANTAL BEPALINGEN BETREFFENDE HET HUWELIJK

Stemming

M. le président. — Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble du projet de loi.

We moeten ons nu uitspreken over het geheel van het wetsontwerp.

Le vote commence.

De stemming begint.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

60 membres sont présents.

60 leden zijn aanwezig.

53 votent oui.

53 stemmen ja.

7 s'abstiennent.

7 onthouden zich.

En conséquence, le projet de loi amendé est adopté.

Derhalve is het geamendeerde wetsontwerp aangenomen.

Il sera transmis à la Chambre des représentants.

Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden.

Ont voté oui :

Ja hebben gestemd :

MM. Bourgeois, Buelens, Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Chantraine, G. Charlier, Ph. Charlier, Coene, Mme Cornet d'Elzies, M. Coveliers, Mme de Bethune, M. De Decker, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, Desmedt, Destexhe, Devolder, Erdman, Foret, Goris, Happart, Hostekint, Hotyat, Istasse, Mme Jeanmoye, M. Lallemand, Mmes Leduc, Lizin, M. Mahoux, Mmes Merchiers, Milquet, M. Moens, Mme Nelis-Van Liedekerke, MM. Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, M. Tobback, Mme Van der Wildt, MM. Van Wallendael, Vautmans, Vergote, Weyts et Mme Willame-Boonen.

kerke, MM. Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Raes, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, M. Tobback, Mme Van der Wildt, MM. Van Hauthem, Van Wallendael, Vautmans, Vergote, Verreycken, Weyts et Mme Willame-Boonen.

Se sont abstenus :

Onthouden hebben zich :

MM. Anciaux, Bock, Boutmans, Daras, Mme Dua, MM. Jonckheer et Loones.

PROJET DE LOI MODIFIANT LA LOI DU 19 DÉCEMBRE 1974 ORGANISANT LES RELATIONS ENTRE LES AUTORITÉS PUBLIQUES ET LES SYNDICATS DES AGENTS RELEVANT DE CES AUTORITÉS

Vote

WETSONTWERP TOT WIJZIGING VAN DE WET VAN 19 DECEMBER 1974 TOT REGELING VAN DE BETREKKINGEN TUSSEN DE OVERHEID EN DE VAKBONDEN VAN HAAR PERSONEEL

Stemming

M. le président. — Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble du projet de loi.

We moeten ons nu uitspreken over het geheel van het wetsontwerp.

Le vote commence.

De stemming begint.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

60 membres sont présents.

60 leden zijn aanwezig.

49 votent oui.

49 stemmen ja.

4 votent non.

4 stemmen neen.

7 s'abstiennent.

7 onthouden zich.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Derhalve is het wetsontwerp aangenomen.

Il sera soumis à la sanction royale.

Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

Ont voté oui :

Ja hebben gestemd :

MM. Bourgeois, Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Chantraine, G. Charlier, Ph. Charlier, Coene, Mme Cornet d'Elzies, M. Coveliers, Mme de Bethune, M. De Decker, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, Desmedt, Destexhe, Devolder, Erdman, Foret, Goris, Happart, Hostekint, Hotyat, Istasse, Mme Jeanmoye, M. Lallemand, Mmes Leduc, Lizin, M. Mahoux, Mmes Merchiers, Milquet, M. Moens, Mme Nelis-Van Liedekerke, MM. Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, M. Tobback, Mme Van der Wildt, MM. Van Wallendael, Vautmans, Vergote, Weyts et Mme Willame-Boonen.

Ont voté non :

Neen hebben gestemd :

MM. Buelens, Raes, Van Hauthem et Verreycken.

Se sont abstenus :

Onthouden hebben zich :

MM. Anciaux, Bock, Boutmans, Daras, Mme Dua,
MM. Jonckheer et Loones.

PROJET DE LOI RELATIVE AU TRANSPORT DE CHOSES
PAR ROUTE (ÉVOCAATION)

Vote

WETSONTWERP BETREFFENDE HET VERVOER VAN
ZAKEN OVER DE WEG (EVOCATIE)

Stemming

M. le président. — Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble du projet de loi.

We moeten ons nu uitspreken over het geheel van het wetsontwerp.

Le vote commence.

De stemming begint.

— Il est procédé au vote nominatif sur l'ensemble du projet de loi.

Er wordt tot naamstemming overgegaan over het geheel van het wetsontwerp.

60 membres sont présents.

60 leden zijn aanwezig.

51 votent oui.

51 stemmen ja.

9 s'abstiennent.

9 onthouden zich.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Derhalve is het wetsontwerp aangenomen.

Étant donné que le Sénat a adopté ce projet sans modification, il est censé avoir décidé de ne pas l'amender. Le projet sera transmis à la Chambre des représentants en vue de la sanction royale.

Aangezien we dit ontwerp ongewijzigd hebben aangenomen, wordt de Senaat geacht beslist te hebben dit wetsontwerp niet te amenderen. Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden met het oog op de koninklijke bekrachtiging.

Ont voté oui :

Ja hebben gestemd :

MM. Anciaux, Bourgeois, Boutmans, Buelens, Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Chantraine, G. Charlier, Ph. Charlier, Mme Cornet d'Elzius, M. Daras, Mme de Bethune, M. De Decker, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, Desmedt, Destexhe, Mme Dua, MM. Erdman, Foret, Happart, Hostekint, Hotyat, Istasse, Mme Jeanmoye, MM. Jonckheer, Lallemand, Mme Lizin, MM. Loones, Mahoux, Mmes Merchiers, Milquet, MM. Moens, Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Raes, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, M. Tobback, Mme Van der Wildt, MM. Van Hauthem, Van Wallendael, Verreycken, Weyts et Mme Willame-Boonen.

Se sont abstenus :

Onthouden hebben zich :

MM. Bock, Coene, Coveliers, Devolder, Goris, Mmes Leduc, Nelis-Van Liedekerke, MM. Vautmans et Vergote.

M. le président. — Les membres qui se sont abstenus sont priés de faire connaître les motifs de leur abstention.

Ik verzoek de leden die zich hebben onthouden, de reden van hun onthouding mede te delen.

De heer Coene (VLD). — Mijnheer de voorzitter, de VLD-fractie heeft zich bij de stemming over het ontwerp onthouden omdat de medeverantwoordelijkheid die in dit ontwerp is ingeschreven eerder een symbolische waarde heeft. In de praktijk zal het immers onmogelijk zijn te bewijzen dat er wetens en willens nalatigheid is geweest.

WETSVOORSTEL TOT WIJZIGING VAN HET KONINKLIJK
BESLUIT VAN 22 DECEMBER 1989 HOUDENDE
VASTSTELLING VAN DE VERGOEDINGEN
VERSCHULDIGD VOOR HET GEBRUIK VAN DE LUCHTHAVEN
BRUSSEL-NATIONAAL

Verwerping

PROPOSITION DE LOI MODIFIANT L'ARRÊTÉ ROYAL
DU 22 DÉCEMBRE 1989 FIXANT LES REDEVANCES
DUES POUR L'UTILISATION DE L'AÉROPORT DE
BRUXELLES-NATIONAL

Rejet

De voorzitter. — We moeten ons uitspreken over het wetsvoorstel waarvan de commissie de verwerping voorstelt.

Nous devons nous prononcer sur la proposition de loi dont la commission propose le rejet.

Ik breng dus de conclusie van de commissie in stemming.

Je mets donc aux voix les conclusions de la commission.

Het woord is aan de heer Coene voor een stemverklaring.

De heer Coene (VLD). — Mijnheer de voorzitter, de VLD-fractie zal tegen de conclusie van de commissie stemmen omdat het wetsvoorstel het enige instrument is dat op het ogenblik ter beschikking is om het nachtelijk vliegtuiglawaai rond Zaventem aan banden te leggen. Enkel een verhoging van de landings- en de opstijgingsrechten zullen op een efficiënte wijze de nachtluchten verminderen. In feite legt het wetsvoorstel de belangen in de weegschaal van 50 000 burgers die rond de luchthaven wonen en van één bedrijf dat weigert zijn werkingsuren te verplaatsen van 2 uur 's nachts naar 6 uur 's morgens. Blijkbaar is de meerderheid het erover eens dat de belangen van dit bedrijf primeren op die van 50 000 omwoners, want ze hebben in de commissie tegen dit voorstel gestemd.

De geloofwaardigheid van de meerderheidspartijen zal door de stemming in plenaire vergadering duidelijk tot uiting komen.

De voorzitter. — De stemming begint.

Le vote commence.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

60 leden zijn aanwezig.

60 membres sont présents.

36 stemmen ja.

36 votent oui.

23 stemmen neen.

23 votent non.

1 onthoudt zich.

1 s'abstient.

Derhalve is de conclusie van de commissie aangenomen en vervalt het wetsvoorstel.

En conséquence, les conclusions de la commission sont adoptées et la proposition de loi est rejetée.

Ja hebben gestemd :

Ont voté oui :

MM. Bourgeois, Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Chantraine, G. Charlier, Ph. Charlier, Mmes de Bethune, Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, Erdman, Happart, Hostekint,

Hotyat, Istasse, Mme Jeanmoye, M. Lallemand, Mme Lizin, M. Mahoux, Mmes Merchiers, Milquet, MM. Moens, Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, M. Tobback, Mme Van der Wildt, MM. Van Wallendael, Weyts et Mme Willame-Boonen.

Neen hebben gestemd :

Ont voté non :

MM. Anciaux, Boutmans, Buelens, Coene, Mme Cornet d'Elzius, MM. Coveliers, Daras, De Decker, Desmedt, Destexhe, Devolder, Mme Dua, MM. Foret, Goris, Jonckheer, Mme Leduc, M. Loones, Mme Nelis-Van Liedekerke, MM. Raes, Van Hauthem, Vautmans, Vergote et Verreycken.

Onthouden heeft zich :

S'est abstenu :

M. Bock.

WETSONTWERP TOT WIJZIGING VAN DE WET VAN
13 APRIL 1995 BETREFFENDE DE HANDELSAGEN-
TUUROVEREENKOMST (EVOCATIE)

Stemming

PROJET DE LOI MODIFIANT LA LOI DU 13 AVRIL 1995
RELATIVE AU CONTRAT D'AGENCE COMMERCIALE
(ÉVOCATION)

Vote

De voorzitter. — We moeten ons nu uitspreken over het geheel van het geamendeerde wetsontwerp.

Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble du projet de loi amendé.

De stemming begint.

Le vote commence.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan over het geheel van het wetsontwerp.

Il est procédé au vote nominatif sur l'ensemble du projet de loi.

60 leden zijn aanwezig.

60 membres sont présents.

40 stemmen ja.

40 votent oui.

20 onthouden zich.

20 s'abstiennent.

Derhalve is het geamendeerde wetsontwerp aangenomen.

En conséquence, le projet de loi amendé est adopté.

Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden teruggezonden.

Il sera transmis à la Chambre des représentants.

Ja hebben gestemd :

Ont voté oui :

MM. Bourgeois, Boutmans, Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Chantraine, G. Charlier, Ph. Charlier, Daras, Mmes de Bethune, Delcourt-Pêtre, M. Delcroix, Mme Dua, MM. Erdman, Happart, Hostekint, Hotyat, Istasse, Mme Jeanmoye, MM. Jonckheer, Lallemand, Mme Lizin, M. Mahoux, Mmes Merchiers, Milquet, MM. Moens, Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, M. Tobback, Mme Van der Wildt, MM. Van Wallendael, Weyts et Mme Willame-Boonen.

Onthouden hebben zich :

Se sont abstenus :

MM. Anciaux, Bock, Buelens, Coene, Mme Cornet d'Elzius, MM. Coveliers, De Decker, Desmedt, Destexhe, Devolder, Foret, Goris, Mme Leduc, M. Loones, Mme Nelis-Van Liedekerke, MM. Raes, Van Hauthem, Vautmans, Vergote et Verreycken.

De voorzitter. — Ik verzoek de leden die zich hebben onthouden, de reden van hun onthouding mede te delen.

Les membres qui se sont abstenus sont priés de faire connaître les motifs de leur abstention.

De heer Coene (VLD). — Mijnheer de voorzitter, we hebben ons onthouden omdat we er niet mee akkoord gaan dat deze wet niet van kracht wordt op 1 januari 1999. Dit betekent dat een heleboel bankagenten zonder bescherming blijven.

Bovendien zijn we er niet van overtuigd dat de uitschakeling van de verzekeringsagenten op lange termijn in hun belang is. Ik weet wel dat ze er zelf om hebben gevraagd, maar ben er ook van overtuigd dat ze op lange termijn hiervan terugkomen.

WETSONTWERP TOT WIJZIGING VAN DE WET VAN
31 DECEMBER 1983 TOT HERVORMING VAN DE
INSTELLINGEN DOOR DE DUITSTALIGE GEMEEN-
SCHAP

Stemming

PROJET DE LOI MODIFIANT LA LOI DU 31 DÉCEMBRE
1983 DE RÉFORMES INSTITUTIONNELLES POUR LA
COMMUNAUTÉ GERMANOPHONE

Vote

De voorzitter. — We moeten ons nu uitspreken over het geheel van het wetsontwerp.

Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble du projet de loi.

De stemming begint.

Le vote commence.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

59 leden zijn aanwezig.

59 membres sont présents.

Allen stemmen ja.

Tous votent oui.

Derhalve is het wetsontwerp aangenomen.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

Il sera soumis à la sanction royale.

Aan de stemming hebben deelgenomen :

Ont pris part au vote :

MM. Anciaux, Bock, Bourgeois, Boutmans, Buelens, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Chantraine, G. Charlier, Ph. Charlier, Coene, Mme Cornet d'Elzius, MM. Coveliers, Daras, Mme de Bethune, M. De Decker, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, Desmedt, Destexhe, Devolder, Mme Dua, MM. Erdman, Foret, Goris, Happart, Hostekint, Hotyat, Istasse, Mme Jeanmoye, MM. Jonckheer, Lallemand, Mmes Leduc, Lizin, MM. Loones, Mahoux, Mmes Merchiers, Milquet, M. Moens, Mme Nelis-Van Liedekerke, MM. Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Raes, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, M. Tobback, Mme Van der Wildt, MM. Van Hauthem, Van Wallendael, Vautmans, Vergote, Verreycken, Weyts et Mme Willame-Boonen.

WETSONTWERP BETREFFENDE DE BEROEPSTUCHT
VOOR ACCOUNTANTS EN BELASTINGCONSULEN-
TEN

Stemming

PROJET DE LOI RELATIF À LA DISCIPLINE PROFESSION-
NELLE DES EXPERTS-COMPTABLES ET DES CONSEILS
FISCAUX

Vote

De voorzitter. — We moeten ons nu uitspreken over het geheel van het wetsontwerp.

Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble du projet de loi.

De stemming begint.

Le vote commence.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

58 leden zijn aanwezig.

58 membres sont présents.

47 stemmen ja.

47 votent oui.

8 stemmen neen.

8 votent non.

3 onthouden zich.

3 s'abstiennent.

Derhalve is het wetsontwerp aangenomen.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

Il sera soumis à la sanction royale.

Ja hebben gestemd:

Ont voté oui:

MM. Bourgeois, Boutmans, Buelens, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Chantraine, G. Charlier, Ph. Charlier, Mme Cornet d'Elzius, M. Daras, Mme de Bethune, M. De Decker, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, Desmedt, Destexhe, Erdman, Foret, Happart, Hostekint, Hotyat, Istasse, Mme Jeanmoye, MM. Jonckheer, Lallemand, Mme Lizin, M. Mahoux, Mmes Merchiers, Milquet, MM. Moens, Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Raes, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, M. Tobback, Mme Van der Wildt, MM. Van Hauthem, Van Wallendael, Verreycken, Weyts et Mme Willame-Boonen.

Neen hebben gestemd:

Ont voté non:

MM. Coene, Coveliers, Devolder, Goris, Mmes Leduc, Nelis-Van Liedekerke, MM. Vautmans et Vergote.

Onthouden hebben zich:

Se sont abstenus:

MM. Anciaux, Bock et Loones.

PROPOSITION DE LOI MODIFIANT L'ARTICLE 1409 DU
CODE JUDICIAIRE, EN VUE D'ADAPTER LA QUOTITÉ
NON CESSIBLE OU NON SAISSISSABLE DE LA RÉMUNÉ-
RATION

Vote

WETSVOORSTEL TOT WIJZIGING VAN ARTIKEL 1409
VAN HET GERECHTELIJK WETBOEK, MET HET OOG
OP DE AANPASSING VAN HET BEDRAG VAN HET
LOON DAT NIET VATBAAR IS VOOR OVERDRACHT
OF BESLAG

Stemming

M. le président. — Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble de la proposition de loi.

We moeten ons nu uitspreken over het geheel van het wetsvoorstel.

Le vote commence.

De stemming begint.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

57 membres sont présents.

57 leden zijn aanwezig.

56 votent oui.

56 stemmen ja.

1 s'abstient.

1 onthoudt zich.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Derhalve is het wetsontwerp aangenomen.

Il sera transmis à la Chambre des représentants.

Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden.

Ont voté oui:

Ja hebben gestemd:

MM. Anciaux, Bourgeois, Boutmans, Buelens, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Chantraine, G. Charlier, Ph. Charlier, Mme Cornet d'Elzius, MM. Coveliers, Daras, Mme de Bethune, M. De Decker, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, Desmedt, Destexhe, Devolder, Erdman, Foret, Goris, Happart, Hostekint, Hotyat, Istasse, Mme Jeanmoye, MM. Jonckheer, Lallemand, Mmes Leduc, Lizin, MM. Loones, Mahoux, Mmes Merchiers, Milquet, M. Moens, Mme Nelis-Van Liedekerke, MM. Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Raes, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, M. Tobback, Mme Van der Wildt, MM. Van Hauthem, Van Wallendael, Vautmans, Vergote, Verreycken, Weyts et Mme Willame-Boonen.

S'est abstenu:

Onthouden heeft zich:

M. Bock.

PROJET DE LOI MODIFIANT LA LOI DU 10 AVRIL 1990
SUR LES ENTREPRISES DE GARDIENNAGE, SUR LES
ENTREPRISES DE SÉCURITÉ ET SUR LES SERVICES
INTERNES DE GARDIENNAGE (ÉVOCATION)

Vote

WETSONTWERP TOT WIJZIGING VAN DE WET VAN
10 APRIL 1990 OP DE BEWAKINGSONDERNEMINGEN,
DE BEVEILIGINGSONDERNEMINGEN EN DE INTERNE
BEWAKINGSDIENSTEN (EVOCATIE)

Stemming

M. le président. — Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble du projet de loi.

We moeten ons nu uitspreken over het geheel van het wetsontwerp.

Le vote commence.

De stemming begint.

— Il est procédé au vote nominatif sur l'ensemble du projet de loi.

Er wordt tot naamstemming overgegaan over het geheel van het wetsontwerp.

58 membres sont présents.

58 leden zijn aanwezig.

55 votent oui.

55 stemmen ja.

3 s'abstiennent.

3 onthouden zich.

En conséquence, le projet de loi amendé est adopté.
Derhalve is het geamendeerde wetsontwerp aangenomen.

Il sera transmis à la Chambre des représentants.

Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden teruggezonden.

Ont voté oui :

Ja hebben gestemd :

MM. Bourgeois, Boutmans, Buelens, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Chantraine, G. Charlier, Ph. Charlier, Coene, Mme Cornet d'Elzcius, MM. Coveliers, Daras, Mme de Bethune, M. De Decker, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, Desmedt, Destexhe, Devolder, Erdman, Foret, Goris, Happart, Hostekint, Hotyat, Istasse, Mme Jeanmoye, MM. Jonckheer, Lallemand, Mmes Leduc, Lizin, M. Mahoux, Mmes Merchiers, Milquet, M. Moens, Mme Nelis-Van Liedekerke, MM. Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Raes, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, M. Tobback, Mme Van der Wildt, MM. Van Hauthem, Van Wallendael, Vautmans, Vergote, Verreycken, Weyts et Mme Willame-Boonen.

Se sont abstenus :

Onthouden hebben zich :

MM. Anciaux, Bock et Loones.

WENSEN VAN DE VOORZITTER

VŒUX DE M. LE PRÉSIDENT

De voorzitter. — Ik wens alle leden een prettig Paasfeest en een goede Paasvakantie zodat we goed uitgerust zijn voor de veertien dagen die ons daarna nog resten vóór de ontbinding van Kamer en Senaat.

PROJET DE LOI MODIFIANT LA LOI DU 25 VENTÔSE AN XI CONTENANT ORGANISATION DU NOTARIAT (ÉVOCATION)

PROJET DE LOI COMPLÉTANT LA LOI DU 25 VENTÔSE AN XI, CONTENANT ORGANISATION DU NOTARIAT, PAR LES ARTICLES 76, 1°, 78 À 85 ET 95 À 112

Vote

WETSONTWERP TOT WIJZIGING VAN DE WET VAN 25 VENTÔSE AN XI OP HET NOTARISAMBT (EVOCATIE)

WETSONTWERP TOT AANVULLING VAN DE WET VAN 25 VENTÔSE JAAR XI, OP HET NOTARISAMBT, MET DE ARTIKELEN 76, 1°, 78 TOT 85 EN 95 TOT 112

Stemming

M. le président. — Je propose au Sénat de se prononcer par un seul vote sur l'ensemble de ces projets de loi.

Ik stel de Senaat voor één enkele stemming te houden over het geheel van deze wetsontwerpen. (*Instemming.*)

Le vote commence.

De stemming begint.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

58 membres sont présents.

58 leden zijn aanwezig.

55 votent oui.

55 stemmen ja.

3 s'abstiennent.

3 onthouden zich.

En conséquence, les projets de loi sont adoptés.

Derhalve zijn de wetsontwerpen aangenomen.

Les deux projets amendés seront transmis à la Chambre des représentants.

De twee geamendeerde ontwerpen zullen aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden.

Ont voté oui :

Ja hebben gestemd :

MM. Bourgeois, Boutmans, Buelens, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Chantraine, G. Charlier, Ph. Charlier, Coene, Mme Cornet d'Elzcius, MM. Coveliers, Daras, Mme de Bethune, M. De Decker, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, Desmedt, Destexhe, Devolder, Erdman, Foret, Goris, Happart, Hostekint, Hotyat, Istasse, Mme Jeanmoye, MM. Jonckheer, Lallemand, Mmes Leduc, Lizin, M. Mahoux, Mmes Merchiers, Milquet, M. Moens, Mme Nelis-Van Liedekerke, MM. Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Raes, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, M. Tobback, Mme Van der Wildt, MM. Van Hauthem, Van Wallendael, Vautmans, Vergote, Verreycken, Weyts et Mme Willame-Boonen.

Se sont abstenus :

Onthouden hebben zich :

MM. Anciaux, Bock et Loones.

PROPOSITIONS DE LOI

Prise en considération

Communication de M. le président

WETSVOORSTELLEN

Inoverwegingneming

Mededeling van de voorzitter

M. le président. — Aucune observation n'ayant été formulée quant à la prise en considération des propositions de loi dont il a été question au début de la séance, puis-je considérer qu'elles sont envoyées aux diverses commissions compétentes? (*Assentiment.*)

Ces propositions de loi sont donc prises en considération et envoyées aux commissions indiquées.

La liste des propositions, avec indication des commissions auxquelles elles sont envoyées, paraîtra en annexe aux *Annales parlementaires* de la présente séance.

Er werden geen opmerkingen gemaakt betreffende de inoverwegingneming van de wetsvoorstellen waarvan sprake bij het begin van onze vergadering. Ik veronderstel dus dat de Senaat het eens is met de voorstellen van het Bureau. (*Instemming.*)

Dan zijn de wetsvoorstellen in overweging genomen en naar de aangeduide commissies verzonden.

De lijst van die voorstellen, met opgave van de commissies waarnaar ze zijn verzonden, verschijnt als bijlage bij de *Parlementaire Handelingen* van vandaag.

Mesdames, messieurs, notre ordre du jour est ainsi épuisé.

Onze agenda voor vandaag is afgewerkt.

Le Sénat se réunira le mercredi 21 avril 1999 à 14 h 30.

De Senaat vergadert opnieuw op woensdag 21 april 1999 om 14.30 uur.

La séance est levée.

De vergadering is gesloten.

(*La séance est levée à 18 h 50.*)

(*De vergadering wordt gesloten om 18.50 uur.*)

ANNEXE — BIJLAGE

Prise en considération — Inoverwegingneming

Liste des propositions de loi prises en considération:

Article 77

1° Proposition de loi modifiant l'article 254, § 3, du Code judiciaire et l'article 21, alinéa 5, de la loi du 18 juillet 1991 modifiant les règles du Code judiciaire relatives à la formation et au recrutement des magistrats (de M. Vandenberghe).

— Envoi à la commission de la Justice.

Article 81

2° Proposition de loi modifiant le régime des prestations familiales en faveur des travailleurs indépendants (de Mme Nelis-Van Liedekerke et consorts).

— Envoi à la commission des Affaires sociales.

3° Proposition de loi portant confirmation de certaines dispositions de l'arrêté royal du 19 août 1998 fixant les rétributions et cotisations dues au Fonds budgétaire des matières premières (de M. Vandenberghe).

— Envoi à la commission des Finances et des Affaires économiques.

Lijst van de in overweging genomen wetsvoorstellen:

Artikel 77

1° Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 254, § 3, van het Gerechtelijk Wetboek en van artikel 21, vijfde lid, van de wet van 18 juli 1991 tot wijziging van de voorschriften van het Gerechtelijk Wetboek die betrekking hebben op de opleiding en werving van magistraten (de heer Vandenberghe).

— Verzending naar de commissie voor de Justitie.

Artikel 81

2° Wetsvoorstel tot wijziging van de gezinsbijslageregeling voor zelfstandigen (van mevrouw Nelis-Van Liedekerke c.s.).

— Verzending naar de commissie voor de Sociale Aangelegenheden.

3° Wetsvoorstel tot bekrachtiging van sommige bepalingen van het koninklijk besluit van 19 augustus 1998 tot vaststelling van de retributies en bijdragen verschuldigd aan het Begrotingsfonds voor de grondstoffen (van de heer Vandenberghe).

— Verzending naar de commissie voor de Financiën en de Economische Aangelegenheden.